

Madratsi, pehme mööbli, polstri, polstritöö, sadulsepatöö ja mööbli kattekanga ajalugu.

See artikkel püüab vaadata mööbli, pehme mööbli polstri, madratsi, kattekanga ja erinevate täidismaterjalide arengut ja ajalugu. Aegade algusest kuni kaasaja tehnilisest arengust tulenevate võimalusteni. Määrata erinevatel ajastutel kasutatud materjalide omadused ja suundumusi ning moode. Paigutame mööbli ja materjalid vastavasse ajajärku ja interjööri. Kellel on kannatust ja huvi lugeda, saab kommenteeritud ja piltidega illustreeritud ülevaate kõigis pealkirja ja lühikese sissejuhatuse märksõnadest.

Madratsi lühiajalugu

Madrats on alus või polster, mis tavaliselt asetatakse voodile ja millel magatakse.

Neoliitikum. Madratsid ja voodid võetakse kasutusele ning tõstetakse maapinnast kõrgemale selleks, et vähendada mustust ja hoiduda kahjuritest (näriolistest ja putukatest). Esimesed madratsid koosnesid ilmselt lehtede, rohu või õlgede kuhjast, mis olid kaetud loomanahkadega.

3600 e Kr. Pärsias kasutatakse voodeid, millel on kitsenahast ümbrises vesi.

3400 e Kr. Egiptlased magavad kodude nurkadesse kuhjatud palmilehtedel.

200 e Kr. Iidses Roomas kasutatakse madratseid, mis koosnevad riidekottidesse pandud roost, heinast või villast; rikkamad kasutavad sulgedest sisu.

15.saj. Renessanssajajärgul kasutatakse madratsite sisuks hernekaunu, õlgi, vahetevahel ka sulgi, mis on topitud jämedasse püüri ja kaetud velveti, brokaadi või siidiga.

16. ja 17.saj. Madratsid täidetakse õlgede või udusulgedega ja asetatakse voodile, mis koosneb puitraamist ning nõõrist või naha rihmadest põimitud voodipõhjast.

Varane 18. saj. Madratsid täidetakse puuvilla või villaga.

18.saj keskpaik. Madratsite katete tegemisel kasutatakse kvaliteetsemat linast ja puuvillast riidet. Madrats saab parema kuju ja ääristuse, sisuks hakatakse kasutama looduslikke kiude nagu kookoskiud, puuvill, vill ja hobujõhv. Madratsid on osaliselt tepitud või nõõbitavad, et kinnitada sisu katte külge, ja servad ääristatud.

1857.aastal leiutatakse ja patenteeritakse terasest keerdvedrud. Mida algul kasutatakse toolide istmepolstri valmistamisel.

19.sajandil. Võetakse kasutusele seotud spiraalsed keerdvedrud. Mis aitas koormust ühtlasemalt jagada, muutis küljealuse, istekoha mugavalt vetruvaks ja pikendas madratsi, polstri eluiga.

1873. aastal esitleb Sir James Paget vesivoodit. Mida kasutas dr. Neil Arnott St Bartholomew haiglas lamatsite ennetamiseks ja ravi eesmärgil.

1895. aastal Briti kauplus Harrod paneb kataloogi müüki vesimadratsi, mis meenutavad suurt sooja vee pudelit.

1926 aastal võetakse kasutusele Dunlop Lateks madrats. Dunlop tehnoloogia kasutuselevõtt, mida kasutatakse tänase päevani lateks madratsite ja patjade valmistamisel.

1929 aastal leiutatakse Talalay Lateks, mille valmistamise protsess on Dunlop protsessiga võrreldes keerukam. Saadud materjali on võimalik valmistata erineva tugevusega. Mis eristabki materjali Dunlop lateksist, samuti hind.

1930ndad aastad. Võetakse laialdaselt kasutusele sisemiste vedrudega madratsid ja polsterdatud põhjad ning tavaliseks muutuvad kunstlikud täiteained. Turule tuuakse taskustatud vedrude süsteem.

1950ndad aastad. Tootmisse tulevad poroloonist madratsid ja padjad.

1960ndad aastad. Tutvustatakse kaasaegset vesivoodit, mis saavutab koos vinüülmaterjali leiutamise ning kasutuselevõtiga suure populaarsuse. Menukaks osutuvad pikendatavad, reguleeritavad voodid.

1970ndad aastad NASA leiutab materjali, mis hiljem saab tuntuks „mäletava” (memory) poroloonina.

1980ndad aastad. Tootmisse tulevad vulkaniseeritud kummi ja vinüüli baasil loodud õhkmadratsid.

1992: Tempur-Pedic tutvustab madratsit, milline on valmistatud Memory Foam loodud NASA jaoks Ameerika kosmoseprogrammis.

1992: Fibrelux tutvustab madratsit, mis on valmistatud kummeeritud kookoskiust.

2000. aastal võtab Simmons Co kasutusele ühekülgsel "no-klapp" madratsi.

2000. aastal tuuakse turule madrats, millel on geelist õlirõhukiht.

Kivist puidust, vineerist, bambusest, plastmassist, metallist polstrita istmeosaga mööbel

Tavaliselt täispuidust või vineerist, tänapäeval ka plastmassist, klaasist istmeosa. Millel puudub pehmenduskiht (polstriosa)

Skara Brae maja Orkney Šotimaa
tõendeid kodusisustuse
kohta 3100-2500 eKr.

Kaasaegsed kivist tuggitoolid ja laud

Ajaloolised voodid 3200 – 2200 E.K.
voodi

Etruski metallraamiga

Kaasegne kivist pink.

Puidust pink

Kolmjalg taburet

Väike pink

Vana-Egiptuse printsess Sitamun'i tugitool

Tudori stiilis tugitool

Kaasaegne thonet tugitool

Kaasaegne metalljalgadega vineertool

Bambustool

plastmasstool

Klaasist toolid

Madratsi, pehme mööbli, polstri, polstritöö, sadulsepatöö ja mööbli kattekanga ajalugu

Pehme mööbel – ühise nimetusega mugav mööbel. Mille alla kuuluvad pehmenusega tooted istumiseks ja magamiseks. Diivanid, sohvad, voodid, toolid, tugitoolid, lamamistoolid, pingid, järid, taburetid.

Sõna "madrats" päritolu

Madrats on alus või polster, mis tavaliselt asetatakse voodile ja millel magatakse.

Sõna „madrats” tuleneb araabiakeelsetest sõnadest “viskama” ja “koht, kuhu visatakse” või “padi”. Ristisõdade aegadel võtsid eurooplased üle araablaste kombe magada patjadel, mis olid põrandale visatud, ning sõna “madrats” jõudis keskaegsesse Euroopa keeltesse romaani keelte kaudu.

Kuigi madratsi võib panna otse põrandale, on see tavaliselt asetatud maapinnast kõrgemal asetsevale lavatsile (näiteks platvormvoodi, metallvedrudega voodiraam või lippidega voodipõhi). Ajalooliselt on madratsid olnud täidetud väga erinevate looduslike materjalidega, muuhulgas õlgede ja sulgedega. Kaasaegsed madratsid sisaldavad tavaliselt sisemist vedrustust või selliseid materjale nagu lateks, viskoelastne poroloon või teised poroloonimargid. Madratsite sisuks võib olla ka õhk ja vesi.

Enamik traditsioonilise pehmemööbli polstrivalmistajad on oma oskused omandanud juba väljaõppinud polsterdajatelt. Neid oskuseid, millede traditsioonid ulatuvad keskaega on edasi antud põlvest põlve.

Teadaolevalt hakati fikseeritud istme ja seljatoe pehmenusekihiga patju kasutama 16. sajandil. Enne seda kasutati lahtiseid patju, vaipu, nahku.

Ajaloost on teada, et egiptlased kasutasid istmetel punutud nõõre ja rihmu ca. 1552 e.Kr. ja magasid patjadel juba 3000 aastat eKr.

Puitraamist voodi ning nõõrist punutud voodipõhi.

Tekstiili, voodipesu, seinte katmine kangaga ja polsterdatud istmete kasutamine sai alguse keskaja rikkastes kodudes.

Laialdasemalt hakati Euroopas toole ja diivaneid kasutama XVII sajandi lossides. Aadelkond vajas kaunist ja maksimaalset mugavat sisustust nii enda heaoluks kui jõukuse eksponeerimiseks. Algul oli istemööbel lihtsalt riidega, loomanahaga kaetud. Polsterdatud istumismööblit hakati laialdasemalt kasutama alles 17. sajandi alguses. Meie mõistes traditsioonilise pehmenduskihi (polstriga) salongimööbli täitematerjalina kasutati saepuru, heina, õlgi, puidulaaste. Paremad materjalid olid suled, vill, metsloomade karvad ja hobujõhv.

Saepuru

hõõvellaastud

õled

Pressitud hein

loomakarvad

hobujõhv

Hobujõhv on üks vanimaid ja väärtuslikumaid polstrimaterjale. Hea elastsus, mis püsib igavesti. Hea niiskusimavus ja vabanemisvõime. Magamisel kogutud niiskusest vabaneb päeval täielikult.

Linnusuled

linnusulg

lambavill

Esimene teadaolev polsterdajate gild loodi kuningliku hartaga 1626aastal. Ja kandis nime Firma Upholders (polsterdaja). Gildile kehtestati mitmed praktilise ja dekoratiivse polstrivalmistamise standardid. Mille rikkujaid ähvardas trahv. Üks kehtestatud piirangutest keelas kasutada hirve ja kitse karvu.

Seitsmeteistkümnenda sajandi lõpus muudeti paljusid polstrivalmistamise piiranguid. Mis võimaldas kasutada lisaks hobujõhvile erinevat täidismaterjale ja polstrikuju. Võeti kasutusele uued tehnikad, näiteks servade kandi õmblemine. Kattematerjalina lubati kasutada nahka. Ümarate vormide kasutuselevõtt. Mis edaspidi mõjutas tugevasti uue mööbli projekteerimist.

Pehme polstriga klassitsistlik diivan.

Ümara istmeosaga rokokoo tugitoolid.

Dekoratiivse polstrivormiga rokokoo tugitool

Eklektiline tool dekoratiivse nahkkattega ja ilunaeltega.

Nahkkattega Wingback

Kaheksateistkümnenda sajandi keskpaigas saavutavad Euroopas ja kolooniates suure populaarsuse diivanid. Areneb välja kanapee, luues optilise illusiooni omavahel kokku pandud mitmest erinevast istmest. Sellel perioodil oli kombeks (kohustus, etikett) viia juhuslikke vestlusi läbi ainult diivanitel, kanapeedel istudes ja suupisteid näksides.

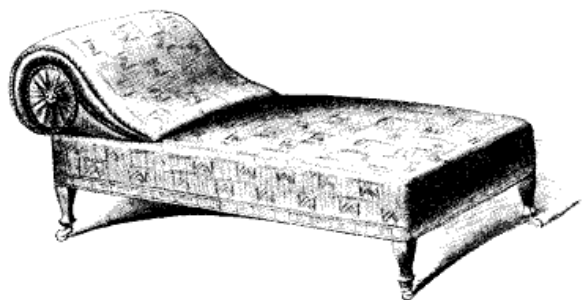
Rokokoo stiilis kanapee

Klassitsistlikus stiilis kanapee

Kanapee XVIII saj.

Kanapee XIX saj. lõpust

18 ja 19 sajandi kunstilised liikumised mõjutasid ka mööbli projekteerimist. Elegantsete kõverjoonega ja kujunditega raamid vajasisid polsterdamist. Esimese toimiva õmblusmasina leiutamine prantsuse rätsepa Barthelemy Thimonner'i poolt 1830 aastal. Isaac Singeri poolt täiendatud õmblusmasinad, mis töötasid horisontaalselt ning nõel liikus üles alla sirgelt ja jäigalt. Suurem kui nõela uuendus oli, et õmbleja sai kasutada oma jalgu pedaali tallamiseks ning mõlemad käed jäid vabaks. Mis omakorda tingis pideva polstri ja õmblustehnika arengu.

Õmblusmasin 1845

Singeri õmblusmasin

Viktoriaanlik üliküllus ja soov mugavuse, ilu järele, mõjutas polstri kuju ja lahenduste arengut. 19. sajandi esimesel poolel võeti kasutusele terasest keerdvedrud, mis olid kaetud tsingi, pronksi või vasega, et vältida roostetamist. Vedrud valmistati 3- 3,5 või 4mm. traadist kõrgusega 90 -335 mm..

Täienesid erinevad tehnikad ja töövõtted. Mööbli polstripind muutus suuremaks ja keerulisemaks. Võeti kasutusele sügavvolditud nõõpidega mööblipolster. Suurepärane näide sellest on umbest 1880 aastapaiku tekkinud Chesterfeild. Esimene täielikult polstriga kaetud sohva. Chesterfeild nime päritolu pole täpselt teada. Võimalikeks peetakse nimetuletust Derbyshire linna või Earls Chesterfield.

Keerdvedru.

Keerdvedrude sidumine.

Keerdvedrude sidumine.

Rokokoo -diivan sügavvolditud nõõpidega.

Rokokoo -diivan sügavvolditud nõõpidega.

Rokokoo-tool nahk kate,

Klassikaline Chesterfeild, sügavvolditud nõõpidega.

sügavvolditud nõõpidega.

Ajalooliselt väljakujunenud traditsioonilisi polstritehnikaid kasutatakse ka tänapäeval antiikmööbli restaureerimise juures. Klassikalised töövõtted ja materjalid ei ole Victoria ajastust alates eriti muutunud. Puidu karkass, vedruseotis, läbiõmmeldud kandiga hobujõhv, kookoskiud või mererohupadi, pehmendus, silumiskiht pealisriie ning äärispael. Kõigi nende töövõtete ja materjalide kasutamine antiikmööbli puhul on autentsuse säilitamiseks möödapääsmatu ka tänapäeval.

Kookoskiud,(Coconut fibre)

Kookoskiud

Pressitud kookoskiudpadi

Kookospalm

Kookospähkel

Kaasaegne voodimadrats kookoskiuga

Istmepolster kookoskiuga

Kookoskiudu hakati Inglismaal tööstuslikult kasutama 1840. aastal. Kui kapten Logan ja hr. Thomas Treloar asutasid kookoskiust põrandakangaste, vaipade tootmise firma Treloar & Son's Ludgat Hill.

Ajalooliselt on kookoskiust valmistatud nõõri kasutatud Hiinas, Malaisia, Jaava, India ja Pärsia lahe äärsetes riikides juba muinasajal. Esimesed kirjalikud andmed kookoskiust laevaköite valmistamise ja kasutamise kohta pärinevad Araabia kirjanikelt XI sajandist. Tänapäeval kasutatakse kookoskiudu nõõri, köite, kalavõrkude, pintslite, kotiriide valmistamiseks, soojustus- ja pakkematerjalina ning aianduses.

Kookoskiust valmistatud mööblipolster, madratsid ja padjad on tervislikud, elastsed vastupidavad ja heade ventilatsiooniomadustega („loomulik konditsioneer“)

SEAGRASS, MEREHEIN, MEREROHI.

Kuivatatud seagrass, merehein, mererohu kasutamine mööblipolstri ja madratsite täidismaterjalina sai alguse 20. sajandialguses Prantsusmaal ja Kanaari saartel. Populaarseks muutus materjali kasutus I Maailmasõja ajal Prantsuse sõdurite madratsi täidismaterjalina. Tänapäeval kasutatakse seagrassi lisaks polstrimaterjalile ka vaipade ja punutud mööbli valmistamisel.

Ajalooliselt on mererohtu kasutatud alates 14. sajandist tammide valmistamisel, hoonete soojustamiseks, põldude väetamiseks.

Seagrass, merehein, mererohi

Seagrass, merehein, mererohust põimitud matt, kirst ja tugitoolid

Seagrass, merehein, mererohi

Mererohi kui polstri täidismaterjal

Seagrass, merehein, mererohi on oma unikaalsete omaduste poolest ideaalne pehmemööbli polstrimaterjal. Õhuline ja kohev hästi ventileeritud struktuuriga. Niiskuse või vedeliku sattumisel mererohust padjale kuivab kiiresti. Tavaliselt kaetakse mererohust polster õhukese hobujõhvist või villase silumis-, pehmenduskihiga.

Läbilõige polstri kihtidest

- a. Põhjavöö, riie.
- b. Loomakarva täidis.
- c. Hobujõhv.
- d. Vati silumiskiht.
- e. Pealiskangas.

Seotud keerdvedrud

Restaureeritud pehmeosaga

tugitool. Sügav volditud
nööpidega käetoed ja selg.

Seotud keerdvedrud, istmeosa mererohust padjaga

Mererohust valmistatud esikülg ja tagaserva kant. Istmepadja täitmine mererohuga.

Restaureerimise põhimõtted, materjalid ja vahendid

Kui meil on, ja tahame kasutada polstriga antiikset mööblit, siis kerkib varem või hiljem küsimus ,kuidas taastada väsinud, kõlbmatuks muutunud polstrit. Osad inimesed tahavad ,on valmis säilitama olemasolevat autentset katted kangast v. nahka ja nautida selle olemasolu. Teised pole ajaloolise ja sellest tuleneva kooslusega nõus koos elama. Oluline on valida sobiv kooslus. Lähtuvalt mööblieseme ajastust. Tänapäeva külluslikud valikud pakuvad selleks piisavalt võimalusi.

Restaureerimise põhimõtteks on taastada mööbli pehme osa algsel kujul, kasutades eseme päritoluaegseid materjale ja töövõtteid. Vanad vedrud on tavaliselt roostes ja väsinud. Nende parandamine ja kohendamine ei anna head, ekspluatatsiooni jaoks püsivat tulemust. Ka tänapäeval valmistatakse ajalooliselt väljakujunenud erineva kõrguse ja elastsusega traditsioonilisi vedrusid. Seega on üsna loomulik, et vanad väsinud vedrud uutega asendatakse.

Istmeosa raami põhja paigutatakse džuudist või kanepist laiad vööd. Kui vanad vööd on kasutamiskõlblikud pingutatakse ja fikseeritakse need uuesti. Samuti võib kasutada tugevat, vastupidavat kangast (present)

Põhjariidele või punutisele kinnitatakse, fikseeritakse, keerdvedrud. Vedrude sidumiseks kasutatakse lina ja kanepist valmistatud nõõri. Vedruseotis kaetakse linase riidega, mille pinnale põimitakse lahtised lina - ja puuvilla nõõrist aasad. Lõtvade nõõrosade vahele topitakse mererohtu kuni saavutatakse ühtlane ,vajaliku paksusega padi. Seejärel kaetakse mererohukiht kotiriidega. Pingutatakse ja fikseeritakse eemaldatavate nõõltega puiduraami külge. Õmmeldakse, fikseeritakse mererohupadja keskosa korrapäraste pistetega topeltpitsnõõla abil. Eemaldatakse fiksaatornõõelad ja topitakse täiendavalt, tihedalt mererohtu -esi,-külg ja tagaservadesse. Mille järel kangas fikseeritaks statsionaarselt naelte või klambritega. Seejärel õmmeldakse istmeosa padja servad vastavalt kujule ja vajadusele kaks või kolm korda peene lina- ja puuvillase niidiga läbi. Seljatoepadja serva õmblemisel piisab ka ühekordest õmblusest. Moodustub tugev ja vormihoidev kant, millest sõltub edaspidine polstri ekspluatatsiooni kestus.

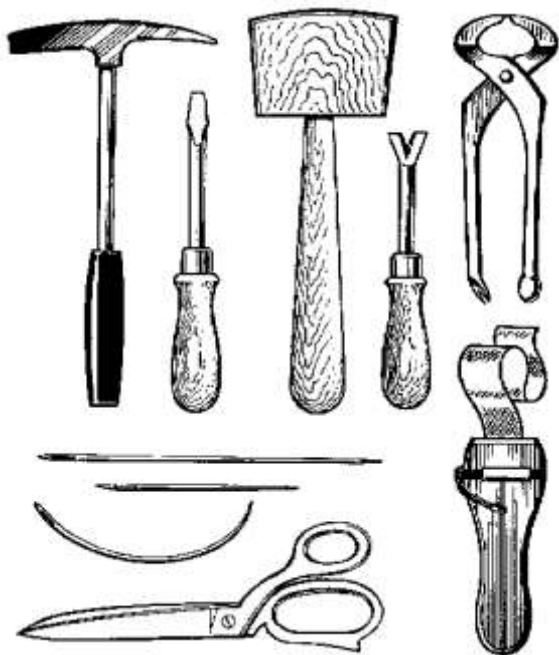
Pulstunud karva, mererohtu, kookoskiudu on võimalik peale pesemist seebi ja veega ning kuivatamist, tuulutamist, puhastamist, kammimist ja desinfitseerimist uuesti kasutusele võtta. See on üsna pikk ja töömahukas ning aeganõudev protsess, mis teeb toote omahinna kalliks. Kui vanad ja kõlbmatuks muutunud täidismaterjalid asendatakse originaalset lähtuvalt värsketega, siis on see igati mõistlik ja eetiline, ega ole vastuolus restaureerimise põhimõtetega. Tavaliselt harjaseid, karusnahka ja sulgi ei ole mõistlik taastama hakata, vaid asendada need kohele uutega.

Kui mööblieseme originaalkangas on hästi ja terviklikult säilinud, eemaldatakse materjal ettevaatlikult ja puhastatakse, pestakse või viiakse keemilisse puhastusse. Peale vajalikke protseduure on riide taaskasutuseks valmis. Originaalkanga edaspidiseks kaitseks võib riide katta läbipaistva siidiga. Mis kaitseb ja pikendab väärtusliku kanga eluiga. Jätab mustrid ja värvitoonid nähtavaks ega pruugi esmapilgul märgatavgi olla. Kui originaalkangast pole võimalik säilitada asendatakse materjal stiilist ja ajastust lähtuvalt uue analoogsega.

Peale pehmemööbli pealiskangas materjali paigutust ääristatakse riide ja puiduraami kokkupuute serv ekoratiivpaela, naelte, naeltevöö, narmastega jne. Reeglina vanu dekoratiivseid äärisilustusi kasutada ei saa. Paelad on rebenenud, naeltel murduvad kaunid ilupead. Autentseid materjale on võimatu kaubanduses leida.

Ka nahka on võimalik säilitada, värskendada. Eelduseks on, et materjal ei ole rebenenud ega auklik. Nahka võib mustusest, võidumisest puhastada 72% etanooli lahusega. Peale puhastamist on mõistlik kasutada materjali toitvaid ja pehmendavaid kreeme, mille valik sõltub naha tüübist.

Sadulsepa, polstritegija, traditsioonilise antiikpolstri, kangavahetaja vajalikud vahendid tööde teostamiseks. Minimaalne komplekt sisaldab: haamer, kruvikeeraja, puidust vasara, tangid, erineva suurusega sirged ja kõverad nõelad, käärid, rihmapingutuse seade (viimane võib olla erineva konstruktsiooniga).

Polstri, sadulsepa, mööbli kangapanija tööriistad.

Kondi,- nahaliimi keetmise pott ja liim

Erinevad antiikpolstri valmistamise viisid.

Poolkõva kandita polster.

Puidupinnale, vineerile, vööpõhjale v. kangale tihedasti topitud, asetatud mererohu,- hobujõhv, kookoskiu padi. Mis kaetakse pealismaterjalialuse pehmendus e. silumiskihiga. Paksust ja vormi määrab mööblieseme konstruktsioon ja kuju. On ajalooliselt üks vanimaid mööblipolstri tehnikaid. Kasutatakse valdavalt raamistatud toolide, tugitoolide istmepõhjade, seljataguste pehmemdamiseks. Harva diivanitel.

Poolkõva kandiga polster.

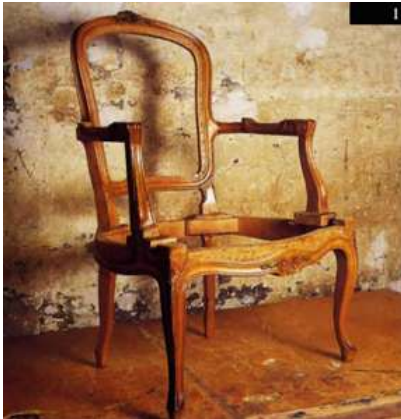
Vööpõhjale v. kangale tihedasti topitud asetatud mererohu,- hobujõhv, kookoskiudpadi, mille servad on tihedasti topitud ja läbiõmmeldud kandiga. Kaetakse pealismaterjali aluse pehmendus e. silumiskihiga. On ajalooliselt üks vanimaid ja sajandeid kasutatud mööblipolstri tehnikaid. Peale keerdvedrude kasutuselevõttu XIX saj. keskel kasutatakse erinevat tüüpi kergema mööbli puhul. Paksuse ja kuju määrab mööblieseme konstruktsioon ja kuju.

Kõva kandiga vedrupolster.

Kõva kandiga vedrupolstriks nimetatakse mööblipolstrit, kus istme, sageli seljataguse ja käetugede osadel vedrustustel, mugavuse saavutamiseks, on keerdvedruseotis mis omakorda kaetud mererohu, hobujõhvi, kookoskiu jne. Mille servad on tihedasti topitud ja läbiõmmeldud kandiga.

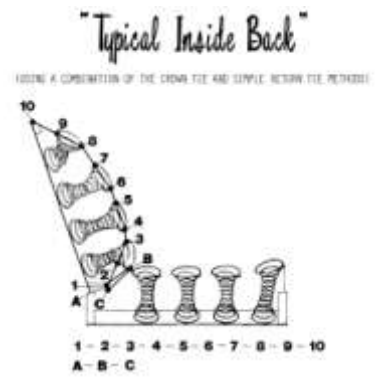
Mööblipolstri igal kihil on täita oma funktsioon. Mille tulemusena saavutatakse mugav ja vastupidav kasutus. Rihmpunutus või tugev riie (n. present) peab kandma edaspidi seotud vedrude pinget ja vastu pidama istumisele või magamisele. Seotud keerdvedrude ülesanne on tagada mugav ja paindlik vedrustus. Mererohu, hobujõhvi, kookoskiu jn. täidise kindlustab täiendava mugavuse. (Vedrud tagumiku all, pole just mugavad ;-))). Polstri, mererohu jne. läbiõmblemine tagab täidise püsivuse. Kandi läbiõmblemine, annab vajaliku vormi ja polstri kestvuse. Pealiskiidealune silumis e. tasanduskiht lõpliku vormi ja pehmuse. Pealiskangas vormistab toote ning valitakse lähtuvalt mööblieseme päritolu stiilist ja ajastust. Äärispael raamistab polstriosa ja katab kinni pealiskanga fikseerimisnaelad. Valikul tuleks lähtuda kanga värvilahendustest.

Tugitooli karkass

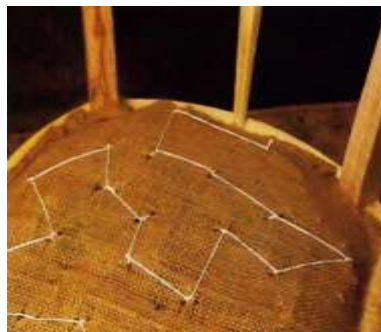
Spiraalvedru

Läbilõige sidumisest

Vedrude sidumine

Kotiriide fikseerimine

Mererohu täidise

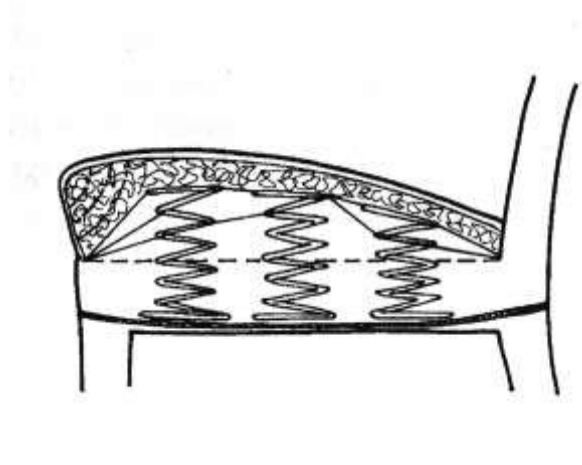
Mererohust polstri fikseerimine

Restaureeritud polster

Vedrukandiga vedrupolster.

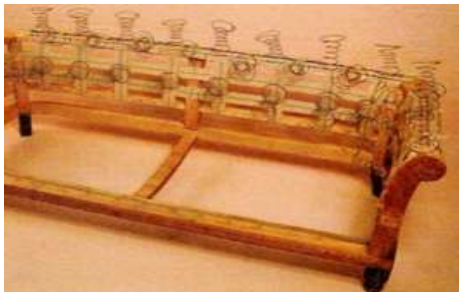
Põhjavöödele, riidele ehitatakse paindlikum (lõdvem) vedruseotis, mis kaetakse läbitepitud mereheina, kookoskiu, hobujõhvi jne. täidisega. On kogu polstripinna ulatuses kantõmblusega polstripadjast pehmem ja vetruvam. Samas on lõtvusest tulenevalt eksploatatsiooniiga lühem. Valdavalt kasutatakse vedrukandiga polstrit klubide, Chesterfeildide, tigitugitoolide, diivanite, nn. raadio tugitoolide, diivanite, emma -stiilis mööbli ja teiste enam pehmusele orienteeritud mööbli puhul.

Läbilõige vedrukandiga polstrist

Läbilõige vedrukandiga polstrist

Chesterfeild diivani vedruseotis

Chesterfeild diivani seljataguse polster

Chesterfeild diivani nõõpaugude jaotus

Chesterfeild diivani kattenaha jaotus

Sügavvolditud nõõpidega Chesterfeild diivan

Emma stiilis tugitool

Tigudiivan

nn. raadio tugitool

Kaasaegsed polstrid ja -täite, pealismaterjalid.

Tänapäeva, kaasaegse masstoodang mööbli puhul kasutatakse eraldi spiraalvedrude asemel vedruplokke v. lint siksak vedrusid. Naturaalse mereheina, hobujõhvi jne. asemel kasutatakse sünteetilist porolooni ehk õige nimega vahtpolüuretaan, mis on pehme ja elastne vaht, mille mahust ligi 90% moodustab õhk. Aja jooksul valguse toimel porolooni värvus ja omadused muutuvad. Porolooni kasutusiga ei ületa kümnet aastat. Ka pealiskangad on valdavalt sünteetilised. Masstoodang on mõeldud tänapäeva inimeste vajaduste rahuldamiseks. Nende eksploatatsiooniiga on lühem. Võrreldes ajalooliste, klassikaliste lahenduste ja materjalivalikutega.

Odavad lahendused ja materjalivalikud võimaldavad madalat hinda. Lühendavad aga kasutusaega. Tavaliselt tuleb viie- kümne aasta pärast pehme mööbel välja vahetada.

Kaasaegse tugitooli polstri läbilõige.

- a. siksak lintvedru, kaetud materjaliga.
- b. Poroloonikiht kaetud vatiini ja pealismaterjaliga.
- c. Poroloonitäidisega eraldiseisev istmepadi.

Vedruplokk

Poroloon

kahest erineva tihedusastmega poroloonikihist voodi- madrats kaetud vatiinkihi aluse peal tepitud pealiskangaga .

Lint siksak vedrud.

DUNLOP LATEKS VAHTPOLÜURETAAN EHK POROLOONMADRATS.

Dunlop Lateks

Dunlop Lateks madrats

1926. aastal võetakse kasutusele Dunlop Lateks madrats. Mida valmistatakse kahel meetodil Sri Lankal kasvavast hevea -ja kummipuu mahlast. Esimene aste on dunlop' meetodil see, kus saadud kummipuu mahl tsentrifugeeritakse, et eraldada vesi lateksist. Seejärel valatakse saadud tooraine vormidesse ja kuumutatakse. Dunlop' tehnoloogia kasutuselevõtt on midagi, mida kasutatakse tänase päevani lateksmadratsite - ja patjade valmistamisel.

Talalay protsess on dunlop protsessiga võrreldes keerukam. Lateksiga on täidetud hermeetiliselt suletud anum, kuhu lisatakse hallitussened ja imetakse õhk välja. Seejärel kogu mass külmutatakse, mis stabiliseerib tekkinud materjali ja talalay lateksi loomise protsessi. Saadud materjali on võimalik valmistada erineva tugevusega. Mis eristabki materjali dunlop lateksist, samuti hind.

Talalay lateks

Talalay lateks

Dunlopilleo lateksi leiutas 1929 aastal Dunlop Fort Dunlop'is töötanud teadlaste rühm eesotsas E.A. Murphyga. Algul ei õnnestunud teadlastel saavutada õiget kontsentratsiooni püsimumullide stabiliseerimiseks. Murphy abikaasa soovitas saadud massi segamisel kasutada mikserit, mille suurem modifikatsioon osutuski tõhusaks. Esimene Dunlop madrats müüdi Inglismaal 1931. aastal. Teise Maailmasõja ajal kui Jaapan okupeerib Malaisia, katkeb

madratsite tootmine seoses tooraine nappusega. Dunlop madratsid on sellel perioodil saadavad ainult arsti retsepti alusel. Sõjajärgse perioodi lõppedes taastub Dunlop vahtlateksmadratsite tootmine, kasvades tänaseks valdavaks mööblipolstri materjaliks.

Suurim porolooni tarbija on mööblitööstus, mille ettevõtete vajadusi arvestades valmistatakse mitmeid porolooni erinevaid marke, mis eristuvad üksteisest pehmuse, tiheduse, tugevuse, elastsuse ning vastupidavuse poolest. Erinevaid porolooni marke kasutatakse erinevate toodete valmistamiseks. Väide, et poroloon ei kesta, tulenebki sellest, et kahjuks kasutatakse (eelkõige odava hinna taotlusel) mõne toote valmistamiseks porolooni marki, mis ei sobi selle toote jaoks. Tegelikult on porolooni eluiga olenevalt kasutusala kuni 10 aastat, eeldades, et kasutatud on tootesse tehniliste omaduste poolest sobivat porolooni. Poroloonitoote ostmisel tasub kindlasti tunda huvi, milline on sisu, ning kas see vastab teie vajadustele ja kas see on just teile sobilik.

Eelmistel aastakümnetel toodetud porolooni ei saa võrrelda tänapäeva porolooniga. Kuni 90-ndate aastate alguseni kasutati tootmisprotsessis gaasi tekitava lisaainena kahjulikku keemilist ainet freooni, tänapäeval aga vett. Lisaks freoonile kasutati tootmises ka palju teisi ebatervislikke, puhastamata ja mujal maailmas mittekasutatavaid aineid.

Tänapäeva porolooni tootmiseks kasutavad Euroopa vahtpolüuretaani tootjate assotsiatsiooni EUROPUR liikmed kaasaegset tehnoloogiat ning kõik tooted on valmistatud freoonivabalt, ega sisalda muid kahjulikke ühendeid.

Kahetuhanda teisel aastal omandab Dunlop brändi Hilding Anders Grupp (peakontoriga Rootsisis, Malmös) muutudes Euroopa juhtivaks voodipesutootjaks ja madratsitootjaks Euroopas, Venemaal ja Aasias.

Mööbli poroloon (vahtpolüuretaan)

Mööbli poroloon (vahtpolüuretaan)

Mööbli poroloon (vahtpolüuretaan)

INNERSPRING MADRATSID

1930 aastal võetakse kasutusse kapslis, riidekottidesse õmmeldud spiraalvedrudega innerspring madratsid.

Kangaga ümbritsetud vedrud

Kangaga ümbritsetud keerdvedrudega madrats

Bonnellvedrud

Vedruplokk

Vedruplokk madrats

Vedrustus

Vedrustus on iga madratsi ja kogu pehme mööbli süda, sest paneb aluse mööbli mugavusele, toetades erinevaid pehmendusmaterjalide kihte. Seega on vedrustus madratsi või mööbli edasise kasutamise seisukohalt väga oluline.

Bonnell (keerd) liivakella kujulised terasest spiraalvedrud või rullid ,on vanim ja kõige levinum kasutusviis, mida hakati kasutama juba 19. sajandil. Omavahel spiraalvedrutradiga tihedalt läbipõimitud, ühendatud, vedrude ridadest. Moodustades terviklikult töötava vedruploki Bonnell üksuse. Surve ühele vedrule kaasab ka teised kõrvalolevad vedrud, mis aitab tekkinud koormust ühtlaselt jaotada ja säilitada madratsi kuju. Ühe vedruploki vedrude

arv sõltub nende konfiguratsioonist ja valmistusmaterjalist ning läbimõõdust. Kangaga vutlariga ümbritsetud vedrudega (mis ei ole omavahel läbi põimitud) madratsi vormi aitab säilitada neid ümbritsev riie. Vedrustus garanteerib mehaanilise ja pikaajalise hügieenilise mugavuse ka mitmeaastase kasutamise järel. Pehmendusmaterjalide vahel olev õhuvähe, milles vedrustus asetseb, võimaldab õhu paremat liikumist ja seeläbi parandab magamismugavust.

Vedrustus on tervislikum kui teised materjalid, kuna võimaldab õhu ringlust madratsis. Kehast eralduva niiskuse ärajuhtimine on seetõttu kiirem kui teiste materjalide puhul.

Tänu heale mikrokliimale madratsi sees väheneb tolmulestadete tekkimise oht 60%.

Vedrumadratsil saab magaja vabalt asendit muuta.

Kõrge kvaliteediga vedrusüsteemid kestavad kaua ja selle perioodi jooksul ei ole täheldatud erilisi muutusi vedrustuse vähenemise osas.

Vedruplokid ei ole loodusele kahjulikud, kuna kõik materjalid on taaskasutatavad.

Vedruplokid kaetakse olenevalt hinnast vaht, lateks, kookos, vatiini ja teiste materjalidega. Sageli kasutatakse erinevate materjalide kombinatsioone. Polstriosa kaetakse loodusliku või sünteetilise kangaga.

Madratsites kasutatakse kolme tüüpi vedrustust.

Bonnell-vedrustus

Bonnell vedrusüsteem on kujunenud klassikuks vedrusüsteemide hulgas. Üksikud vedrud on asetatud ridades ja ühendatud spiraalse traadiga. Iseloomulikuks jooneks on Bonnell vedrusüsteemi puhul vedru topeltkooniline kuju. Bonnell vedrustusel on väga hea õhu läbilaskvus.

Tihedvedrustus LFK (Lightweight)

LFK vedrustus on väikese läbimõõduga traadist kerge vedrustus. Traat on termiliselt töödeldud, et suurendada vastupidavust. Otsakeermete kuju on peaaegu neljakandiline, mis tekitab nn liigendefekti, seetõttu soovitatakse sellise vedrustusega madratseid kasutada mehaaniliselt seadistatavates voodites.

LFK vedrustuse põhilised eelised:

- väga paindlik vedrustus, seetõttu sobiv seadistatavates voodites
- vedrude suur kogus tagab vetruvuse ja on väga hea tugi seljale
- tihedalt asetsevad vedrud on heaks aluseks nende peale asetatavatele pehmendusmaterjalidele (polstrile)

Pocket-vedrusüsteem (taskustatud)

See vedrusüsteem, mida iseloomustavad eriline mugavus ja mitmekülgsus, muutub polstermööbli ja madratsitootjate hulgas järjest populaarsemaks. Üksikud vedrud on asetatud riidest taskutesse, mis omavahel ühendatakse liimimise teel.

Mitmetsooniliste taskustatud vedrusüsteemide puhul kasutatakse tsoonieritud vedrudes erineva läbimõõduga traate, mistõttu vedrud annavad erinevatele tsoonidele erineva jäikuse ja pehmuse. Populaarsemad on 5- ja 7-tsoonilised vedrusüsteemid.

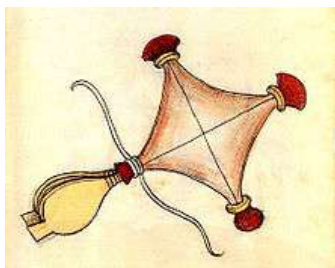
Pocket-vedrusüsteemi eelised:

- hea vetruvus, kuna iga vedru töötab iseseisvalt
- hea keha toetus
- mugavus
- hääletu vedrustus

ÕHKMADRATSID

1940: Õhkmadratsid ,valmistatud vulkaniseeritud kummiga kaetud kangast tuuakse

Saksa inseneri Konrad
Kyeseri õhkmadrats ca. 1405.

Õhkmadrats ja pump

Õhkmadrats

1940 aastal võetakse kasutusele õhkmadratsid nagu me neid tänapäeval tunneme. Õhkmadrats, airbed täispuhutatav madrats. On tavaliselt valmistatud kummist, PVC plastikust, tekstiilist, mis on armeeritud uretaanplastikuga. Madratsi õhuga täitmiseks kasutatakse kopsumahtu, pumpa, kaasajal sagedamini elektripumpasid. Osad madratsid on ventiili avamisel isetäituvad. Õhuga täidetud madratseid kasutatakse valdavalt matkamisel, reisimisel ja külaliste majutamise korral. Õhutühja madratsi saab kergesti kokku voltida või rulli keerata, mis teeb tema paigutamise mugavaks.

Alalisel ,magamiseks mõeldud õhkmadratsid ei erine väliselt tavavoodist. Valmistatud vulkaniseeritud kummist, kaetud kanga või polüuretaanikihiga. Jaotatud kas ühe või kahe õhukoja, kambri. Varustatud lähtuvalt kambrite arvust kas ühe või kahe voolikuga, mis on ühendatud puldist reguleeritava inflaatoriga. Võimaldades igal magajal madratsit eriosa individuaalset soovitud tugevusele reguleerida. Kaasaegsed õhkmadratsid, mis on mõeldud statsionaarseks, igapäevaseks magamiseks, omavad vedrumadratsile omaseid funktsioone.

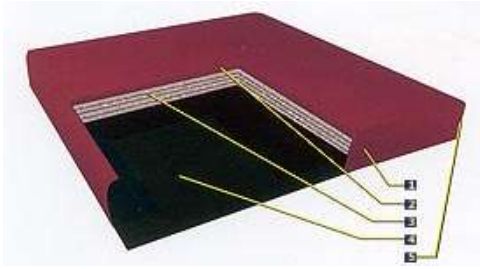
Puuduseks on mürgiseks peetav ftalaate ja dioksiinide sisalduvad PVC pehmed vinüülkatted

VESIVOODI

3600 e Kr. Pärsias kasutatakse voodeid, millel on kitsenahast ümbrises vesi.

Esimene reklaam vesimadratsikohta avaldati Londoni ajalehes 1854. aastal. Leiutis patenteeriti Inglismaal 1883. aastal Dr William Hooper Portsmouth'i poolt.

1960. a. võetakse kasutusele kaasaegne , reguleeritav vesivoodi.

Vesivoodi madrats

Vesivoodi madrats

Kaasaegne vesivoodi

Tiptehnoloogiaga varustatud vesivoodi

Legendi järgi kasutati esimest kitsenahast valmistatud ja veega täidetud voodit Pärsias rohkem kui 3600 aastat tagasi. Kahjuks poole täpselt teada, mis otstarbeks, milleks nad neid kasutasid. Levinuim arvamus, et kasutati haigete ja vanurite valude leevendamiseks. Päeval soojendati päikesekäes veega täidetud vutlar, mis andis soojust öises jaheduses.

Läänemaailmas võeti vesimadrats esimest korda kasutusele 1878 aastal Sir James Paget St Bartholomew' haiglas. Kus Dr. William Hooper Portsmouth kasutas madratsit ravi eesmärgil ja lamatiste ennetamiseks. Paget' arvetes pidi vesimadratsis surve jaoutama ühtlaselt tervele kehale. Kahjuks ei olnud leiutisel võimalik reguleerida vee temperatuuri. Teadaolevalt toodeti 1895 aastal paar vesimadratsit. Mis nägid välja nagu suured soojaveepudelid, kotid. Nende tootmine ja kasutamine peatati sobivate materjalide puudumisel.

Alles 1960 aastal kui leiutati vinüül, võeti veega täidetud madratsid uuesti kasutusele. 1968 a. San Francisco State University disaini tudeng Charles Hall, üritas luua täiuslikku vesimadratsit, mille kasutamine ja täitmine oleks võimalikult lihtne. Tema loodud esimene vesimadrats kandis nime „Pleasure Pit“ ja sai hipikultuuri perioodil 20.saj kuuekümnendatel ja seitsmekümnendatel väga populaarseks 1987 aastast muutus vesivoodid täielikuks moehulluseks, moodustades üle 22 protsenti kogu USA madratsite müügist .

Erinevad voodite kujundused, parandatud soojus-ja lainetuse kontroll, nimmetoed, temperatuuri regulaator on teinud vesimadratsist ühe kõige mitmekülgsema voodi. Tänapäeva vesimadrats mahub tavalisse, standartsesse voodiraami ja ei erine väliselt tavamadratsist.

TEMPURI, MÄLU POROLOON, VAHT.

1970. aastal leiutatakse NASA's materjal, mis hiljem saab tuntuks mäluvaht, tempuri.

Tempur' poroloon

Šveitsi Lux 8-tolline Tempuri madrats

Tempur poroloonpadi

TEMPURI toodete süda ja hing, sai alguse NASA uurimiskeskuses, kus 1966. aastal töötati välja materjal, õhusõidukite ohutuspadiad, mis pidi leevendama astronautidele mõjuvaid tugevaid gravitatsioonijõudusid.

Temperatuuritundlik, gaasi polümeermatriks algse nimega “tujukas vaht”. TEMPUR on viskoelastne, avatud struktuuriga, pingeid leevendav temperatuuritundlik materjal, mis kohandub täpselt keha kujuga. Tavalisel polüuretaanmaterjalil on ebakorrapärane struktuur, mis surutakse raskuse all lihtsalt kokku. TEMPURI materjali miljardid avatud poorid ümbritsevad sinu keha, toetavad sind täielikult, kus vaja, kuid ei avalda survet. Kui tõused, võtab TEMPURI materjal tagasi oma algkuju.

TEMPURI loojad, kes mõistsid pingeid leevendava materjali tohututu potentsiaali, kulutasid peaaegu kümme aastat ja miljoneid dollareid TEMPURI materjali täiustamisele, et luua ideaalne materjal.

1980 nda aasta alguses andis NASA väljatöötatud tehnoloogia üldkasutavusse. Fagerdala Airoform AG oli üks väheseid ettevõtteid kes julgus töötada selle raske ja tollajal veel üsna

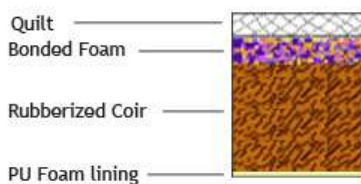
ebausaldusväärse protsessiga. Koostöös NASAGA hakatakse kaupleva meditsiinitehnika valdkonnas röntgenlauad, haiglavoodite posturaalprobleemide käes vaevlevatele haigetele ,padjad, ratastooli istmepadjad spordivahendid jalgratturite kiivrite vooder jne.

Rootsi firma Tempur-Pedic oli lõpuks 1991 aastal saavutanud läbimurde ja valmis tooma turule äriiselt kasulikku mäluvaht tarbijaversiooni nimega "TEMPURi".

TEMPUR katted vastavad standardile Ökotex 100 ning madratsimaterjali on tunnistanud keskkonnasõbralikuks Saksamaa sõltumatu instituut LGA. TEMPURi tooted on töödeldud tolmulesta- ja teiste tavaliste allergeenide kindlaks.

KUMMEERITUD KOOKOS

1992: Fibrelux tutvustab madratsit, mis on valmistatud kummeeritud kookosega.

Kummeeritud kookosmadratsi läbilõige

Kummeeritud kookosmadrats

Madrats, mis on valmistatud kummeeritud kookoskiust (kiud mida saadakse kookospähklist ümbritsevatest kestadest) Hiljuti toodi turule madratsid, mis väidetavalt reguleerivad kehatemperatuurile ja niiskusele. muutudes kehatemperatuurist lähtuvalt kuivemaks ja jahedamaks. Varustatud nihkes mootoriga, mis vibreerivad, „ äiutavad sind nagu kiiges unele ja leevendavad seljavalusid.

Kummeeritud kookos on loomulik, hügieeniline toode, mida kasutatakse haiglates ja tervise asutustes. Suurema tihedusega tooted pakuvad leevendust ortopeediliste tervisehäirete korral ja toestavad selga.

Tänu elastsusele on kummeeritud kookost ideaalne kasutada kaitseriietuse, mattide -või voodri materjalina. Esimesena kasutati kummeeritud kookosmatte juba Teise Maailmasõja ajal tankide õhk-dropidena.

Kummeeritud kookost kasutatakse istmepatjade, autoistmete, diivanite ja toolide, jalamattide jne. valmistamisel.

„NO- KLAPP MADRATS“

2000.aastal võtab Simmons Allapanu Co (Üks vanimaid matrasi -ja vooditootmis ettevõtteid USAs. Asutatud 1870.aastal) kasutusele "no-klapp" matrasi. See ühekülgne matras, mida ei ole vaja aeg ajalt teispidi keerata. Selle toote on tänaseks kasutuselevõtnud peaaegu kõik matrasi- ja vooditootjad üle maailma.

GEEL, ÕLIMADRATS.

2000 nendal aastal jõudis turule matras ,millel on geelist õlirõhu kiht. Sisseehitatud õlipadi salvestab kehasoojuse jättes mäluvahtkummiga kaetud pindmise kihi täiesti kuivaks. Mugav matras pakub maksimaalset mugavust. Ortho Gel kaetud Talaly Lateksiga, moodustades kõrgstruktuuri, mis peaks leevendama kehapingeid enam kui 7000 punktis jaotudes raskemate ja kergemate kehaosade vahel võrdselt.

GEELÕLIMADRATS.

Kaasaegne kanapee

Kaasaegne kanapee

Visioon tuleviku voodist

Avatud kiikvoodi

Poolkõva polster, padjad

EGIPTUS

3400 e Kr. Egiptlased magavad kodude nurkadesse kuhjatud palmilehtedel.

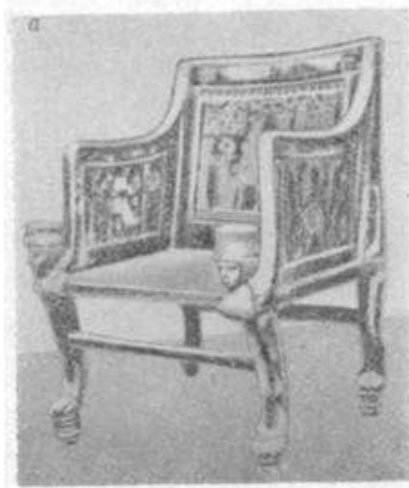
Vana-Egiptuse interjäär

Vana-Egiptuse tekstiil

Vana-Egiptuse tugitool

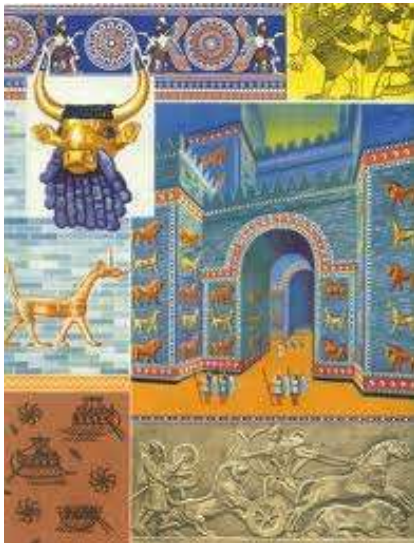

Vana-Egiptuse tugitool

Tutanhamoni perioodi tool

Tsereremoniaaltroon, mille istmeosa juurde kasutati pehmet patja (seda võib lugeda kaasaegse pehmemööbli prototüübiks.). Egiptlased olid ka teadaolevalt esimeste seas, kes nautisid mõnusat und voodis (enne magati määrdunud, külmal põrandal). Voodi puidust raami külge punutud riimade peale laotati madratsid ja padjad. Pea jaoks oli eritoetus, et mitte rikkuda keerukat soengut. Toolide, tugitoolide ja taburettide jalaotsad lõvi käpa või looma kabja kujulised. Seljatoed sirged, mõnikord ka kerge kaldega, iste kergelt kaardus, nõgus.

Vana-Egiptuse interjäär

Manteo con disegni di personaggi e animali (?)
Telo con ricamo quadrilatero
sec. IV-III a.C. (?)
Pavia, Museo Pavesi-Cassa Mediceo-Lat. (1)
Museo degli Egizi, AP 110

Manteo polichrome decorato con rotelle scolorite
frange e fibrate con cordoncini a dischi
sec. X-XV
Pavia, Museo Pavesi-Cassa Mediceo-Lat.
Museo degli Egizi, AP 110

Vana-Egiptuse tekstiil

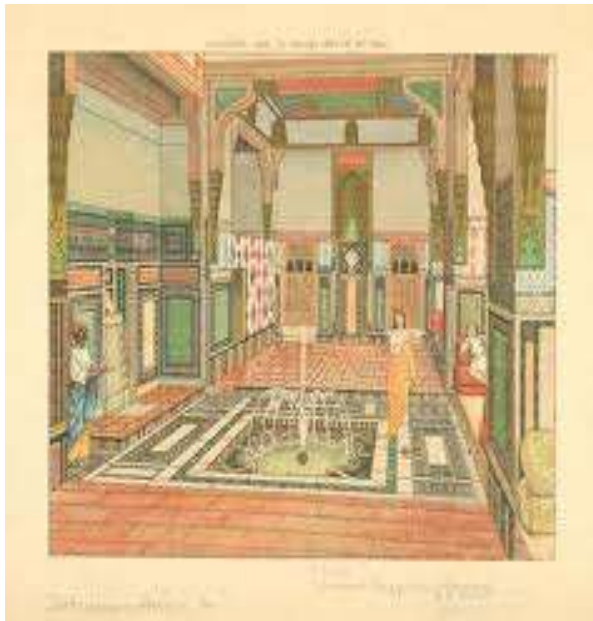
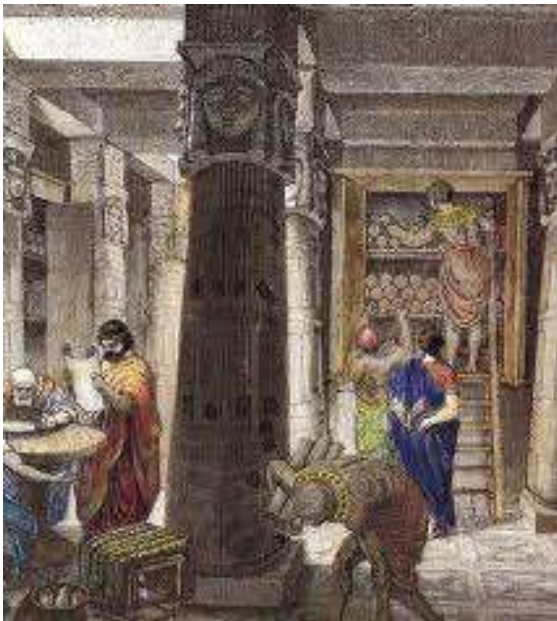
Egiptlaste punutud põhjaga voodi

Egiptlaste magamiseks mõeldud peatugi

Tavalised inimesed magasid punutud roomattidel ja kasutasid lihtsaid taburette, toole.

Egiptuse riided, kangad valmistati taimede kiududest, peamiselt linast, Rooma ajal ka puuvillast, mida imporditi Indiast. Valmistati ka villaseid kangaid. Värvilisi ja tikitud kangaid kasutasid valdavalt rikkad. Palju kasutati loomanahku. Patjade ja istmepatjade tädisena kasutati sulgi ja udusulgi.

Vana-Egiptuse interjäär

Vana-Egiptuse tekstiil

Vana-Egiptuse interjäär

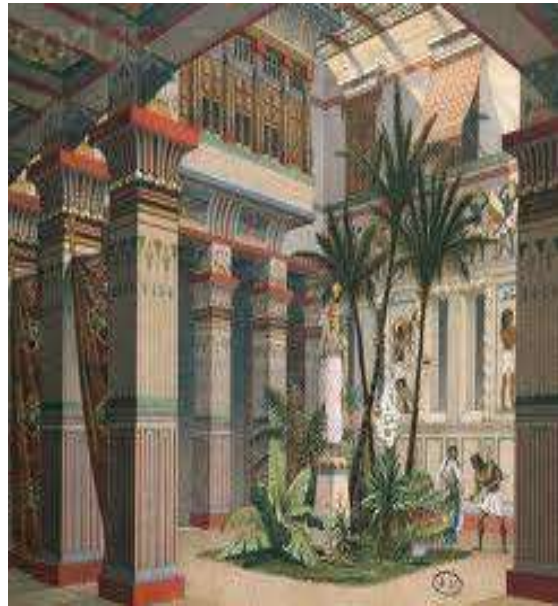
Vana-Egiptuse mööbel

Vana-Egiptuse tekstiil

Vana- Egpituse mööbel

Vana-Egpituse interjäär

Antiik-Kreeka

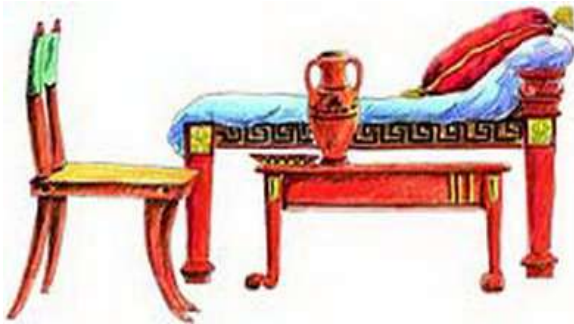
Antiik Kreeka interjäär

Antiik- Kreeka

Antiik- Kreekat voodi

Antiik-Kreeka mööbel

Antiik- Kreekat interjäär

Antiik- Kreekat interjäär

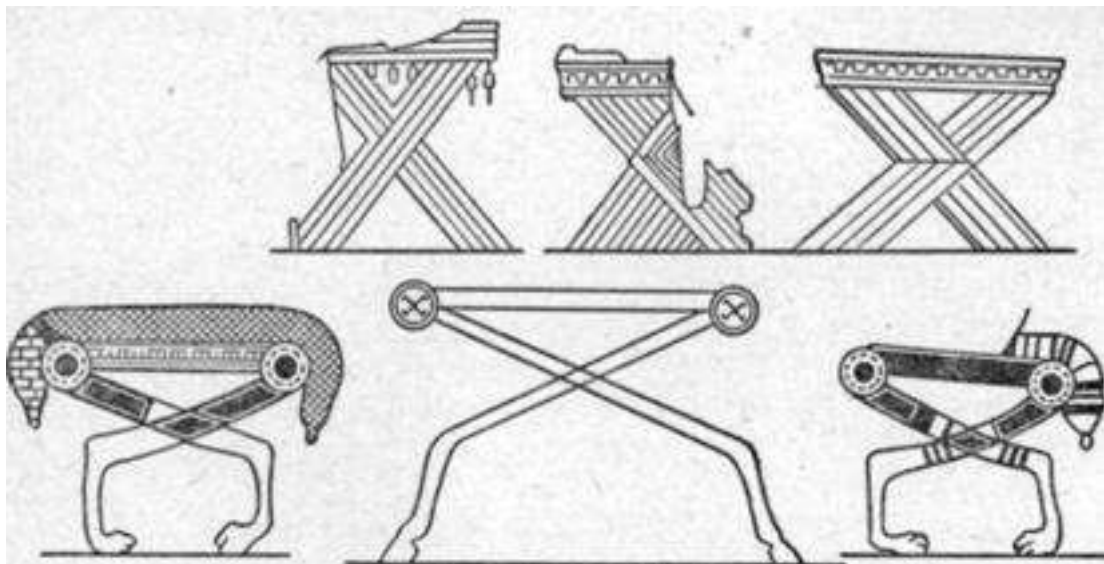
Antiik- Kreeka eeskuju toolid

Antiik- Kreekat interjöö

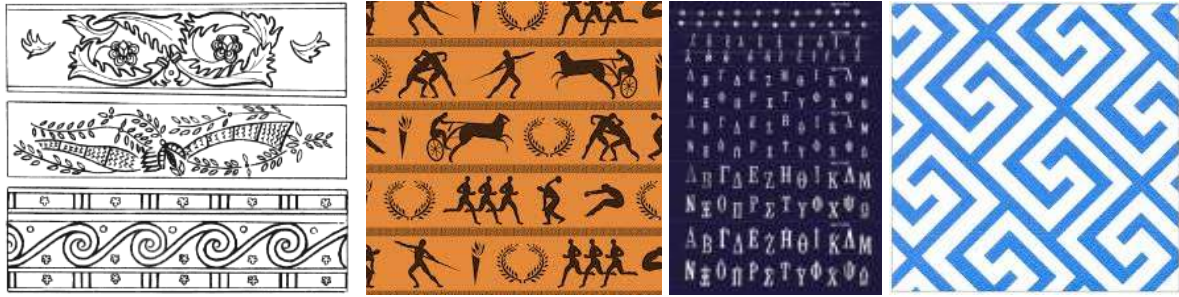

Antiik -Kreekat tekstiil

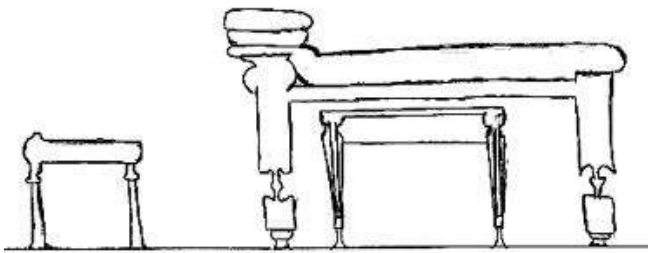

Antiik-Kreeka toolid, järid. Amaran c. 1350 e.K.

Nii järisid kui toole kasutati algul harva, pidulikel puhkudel. Hiljem võeti igapäevasesse kasutusse. Kaardus selja ja jalgadega toolid olid elegantse pehme osaga.

Antiik- Kreeka mustrid

Antiik-Kreeka diivanid

Antiik-Kreeka diivan

Kullaga tikitud tekstiili fragment

Tekstiil

Antiik-Kreeka diivan -eeskuju

Antiik-Kreeka tool ja jalapink

Punatud allalastava seljatoega diivanid olid kauni polstriga. Kreeklastel oli ida traditsioonist pärit komme diivanil lamades pikalt süüa. Diivanite ja voodite pehmeduseks kasutati riidega

täidetud kotte, pilliroogu, heina, villa ,rikkamad lindude sulgi. Tavaliselt paigutati diivanid seinä äärde ja nende kõrvale väikesed lauad toidu ja joogiga..

Kreekas valmistati kolme tüüpi materjale. Enam levinud materjal oli vill, mis oli väga jämedakoeline ja pehme, ning lina. 5 saj. eKr. kasutati ka toorsiidid , mida tuuakse Siiditeed mööda Hiinast. Kõrge hinna tõttu kasutati siidi koos villa, puuvilla või lina segu. Puuvilla, mida imporditi nagu siidigi. Kanga värvimiseks kasutati taimi ja mineraalaineid. Eriti populaarne oli lilla värvitoon ja punane.

Antiik-Kreeka tugitool

Antiik-Kreeka toolide joonised

Kreeka stilis kaasaegsed kangad

VANA- ROOMA.

Vana-Rooma interjäär

200 e Kr. Iidses Roomas kasutatakse madratseid, mis koosnevad riidekottidesse pandud roost, heinast või villast; rikkamad kasutavad sulgedest sisu.

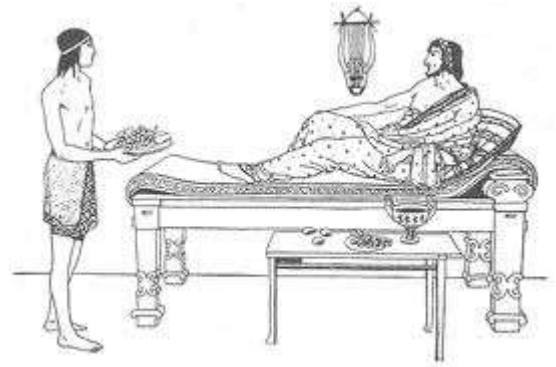

Voodi (varajase Rooma perioodil)

Rooma trikliniuma.

Vana-Rooma interjäär

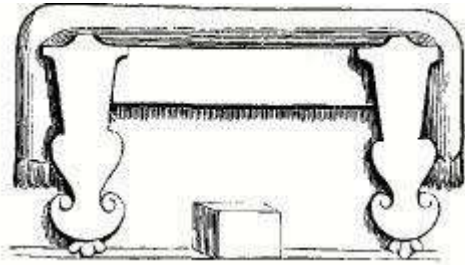
Vana-Rooma voodid

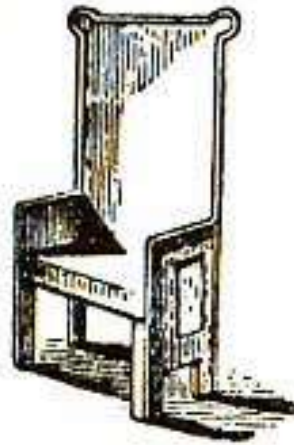
Vana-Rooma interjäär

Vana-Rooma trikliniuma.

Vana-Rooma pink

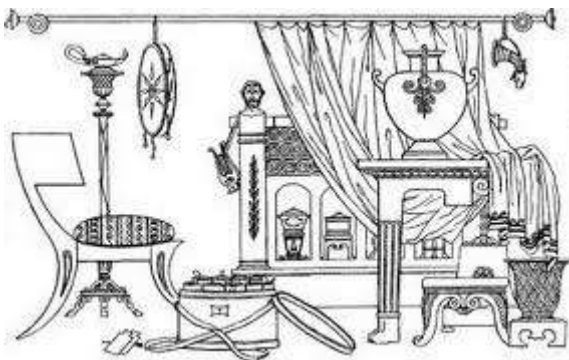
Vana-Rooma soolium

Vanad roomlased armastasid diivaneid. Diivanitel loeti, kirjutati, diskuteeriti, peeti läbirääkimisi ja allkirjastati olulisi poliitilisi dokumente ning pidutseti. Diivanid kuulusid ainult rikaste ja õilsate roomlaste kodudesse.

Nagu rooma kunst, olid ka kangad mõjutatud kreeka traditsioonidest. Käsitsi kootud villane ja linane kangas oli eri perioodidel erinev. Impeeriumi perioodil hakati idast tarnima kallist siidkangast. Nael siidi kangast maksis kilo kulda.

Säravad ja kirkad värvilahendused, põhivärvid - lilla, pruun, kollane. Impeeriumiaegsed kangad muutusid keerukamateks ja värvikombinatsioonilt rafineeritumateks. Valdavad värvikombinatsioonid: helesinine ja roheline valge, kollane, hallikassinine, roosa ja lilla, indigo, tumepunane ja lilla.

Hilisemal perioodil muutub Roman kanga muster geomeetriliseks- ringid, ruudud, teemandid. Stiliseeritud luuderohu taimornament, tammelehed, Akantus, loorber, lilledest vanikud. Tikitud või kootud kahe-kolmevärvilised mustrid. Mis koos kuldse dekooriga andsid kangale erilise sära ja luksuse. Selle perioodi kangad olid väga värikirevad ja keeruka mustriga.

Vana-Rooma

Vana- Rooma tekstiili eeskujud

Keskaegne Euroopa ja Venemaa

Keskaegse Euroopas algusaegadel oli mööbel väga lihtne. Istumiseks kasutati kände ja puunotte.

Romaani periood. XI- XII sajandil.

Romaani perioodi interjöörid

Romaani tugitool

Romaani tugitoolid

Romaani kiriku iste.

Feodaalse süsteemi moodustumise keeruline ja sõdaderohke ajajärk. Paljud tolle ajajärgu eluolu kajastavad dokumendid on hävinud tehes selle ajajärgu määramise keeruliseks. Informatiivne materjal on säilinud peamiselt kirikute sisustuse kaudu. Märgatav on tugev Pürenee kaudu levinud Araabia kultuuri mõju. Mis algul, oma geomeetriliste ja lineaarsete osadega mõjutas arhitektuuri. Seejärel mängis suurt rolli mööbli ja ruumi arengus. Mööbel lähtub keskaja mentaliteedist ja elutasemest. Määravaks on põhivajaduste rahuldamine. Mööbel on väga massiivne ja raske ja ebamugav, vähe otstarbekas. Polsterdus peaaegu puudus. Sellel perioodil hakatakse voodite juures kasutama ida telkstruktuuri. Kujuneb välja baldahhiinvoodi. Rippuv kangas kinnitatakse laetalade külge. Toolid ilma polstrita, kaetud paksu värvikihiga. Põrandaid ja mööblit katsid karusnahad. Vaeste inimeste magamisasemeid katsid õled.

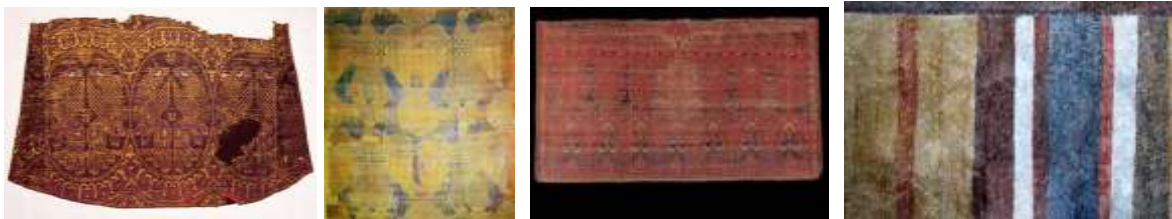
Perioodi kangad valdavalt flaami ja saksa päritolu värvitud villased, ning prantsuse tikitud linane tekstiil. Inglismaal jämedakoeline, villane kangas. Henry I toob Inglismaale flaami päritolu käsitöölised, et parandada gildide tekstiili -ja villase kanga kudumise kvaliteeti. Villane kangas värvitakse lillat ja punast tooni. Hispaanias saavutatakse villase kanga valmistamise tase, mis ületab Bütsantsi, Egiptuse ja Kreeka kangaste kvaliteedi. Barcelonast kujuneb suur tekstiilitootmise keskus. Veneetsia turustab Bütsantsist ja teistest moslemimaadest imporditud siid -ja puuvillast kangast kogu Euroopasse. Firenzes võetakse ette (taastatakse) lilla värvi valmistamine selle värvaine saadakse Väike-Aasiast pärit putukatest. Levinumad värvitoonid valge, roheline, sinine, hall, must, pruun ja kollane. Kallist kullaga tikkimist kasutatakse harva.

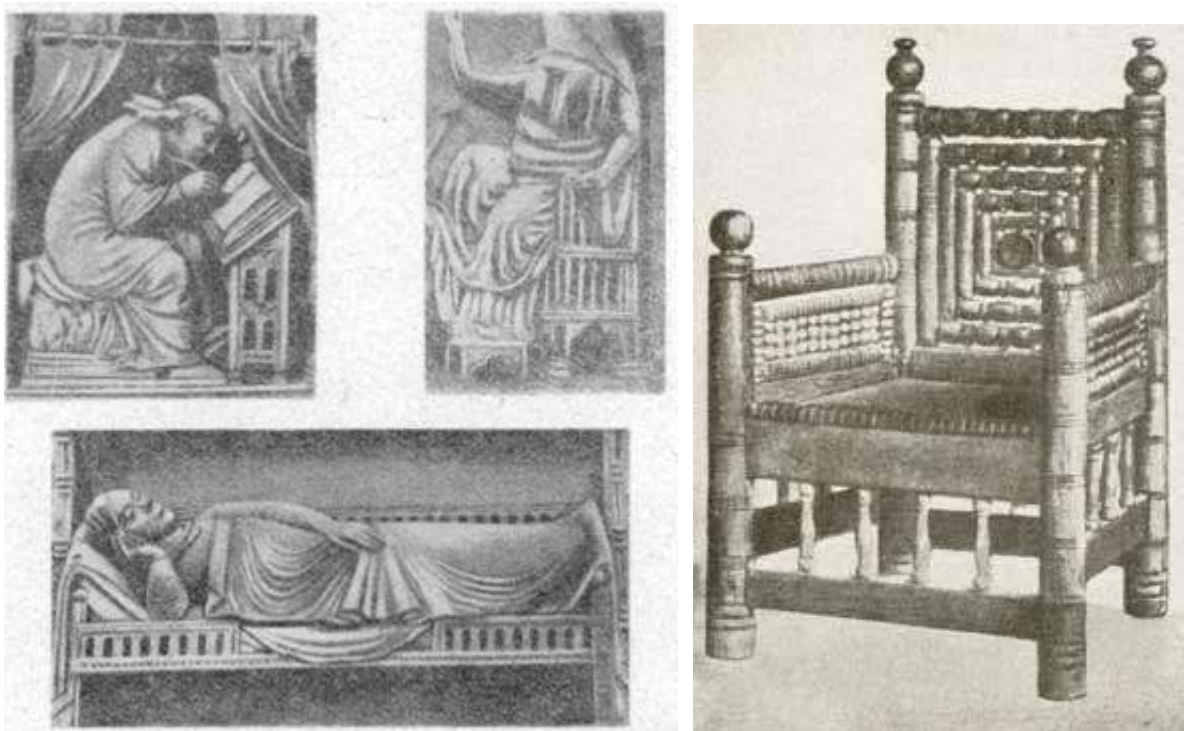
Romaani perioodi tekstiil

Romaani perioodi interjõör

Romaani perioodi tekstiil

Romaani tool, tugitool, voodi

Romaani tugitool

Romaani tugitool

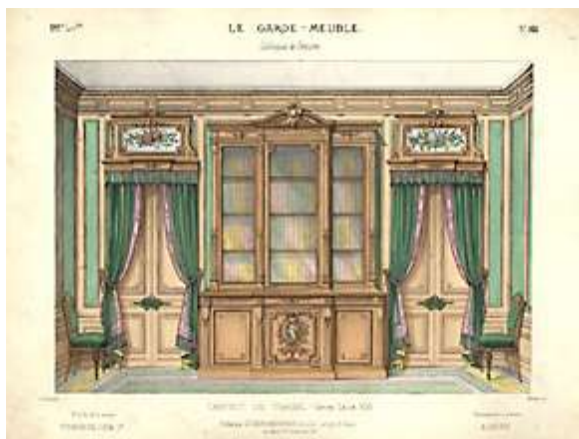
Romaani perioodi tekstiil

Bütsants ca. 800 siid

660-750

Kanga mustrid XI sajand

Henry II (1154- 1189) aegne interjäär

Henry II aegne interjäär

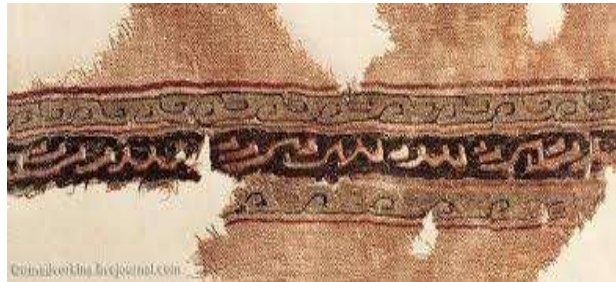
Pronksist tool IX – X sajand

Kudum -VI – VII sajand

Romaani stiilis tugitoolid

Tekstiil XII sajand

Villa ja lina kudum -V sajand

Kopti kangas V – VII sajand

Voodikangas IV-VI s.

Vaip ca. VII sajand

Villa ja lina kudum VII sajand

VIII – IX sajand

Gooti period

Gooti perioodi interjäär

Gooti tugitool

Interjäär -XV sajand

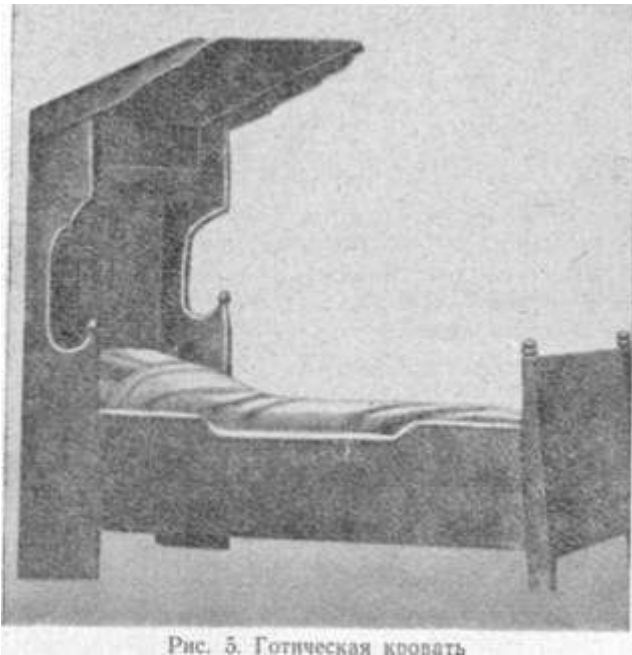

Рис. 5. Готическая кровать

Gooti voodi

Gooti tugitool

Hispaania- XV sajandi teine pool

Villane kangas 1400- 1415

Villane kangas 1420- 1430

Gooti paneel kahe tugitooli ja kirstuga keskel

Gooti tugitool

XIV sajandi magamistuba

Gooti tugitool

Gooti perioodi tekstiil

Gooti stiilis tugitool

Gooti interjäär

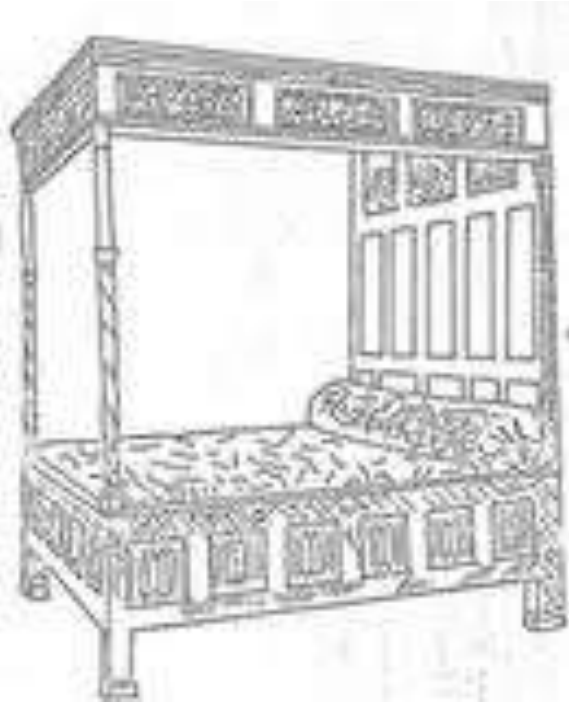
Gooti perioodi stiilis interjäär

Gooti perioodi tekstiil

Gooti pink XV sajand

Gooti perioodi voodi

Gooti kunst ja arhitektuur on valdavalt kirikliku iseloomuga. Olles erinevates Euroopa riikides omade traditsioonide ja iseloomuga. Perioodi iseloomustab tehnoloogia kiire areng. Tekkisid sõltumatud (vabad) puusepad, käsitöölised ja kunstnikud. Iseseisev mööblikaubandus.

Saeveski kasutuselevõtt 1322. aastal võimaldas suurte, rikkalikult nikerdatud paneelide valmistamise ja populaarsuse.

Gooti perioodil valmistatud mööbel oli raske ja ebamugav. Võrreldes romaani perioodiga olid mööbliesemed rikkalikumalt nikerdatud ja parema viimistlusega. Luksuslikku, pehmet mööblit toole, voodeid kasutati vähe. Valdavalt ainult rikkad inimesed. Tavainimeste kasutuses olid primitiivsed lauad ja pingid.

Mööbel on valmistatud täispuidust (okaspuu ja lehtpuu) ja mõnikord kivist. Enamasti toodetud pingid, diivanid, kirjutuslauad, voodid, lauad, toolid. Toolide seljatoed tehti väga kõrged ja sirged. Tugitoolid on kõrgete käetugedega ja varustatud jalatugedega, pinkidega (järidega). Kasutusel olid kokkupandavad toolid. Enamik mööblit oli lisatud, kinnitatud suurte paneelide külge. Kõrgete, massiivsete voodite ees olid trepid. Voodite kohal kõrgusid varikatused. Baldahhiini kinnitatakse voodit ümbritsevale neljale sambale toetuva raami külge. Sageli oli voodi ees kast, mida kasutati istumiseks

Kalli imporditud siidkanga oskaal väheneb. Üha rohkem hakatakse kasutama järjest kvaliteetsmaks muutuvat Euroopas valmistatud kootud, trükitud ja tikitud kangaid. Kõrge kunstitasemega brokaat (rikkalikult tikitud, sagedasti kulla ja hõbedaga siidkangas) damast, (rikkalikult tikitud värviline siidkangas), Oriendi eeskujudel lilledega samet või maapirni, granaatõunade kujutisega.

Käsitööliste gildide arvukuse kasvuga 13. sajandil suureneb gobeläänide kudumise tööstus. Gobelääni valmistamise perioode võib jagada nelja olulisse rühma; gooti, 14. ja 15. sajandil; renessanss, 16. sajandi; barokk, 17. sajandil; rokokoo ja Classic Revival, 18. sajandil. Enne 14. sajandit oli seinavaipade kudumine suhteliselt primitiivse tasemega.

Suurenevad Euroopa kangrute teadmised ja oskused. Kangaste valik ja sortiment laieneb. Lisaks linasele ja villasele kangale hakatakse Itaalias kasvatama ja valmistama puuvilla kangast. Valmistatakse sametit ja brokaati, samuti muaree kangast (lainelise mustriga siidist, villast ja puuvillast kangas). Kasutatakse imporditud toorsiiidi ja satiinpaela, kirevate värvitoonidega ja mustritega kootud kangaid. Enam levinumad värvid must, hall, lilla. Saavutatakse kõrgetasemeline kulla ja hõbedaga tikitud kangaste kunstiline tase.

Kasutatakse pleegitatud ja värvitud ning tikitud linast kangast. Samuti Euroopas toodetud villast kangast. Mitmekesistub ja täiustub villase kanga värvimine. Siidkangast imporditakse Bütsantsist ja teistest moslemiriikidest. Valmistatakse puuvilla, villa ja sametitkangaid v. nende erinevate materjalide koostisi. Ristirüütlite kaudu jõuab Euroopasse taft (õhuke, läbipaistev siid.) Itaalia siidimustrid, loomade kujutised ja Ottomani eeskujudel põimuvad, korduvad taimornamendid. Gooti perioodi kangad kaunistati arhitektuuriliste ja skulpturaalsete ornamentidega, õieliste motiividega ja stseenidega igapäeva elust. Veneetsia mõjuvõimu laienemisega täieneb ja areneb siidkangaste valmistamise oskus. Itaalias Bologna, Genova, Milano muutuvad suurteks siidikanga tootmiste keskuseks.

Henry III korraldusel põletatakse kõik Hispaaniast imporditud villased kangad. Mis omakorda suurendas Briti tekstiilitööstuse arengut ja kangatootmist. Inglismaast sai kvaliteetse villase ja linase kanga eksportija. Hakati tootma madala kvaliteediga siidkangast, mis ei suutnud võistelda Lõuna-Euroopas toodetud kangastega. Täienevad, mitmekesistuvad looduslike värvainete kasutusmeetodid. Populaarsed lillornamendiga, tissu samet, domineerivad erksad värvid.

Euroopa jõukuse kasvamisega 14 sajandil muutusid kallid riided ja kangad kättesaadavaks kaupmeestele ja kasvavale linnastunud keskklassile.

Kolmeteistkõmnendal sajandil võetakse Euroopas kasutusele vokk. Esimene voki illustratsioon Euroopas pärineb 1280 aastast. Voki leiutajajamaaks peetakse Indiat. Vokk asendas varasema taimede kiu ja loomade villa (karvade) käsitsi ketramise niidiks või lõngaks. Muutis materjali ühtlasemaks ja paremini kootavaks, kasutatavaks. Voki kasutuselevõtt vähendas kulusid ja kiirendas tekstiilide valmistamise protsesse.

Keskaja perioodi ketraja

Vokk

Gooti perioodi vaimus gobelään

Gooti perioodi vaimus gobelään

Renaissance - renessanss XIV – XVI sajand

Interjäär XV sajand

Voodi -varajane prantsuse renessanss

Hilisrenessanss- voodi

Tekstiilid XIV – XVI sajand

Suur Bed

Suur Bed Ware muuseumis

Suur Bed Ware on väga suur tammepuust nikerduste ja intarsiaga plakatvoodi. Mõõtudega 3,38 m. pikk ja 3,26 m. lai. Voodi valmistas Hertfordshire puusepp Jonas Fosbrooke ca. 1580 aastal. Algselt paiknes vood White Hart Inn in Ware, Inglismaal. Voodisse mahtus magama umbes 15 inimest korraga. Paljud neist, kes läbi aegade voodit kasutanud, on jätnud nikerdatult oma nimed puitdetailidele.

Nagu selle aja Euroopas tavaks, on voodi nikerdatud puidudetailid ja ornament renessansliku joonega. Intarsiaga paneelid projekteeris hollandi kunstnik Hans Vredeman de Vries (1527-1604). Paneelid valmistati tõenäoliselt Londonis Elizabethi aegade meistrite poolt. Aegade jooksul kaotsi läinud kirevad ja rõõmsameelsed originaalkangad on tänaseks asendatud.

19. sajandil, oli voodi jõunud, liikunud, White Hart Inn Saracen Pea, teise Ware Inn. 1870 aastal ostis voodi William Henry Teale ning paigutas Rukki Majas asuvasse rõõmude aeda. Objekti huvi kahanedes müüdi voodi 1920. aastal. 1931 aastal ostis voodi Victoria ja Alberti muuseum Londonis. 2012 aastal laenas Ware muuseum voodi ja eksponaat on kõigile soovijatele nähtav.

XVI sajandi Tudori ajasu voodi. Catherine de Medici magamistuba XVI sajand.

Enghein, villa kudum ca. 1580

Siid, kootud metallniidistik ca.1550

Tikitud voodikangas ca.1600

Interjööri -XVI sajand

Voodi- XVI sajandi teine pool

XVI sajandi baldahhiinvoodi

Henry VIII magamistuba

Magamistuba -XVI sajand

Itaalia siidist damast XIV s.

Belgia 1555 – 1565- vill ja siid.

Kangas -16 sajand

Kangas- 16 sajand

Kangas-ca. 1580

Kangas-16 saj.

Kangas -15 – 16 saj.

Iseloomulik renessansskunst on iidse kultuuri imitatsioon, väljendatud riigi vormiga.

Renessans jaguneb oma arengult- algperiood, keskmine periood ja lõpuperiood e. hilis- renessanss. Tehes läbi olulised muudatused. Erinevate riikide renessanss omandas erinevad varjundid, võis olla väga erinev. Renessanss tekkis Itaalias, kust levis Prantsusmaale, Saksamaale, Inglismaale ja Hollandisse

Renessanssmööbel ei ole fikseeritud seinapaneelide või pöranda külge kinnitatud nagu gooti mööbel. Mööbel muutub järkjärgult kergemaks ja mitmekesisemaks. Mööbliesemed on rikkalikult kaunistatud, nikerdatud. Nende valmistamisel kasutati mütoloogilisi ja allegoorilisi motiive. Palju lähtuti antiiksetest eeskujudest. Võetakse kasutusele keerdköis- sambad. Toimus areng puidu töötlemises ja viimistluses. Lisaks puidu viimistlemisele värviga, võeti kasutusele ka vahatamine. Mööbli valmistamisel võetakse tammepuidu kõrval kasutusele pappel, kastan, jalakas ja pähkel. Suureneb mööblitoodete valik. Eriti suurt tähelepanu pööratakse pehme kattega toolide, tugitoolide ja voodite valmistamisele. Voodid olid reeglina väga suured (kuni 4 meetrit), kus magati kogu perega, sageli koos külalistega.

Itaalia renessanss- tugitool.

Renessanss- tugitool

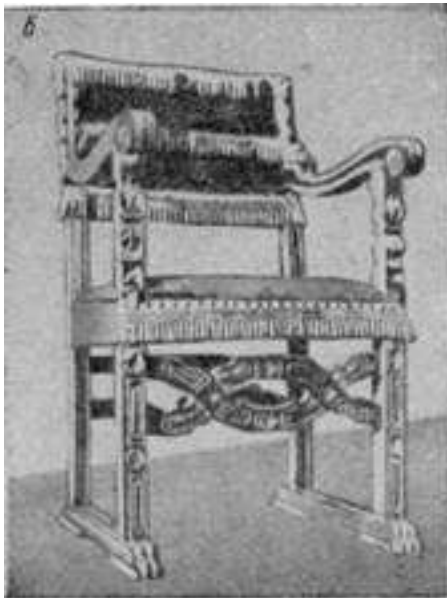
Renessanss- tool

Renessanss- voodi

Renessanss -tugitool

Prantsuse renessanss- tugitool

Nahk istmeosaga tugitool -XVI saj.

Pehmeosa, polsterdus ja madratsite katmiseks kasutatakse siidi, sageli kootud, tikitud kuldse niidiga mustrid. Toolide ja tugitoolide katetena kasutatakse pressitud mustriga nahka. Kasutatakse roo või nahkrihmade punutist ,kaunistatud tuttide , äärispaelte ja rihmadega.

Renessansperioodil populaarsed tikitud kangad, Lampáš (raske siidist kangas tikitud hõbe -või kuldniidiga) ,velvet (kootud, tihe villane kangas, mille lõigatud niidid on ühtlaselt jaotunud), damasti (peen rikkalike mustritega siid. Nime saanud Damaskuse linna järgi), brokaat(sageli kuld -või hõbeniidiga kootud värviline, dekoratiivsiid kangas). Eriti populaarne oli kullaga tikitud arabesk (mitteristuvate motiividega ,rütmiline, põimitud lehestikumotiiviga pinnaline Idamaade päritolu muster) motiiv. Siiamaale populaarne akantuse motiiv asendub fantastiliste loomade, lindude kujunditega ning puuviljade ja lillornamendiga. Levinumad värvid punane ja roheline, heledamal taustal. Alates 14 sajandist Itaalias toodetud siidkangas muutub viieteistkümnenda sajandi Euroopas populaarseks suure lillornamendiga samet. Mis ongi renessanss- ja barokkperioodi eelistatum materjal. Kuueteistkümnendal sajandil Euroopas muutuvad Hispaania eeskujul kangamustrid ja motiivid väiksemaks ning kogu kangapinnal looklevateks. Levinumad värvid on punane ja roheline heledamal taustal. 15. sajandi Euroopas, muutub samet üha populaarsemaks tõrjudes seni enamkasutatud siidi tahaplaanile. Domineerivaks muutuvad lillelised mustrid.

1520 hakatakse Itaalia kaupmeeste kaasabil ja tehnoloogia baasil Prantsuemaal,Lyonis, valmistama siidikangast.

Kuueteistkümnendal sajandil hakatakse importima Ameerikast indiaanlaste valmistatud kõrge kvaliteediga ja muustrilahendustega villast kangast, mis on võrreldav kaasaegse kujundusega. **1549** aastal kutsus Edward VI Inglismaale kõrge kvalifikatsiooniga Saksa, Prantsuse, Itaalia, Poola ja Shveitsi tekstiilivalmistajad. Inglismaast saab kõrgtehnoloogia-ja kultuuriga tekstiilitootja.

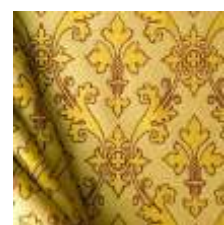
Lampáš 16 saj.

Velvet

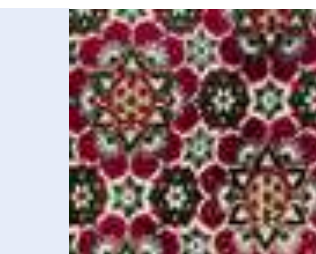
Damast

Brocatelles

Arabesk-. 16 saj.

Siidkangas.

Siidkangas 15 saj.

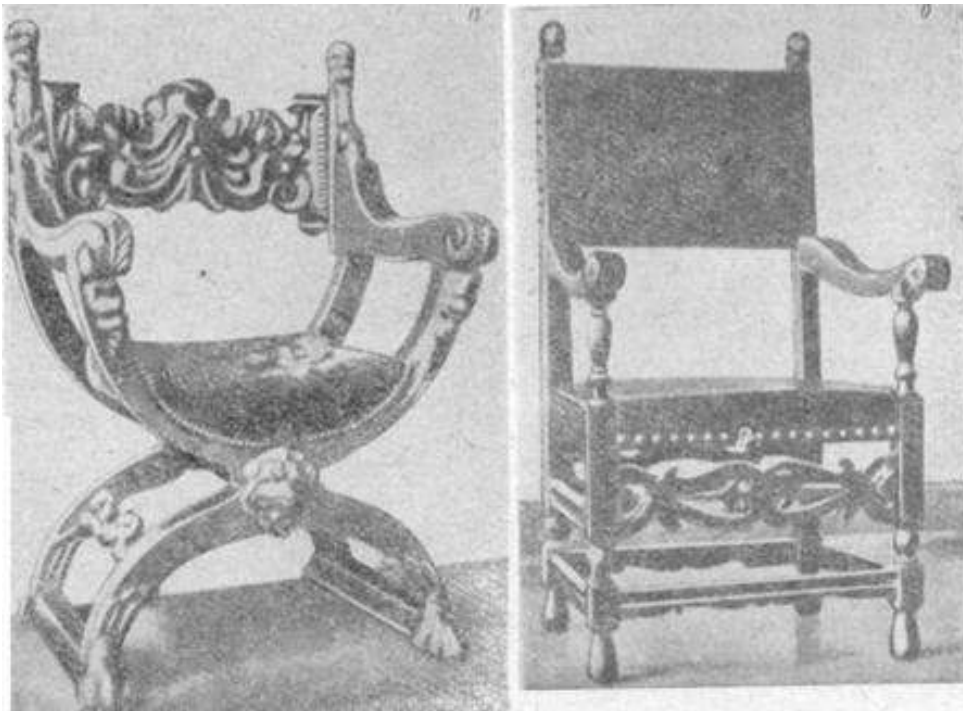
Siid, velvet, brokaat- 15 s.

Prantsuse renessanss oma algerioidil on kombineeritud erinevatest stiilidest, nagu gooti raamkaunistatud renessanssstiilis ornamendiga. Teisel perioodil muutub mööbli raamide ornament ilusamaks. Tähtsaks muutub ilu, kombineeritud mugavusega.

Hilisrenessanss- vormi peardõhk on mugavusel. Ülekoormatud nikerdused ja joonised.

Tekstiilid- XIV – XVI sajand

Lõuna- Saksa hilisrenessanss- tugitool

Hollandi hilisrenessanss- tugitool

Saksa ja osaliselt Hollandi mööbli funktsionaalsus ja esteetilisus on jäänud tahaplaanile. Prantsuse, Saksamaa ja Hollandi mööbli puhul näeme riikidesiseselt ilmseid erinevusi lõuna- ja põhjapiirkondade vahel. Põhjapiirkondade vormid on enamasti sirged, tugevad ja massiivsed. Hollandis hakatakse tähelepanu pöörama materjalile. Võetakse kasutusele intarsia tehnika. Nikerdused ja lõiked jäävad tahaplaanile, kaovad üldse.

Prantsuse renessanssmööbel eriti Luis XIII valitsemise ajal oli funktsionaalne, omandades barokile omaseid dekoratiivseid jooni. Polstriosa kaunistatakse tikitud embleemide ja vappidega. Istmeosa ja seljataguseid hakatakse valmistama pajuviitstest punutisega.

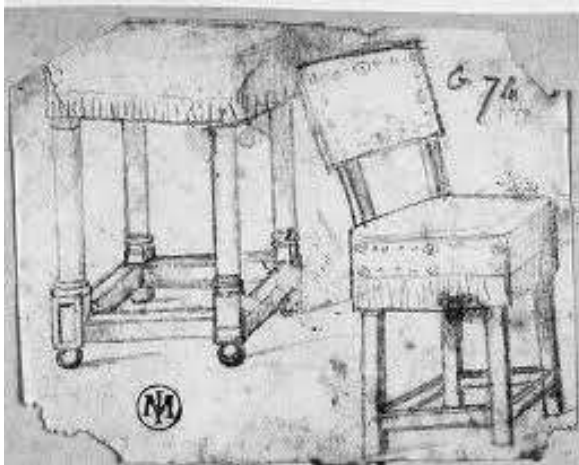
Louis XIII perioodi interjäär

Louis XIII perioodi stiilis tool ja tugitoolid

Louis XIII perioodi interjäär

Louis XIII perioodi mööbli joonised

Louis XIII perioodi stilis diivan

Louis XIII perioodi interjäär

Louis XIII perioodi interjäär

Louis XIII perioodi tugitool

Tekstiilid- XIV – XVI sajand

Louis XIII perioodi tugitoolid

Louis XIII perioodi pikk järi

Louis XIII perioodi tooli joonis

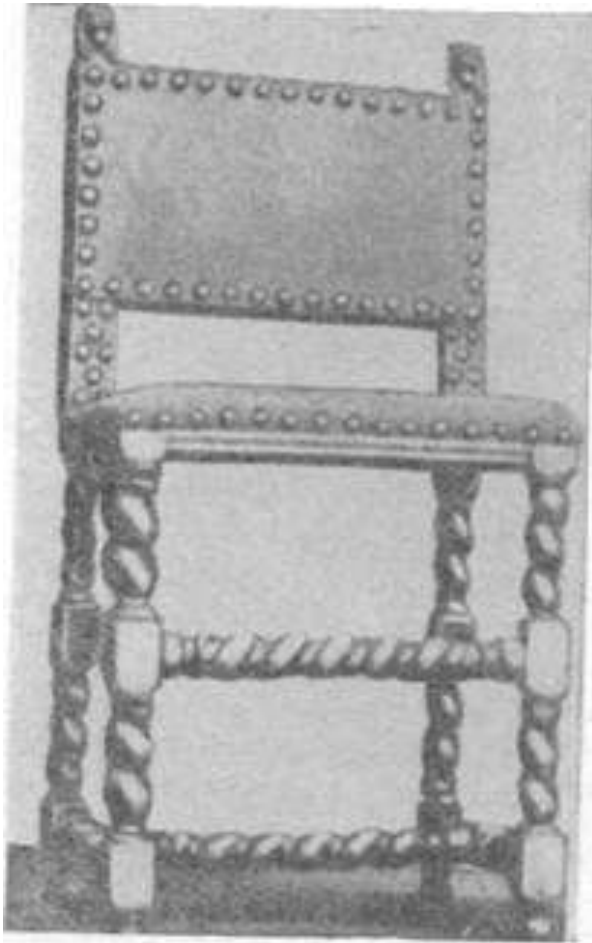
Gobelään- 1690 – 1710 Inglismaa. sajand

Gobelään -Inglismaa 1610- 1615

Tekstiil- XVI

Prantsuse renessansstool, barokile omaste joontega.

Tugitool- XVI sajand

Renessansskunst ei ole enam anonüümne. Muutuvad oluliseks käsitöölised - kunstnikud ja arhitektid, mitte ainult projekteerijad. Tekib andekate puidutöölise, kunstnike ja arhitektide koolkond. Jean Goujon (1520-1563) carver renessanssmotiivide looja, Hugo Samba - tuntud prantsuse tiser XVI sajandil.; Hollandi kunstnik ja arhitekt Vredeman Hans de Vries; Briti arhitekt Ingo Jones ja paljud teised.

Renessansi areng Inglismaal toimus võrreldes teiste Euroopa riikidega hiljem. Varajane renessanssareng langeb kokku hilisrenessansi arenguperioodiga Itaalias. Alperioodil areneb Inglise renessanss teiste Euroopa riikide eeskujudest. Elizabethi valitsemiseajal lisanduvad gooti mõjutustele rikkalikud renessansskaunistused. Renessansi täisõitseng saabub kuningas Jamesi valitsemiseajal- nn. Jacobian Bytsko stiil. Selle perioodi mööbel valmistamisel jälgiti täpselt flaami, itaalia ja prantsuse dekoratiivseid vorme. Hilisrenessanss Inglismaal kujuneb XVII sajandi esimesel poolel ja kestab XVIII sajandi alguseni. Selle perioodi mööbli korpus, raamid ja jalad on rikkalikult nikerdatud.

Tugitool Jacobian'i perioodist

XVII sajandi voodi

Flaami, ca 1630

Siidi- ja villa kudum -17 sajand

XVII sajandi kappvoodi –Austria.

XVII sajandi Inglise baldahhiinvoodi.

Siid ja vill ca. 1650

roheline velvet, tikand kuldse niidiga

Barokkeeskuju 1670 - 1720

Ca. 1600

Barokk.

Barokkperioodi interjäär.

Vene basrokk- tool XVIII sajand.

Vene Inglise eeskuju tugitool- XVIII esimen pool.

Inglise tüüpi barokktoolid- Venemaa XVIII sajandi teine pool.

Barokkperioodi interjäär.Parempoolne-Vermeer.

Varajane barokk- tugitool

Itaalia hilisbarokk- tugitool

Barokkstiilis kangad.

Barokk- tugitool.

Barokk- tugitool.

Barokkstiilis kangad

Kangas 17 saj.

Barokk- kangad

Страница в книге: Пугачева, 1958

Barokkperioodi interjöör.

Barokk- Venemaa interjäär 1717- 1723.

Peeter I Suvepalee- 1713-1714.

Renessansskunst asendus XVI sajandil barokiga, milline levis üle maailma. Euroopas kestis barokk kuni XVIII sajandi keskpaigani.

Oma arengu alguses oli barokk nagu renessanss, tugevasti ülekoormatud ja jõuline, kasutades lähtuvalt vormilt ja lahendustelt eelnevate perioodide eeskujudest. Edasise arengu käigus muutuvad jooned rahulikumaks, monotoonsemaks.

Baroki sünniperiood langeb kokku uue sotsiaalmajandusliku süsteemi – kapitalismi arenguga. Itaalias, Suurbritannias, Hollandis arenevad välja mööbli manufaktuurid. Laieneb ja mitmekesistub tootmine, tekivad lihtsustatud standardid.

Prantsusmaal kujunevad väljapaistvad baroki mööblivalmistajad, käsitöölised, puusepad, tislid, kunstnikud. Algsel perioodil olid baroki vormid ja kaunistused suhteliselt lihtsad. Aja jooksul muutuvad vormid ja ornamendid järjest fantaasierikkamaks.

Baroki algperioodil kõige arenenum riik arhitektuuri valdkonnas oli Itaalia. Peagi omandas liidrikohta Prantsusmaa, jäädes pikaks ajaks suureks kunstikeskuseks. Louis XIV valitsemisajal kujuneb Prantsuse rikkalikult kaunistatud mööbel ja monumentaalkunst muljetavaldavaks. Hollandi mööbli puhul sai määravaks erinevate puiduliikide ja struktuuride mängulisuse esiletoomine. Kasutatakse laialdaselt musta eebenipuud ja paljusid teisi eksootiliste puitude liike või imitatsioone. Populaarne on marketrii, elevantiluu, hõbeda kilpkonna, pärlite, tina, pronksi ja vase kasutamine. Saksamaal kasutatakse mööbli kaunistamisel merevaiku.

Barokiajal täieneb mööblivalik kirjutuslaua, diivani ja kummutiga. Toolide seljatoed on kõrged, jalad sirged. Teisel perioodil muutuvad konstruktsioonid ja elemendid kaarjateks. Sellist arengut on eriti hea jälgida diivanite puhul. Kus põhimõtteliselt säilib side kahe kokkupandud toolivahel. Toolide, tugitoolide, diivanite istmeosa ja seljatugi polsterdatud. Kaetud spetsiaalselt kootud ja rikkalikult tikitud brokaadiga, millele lisati veel pitse, narmaid, paelu, tutte ja dekoratiivseid naelu. Palju kasutati pressitud mustri nahka. Mööbli padjad tehti madrasi eeskujul, nagu neid kasutati põrandal istumiseks. Selle aja üks peamisi mööbliesemeid oli voodi, ümbritsetud drapeeritud kanga -või kardinatega ja rikkalikult tikitud esivõrega. XVI – XVII sajandi voodi varikatused ääristatud, polsterdatud ,drapeeritud kangastega, muutusid omaette luksuslikeks kunstiteosteks. Voodi muutub kõige tähtsamaks, keskseks kodukujunduse osaks. Hispaanias ja Prantsusmaal kujuneb traditsioon võtta voodis lamades vastu külalisi ja isegi valitsusametnikke.

Louis XIV valitsemise ajal väheneb Itaalias toodetud siidkanga osakaal, asendudes omamaise toodanguga. Domineerivad suured sümmeetrilised lillede ja taimede, loomade, lindude kujundusega mustrid. Voodid ümbritsetakse rippuvate drapeeritud kardinatega. Jõukamad vahetasid kangaid, sisustust sõltuvalt aastaegadest

1605-1620: itaalane Claude Dagon, töötab välja tolleajakohta novaatorlikud kangasteljed nimega "métier à la grande tire". Aastal 1620 oli Lyonis arvestuslikult 10.000 kangastelge.

1685: Nantes'i edikti tühistamine põhjustab suure hulga prantsuse hugenottide põgenemise riigist . Paljud kvalifitseeritud tekstiilitöölised lahkusid, mõjutades Saksa, Suurbritannia, Hollandi ja Šveitsi siidikanga tootmise arengut. Lisaks ohustavad Prantsuse siiditootmist lakkamatud sõjad, kuningakoja tellimuste vähenemine ja rahalised probleemid. Prantsuse tekstiilitööstuse püsimisele ja arengule päästvaks saab kuningliku "Garde-Meuble" sisustuse tellimus. Uuesti puhanud kangatööstuse areng püsib kuni Prantsuse revolutsioonini. Mille käigus hävisid Lyonis enamik joonised, disainilahendusi ja kanga näidiseid. Ellujäänud põgenesid Inglismaale, Venemaale, Itaaliasse, Šveitsi, Hispaaniasse, Saksamaale. Tekstiilitootjate arv Lyonis vähenes 90 % .

Prantsusmaa, Saksamaa ja Holland hakkasid kangaste värvimiseks kasvatama looduslikke värvained.

Hispaanlased hakkavad Euroopasse tarnima Mehhikos ja teistes Kesk-ja Lõuna-Ameerikas kasvavat „ väikese valgete lilledega“ puuvilla. Millest valmistatud kangastele hakati „plokki“ tehnoloogias (tehnika teksti, piltide või mustrite trükkimiseks, kasutatakse laialdaselt kogu Ida-Aasias) trükkima punase, kollase, roheline, sinise ja musta värvi mustreid.

1562 aastal asutatakse Inglismaal Spitalfield' siiditootjate gild. Kuninganna Elizabeth on huvitatud tekstiili arengust. Lubades Inglismaale Saksa ja Flaami tekstiili valmistajad. Flandria tekstiilikudujad annavad suure tõuke Inglise tekstiili arengule.

1607-1831 Kiire tehnoloogia arenguga ,uute kudumismasinade ja seadmete kasutuselevõtuga saab Inglismaast juhtiv tekstiilitootja maailmas. Ameerikas hakatakse arendama oma tekstiilitööstust. 17 sajandi teisel poolel muutub Euroopas populaarseks algselt India päritolu trükitud kangas kalikos (puuvillast kootud kangas, tihti täielikult pleegitamata ja lõpuni töötlemata materjalist.). Kaunistaud eksootiliste lillede ja taimede, puude mustriaga. Trükitud India riie leidis eriti laia kasutamist 18. ja 19 sajandil

Calicos kangad

Louis XIV periood interjõör

Brokaat

Brokaat

Kangas -17 sajand

Barokk- tugitool ca. 1670

William ja Mary stillis Wing sohva - 17. sajandi lõpp

Punatvärvi mustriega siidist kangas.

Puuvillane kangas 17saj. lõpust

Kangas - ca.1600

Kangas-17 saj.

Kangas-17 saj.

Louis XIV periood- pehme mööbel

Barokkperioodi kangas

Barokkperioodi tugitool

Interjäär- Tsarskoje Selo 1750. Arhitekt F.B.Rastrelli

Barokk- tugitool Louis XIV valitsemiseajast

Barokk- diivani polstriosa kaetud brokaadiga

Barokkeeskuju -1680-1740

Barokkeeskuju -1700-1745

Barokkeeskuju- 1680-1740

Louis XIV periood- interjöörid

Louis XIV perioodi stilis diivan

Naha sisse pressitud muster

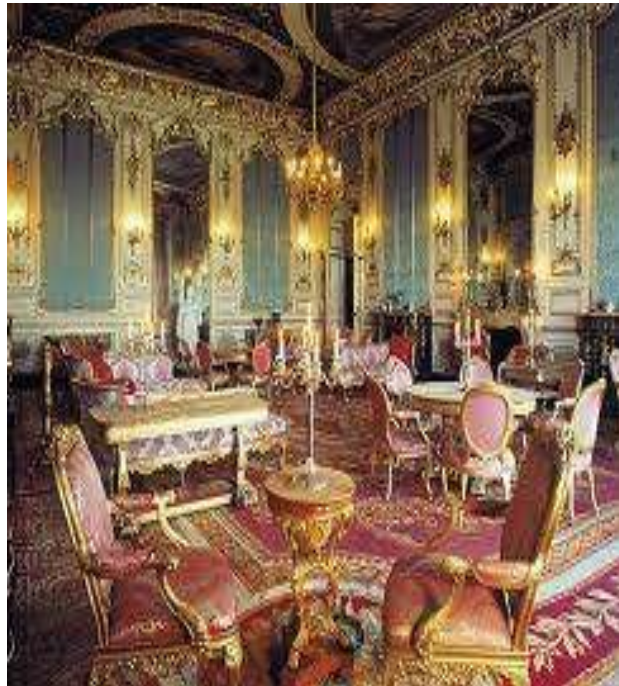
Barokkeeskuju 1650- 1700

Barokkeeskuju 1650-1700

Barokkeeskuju 1650-1700

Louis XIV periood- interjöörid

Barokktoolid- Venemaa 1750-1760

Kanapee-Venemaa XVIII keskpaik

Pressitud mustri nahad

Kangas, Ingl. XVII sajand

Louis XIV perioodi järid

Tugitool- Louis XIV periood

Tugitoolid- Louis XIV periood

Leon 17.saj.

Roheline siid tikitud kulla ja hõbedaga

17. sajand

Ca. 1680

Louis XIV perioodi voodi

Voodi XVII algusest

Kangad- 1770

Louis XIV stiilis kangad

Barokkvoodi- Venemaa XVII sajandi esimene pool.

Interjäär-Venemaa XVIII esimene pool.

Rokokoo XVII- XVIII sajand

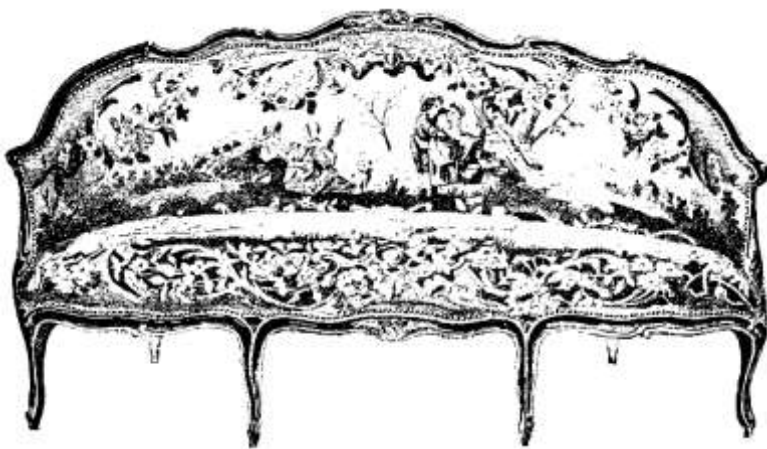
Louis XV perioodi interjäär- tugitool ja diivan

Tool- rokokoo algkujunemise perioodist

Louis XV stilis kangad

Louis XV perioodi diivan

Louis XV, garnis sur ailes - "Faisnel."
Upholstered with Breton tapestry. - Taken from La Fontaine's Palace.

Louis XV perioodi

Rokokoo stiil kujunes Louis XV valitsemise ajal. Selle perioodi mööbel meenutab barokk, on aga tunduvalt peenem, saledam ja elegantsem. Paljuski kasutatakse laenatud idamaiseid kaunistusmotive.

Selle perioodi algaja mööbel oli omadustelt monumentaalne, raske ja ümarjas. Siiski võib vormides ja mõnedes disaini funktsioonides leida rokokoo omaseid elemente, tunnuseid. Aja jooksul kujuneb rokokoo kontrast barokkile. Mööbli jalad muutuvad kõveraks nagu S täht. Sümmeetriast ja sirgetest täielik loobumine, mänguline elegants, rõõm asümmeetriast. Kerge, graatsiline, elegantne, flirtiv. Esemed muutuvad iseseisvaks, sõltumatuks ümbritsevast kooslusest. Suureneb erineva kuju ja otstarbega istumismööbli osakaal. Kujunevad spetsiaalselt naistele mõeldud ruumid, buduaarid ja vastav mööbel ja sisustus. Areneb mööbli ajaloo dekoratiivne ja saladuslik interjööör. Üha populaarsemaks muutub spoonitud ja lakitud mööbel. Kaunistatud kujundliku pronksvaluga, lilled, viinamarjad, paabulinnud, palmid, akantus. Pronksist panused, käepidemed, lukud, plaadid, raamid, rõngad.

Mööbli raamid valmistatakse pöögist, pähklist, puidust või spoonitakse (vineeritakse) palisandri, roosipuu, tulbipuu, tuija (küpressi perekonda kuuluv), pirni, mahagoni kattevineeriga. Seoses suure kattevineeri nõudlusega areneb hoogsalt spoonitööstus, saavutades kõrge arengutaseme. Samuti muutub puitmaterjali ettevalmistamine ja selle töötlemine hoolikamaks, kvaliteetsemaks. Mis on eriti vajalik poleeritud mööbli puhul. Schellak poleerimise tehnika areneb, saavutab sellel perioodil väga kõrge taseme. Lakitud mööbel oli kaunistatud idamaiste motiividega, sagedasti kuldne, punase või musta värvitud. Omandatakse filigraansed kuldamisvõtted (lehtkullaga 22c. katmine.) Kanga värvitoonid on kreejias valge, helehall, heleroheline, roosa, tumepunane, sinine. Graatsilised tikitud lillede mustrid, motiivid Hiina kunstist. Padjad ja mööbli polstriosa kaetud siidile tikitud suuremuustrilise lill- ja lookleva, loodusmotiividest pärit ornamendiga. Perioodi kõrghetkel oli eriti populaarne Bizerre siid (iseloostustavad asümmeetriselised mustrid featuring gomeetriselised kujundid stiliseeritud lehed ja õied)

Bizerre siid- kangad

Suurenes polsterdatud pindade ja mööblipolstri osakaal. Istekohad, taburetid, toolid, tugitoolid, diivanid, spetsiaalselt kergeks uinakuks mõeldud lamamisdiivanid (kanapeed), kušetid, magamisvoodid ja muidugi palju lahtisi patju. Kujunesid innovatiivse lahendusena salongid ja sisustus, toolid, tugitoolid, diivanid, lauad. Voodid on varieeruvate lahendustega. Domineerivad kahte tüüpi, keset ruumi paiknev „prantsuse“ rikkalikult nikerdatud, kullatud kupliga, ääristatud kangaga. Sageli avatud telki meenutava lahendusega. Teise levinud variandina „Poola“ voodi, ääristatud puidupaneelidega ülalt ja küljelt, vahel ka kahest küljest. Padjad ja tekid, samuti mööbel, kaeti villa ja siidkangastega. Lauad kaeti linadega.

Louis XV aegne interjäär

Keskmine 18. sajandil: Madraticatteid hakatakse valmistatama kvaliteetsest linasest -või puuvillaset riidest. Tädisena kasutatakse looduslikke kiude, nagu kookoskiud, puuvill, vill, hobujõhv ja teised loomsed karvad. Madrati servad on läbi tepitud, õmmeldud keskosa fikseeritud nõopidega. Polstri aluspinnas võetakse kasutusele põimitud riimad, põõnad.

Polstrialune rihmpuntis

Hobujõhv padi

Paljud pealismaterjalid on spetsiaalselt ühe või teise mööblieseme jaoks valmistatud kunstiteosed.

Rokokoo perioodil asenduvad tumedad toonid pastelsetega. Peegeldades kergust ja vabaduse vaimu. Populaarseks muutuvad värviliste mustritega kulla ja hõbedaga kootud satiin, taft, samet ja- siid, palusiid, damast, brokaatkangad. Profesionaalsete tikkijate poolt tikitud või pealeõmmeldud gobeläänid. Moodi lähevad eksootiliste mustrite eeskujul Lyonis valmistatud või Ida- India Kompani poolt eksporditud spetsiaalselt Euroopa jaoks valmistatud odavad kangad. Õrnad, heledad, kreemjad toonid, hall, sinine, roheline, roosa, täidlane punane. Kaunistatud suurte lillede, lindude, vaaside ja maalitud Oriendi eksootiliste motiividega asümmeetrilised kujundid. Jätkuvalt toimivad edukalt Genova, Veneetsia, Lucca, Torino ja teised Itaalia siidi ja sametivalmistajad.

Prantsusmaal kunstnikud muudavad barokkmustrid rokokoolikumateks; lilled, kimbud, lehed ja viljad muutuvad pikkamööd rafineeritumateks ning peenemateks. Rikkalike värvidega valguse ja varjude mänguks. Peen graafiline disain ja sümeetria. Lisaks Lyonile tekkisid teised luksusliku kanga valmistajad nagu Pariisi küljall St.Maur. Teise suure tikkimistöökoha Pariisis Püha Joosepi kloostri asutab Marquis Montespan. Kes täitsid Versaille'i

seinte ja mööbli katematerjalide tellimusi . Sammuti üksiktikkijad, kes täitsid eraklientide tellimusi Tikitakse peeni erivärvilisi akantuse lillevannikuid. Mustreid täiendavad kulla ja hõbedaga tikitud arhitektuursed elemendid ning salapärased mütoloogilised olendid.

1760 aastal asutatakse Prantsusmaal Oberkamfa tehas kus hakatakse valmistama trükitud kangast. Mille piltidega puuvilla musliin, väikselillelise mustriga perkole saab kiiresti populaarseks

Brokaat 1760 - 1770 aastatest

Taft

Kangas Louis XV stiilis

Loui XV stiilis voodi

Louis XV perioodi interjäär

Samet- 1600 – 1625 Itaalia

Palussiid

Palussiid

Villane kangas

Kangas 17 saj.

Gobelään

Loui XV stiilis kangas

Rokokoo stiilis diivan.

Chippendeil diivan ja tugitoolid

rikkalikult kaunistatud pealiskangaga.

Louis XV stiilis kangad

Rokokoo stiilis kullatud tugitool
aastast 1755.

Chippendeil diivan

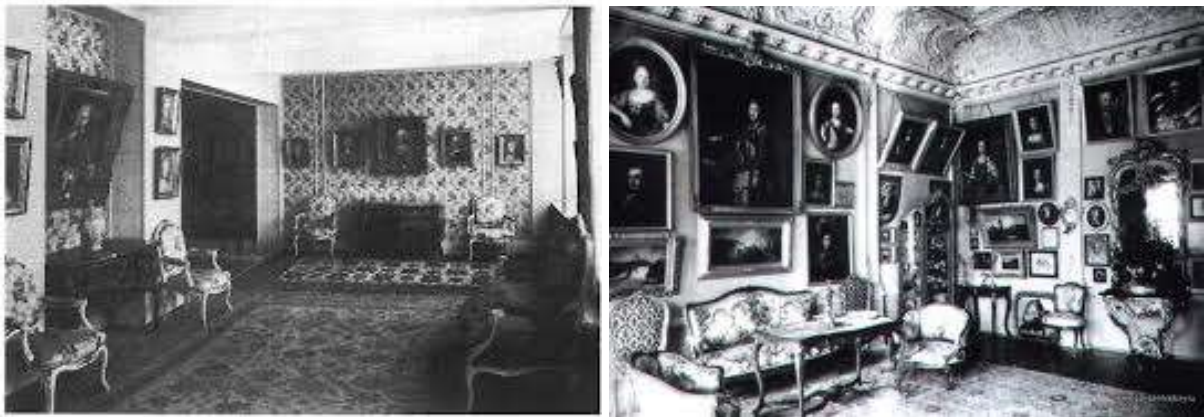

Louis XV stiilis kangad

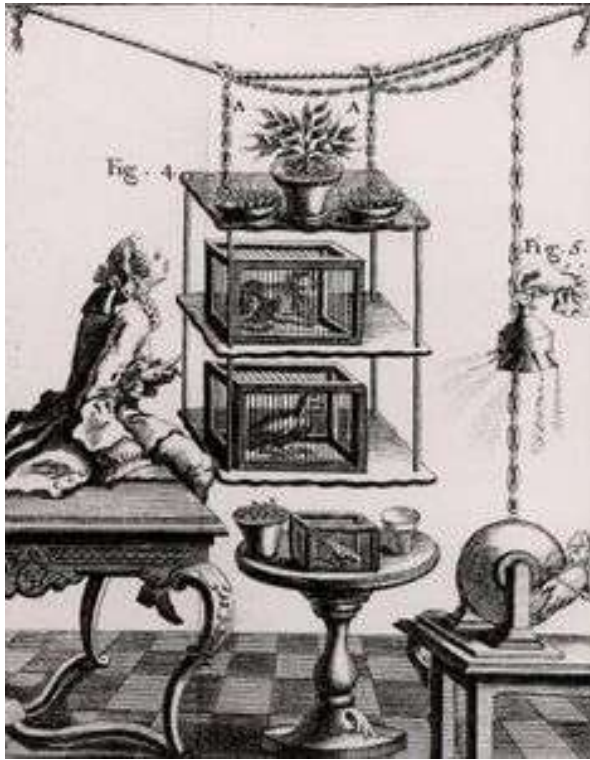

Louis XV perioodi interjöe

Rokokoo perioodi tuntumad mööbliloojad ja valmistajad Jean Francois Eben (suri 1763), Royal ebenist Henry Risser (suri 1806), kuulus Charles Kressan (suri 1763) - puusepp ja nikerdaja, Philippe d'Orleans, vennad Martin'id ja paljud teised.

Louis XV perioodi interjäär

Inglise XVIII sajandi interjöö

Jacob Coll, Two Views of the Kitchen in the new House, c. 1769-1770, Engraving and brown wash, both 21.5 x 30.5 cm. Municipal Archives, Amsterdam, Spiligerbe collection.

Euroopa XVIII sajandi interjöö

Louis XV stiilis kangad

XVIII sajandi baldahhiinvoodi

Dirrectoire stiilis (1795-1799) voodi joonis

Voodi 1770.aastast

Prantsusmaa -1775

Louis XV stilis kangad

Louis XV perioodi voodi

Louis XV perioodi tugitool

Louis XV stiilis kangad

Louis XV Duchesse 1720

Louis XV period brisée

Louis XV perioodi interjäär

Toolli katteriie, linase ja puuvilla kudum

1761. aastast (Winterthur muuseum.)

Peenvillane kangas 1761-1780

(Metropolitan Museum of Art.)

Inglismaa 1750

Käsitöö- 18 sajand

Puuvill 1769- Inglismaa

Louis XV perioodi interjäär

Kaardimängu tool XVIII sajand

Naistele mõeldud mängutool. Naised toetusid põlvedega tooli istmeosale ja kätega seljatoele.

Siidkudum 1790 Venemaa

Siidkudum 1780 Venemaa

Kangas Louis XV stiilis

Louis XV perioodi mööbel

Briti arhitektuur ja mööblikunst XVIII sajandil.

Briti arhitektuur ja mööblikunst XVIII sajandil. Kuninganna Anna valitsemise ajal kujuneb Inglismaal nn. georgiaani stiil (termin, mida kasutatakse sotsiaalse, ajaloo ja arhitektuuri perioodi määramiseks) kestis järgnevad kolm valitsusaega. Esimene, varajane XVIII sajandi esimene pool, teine ja kolmas periood kestis kuni sajandi lõpuni.

Georgiaani perioodi interjäär

Georgiaani perioodi stiilis kangad

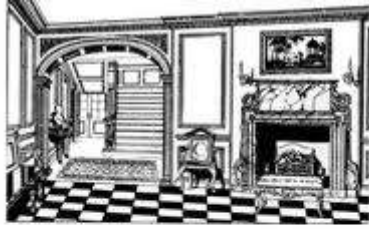

Georgiaani perioodi voodi

Georgiaani perioodi interjäär

Georgiaani perioodi stiilis kangad

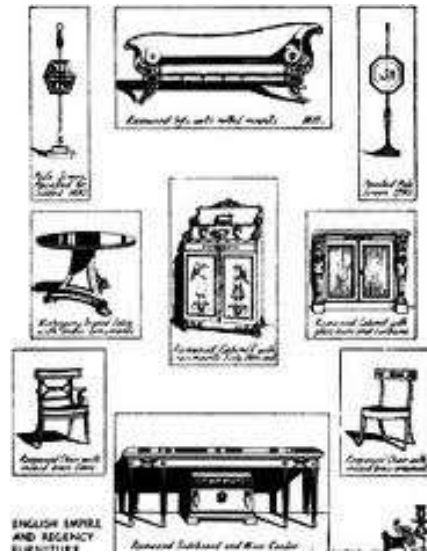
Georgiaani perioodi m. joon.

Georgiaani perioodi interjäär

Georgiaani perioodi interjäär

Georgiaani perioodi mööbli joonised

Kuninganna Anne perioodi mööbli joonised

Kuninganna Anne aegne interjäär

Omanäoline Briti arhitektuur ja mööblikunst kujuneb kuninganna Anne valitsemise ajal (1702-1714). **Queen Anne stiilis mööbel** ja mööbli disain, mis on jätkuks William ja Mary stiilis mööbli disainile. Võrreldes eelnevate perioodidega on mööbel mõnevõrra väiksem ja kergem ning mugavam. Joon ja vorm jäävad tahaplaanile, põhirohk langeb ornamendile. Populaarseks muutuvad cabriole jalad, polsterdatud istmed, tagasikaarduvate seljatugedega toolid, sekretärlaud, raamaturiulid ja kapid.

Kuninganna Anne stiilis valmistatud mööbli kõige iseloomulikumaks osaks peetakse Cabriole jalgu (mille omal ajal kujundas ja võtis kasutusele Hiina mööbli eeskujudest lähtuvalt Prantsuse tiskler André-Charles Boulle'i) ja lihtsustatud kõverjoonte read. Samuti erinevad vaasivormid, hoburaua kujuga. Wingback toolid (tugi või klubitool, millede seljatoe külge on monteeritud tagasikaarduvad "tiivad", mis mitte alati ei ulatu käetugedeni.) Valdavalt täielikult polsterdatud, välja arvatud jalad. Eesmärgiks pakkuda peale või õlgadele lisamugavust ja soojust kamina ees istudes. Olemas ka näiteid avatud puiduraamiga, kus polstriga kaetud istmeosa, seljatagune ja käetoepadjad, mõnikord ka "tiivad."

Georgiaana perioodil toimus Briti tööstusse kiire, revolutsiooniline areng. Leiutatakse ja võetakse kasutusele järjest uusi ja uusi masinaid. Mis suurendavad ja mitmekesistavad tekstiilitoodangut. Käsitöö asendub järjest enam tööstusliku masintoodanguga. Inimesed kolivad maalt linna ja asuvad tööle vabrikutes. Kogu maailmas suureneb Inglise ja teiste Euroopa riikide mõjuvõim. Inglise omavad kõige rohkem kolooniaid ja juurdepääsu tohututele ressurssidele ning turgudele. Ameerika ja Aasia turud vajavad üha enam kaupa.

Valitsuse toetus Briti kaupmeestele, inimeste vaba liikumine, kaubandus soodustab ja paneb aluse Briti tekstiilitööstuse- ja kaubanduse tormilisele arengule. Rahvusvahelise kaubanduse arenemisega muutuvad imporditud tooted ja materjalid eurooplastele üha kättesaadavamateks. Toimub erinevate kultuuride ja materjalide, töövõtete süntees, mille tulemuseks on uued suunad ja kombineeritud lahendused, uued ideed ning moed.

Jõukuse kasvades suureneb nõudlus mugavamate ja elegantsemate, keerukamate majade ning sisustuse järgi. Arhitektid, sisekujundajad ja käsitöölised saavad järjest ambitsioonikamaid tellimusi. Tumedad toonid ja raske mööbel läks moest. Arenes neoklassitsistlik stiil, mis kopeeris klassikalist antiik- kreeka ja rooma eeskujusid. Sisustus muutus kergemaks ja laed, seinad, värviti pastelsemateks, heledamateks ning kaunistati dekoratiivsete rosettide, vanikute, medaljonidega, samuti mööbel.

Moodi läksid oriendi päritolu motiivid ja eeskujud. Inglise ja teiste Euroopa riikide (ka Ameerika) käsitöölised hakkasid imiteerima Hiina päritolu tooteid ja mööbliesemeid. Tekkis nn. *chinoiserie* stiil, ida ja lääne kaunistuslike stiilelementide täiesti erinevad ilmingud, ühendatud taimede ning loomade kujundid.

Chinoiserie stiilis interjäär

Chinoiserie perioodi kangas

Chinoiserie tüüpi tugitoolid

Chinoiserie stiilis interjäär

Chinoiserie stiilis interjäär

Hakatakse tootma algselt Inda päritolu värvitud ja trükitud kaliko kangast (pleegitamata ja tihti lõpuni töötlemata puuvillast valmistatud odav kangas.). Sinise ja valgevärvilist ruudukeste või linnukestega kujundatud, algselt Malaisia päritolu gingham kangast (jämedakoeline puuvillane v. puuvilla ja lõnga segu). Vaskplaadile käsitsi graveeritud keerukad mustrid, mis trükiti puuvillasele kangale. Laienes ja arenes lillelise ja triibulise siidkanga tootmine. Asendades üha enam rikkalikult suurte mustrite kulla ja hõbedaga tikitud brokaatkangast. Prantslaste eeskujul valmistatud kangaste mustrid. Stiliseeriti sageli inglise maitsele. Vähem formaalne, kujunduseks lilled, lihtsad loodus,- eriti jahindusstseenid ja geomeetrilised kujundid.

Aastal 1785 inglase E. Cartwright'i leiutatud mehhaniseeritud kudumismasin. Suurendas keerukate mustritega kanga tootlikkust, kasvas metraazh ja langes hind. Mis tegi siiani kallid kangad kättesadavaks laialdasemale tarbijaskonnale

Hobujõhv kangas

Kaheksateiskümnenda sajandi keskpaigas hakatakse Euroopas tootma hobujõhv kangast. Et vähendada sõltuvust imporditud kangast. Hobusejõhvist riidet kasutatakse peamiselt polsterdamiseks nii klassikalise kui kaasaegse sisustuse juures. Algselt kasutati Chippendeil,

Hepplewhite, Sir Edwin Lutyens ja Charles Rennie Mackintosh, samuti klassitsismi ,biidermeier ja Empire stiilis mööbli juures. Hiljem on hobujõhvikangas inspireerinud disainereid kogu maailmas, nagu Alvar Aalto, Josef Frank ja Saarinen. Hobujõhvist riie on kõrgelt hinnatud oma kvaliteedi, vastupidavuse ja läike poolest. Mis ei ole võrreldavad teiste looduslikest materjalidest valmistatud kangastega.

Hobujõhvist valmistatud kangad

Hobujõhvist valmistatud kangad

Hobujõhvist valmistatud kangad

Kuninganna Anne aegne interjöö

Wingback tugitool- XVIII sajand

Wingback tugitool -XX sajandi algus

Kangas -XVIII sajand

Kuninganna Anne'i stiilis kangad

Kuninganna Anne'i aegne interjöö

Wingback tugitool- XX sajand

Wingback tugitool -XX sajand

Kuninganna Anne'i stiilis kangad

Kuninganna Anne'i aegne interjöö

Kuninganna Anne stiilis Wingback

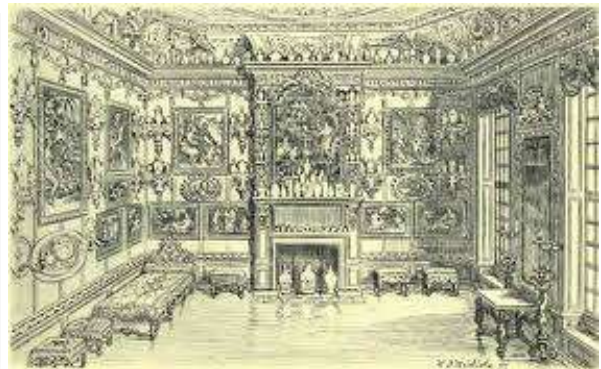
Kuninganna Anne stiilis Wingback

Kuninganna Anne stiilis kangad

Kuninganna Anne aegne mööbel

Kuninganna Anne aegne interjöör

Kuninganna Anne'i aegse mööbli joonised

Kuninganna Anne'i perioodi tugitoolid

Kuninganna Anne'i stiilis kangad

Kuninganna Anne stiilis järi

Kuninganna Anne stiilis järi

Georgiaani periood, eriti teises pooles, on Inglismaa mööblitootmise üks intensiivsemaid. Kiirele arengule aitasid kindlasti kaasa teatud liberaalsed funktsioonid, puiduala käsitöölise iseseisvus. Inglismaal võime jälgida XVIII sajandil juurdunud kapitalistlikku süsteemi, mitmekesiste kaupluste ja ettevõtete. Samal ajal prantsuse käsitöölised, puusepad olid koondatud suletud kauplustevõttesse, kus nad siis nautisid riigi toetust ja erilisi privileege.

puusepp

ratassepp

tündersepp

Artisaanid (oskustega käsitöoline, tarbekaupade tootja, teenuse osutaja) kes omasid mitmekesiseid väikeettevõtteid ja kauplusi. Selle perioodi mööblivalmistajad jagunesid kolme põhirühma. Meistrid, kes valmistasid nikerdatud peenemat mööblit, mööbliraamide valmistajad ja polstritegijad. Koos teiste käsitöö valdkondade esindajatega rajati kasumlikke ja tulusaid ühiseettevõtteid, mis tegelesid ruumide täieliku sisustusega. Üks väljapaistvamaid selle perioodi esindajaid oli Thomas Chippendale, (1718- 1779) kes on loonud ka spetsiaalse omanimelise mööblisuuna, stiili. Tehniliselt täiuslik, meeldiva, omapärase välimusega ja mugava kasutusega mööbel oli nagu jätk Queen Anne'i perioodi mööblile.

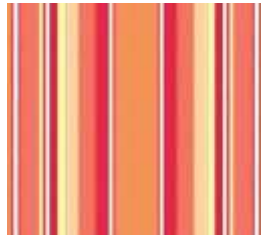
Selle perioodi huvitatus iidsest Hiina kultuurist ja kunstist jäädvustub ka arhitektuuri- ja mööblidetailides.

Chippendeil voodi kavand

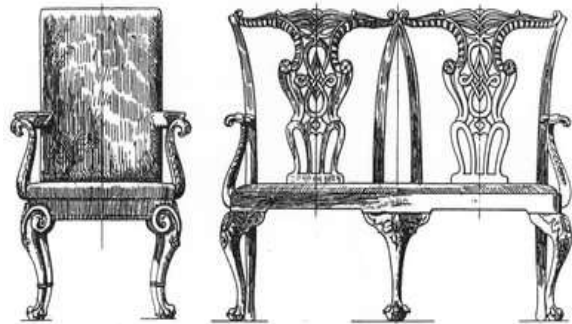
Chippendeil stiilis interjäär

Chippendeil stiilis kangad

Chippendeil stiilis sisustus

Chippendeil stiilis toolid

Chippendeil stiilis tugitool

Chippendeil stiilis diivan

Chippendeil stiilis kangad

Chippendeil stiilis interjäär

Chippendeil Wingback

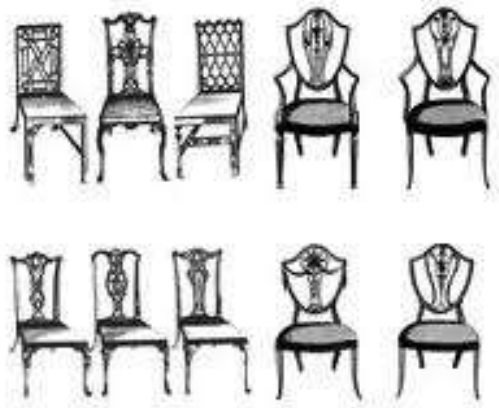
Chippendeil stiilis diivan

Chippendeil järi

Chippendeil stiilis kangad

Chippendeil toolide kavandid

Chippendeil tugitool

Chippendeil stilis tugitoolid

Chippendeil interjööri visand

Chippendeil stilis kangad

Interjöör Chippendeil ja Hepplewhite

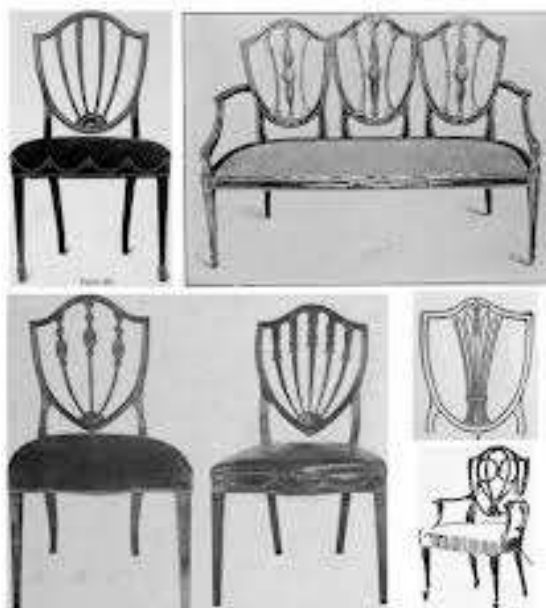
Chippendeil stiilis diivan

Inglise ajaloolise mööbliperioodid mõistes on georgiaani ajajärgu esindajad ka Georg Hepplewhite (1727 – 1786), Robert Adam (1728 – 1792), Thomas Sheraton (1751 – 1806). Meie mõistes võib neid meistreid pidada Inglise klassitsistlikus stiilis mööbli parimateks näideteks. Kellede kujundused ja ideed mõjutasid terveid põlvkondi. Eriti varajast Ameerika mööblit.

Hepplewhite'i ja Sheratoni- mõlema meistri looming on väga lähedane Chippendale'i loomingule, samas lihtsam. Hepplewhite'i tooli esijalad on sirged ja allapoole kitsenevad. Seljatagused väljapoole kaardus, 'südame', - kandle ja kilbikujulised. Kasutas prantsuse mööbli stiilijooni inglise mööbli kujundamisel. Tema kergem ja elegantsem mööblit ei ole teadaolevalt säilinud. Säilinud on meistri poolt kirjutatud mööbliraamat „Juhiseid mööblivalmistajale ja polsterdajale“

Hepplewhite'i stiilis interjöör

Hepplewhite'i toolid, diivan

Hepplewhite'i ca. 1790

Hepplewhite'i ca. 1790

Hepplewhit diivan

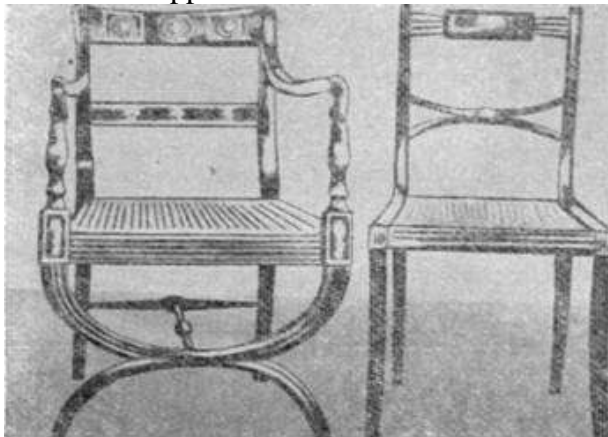
Hepplewhit tool

Hepplewhit

stiilis

kangad

Sheraton tugitool, Hepplewhit tool

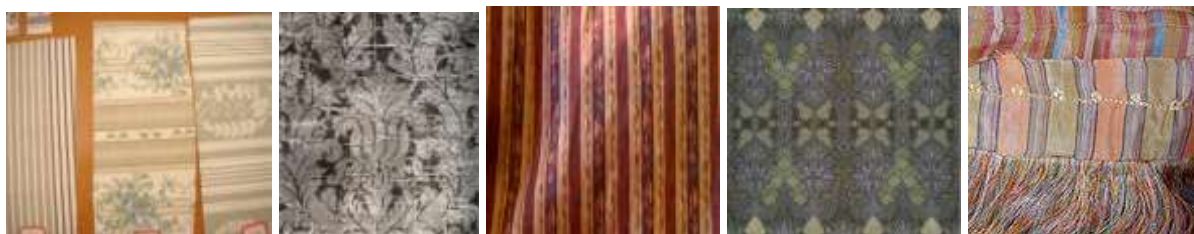

Hepplewhit ca. 1790

Thomas Sheratoni mööbel lähtub antiikimpeeriumi eeskujudest. Tuntud oma kerguse, elegantsi poolest – eriti õrn võrreldes Queen Anne'i ja Chippendeil mööbliga. Proportsionaalsed, geomeetrilised kujundid, tavaliselt ruut või ristkülik. Diivani ja tugitoolide paindes käetoed katkematult voolujoonelised, seljatoed ruudukujulised. Toolide esijalad sageli kaardus, pöördeliselt allapoole. Õrn raamistik, pitsiline nikerdus. Statsionaarselt paigaldatud pehme, polstriosa. (mitte äravõetavate patjadega). Thomas Sheratonilt on ilmunud raamat „The Cabinet Maker's and Upholsterer's Drawing Book”

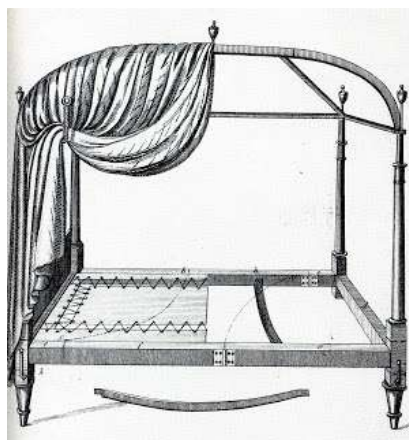
Interjöör Thomas Sheraton

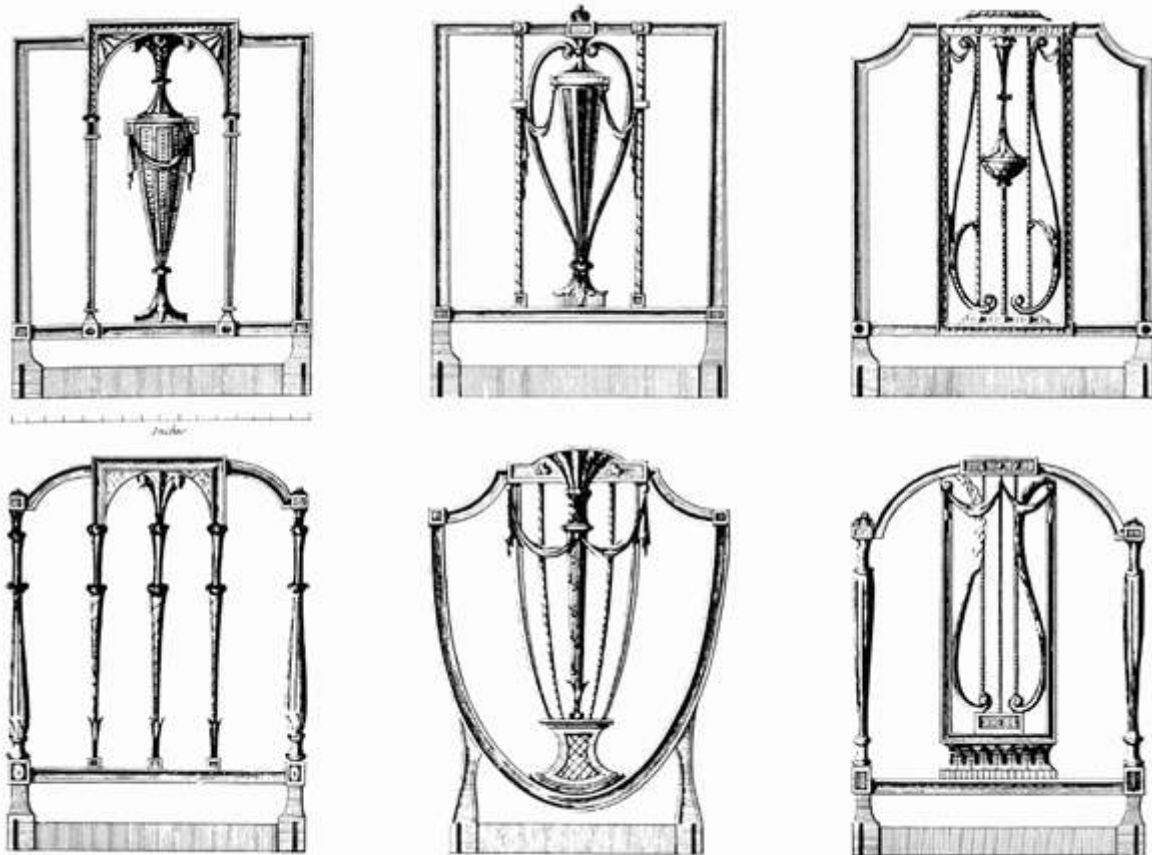
Sheraton stiilis kangad

Sheraton tugitool

Sheraton voodi joonis

Chair back designs by Thomas Sheraton, 1791-94

Toolide seljatõe kavandid, joonised Thomas Sheraton

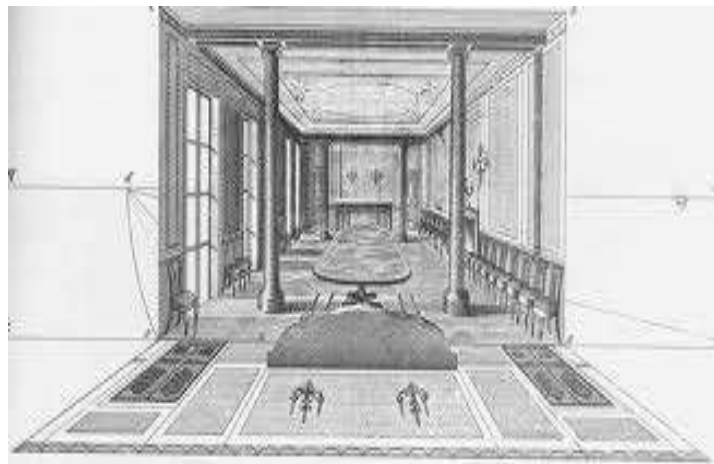
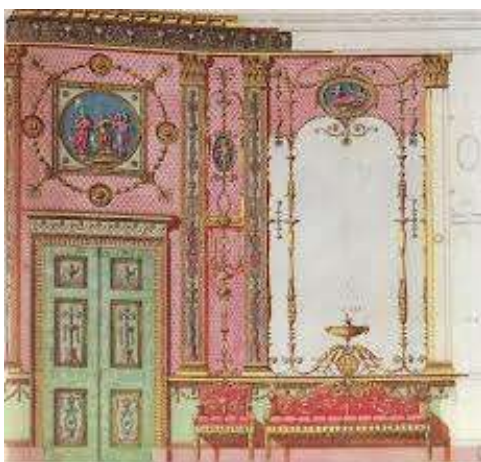
Joonised, eskiisid Thomas Sheraton

Sheraton tool ja tugitool

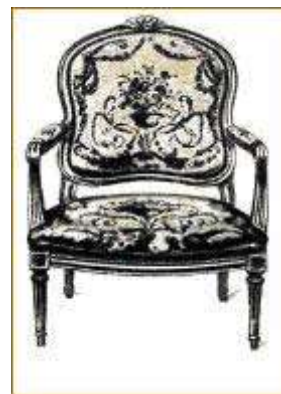
Sheraton diivan

Kavandid Thomas Sheraton

Sheratoni disainitud diivan 1805.a.

Sheraton tugitool

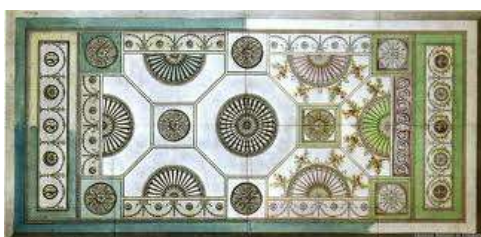

Thomas Sheraton

Robert Adam ja vend John Adam, kellede mööblivalmistamise motoks, loosungiks oli lihtsus, elegantsus ja atraktiivsus. Nad tegelesid interjööride kujundamisega, sealjuures mitte ainult mööbli, vaid ka lampide, rannasõidulaevade jne. kujundamisega. Ilus, kõrge kunstilise maitsega rikkalik mööblilooming. Klassikalise kujuga, funktsionaalsus, suurepärsed rokokoo ja Hiina kunstimotiividega ühendatud dekoratiivsus. Suur rõhk iseseisvalt terviku moodustavatel detailidel. Kullatud detailid tagasihoidlikult maitsekad, mitte esiletükkivad, vaid tervikliku harmooniaga kooskõlas. Kasutasid mööbli valmistamisel valdavalt mahagoni puitu. Vendasid peetakse XVIII sajandi Inglise mööbli ja interjööri lõplikuks vormistajateks.

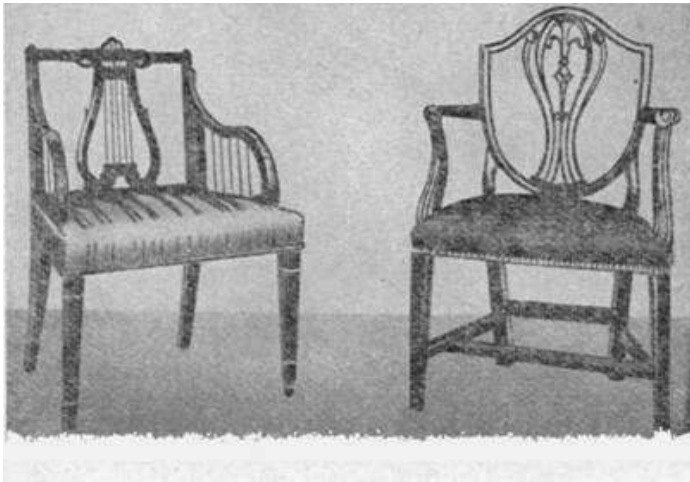
Robert Adami kavandid

Robert Adami stiilis tekstiil

Interjäär Robert Adam

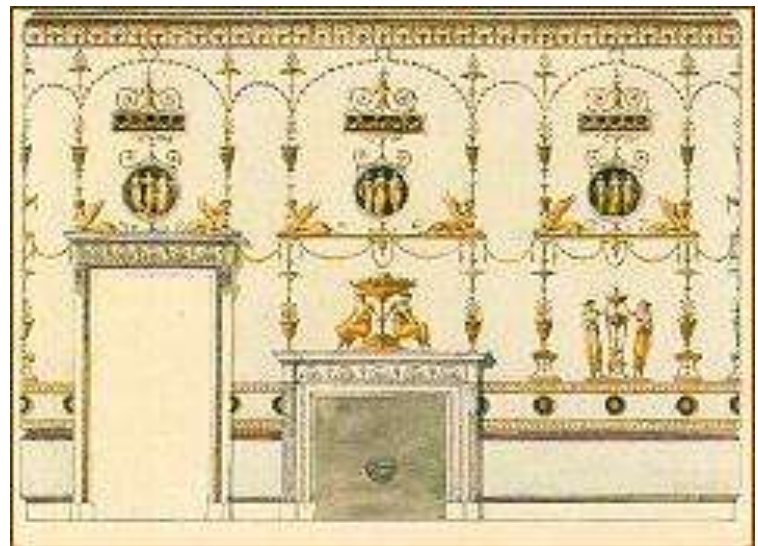
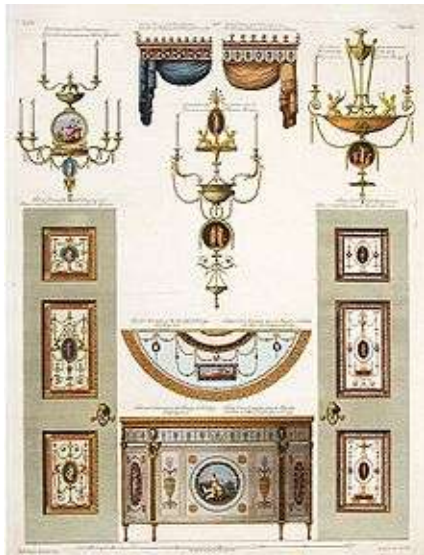
Adami tugitoolid

Adami tugitoolid

Robert Adami kavandite järgi kootud seinakatted

Vendade Adamite sisekujunduse eskiisid

Interjäär Robert Adam

Inglismaa Interjäär 1784. aastal

Robert Dighton (1752-1814) metsotinto paberil.

Winterthur muuseum.

Inglismaa Interjäär 1764. aastal

Johann Zoffany (1733-1810), õlimaal

George, Prince of Wales ja Frederick

Interjäär Robert Adam

Inglismaa Interjäär 1760. aastal

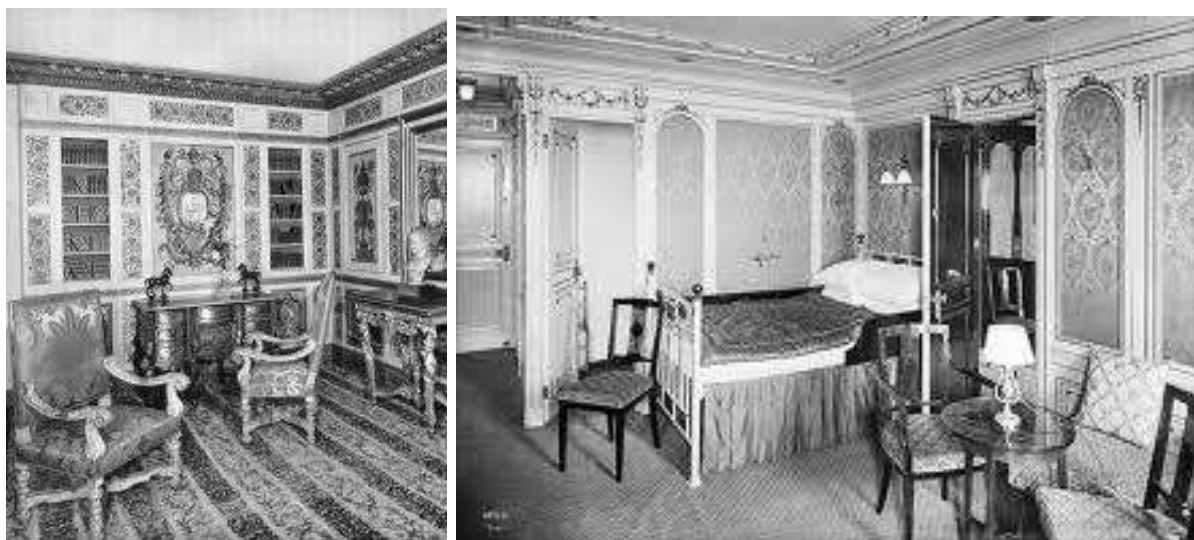
John Hamilton Mortimer (1741-1779), autoportree

Mallett, London ja New York.

Interjäär Robert Adam

Klassitsism, Louis XVI periood.

Louis XVI perioodi interjäär

Louis XVI perioodi mööbel

Siid, taft XVIII lõpp

Louis XVI perioodi kangad

Seda perioodi nimetatakse mõnikord ka neoklassitsismi perioodiks. Ehk tagasi klassitsismi. Eeskujudeks olid antiikmaailma kunstiteosed. Iidse kultuuri naturalistliku vormi ja maitse mõistmisele aitasid kaasa avastused ja teadusuuringud, arheoloogilised väljakaevamised.

Algperioodil on klassitsistlikud elemendid seotud rokokooga. Lisatakse uusi sirgeid detaile rokokoo kumerustele. Aja jooksul muutuvad nurgad teravamaks, vormid kandilisemaks ja domineerivad üha enam antiiksed profiilid. Range ilmega ja vormiga, heledates toonides rafineeritud neoklassitsistlik mööbel on sündinud. Sirged jalad, istmeraamid kandilised, ümmargused, ovaalsed või trapetsikujulised. Ümarad, ovaalsed seljaraamid. Aja jooksul nikerduste rohkus väheneb ja jalad kergelt kõverduvad. Võrreldavad eelneva perioodi mööblidetailidega, kus moodustus ühine orgaaniline tervik. Moodustavad klassitsistlikud üksikelemendid jalad, iste, selg, iseseisva, omavahel ühendatud detailide terviklahendused. Naiste riietusest tingitult muutub mööbli seljatugi kallutatuks ja nihkub tahapoole.

Algselt olid selle perioodi magamisvoodite päits- ja jaluspaneelid ühekõrgused. Perioodi keskel muutusid päitsepaneelid kõrgemaks. Voodi kaeti madratsiga, millele asetati rikkalikult tikitud kangas.

Toolid, tugitoolid, lamamisdiivanid ja magamisasemed olid enamasti pilliroo-või õlgtäidispolstriga. Püstiseid keerdvedrusid sellel perioodil veel ei tuntud. Vastupidava ja mugava polstri saavutamiseks kasutati rihmvöö punutist, millele asetati hobujõhv. Polstri dekoratiiv, pealismaterjalina kasutati tavaliselt siidkangast, nagu rokokoo perioodil. Mööbli pealismaterjali, kattekanga juures hakati kasutama (muutus kohustuslikuks) õmblusjaotused, õmblus.

Perioodi algul meenutavad kanga ornamendid õrna pitsi, allegooriliste piltide, pastoraalsete majapidamisstseenidega mustreid. Klassitsismi arenguga muutuvad mustrid dünaamilisemaks, väiksemateks, eelistatakse üha enam sümmeetriliste mustritega eredatoonilisi, kirkaid taimornamente. Põimunud, lainelised triibud-paelad, lilli täis korvid, sageli kasutatakse maastike ja geomeetrilisi arhitektuurseid moodustisi, motiive. Kaheksateistkümnenda sajandi kuuekümnendatel aastatel asendub mustrite dünaamika sirgjoonelisusega. Mööblipolstri kangastel hakatakse kasutama Pompei eeskujusid. Heledate tausttoonidega valguse ja varjumänguga kreemjad mustrid. Raamitud sümbolid, ovaalsed ja teemantkujulised medaljonid. Sajandi lõpu Prantsuse kangatootmise stiili mõjutanud Lyoni peakunstnik ja tootja Philippe de Lassalle (1723-1804) Ta töötas välja erinevad, tavatud dekoratiivsed mustrid. Taimornamendid, vanikud, kimbud koos lindude piltidega, looduse ja maaelu kujutamise ning antiiksed motiivid, kujud, vaasid, sambad jne. Kasutas tolle aja kohta julgeid värvilahendusi, kombineerides heledat sinist, kollast ja lillat ning tumedaid pruuni, musta, luues kontrasti ja kolmmõõtmelisuse efekti. Philippe de Lassalle'i loodud kangastega kaunistati Prantsuse kuniglikke paleid. Samuti täitis ta välistellimusi. Venemaa keisrinna Katariina II poolt tellitud kangad Decor Palace Peterhof ja Katariina palee Tsarskoje Selos.

1788

Philippe de Lassalle'i loodud kangad

1770

Louis XVI perioodi kangad

Tool klassitsismi kujunemise alg-
perioodist

Louis XVI perioodi järi

Louis XVI perioodi kangad

Tsarskoje Selo 1781-1783

Klassitsism -eeskuju-1790-1830

Kangas 1720-1730

Kangas 1750

Louis XVI stiilis diivan

Louis XVI 1790

Selle aja levinumad mööblikomplektid koosnesid toolid, tugitoolid, diivanid, lamamisdiivanid ja erineva suurusega järeid. Kaheksateistkümnenda sajandi Prantsusmaal muutuvad väga populaarseteks Bergere'i tüüpi tugitoolid, kus lisaks istmele ja seljatoele on ka küljed polsterdatud. Enamik Bergere'idel ei ole tiibu.

Mööbli valmistamisel kasutatakse mahagoni, palisandrit, roosipuud, eebenipuud, pööki, päiklit ja teiste eksootilisi puuliike. Pehme mööbli raamid tehakse enamasti päiklist ja pöögist. Sagedasti on mööbel kaunistatud kullatud pronkskaunistustega. Värvitoonidest on eelistatumad kahvatukollane, koorene, sinine, pistaatsia, roheka alatooniga viimistlus. Sajandi lõpus muutuvad klassitsistlikud voodid lihtsaks ja sümmeetrilisteks. Säilivad kardinad ja eesriided. Voodid paigutatakse pikiseina või orvadesse. Kasutatakse ka ühekõrguse päitse ja jalusepaneelidega voodeid, sageli ilma kardinatega ja baldahhiinita. Magamistuba muutub järjest intiimsemaks kus ei võeta enam külalisi vastu.

Louis XVI perioodi kangad

. Louis XVI stilis magamistuba

Louis XVI perioodi magamistuba

Tugitool -Venemaa 1760-1770

Tugitool- Venemaa 1780

Tugitool- Venemaa 1784

Loui XVI perioodi interjäär

Inglismaa 1733

Puuvill, siiditikand 1763

Tikitud siid 1739

Tsarskoje Selo 1781-1783

Akvareel, interjäär XVIII teine pool

Kangad Louis XVI perioodil

Louis XVI voodi 1790

Bergère Louis XIV 1780

Hiina kangas 18 sajandi teine pool

India kangas 18 sajand

Villa ja siidi kudum ca.1710

Tsarskoje Selo 1784.1792

Louis XVI perioodi kangad

Loui XVI perioodi interjöö

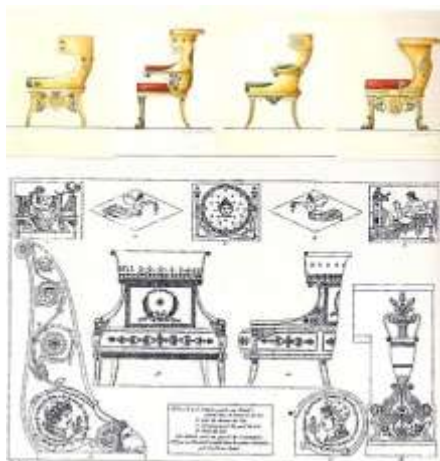

Klassitsistlikud tugitoolid, XVIII Venemaa

Louis XVI perioodi voodi

Impeerium. Uue stiili ampiir kujunemine XVIII ja XIX sajandil.

Ampiirstiilis toolide eskiisid

Tugitool ja tool -Venemaa 1805- 1806

Ampiirstiilis kangad

Ampiirstiilis tugitool XIX saj. Ampiiirstiilis tugitool XIX saj. Tugitool- Venemaa 1806 algusest.

Prantsuse Revolutsiooni ajal muutus, kujunes, klassitsism suuresti Napoleoni mõjutusel „ampiiriks“. Tekkis raske ja massiivne mööbel, kaunistatud ajalooliste antiikmaailma sümbolitega. Mugavus on teadlikult ohverdatud majesteetlikule vormile. Dekoratiivseid elemente dubleerivad pronksist kaunistused, karniisid, sambad, lõvi käpad, luiged, tiivulised kimäärid. Kaunistustes kajastub sõjakuse vaim: erinevad relvad, teenetemärgid, loorberipärjad, sageli korduv „M“ tähe kujutis. Pärast Napoleoni ekspansiooni Egiptusesse püüdi ümbritseda end hiilgusega, mööbli puhul võetakse kasutusele suursuguste arhitektuuriliste vormide ja elementidega asjad – pilastrid, sambad, karniisid. Skulpturaalsed, mütoloogilised pildid ja kujud – griffinid (kotka pea lõvi keha ja käppadega tiivuline olend), Sfinksid, lõvi pead ja käppade kujundid, karüatiidid (skulpturaalne sammal, naise kujuline). Monumentaalsed sambad, kõrged varikatused, suurejoonelised pjedestaalid, teatraalsus ja glamuur.

Griffin

Karüatiid

Sfinks

Mööbli jalad on nii ümmargused kui kandilised. Tavaliselt esijalad sirged, tagumised kergelt väljapoole kaardus. Käetoed toetatud nikerdatud luikede, kimäärade, sfinkside jne. kujudele klassikalisest mütoloogiast. Peamiselt toodeti valdavalt siledapinnalist mööblit mahagonist (punasest puust). Ampiiirperioodil kasutati laialdaselt ilusa kujuga diivanit, ristatud jalgadega järised, muudetava kujuga voodeid ja diivaneid. Baldahhiin asendus voodipäitsis telk-kangaga.

Kuna ampiirmööbel oli segatud paljudest ajaloolistest, ja mütoloogilistest elementidest, siis on selle perioodi mööblit sageli väga raske stiililiselt määratleda.

Käsitöölise gildide mõjuvõimu, monopoolsuse, kõrvaldamine. Lõi soodsa tingimuse suurtööstuse arenguks. Mis omakorda mõjutas mööbli ideede, vormi keerukuse ja kvaliteedi vähenemist.

Ampiirstiili püüdlus majesteetlikkuse, luksuse poole: kujundab perioodi mööblis erineva raskustunde. Selged vormid ja keeruline metallkaunistus. Eelistatud tume värv, must, kastan või mahagon. Toolid madala seljatoega. Pehme mööbli raamid valmistatakse peamiselt punasest puust, sageli värvitud. Teravate nurkade ja vähese polstriga ning raske mööbel oli ebamugav kasutada. Selle perioodi pehme mööbli polstriosa on valdavalt istmeosadel, vähem seljatoel ja käetugedel. Pehme osa kattematerjal on väga dekoratiivne rikkalike tikandite,

muustrite ja erksate toonidega. Siidist triibulised, rosettide ja tähtede kombinatsioonidega. Sageli kullaga tikitud muustrid ja äärised. Palju kasutatakse ka polstriksidena siledat nahka.

Kullatud tugitool 1828

Karl Friedric Schinkel

(Saksa, 1781-1841)

Parantsuse ampiir- tool 1815- 1840

Parantsuse ampil - 19 saj.

Ampiir- tugitool

Ampiir- tugitool 1804

Ampiirstiilis kangad

Ampiirstiilis tugitool XIX sajandist

Ampiirstiilis tugitool XIX sajandist

sirged esijalad, tagajalad paindes

Parantsuse revolutsioon kahjustab tugevasti kohalikku tekstiilitööstust, jättes tööta paljud Euroopa tekstiilitöötajad. Napoleoni tellimused Imperaatori paleede uue sisustuse tarvis ning Bonaparti ja Josephine'i visiidiga Lyoni 1802.aastal, algatab tehase rekonstrueerimise ja taaslustatakse 18 sajandil siiditootmise pealinna kunsti-ja tehniline loovus.

Uued leiutised, pidev tehnoloogia arenemine vähendas tootmiskulusid ja paranes kvaliteet. Infrastruktuuri ja raudtee areng võimaldas laiemat, kiiremat kaupade ekspordi ja importi. Kõik see hõlmab esimese tööstusrevolutsiooni ajajärku (1750- 1850).

1801: Joseph Marie Jacquard leiutab mehaaniline kudumismasina.

Paljud selle perioodi tekstiilikunstnikud on tundmatud. Välja arvatud need, kes töötasid paralleelselt maalikunstnike, ettevõtjatena või tehnikutena Bony, Revel, Dugourc ja Laselle.

Joseph Bourne (1740 – 1808) Maali- ja tekstiilikunstnik. Tuntud paljudes Euroopa riikides, eriti Inglismaal.

Joseph Bourne kujundatud kangad

Jean Pillement (1728 – 1808) Lyonis sündinud maastikumaalija, rokokoo stiilis chinoiserie (ida ja lääne kaunistuslike elementide segamine) viljeleja ja disainer. Tema disainitud kavandeid kasutasid inglise puuvillakanga trükkijad Oberkampti tehases.

Jean Pillementi kujundatud kangad

Joseph Gaspard Picard (1748 – 1818) Louhansis sündinud kuntsniku looming oli populaarne paljudes Euroopa riikides, eriti Inglismaal.

Pierre Toussaint Dechazelle (1752 – 1835) Oli üks väheseid kelle siiditootmise töökoda veel 18. sajandil ikka eksisteeris. Oli spetsialiseerunud eesriiete, polstrikangaste tootmisele. Tema kuulsamaid töid võib imetleda ka tänapäeval Louvre'is ning Marie- Antoinette'i magamistoa kangaid Versailles'is.

Antoine Berjon (1754 – 1843) Maalikunstnik ja disainer. Töötas lillede maalimise ja kangaste disaini professorina 1810 – 1823 aastani Lyonis

Kangad -käsitrükk Antoine Berjon

Ampiirstiilis tugitool XIX sajandist

Ampiir- diivan XIX sajandist

Hobujõhv kangad- ampiirstiilis

Ampiristilise voodi joonis

Ampiristilise voodi joonis

Ampir-eeskujude 1790-30

Kangas 19. saj.

Kangas siid 1811

Kangas 19. saj.

Ampiristilise interjööri näid

Prantsuse kangas 1812

Prantsuse kangas 1808

Siid 1811

Ampiiir -tugitool 1796-1803.

Ampiirstiilis tool 1810- 1813

Jacob Frères oli firma vennad George(1768-1803) ja François-Honoré Jacob (1770-1841), meistrid kes tootsid luksuslikku sisustust 1796-1803.

Ampiirstiilis kangad

Ampiirstiilis interjäär. Kulla ja hõbedaga tikitud siid.

Metaliist ampiir- voodi 19 sajand

Ampiirstiilis voodi

Ampiir- interjäär

Kangas ampiirstiilis 1795

Kangas- 19sajand

Kulla ja hõbedaga tiktud siid 1810

Ampir -diivan 1820 – 1830 aastatest

Ampiirstiilis diivan- 20 sajand

Valge Maja Punane Tuba ampiirstiilis mööbel 1810- 1830

Ampiirstiilis kangad

Ampir- diivan

Mahagon, kullatud pronks

Ampirstiilis kangad

Ampir- diivan 1810 Venemaa. I. Baumani töökoda. Projekt K.I. Rossi

Biidermeier perioodile

Biidermeier- diivan, tugitoolid, toolid ja laud

XIX sajandi esimesest poolest

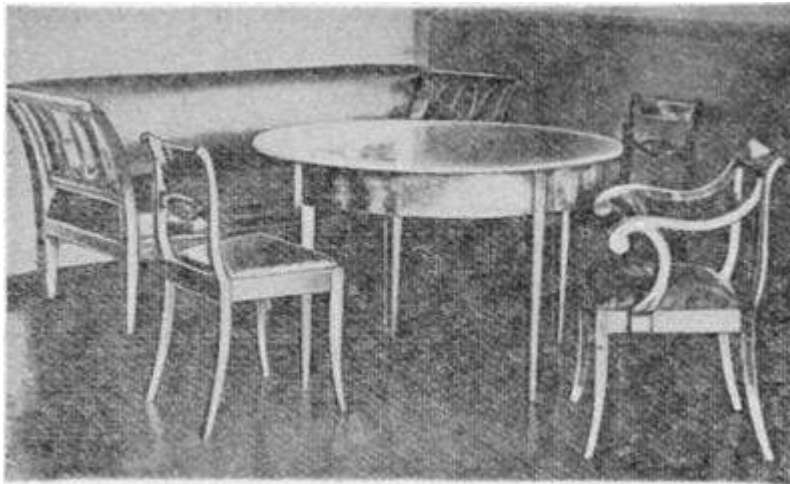
Biidermeier- rotangiga tugitool

Kesk- Euroopa 19 sjand

Kui ampiirstiil hõlmas nii mööblit kui arhitektuuri, hoonete fassaade, siis biidermeier laienes ainult mööblile ja interjööridele. Ampiir levis peaaegu kogu Kesk-Euroopas ja isegi Ida-Euroopas. Biidermeier arenes ja levis põhiliselt Austrias ja Saksamaal ei juurdund, levinud peaaegu üldse Prantsusmaal. Biidermeieri kujunemist võib lugeda vastureaktsioonina monumentaalse ja ebamugava ampiirstiilis mööblile. Biidermeier lähtub ja vastab keskklassi, väikekodanluse maitsest ja rahakotist. Selle perioodi sisustust ja mööbelit iseloomustab lihtsus, tagasihoidlikkus ja mugavus. Biidermeieri igakülgne areng ja kujunemise keskpunkt jääb 1820-1830 aastatesse. Hilisemal perioodil võime jälgida biidermeieri arengus klassikalise ja teiste stiilide mõju. Biidermeier mööbel oli sileda-pinnaline, lihtsa elegantse vormiga ja väheste kaunistuste, nikerdustega. Esikohal oli looming, kunst läbi materjali, mis hilisemal perioodil pani, sai aluseks Bauhaus ja Art Deco loomingu. Põhiline rõhk puidu ja vineeri mustri, struktuuri ning värvitoonide valikul, koosmängul. Mida prantsuse poleeriga esile püüti tuua. Puitudest kasutatakse jalakat, mahagoni, kirssi, saart, tamme, pähklit. Sagedasti maaliti, aaderdati (puidusüü joonistamise tehnika) , et saavutada kalli väärispuidu efekti. Rohkem kui varasematel perioodidel kasutatakse mööbli juures kivi. Pronksivalu asendatakse odavama messingist kaunistustega. Suureneb ja mitmekesisustub pehme mööbli ja komplektide osakaal. Toolidel, diivanitel jätkatult tagasikaarduvad jalad ja seljatoed. Perioodil 1815 – 1835 jõuavad mööblivalmistajad arusaamisele, et toolide seljatugedele võib anda sadu erinevaid kujundeid, variatsioone.

Biidermeier- kangad

Biidermeier- diivan, toolid ja laud XIX sajandi esimene pool

Sellel perioodil toimub puidutehnoloogia ja reguleeritud tööjaotuse areng. Võimaldades sisustusmööbli laialdasemat levikut ka keskklassi hulgas. Algas mugava nn. „pehmemööbli sajand“. Tekstiilitööstuse arenguga mõjutas peenelt ja kunstipäraselt tikitud kallite kangaste vähenemist. Samas suurendas ja mitmekesistas sortimenti ja valikuvõimalusi. Biidermeieri mööbli puhul kasutatavad kangad enamasti siledad, ühevärvilised või triibulised. Ainult kallimate kangaste mustrid on tikitud, kootud erivärvi triip. Kaunistatud lillekimpude ja geomeetriliste kujunditega. Kirevad puuvilla, samet, siidkangastega kaetakse mööbel, seinad, laed ja voodiga seinaorvad.

Biidermeier perioodi kanga mustreid kujundanud, mõjutanud disainerid

Josef Danhauser (1805 – 1845) Viinis sündinud kunstnik, disainer, käsitöeline ja ajaloolane. Pärast isa surma 1829 aastal töötas ja moderniseeris pere mööblivabriku. Olles suur kasaegsuse ja modernsuse, uuenduslikuse pooldaja. Projekteeris tubade sisustust, tapeete, kangaid, mööblit. Tema kangakujundamise moto oli- draama elab tavalise kanga värvi kontrastides, mitte mustrites

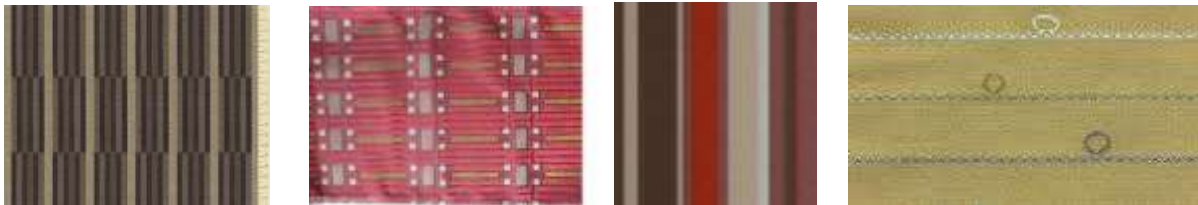

Josef Danhauseri kujundatud järi

Josef Danhauseri projekt

Josef Hoffman (1870 – 1956) Austria arhitekt, disainer ja tarbekunstnik. Hoffman oli oma loomingu tugevasti mõjutatud Moraavia rahvaloomingust. Vanemate, perekonna sügav huvi biidermeier stiil ivastu mõjutas tema arengut arhitekti ja disainerina.

Kangad - Josef Hoffman

Backhausen- Viinis 1849 aastal asutatud ja tänaseni töötav tekstiilfirma. Firma poolt läbi aegade toodetud kangastega on sisustatud selliseid kohti nagu Riigiooper ja Burgtheater, samuti paljusid kuninglikke losse. Firma keldris asuvas muuseumis võib näha 3500 visandit ajaloolisest toodangust, disainilahendustest. Sealhulgas biidermeieri ja juugendperioodi kangaste näidiseid.

Mitmes mõttes on biidermeierit alahinnatud. Selle perioodi loomingu pani aluse ja tõi kaasa palju uuendusi, puhas esitus, mis meid täna ümbritseb. Biidermeieri perioodil kujuneb ka elutubade lahendus, nagu me seda tänapäeval teame. Ekspertide arvates on just see stiil mõjutanud Mies von der Rohe, William Morrisi, Frank Lloyd Wrighti või Donald Juddi loomingu.

Kesk- Euroopa biidermeier

Kesk- Euroopa biidermeier - tugitool

Vene biidermeier -diivan 1860- 1870

Kesk- Euroopa biidermeier-diivan XIX saj.

Hobujõhv kangast kasutati klassitsismi, biidermeierit, ampiiri, Chippendale perioodil

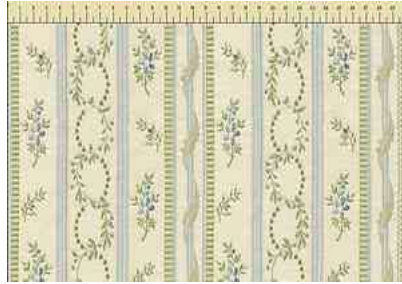
Vene biidermeier- 1830 – 1840

Kesk- Euroopa biidermeier- tool

Prantsuse kangas 1900

Austria kangas

Austria kangas

Biidermeier- interjäär üheksateistkümnenda sajani esimene pool

Vene päritolu biidermeier- tugitool 1830.

Biidermeier- diivan 1830.

Biidermeier- kangad

Biidermeier stiilis tugitoolid

Eesti biidermeier- diivan 20. sajand

Biidermeier- kangad

Vene biidermeier -1820- 1840

Eesti biidermeier -diivan 20 saj. algus

Biidermeier- kangad

Biidermeier- toolid 19.saj. algus.

Biidermeier- tool 1815- 1845

Biidermeier- kangad

Biidermeier -

toolid 19. sajandi esimesest poolest

Biidermeier- kangad

Biidermeier -interjöö

Biidermeier interjöö 19. sajand

Pärast biidermeierstiilis esimese perioodi lõppu XIX sajandi keskpaigas on mööbli ajaloos periood, kus otseselt uusi stileid ei teki. Populaarseks muutuvad eelnevate perioodide eeskujul valmistatud mööblid. Uus, neogootika, uus neorenessanss, uus neobarokk, uus neorokokoo, uus neoklassitsism jne. Hooneid sisustatakse eri ajastu ja stiilide mööbliga. Tasapisi hakatakse erinevate mööblistiilide elemente omavahel segama. Tekib uus liikumine ja kooslus eklektika, historitsism. Erinevate stiilide mehaaniline ühendamise. Sageli põhimõtete, teooriate, vaadete vastuolus olevad elemendid, mis võivad moodustada tervikliku toote. Periood kestab XX sajandi alguseni.

Järjest enam mitmekesisustab pehmemööbli hulka toolid, tugitoolid, diivanid, pingid ja voodid. Laialdast kasutust leiab punutud, rotangmööbel. Uudseks lahenduseks võib pidada kahe ja enama tugitooli ühendamist, selle tulemusena tekib diivan, mille seljatugi on mitme jaotusega. Polsterdajate osakaal tähtsustub ja töö muutub järjest kallimaks, võrdsustub mööblitiseritega. Puuliikidest kasutatakse mahagoni, sidruni, roosipuud ja teisi puuliike. Puidu loomuliku struktuuri rõhutamiseks kasutatakse viimistlusel mesilasvaha, vähem lakki. Pronkskaunistuste osakaal on väga minimaalne. Populaarsed on Vana-Kreeka eeskujud. Mitte mõttetud imitatsioonid vaid täpsed detailikoopiad, vormid iidsest kunstist. Diivani seljatugi mitme jaotusega

Diivani seljatugi mitmejaotusega

Diivani seljatugi mitmejaotusega

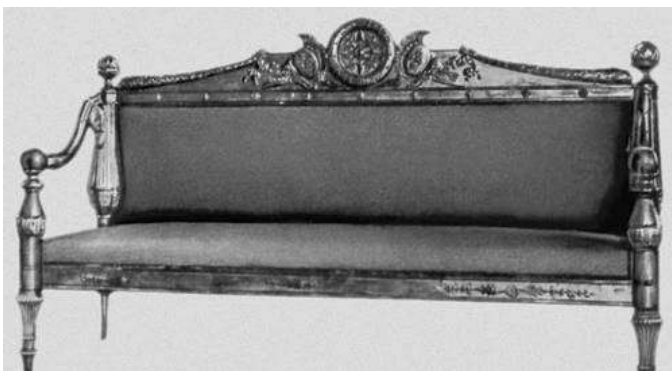

Rotangpunutisega diivan-19.saj

Rotangpunutisega diivan 1890.

Eklektika

Eklektiline diivan 19 saj. teine pool

Eklektiline mööblikomplekt

Eklektiline tool

Eklektiline tugitool

Eklektiline tool

Eklektika levis XIX sajandil teisel poolel enamikus Euroopa riikides. Privilegeeritud klassi – pankurite, kaupmeste, töösturite edevus rabavate interjööride järele. Soov näidata oma rikkust ja positsiooni, tõi kaasa ülekoormatud sisustuse. Eesriiete, vaipade, kardinade, maalide, erinevate nipsasjade, hiina motiivide ja paljude muude esemete maitsetu kokkukuhjamise. Selle perioodi sisearhitektuuris ei näe me selgeid edasimineku arenguid. Eklektilise mööbli puhul näeme katset ühendada eelnevate perioodide mööblielemente. Millele omakorda püütakse pookida veel rahvuslikke elemente. Tekitades niigi suures kaoses veel suuremat segadust.

Rafineeritud vormid, laenatud rokokoolt, rikkalik nikerdatud profiilide kasutus, ornamentide ja figuursete kujude üleküllus, reljeefid, intarsia jne. Punasest, roosipuust, tammest ja teistest väärispuitudest valmistatud raske ja massiivne mööbel.

Thonet Bentwood mööbel.

XIX sajandi teisel poolel Toneti poolt välja arendatud painutatud, bentwood mööblitootmine toob uudsust ja kergust ning muudab kogu mööblitööstuse ajalugu. Aidates kaasa mööblitootmise ümberkujunemisele. Mööbli projekteerimine muutub XIX teisel poolel lihtsamaks. Hakatakse laialdaselt kasutama painutatud puidust raame ja kolmekihilist vineerist vormitud toolipõhju ning struktuurplaate. Mööbli detailide monteerimisel kasutatakse polte ja kruve, mis kiirendas toote valmistamist ja võimaldas suuremaid tootemahte. Bentwood (leotatud puidust aurustamise teel) mööbel, toolid, tugitoolid, diivanid olid kerged ja võrreldes eelneva perioodi sisustusega odavad. Istme ja seljatugede juures kasutati mitmekihilise pressitud, augustatud mustriga vineeri, rotangpunutist, kangast, nahka.

Thonet mööbli idee- ja stiili edu oli suurejooneline ning universaalne. Kerged ja vastupidavad toolid on atraktiivsed ning mugavad. Tehnoloogia ja tootmine on kestnud muutumatul kujul üle saja viiekümne aasta. Väljakujunenud klassika, ehk sünonüümina tuntud „ Viini mööbel“ on jätkuvalt populaarne ka praegu.

Thonet mööbliga restorani sisutus

Thonet tugitool

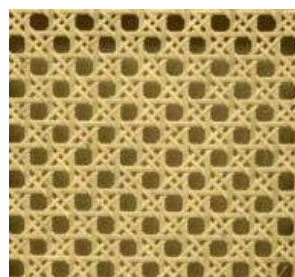
Thonet diivan

Thonet tool

Rotangi kiud

Rotangi muster

Rotangi punumine

Thonet toolid

Thonet diivan

Thonet tool

Thonet tugitool 1928

Terasraamiga 1940

Terasraamiga Thonet 1940

Erinevad Thonet tugitoolid, toolid

Thonet lamamistool Austria

Thonet mööbel

Thonet lamamistool

Thonet kiiktool

Thonet perioodi 19 sajandi kangad

Thonet tugitool

Thonet tugitool

Thonet mööblikomplekt

Thonet mööbel

Thonet tool

Pöörlev tugitool

Kullatud Thonet tool

Pressitud mustritega mitmekihilise vineer- toolipõhjad

Thonet diivan 1858-1860

Jacob & Josef Kohn

Üheksateistkümnenda sajandi Thonet perioodi kangad

Kohviku sisustus 1920

Kangad 19 sajandil

Thonet stool

Thonet stool

Thonet tugitool

Kangad 19 sajandi teisel poolel

Augustatud mustriiga toolipõhi

Pressitud mustriiga Thonet toolipõhi

Thonet mööbli erinevad tähistused, markeeringud

Emma stiilis mööbel

Pehme, polstermööbli areng ja tootmine laieneb. Mugavus, suurendab järjest enam omaniku heaolu. Dekoratiivsuse saavutamiseks, kasutatakse järjest enam nõrjaotust, äärispaelu, linte ja tutte, narmaid.

Kujuneb mugav nn. Emma stiilis mööbel, kus dekoratiivne puiduosa muutub marginaalseks. Valdav on polstriosa ja täiendav pealiskanga kaunistus. Koos materjalide ja polstritehnika arenguga muutuvad töövõtted ja tehnikad järjest keerukamaks, mitmekesisemaks. Valdavalt on pehme mööbel kogu ulatuses polsterdatud. Kaetud pealiskangaga kuni põrandani või katsid jalgu narmad, kroogitud volang. Niisugune lahendus muutis mööbli väga mugavaks ja luksuslikuks

Emma- stiilis tugitool

Emma -stiilis tugitool

Emma-stiilis diivan

Emma-stiilis tugitool

Emma -stiilis tugitool

Emma –tugitool

Emma-stiilis diivan 19. saj.

Emma-stiilis tool ja diivan Palmse mõisas

Emma-stilis tugitool

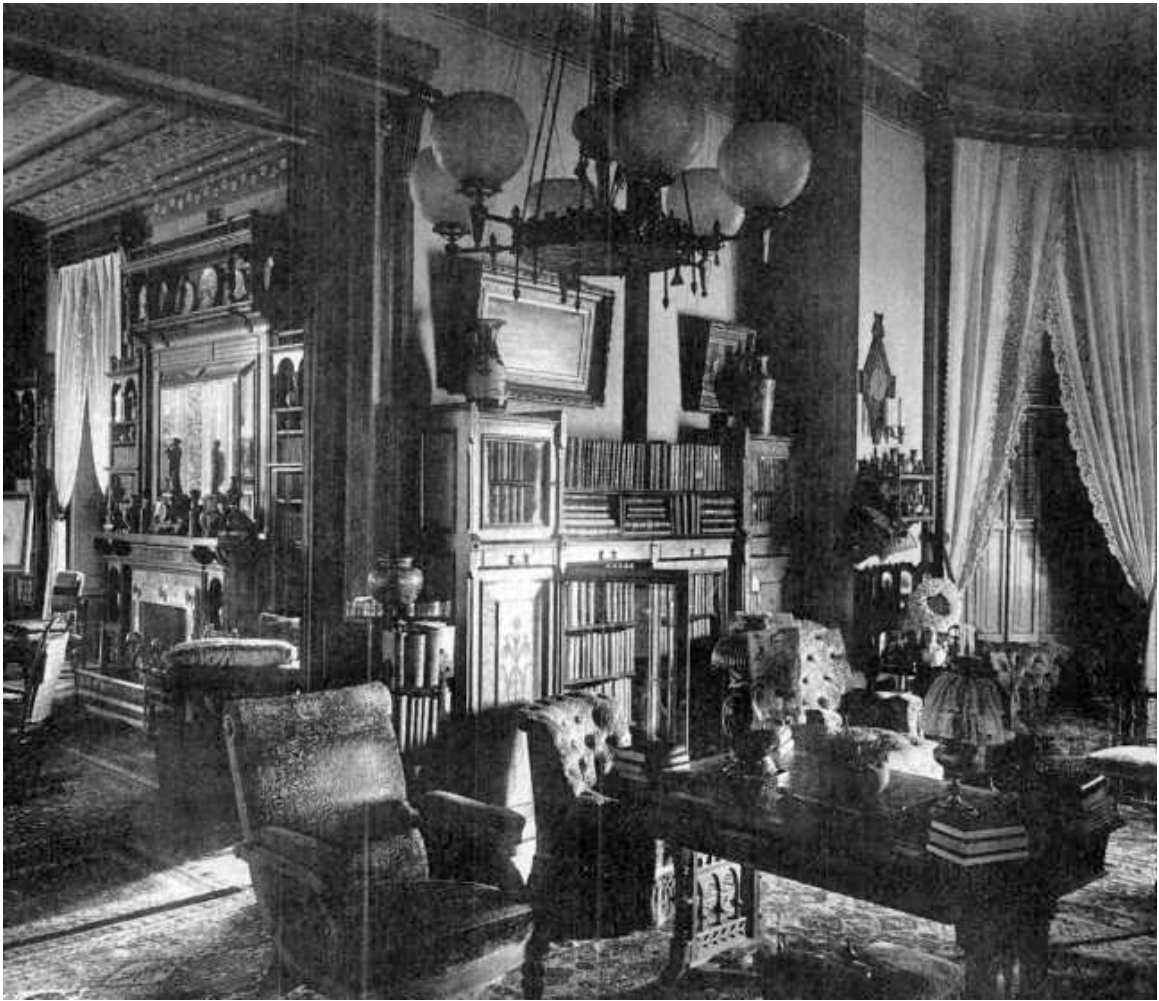

Emma-stilis tool- Palmse mõis

Emma-stilis kangad

Interjäär, sisustatud emma-stiilis pehme mööbliga

Emma-stiilis tugitool 19 saj.

Emma-stiilis tugitool 1900

Emma-stiilis tugitool

Emma-stiilis kangad

Kolmekohaline iste Napoleon III stiilis

Kahekohaline iste. Boudeuse

Knole sohva -19 saj. teine pool

Knole sohva- 1910

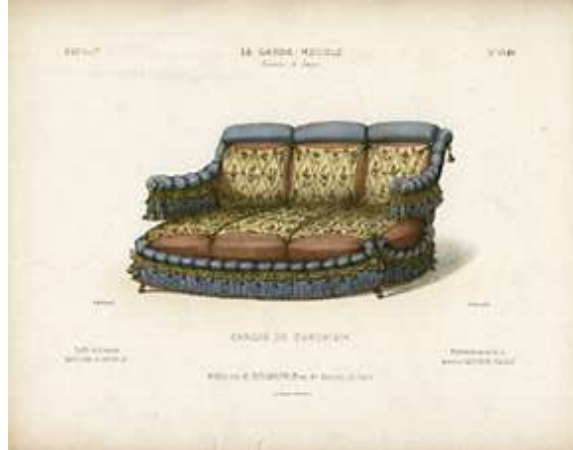
Emma-stiilis kangad

Türgi. Ottomani mööbel ja interjöörid

Türgi. Ottomani mööbel ja interjöörid

Ottomani tüüpi diivanid

Ottomani tüüpi tugitool ja diivan -Venemaa

Türgi kangad

Sellel perioodil muutub populaarseks idamaine sisustus. Laialdaselt kasutatakse Türgi Ottomani diivaneid ja tugitoole.

Termine ottoman võetakse Euroopas kasutusele 17 sajandil. Ottoman patjadega, sageli rullidega kuhjatud pehmemööbel moodustas perekonna peamise kogunemise ja mõnusa äraolemise kohaks. Diivanid olid reeglina ilma seljatoeta, madalad ja laiad. Traditsiooniline Ottomani eksootika ja mööbel levis Türgi kaudu Euroopasse 18 sajandi teisel poolel. Kus rikkalikult polsterdatud, vaipadega ja patjadega kaetud lamatsid ja pingid omandasid uued vormid risküliku, ümardatud “ lõigatud” ja isegi kaheksanurkse kuju. Paljud istekohad olid

hingedel avatava osaga, kaanega. Tekkinud kaste sai kasutada esemete panipaigana, ajalehtede ja ajakirjade paigutamiseks. Lühikesed kõverad jalad ja käetoed külgedel. Kaetud tugeva ja paksu kangaga, vaipadega, millel lilleline ning geomeetriliste kujunditega muster. Täiendava kirevuse saavutamiseks tutid, sageli säravad, kullaga tikand ja erinevat värvi nõõrid, ilupaelad. Kõike seda kirevust ja ilu, ei saanud ega tohtinudki peita. Erineva kuju ja suurusega patjade hulk, mis tagab mugava äraolemise peale maitsvat sööki ning mõnusat elu üle järgimõtlemist.

Kujunes välja mitmekülgne kasulik ja dekoratiivne pehme mööblivorm. Paljud esemed olid piisavalt suured ja lahtikäivad ning võetavad. Toodeti tervikosadena, mida võis eraldi kasutada ja soovi korral hiljem sobivaid detaile juurde osta. Sobitada juba olemasolevasse, sisustatud keskkonda. Valmistati ühekohalisi või tervele seltskonnale mõeldud mööbliesemeid. Valdavalt olid tooted kogu ulatuses kaetud polstri ja kangaga. Üksikjuhtudel olid puitdetailid nähtavad.

Sageli sisustati sellel perioodil kogu interjäär Türgi ajaloolise eeskuju ja temaatika järgi. Põrandad ja seinad kaeti kirevate, tuttiega ja kaunistatud vaipadega. Luksuslikku sisustust ja Türgi diivaneid kasutati elutubades, kontorites, suitsetajate tubades, ööklubides. Türgi tuba oli isegi tsaar Aleksander II palees.

Viktoriaanlikul Inglismaal kujunesid ja muutusid populaarseks mugavad, polsterdatud selja -- ja käetugedega, kaardus külgedega diivanid ja tugitoolid. Nendega sisustati parimate majade interjöörid. Eriti populaarsed olid magamistoad, raamatukogud ja töötoad, kabinetid. Pealismaterjalina kasutati trükitud kangaid, st. paksud tikitud vaibad Berliini villast (kolmemõõtmelised, tikitud vastupidavad materjalid). Lisakaunistustena kasutati punutud palmikuid ja messingist ilunaelu.

Ottomani maailm oli väga kuulus kootud ja metalliga tikitud luksusliku tekstiili tootmise poolest. Peenelt kaunistatud satiin ja velvet oli hinnaline nii tootjate kui eurooplaste seas. Neist õmmeldi tsermoniaalseid riideid ja kasutati sisustuses ning kaeti mööblit.

Ottomani stiliis mööbli populaarsus jätkus ka kahekümnendal sajandil. Eriti luksuslik mööbli polster - ja pealismaterjal kujundati sügavvolditud nõõpidega.

Ottomani stiilis interjäär 19saj.

Ottoman 19 saj.

Ottomani stiilis interjäär

Türgi diivan 1870

Türgi tekstiil 16 saj.

Iraan 16 saj.

Türgi 19 saj.

Türgi kangas

Ottomani stiilis interjäär

Ottomani stiilis diivan 19 saj.

Prantsuse ottoman 1880- 1920

Türgi kangas 19 saj.

Ottoman 19 saj.

Türgi 17. saj

Türgi 18 saj.

Euroopa- ottomani tüüpi diivan 1901-1910

Türgi mustritega kangad, padjad

Ottomani perioodi tekstiil- fragment

Türgi kangas ca.1660

Türgi 16 – 17 saj.

Kaasaegne ottomani stiilis interjäär

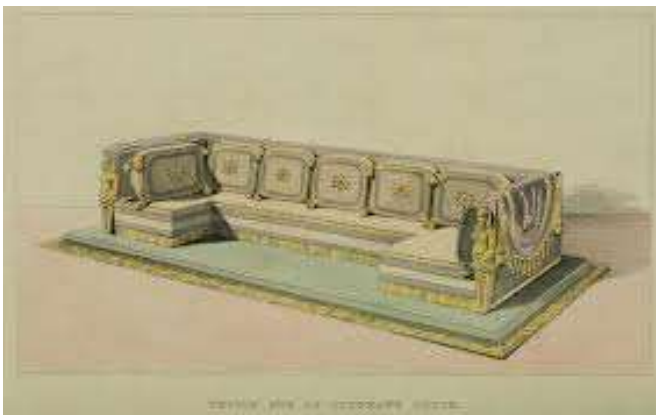
Kaasaegne ottomani stiilis magamistoa interjäär

Ottoman, Türgi diivan

Ottoman, orientmotiividega diivan

Ottoman - diivan 1814

Ottomani tüüpi tugitool 19 saj.

Türki siid js samet

Tikitud siid 19 saj.

Otto. Siid 15- 16 saj.

Türki kangas

Kaasaeg 18-19 sajandi Türki eeskuju

19th Century Turkish Arm Chair

Ottomani tugitool 19 saj.

Ottomani kangas 16 saj.

Ottoman 18 saj.

Ottomani perioodi kangas 19 saj,

Ottoman- Türgi stiilis diivan ja sisustus

Eestis 19 saj teisel poolel ja 20 saj algul levinud ottomani, türgi diivani variant

Ottoman 20 sjand

Süüria järi 17 sajand

Ottoman 20 sjand

Kordusstiilid eklektika, historitsism

Eklektika oli oluline mõiste 19. sajandi keskel ning teisel poole lääne disainis ja arhitektuuris. Mis ühendas ja kombineeris erinevate ajalooliste ajastute arhitektuuri, graafika, maalikunsti ja dekoratiivkunsti elemente. Eklektikat iseloomustab see, et ta ei olnud iseseisv stiil vaid kombinatsioon erinevatest mõjutustest, mis pidid moodustama omaette terviklahenduse. Eklektilist liikumist võib taas täheldada 20 sajandi viimasel veerandil.

Tüüpiline söögituba oli sisustatud stiilis pseudo, neorenessanss. Rikkalikult nikerdatud, kõrge seljatoega diivan, laud, toolid ja tugitoolid.

Neorenessanss- laud ja toolid

Neorenessanss- kõrge seljaga diivan ja toolid

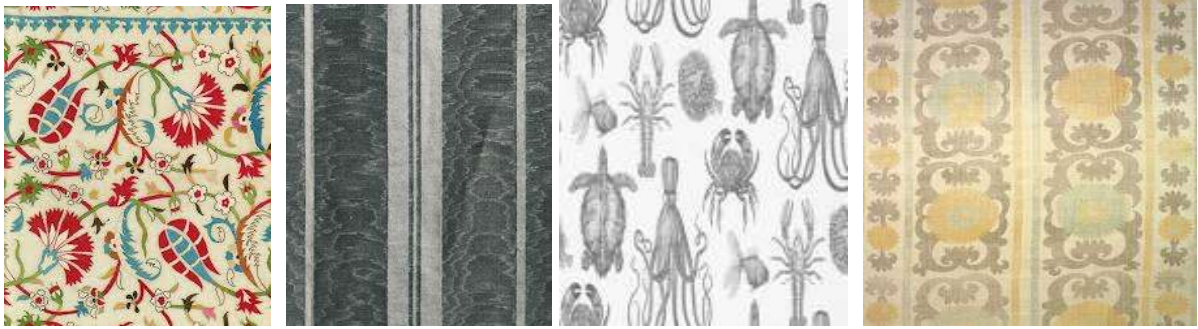
Interjäär -eklektika, historitsism

Itaalia voodi XIX sajandi teisest poolest

Voodi XIX sajandist

Perioodi tekstiilid

Tugitool- 19 saj. teine pool

Tugitool 1893

Prantsusmaa 1880.

Viktooriaaegne magamistuba

Puuvill 1806

Itaalia 1873

Perioodi tekstiilid

Voodi XIX sajandist

Hollandi kuninga William III troon

Eklektika, historitsismi perioodi kangad

Ekletiline tugitool

Historitsistlikud tugitoolid

Voodi kate 1851 – 1900. Inglismaa

India, puuvill 1850

19 sajand

Toolid -eklektika, historitsism

Interjäär- eklektika, historitsism

Viktoriaanlik ajastu. Selle ajastu stilis mööbel 1837-1901

Viktoriaanlik interjäär

Viktoriaanlik interjäär

Viktoriaanlik ajastu Suurbritannia ajaloos oli kuninganna Victoria valitsusaeg, mis kestis 20. juunist 1837 tema surmani 22. jaanuaril 1901. Viktoriaanlik periood, mida tinglikult võib jagada kaheks ja mis sisaldab varasemate perioodide disainilahenduste kasutamist Jacobethan (1830-1870); teravatipuliste kaartega neogootika (1830-1880); renessanss Revival (1840-1890); Empire (1855-1880); Queen Anne (1870-1910); rokokoo Revival (1840-1876). Teisel perioodil, XIX saj. teisel poolel Itaalia, Uusklassitsism, Neokreeka- ja romaani. Neostiilide populaarsuse kasvule Euroopas andis tõuke tekkinud huvi ka iidse Rooma, Kreeka kultuuri ning arheoloogilistel väljakaevamistel avastatud leidude vastu. Victoria aega peetakse Briti rahva jaoks õitsengu ajaks. Seda nii Briti impeeriumist laekuva tulude kui ka kodumaiste tööstuslike arengu tagajärjel. Keskklassi rikkuse tõus aitas kaasa ka mööblitootmise kasvule. Edusammud tehnika arenemisel, täiustusid masinad, paranes tööriistade kvaliteet, mis omakorda võimaldas teostada keerukamaid lahendusi ja disaini, suurendada tootlikkust. Mööbel muutus enam kättesaadavaks, taskukohasemaks. Sammas ei muutunud esemed lihtsaks masstoodanguks, säilis peen käsitöö. Rikkalikult nikerdatud, rokokooliste vormide, pöördes käepidemed, ümarad nurgad, läikiv viimistlus, sageli värvitud. Erinevate mööblistiilide, ajastuste elementide ja motiivide ühendamine. Anglo-jaapan, neogootika, renessanss, kreeka, uusklassitsism, Türgi ja Pärsia disain. Üha enam levib Victoria ajastule iseloomulik raske ja massiivse, sammas teatud esteetilise vormi ja kvaliteediga mööbel. Ajal, mil Euroopas domineerib eklektika on Inglismaal populaarne rokokoo. Uus suund tõrjus kõrvale georgiaani perioodi mööbli, mida anti vaestele või ladustati põõningul. Mööbel valmistatud mahagonist, roosipuust ja tammest, viimast kasutati just tänu kättesaadavusele. Ümarate vormidega puitraamid, kaunistatud rikkaliku taimornamendiga. Põhirõhk mugavusel, erineva suuruse ja kujuga õrnal ja naiselikul polstril, kaunistatud helmeste, paelte ja narmastega ääristatud patjade kuhilaga. Viktoriaanliku perioodi värvid on soojad ja tagasihoidlikud, roheline, pruun, sinep, punane ja „India“, stiilis eredad safran, lilla, roosa. Keeruliste mustritega luksuslikud kangad. Mustrites taimestiku ja loomastiku geomeetrilised kujundid, triibud. Kujuneb välja tüüpiline Suurbritannia korteri standard- sviit, interjööor (mööbel traditsioonilistele peredele). Kasutatakse klassikalisi käsitsi valmistatud hingi ja käepidemeid ja dekoratiivpanuseid. Haiglata, kasarmute ja internaatkoolide kasvuga, tekib vajadus odava ja vastupidava voodi järgi. Võetakse kasutusele metallmööbel, eriti voodid. Teadaolevalt valmistati esimene metallvoodi 1831 aastal.

Kunst ja käsitöö liikumine 1880- 1910

19 sajandi teiselpoollel tekkib Euroopas dekoratiivkunsti reformimeelne liikumine, tööstusrevolutsioonist tuleneva masinatega valmistatud hingetu masstoodangu vastu. Kunst-käsitöö liikumise tuntumad algatajad, praktikud William Morris, Charles Rennie Mackintosh, Frank Lloyd Wright, kes lähtusid John Ruskini (1819- 1900) ideedest ja kirjutistest, mis rõhutasid looduse, kunsti, käsitöö ning ühiskonna vahelisi jätkusuutlikkust, seoseid. Pidasid vajalikuks leida autentsust ja luua 19 sajandi uus, omanäoline rahvuslik romantiline stiil. Paljud Art & Craft liikumise osalejad olid seisukohal, et masintöö on korduvate ja tüütute operatsioonide sooritamisel vajalik. Jättes meelega teatud protsessid lõpetamata. Püüdes ühildada disaini ja tootmist, et tooted oleksid võimalikult taskukohased. Teine osa oli kategooriliselt masinatöö kasutamise vastu, rõhutades puhtalt käsitööna valmistatud esemetele omast ilu ja saadud rahulolu, mida mehaniseerimine killustas. Uue, mõjuvõimsa liikumise periood kestis kuni 1930 aastani

Perioodi kangamaterjalid rikkaliku muustriga. bambasiin, kaliko, tondinahk, musliin, nanking, satiin, twiid, velvet. Mööbli katematerjalina kasutatakse nahka, riietena villa, lina, siidi, sametit, damasti.

Sellesse perioodi jääb nn. teine tööstusrevolutsioon 1860- 1900, mis muudab töö ja ühiskonna iseloomu. Võetakse kasutusele sisepeõlemismootorid ja elektrienergia. Käsitöö asendub tekstiilitööstuses üha enam masintööga. Tekstiilitootmise mahud kasvavad võrreldes teiste tootmisharudega kõige rohkem.

1840 Helmann võtab kasutusele suure hulga nõeltega mehhaanilise tikkimisraami. Tema põhimõttel loodud masinaid kasutatakse ka tänapäeval.

William Perkin (1838 – 1907) avastas 1856 aastal kivisöest saadava mauveine ekstrakti, mis võimaldas saada sünteetisid heledilist värvi. Perkini aniliinvärvide kasutuselevõtt tõid talle terve varanduse ja pöördte tekstiilitööstuses. Asendades seni kangavärvimises kasutuses olevad looduslikud taimsed, loomsed värvid püsivamate ja eksploatatsioonikindlamate sünteetiliste värvidega. Miis võimaldasid üha keerukamaid värvikombinatsioone, valguse ja värvimänge. Perioodi esimesel poolel kasutusel olnud sünged ja tumedad kangatoonid asenduvad kombineeritult heledamate vaashoitud pooltoonidega kollane, lilla, lõhe.

1862 aastal asutab Isaac Merrit Singer õblusmasina tootmise firma -Singer.

1880 aastal võetakse kasutusele rõngasketramine, mis võimaldas mitme puuvillase niidi üheaegset ketramist.

1884 aastal Earl Hilaire de Chardonnet hakkas tootma kunsti siidi.

1898 aastal Inglise Charles Henry Stearn taotles patendi viskooskanga (peaaegu puhtast tselluloosist puuvilla struktuurile sarnanev lõng) valmistamiseks.

1900 aastal Maailmanäitusel Pariisis demonstreeriti esmakordselt viskoosist valmistatud kangaid.

Owen Jones (1809 – 1874) mitmekülgne arhitekt , disainer üks mõjukamaid disainiteoreetikuid 19 sajandil. Värvide ja ornamentika teooria rajajaid, kelle raamatutest õpivad ka tänapäeva disainerid. Tema reisid, huvi islamimaailma ja Jaapani kultuuri vastu inspireeris Owenit arendama uusi geomeetrisi ja abstrakseid tekstiili,- tapeedi ornamente, mööblit, metalli, sisekujundust, arhitektuuri. Funktsionaalne kujunduslikkus, asjakohane geomeetiline ornament ja sobivate materjalide eesmärgipärane kasutamine.

Kangad Owen Jones

William Morris (1834 – 1896) inglise tekstiilial disainer, kunstnik, kirjanik seotud prerfaeliitide Vennaskonnaga ja inglise Kunsti ja käsitöö liikumisega. Art Workers` Guild asutati 1884 aastal rühma Briti arhitektide poolt, kellede motoks oli „ ühtsus kõikides kunstiliikides“. Guild oli algselt ainult meestest koosnev organisatsioon. 1907 aastal algatas Morris alternatiivse liikumise Guild of Arts Naistele. Traditsioonilise tekstiilikunsti ja tootmistehnoloogia taaselustaja ja ajalooliste hoonete kaitseseltsi asutajaid. Tema filosoofia oli, et käsitööna valminud kunst peab olema taskukohane ja vaba hierarhilisest sõltuvusest. Morrise looming on tugevasti mõjutatud islamimaade kultuurist. Tema raamatud Geoffrey Chaucer (1896) peetakse disainmaailma meistriteoseks.

W.Morris 1875

1876 a.

1878 a.

1890 a.

kavand 1915 a.

Thomas Wardle (1831 – 1909) -juhtivaid Briti tekstiilitootjaid koos William Morrisega eksperimenteerisid taimsete värvainete võimaluste ja nende kasutamise alal. Reisis Lähis-Idas ja Aasias kus õppis kohalike kangaste ja mustrite valmistamist. 1885 aastal külastas Bengali, omandades teadmisi India loodusliku tusseri (värvaine) valmistamise ja kasutamise kohta. Mida hiljem edukalt kasutas kodumaal pleegitamata siidi ja reljeefpinna värvimiseks. Elustades peaaegu väljasurnud teadmisi, edestades tolleaaja enamiku disainereid kõige keerulisemate mustrite trükkimisel. Wardlist sai tunustatud ekspert India siiditootmise alal. Siiditootmise Seltsi asutajaliige, ning teenete eest selles tootmisharus omistati talle rüütli tiitel.

Kangad Thomas Wardle

1885 a.

1890 a.

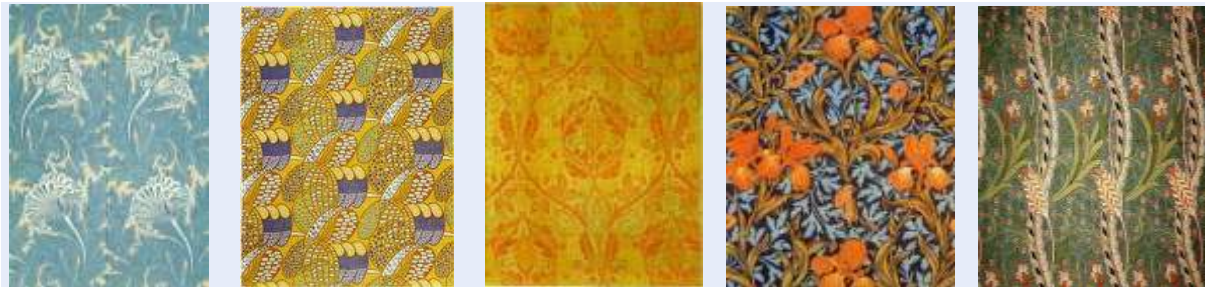
Alexander Morton (1844 – 1923) perioodi üks mõjukamaid arhitekte ja tarbekunsti disainereid. 1880 aastal hakkas tegelema tapeetide, kootud ja trükitud tekstiilide ning vaipade valmistamisega. Firma Morton & Co oli laialdasele tarbijaskonnale orienteeritud kõrge kvaliteediga ja tehnikaga kangastootmise firma. Kelle kaupa müüsid kõik suuremad jaekaupluste ketid ning kelle teeneid kasutasid tolle ajajärgu juhtivad disainerid.

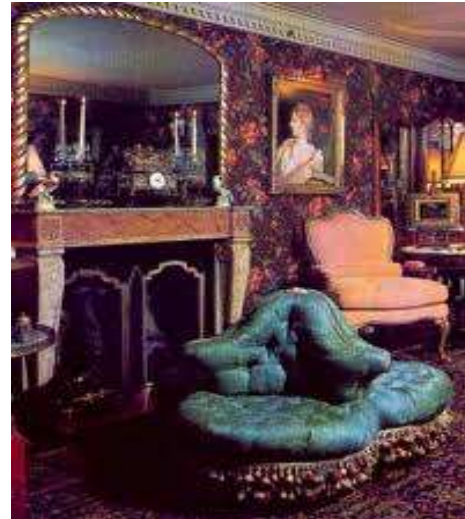
Kangad Alexander Morton Morton & Co

John Henry Dearle või **JH Dearle** (1860-1932) Briti tekstiili- ja vitraaži disainer. Alustas oma karjääri müüjana, hiljem disainer praktikandina ja 1890 aastal tõusis Morris & Co peadisaineriks. Kujundas seinavaipu, tikandeid, tapeete, kootud ja trükitud tekstiili, vitraaži ning vaipu. Pärast Morris surma aastal 1896, nimetati Dearle firma Art Directoriks, mida ta juhtis kuni oma surmani.

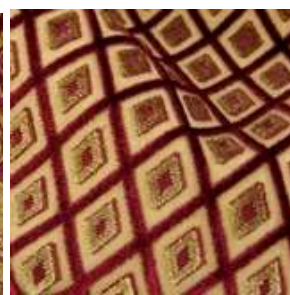
Algperioodil varjutas Morrise nimi kogu Dearle'i loomingut. Ta avaldas paljud varasemad mustrid oma õpetaja nime all, kelle kunstiline esteetika oli talle väga lähedane. Alates 1880 aastast võib tema loomingus märgata pärsia ja türki mõjutusi. Kahekümnenda sajandi alguses toimus Dearlei loomingus oluline muutus. Küpsed tööd, millel on Dearle'i unikaalne kunstiline nägemus

Kangad John Henry Dearle

Viktoriaanlik salong

Viktoriaanlik kangas

Raudvoodi aastast 1900.

Raudvoodi 19 sajand

Viktoriaanlikud kangad

Raudvoodi 19. sajand

Raudnari 19. sajand

Viktooria ajastu mööbli pealiskatte ääristuskaunistused

Ratastool 19.sajandi lõpust

Malmist raamiga tugitool aastast 1846.

1865 aastal võetakse istmepolstri valmistamisel kasutusele keerdvedrud

Keerdvedru.

Keerdvedrude sidumine.

Keerdvedrude sidumine.

Keerdvedrude sidumine ja mereheinast padi

Läbilõige 19.sajandi polstrist

Kookoskiud

Pressitud kookoskiud padi

Kookospalm

Kookoskiudu hakati Inglismaal tööstuslikult kasutama 1840. aastal. Kui kapten Logan ja hr. Thomas Treloar asutasid kookoskiust põrandakangaste, vaipade tootmise firma Treloar ja pojad Ludgat Hill.

Ajalooliselt on kookoskiust valmistatud nõõri kasutatud Hiinas, Malaisias, Jaaval, Indias ja Pärsia lahe äärsetes riikides juba muinasajal. Esimesed kirjalikud andmed kookoskiust laevaköite valmistamise ja kasutamise kohta pärinevad Araabia kirjanikelt XI sajandist. Tänapäeval kasutatakse kookoskiust nõõri, köite, kalavõrkude, pintslite, kotiriide valmistamiseks, soojustus- ja pakkematerjalina ning aianduses.

Kookoskiust valmistatud mööblipolster, madratsid ja padjad on tervislikud, elastsed vastupidavad ja heade ventilatsiooniomadustega („ loomulik konditsioneer „)

Üheksateistkümnenda sajandi viimasel veerandil lähevad moodi kordusstiilid. Populaarseks muutuvad Chippendale, Sheraton ja Tudor stiilis mööblite koopiad. (Tudori (inglise renessanss, periood algab Henry VII valitsemisperioodi algusega 1485 aastal. Kestab HenryVIII valitsemisperioodil ja lõpeb kuninganna Elizabeth I võimuletulekuga 1558 aastal)

Tudori stiilis söögituba 1873 a.

Tudori perioodi voodi

Tudori perioodi toolid

Tudori perioodi laud

Chippendale stiilis tool ca. 1870a.

Chippendalel ja juugendstiilis tool 1900

Chippendale stiilis diivan 1910

Hepplewhite stiilis diivan 1880.

Viktoriaanlikud kangad

Hepplewhite stiilis diivan 1900

Sheraton stiilis tool ja tugitool

Viktoriaanlikud kangad

Viktooria ajastu 1890. magamistuba

Viktoriaanlik sisustus, disain ca. 1900

Viktoriaanlik diivan 1850

Viktoriaanlik diivan ja järi 19 sajandi lõpp

Tikitud siid 19 sajandi teine pool

Armeenia kangas, valmistatud Euroopa jaoks 1890

Viktoriaanlik diivan - 19.saj. teine pool

Viktoriaanlik diivan - 19.saj.

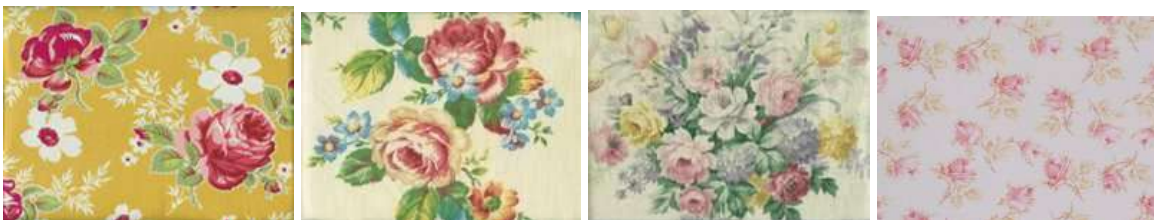
Viktoriaanlikud kangad

Viktoriaanlik tugitool 1868

Viktoriaanlik kiiktool

Viktoriaanlikud kangad

Viktoriaanlikud tugitoolid

Viktoriaanlik diivan

Inglismaa 1892

Inglismaa 1834

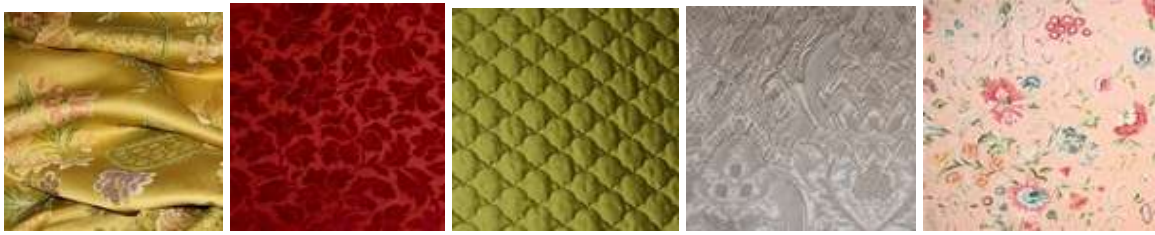
Inlismaa 1830

Viktoriaanlik diivan 1890.

Viktoriaanlik diivan

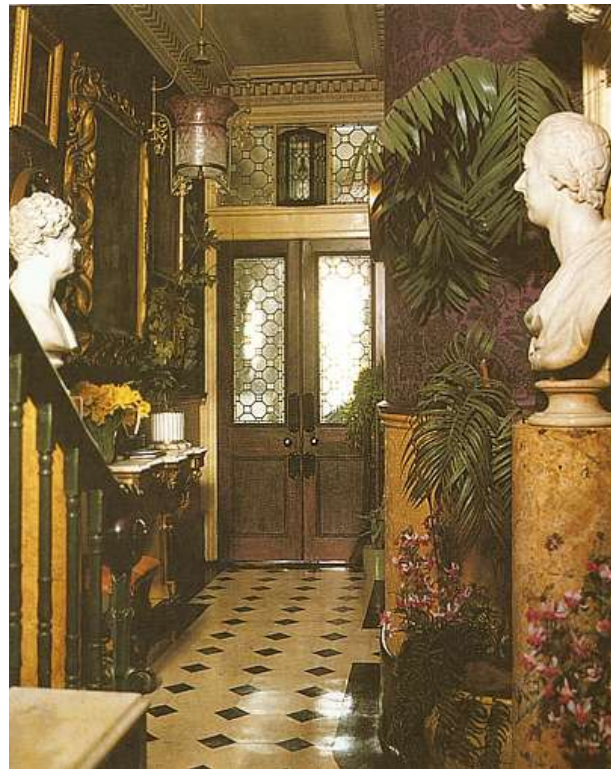
Viktoriaanlikud kangad

Viktoriaanlik diivan 1860.

Viktoriaanlik diivan 19.saj.

Viktoriaanlik interjäär

Viktoriaanlik pikk järi 1880.

Viktoriaanlik järi 1860.

Inglismaa 1885

Viktoriaanlikud kangad

Viktoriaanlik järi

Viktoriaanlik klaveritool 1885.

Viktoriaanlikud kangad

Vitoriaanlik tugitool 1850

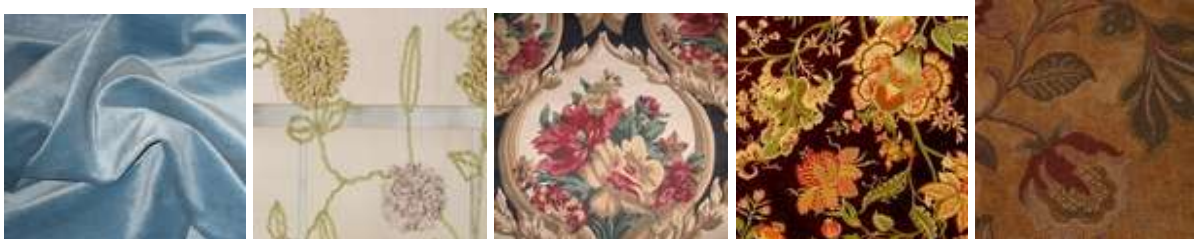
Viktoriaanlik sohva

Viktoriaanlik diivan

Viktoriaanlik diivan

Viktoriaanlikud kangad

Viktoriaanlik rotangpunutisega sohva

Viktoriaanlik vitspunutisega sohva

Viktoriaanlik vitspunutisega tugitool

Viktoriaanlik vitspunutisega tugitool

Pehmemööbel on jätkuvalt mugavusele orienteeritud. Suurepärase näide sellest on umbes 1880 aasta paiku tekkinud Chesterfeild.

Klassikaline Chesterfeild, sügavvolditud nõõpidega.

Chesterfeild Livingstone

Chesterfeild Kantsler

Chesterfeild Buckinghami

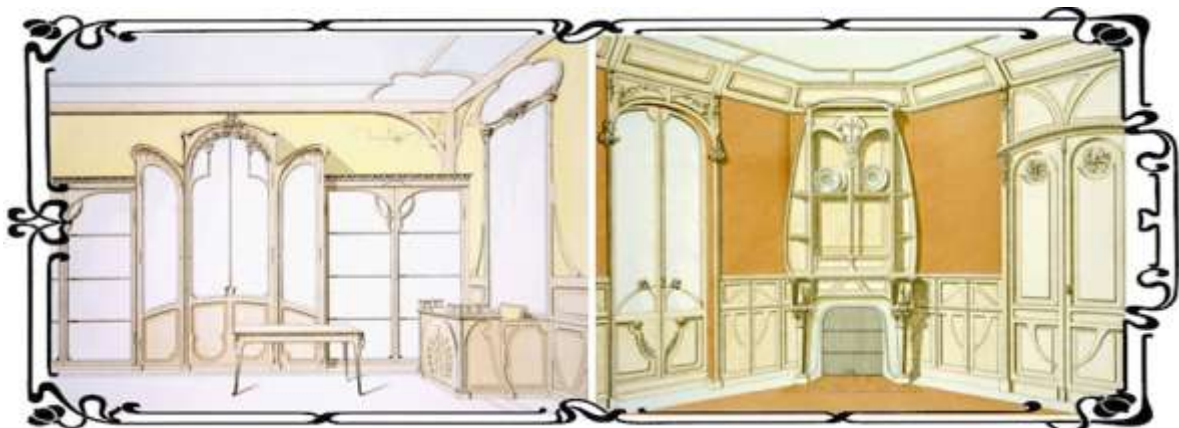

Chesterfeild club

Viktoriaanlik interjäär

Juugend , art nouveau liikumine ja disain.

Eskiisid juugendlikest interjööridest

Charles Rennie Mackintosh

Hugt Baillie Scotti.

Tekstiil 1887- 1897

eeskuju 1900

kaasaeg

Hiline viktoriaanlik mööbel muutub massiivsemaks, on rikkalikult nikerdatud, jälgides gooti, keskaegse mööbli eeskujusid, sagedasti juugendlike vormidega. Areneb art nouveau liikumine ja disain. Inglise juugendmööbli pioneerideks peetakse Charles Rennie Mackintoshi (1868 – 1928) ja Hugt Baillie Scotti. (1865-1945) Juugend liikumine Inglismaal jõudis oma haripunkti Kuningas Edward VII valitsemisperioodil (1901-19)

Juugend (Prantsuse "uus kunst"), liikumine, lääne kunst ja disain, mis saavutas oma haripunkti 1890 aastal. Juugendstiili tunnusteks on sirgete ja täisnurkade puudumine, lõputute kaardus vormide voolavus, et taas ühineda, luues kerguse ja sarmi, lamedad, dekoratiivsed mustrid, põimunud orgaaniliste vormidega nagu varred või lilled; rõhk käsitööl, mitte masintootmisel. Uute materjalide kasutamine ja eelnevate klassikalistest traditsioonilistest, stiilidest loobumine. Täiesti uus ja revolutsiooniline lähenemisviis, iseloomuliku nimega „uus kunst“, juugend. Millele prantslased andsid hüüdnime „makaronistiil“ (Le stiiil nouilles). Itaalias nimetatakse juugendstiili: "Stile Liberty". Erinevates Euroopa riikides omandasid juugendlikud vormid ja detailid eristuva regionaalse eripära.

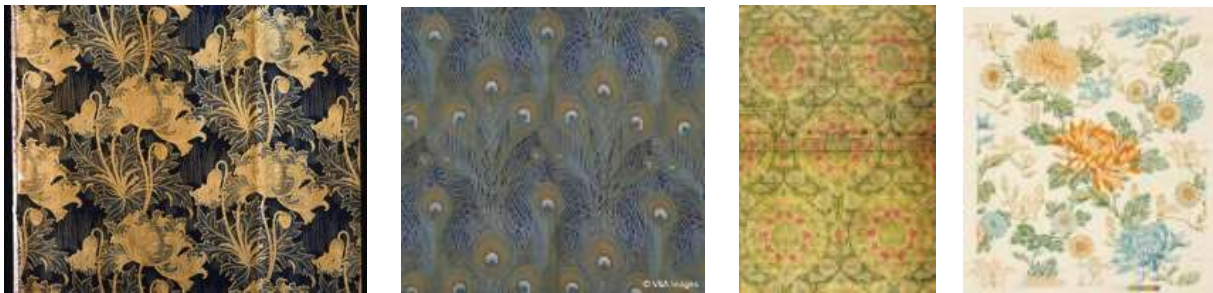
Juugendstiili kangaste mustrid on inspireeritud loodusest. Joovastus voolavatest, looklevatest vormidest ja kõverustest ning idamaistest motiividest. Dekoratiivsed taimede, lillede motiividest mustrid, põimunud orgaaniliste vormide, värvide

kobinatsiooniga. Stiliseeritud loomade, putukate, lindude kujundid või lahtiste, lainjate juustega naisekeha kujutamine.

Juugendmööbel on kahtlemata ilus kunstiteos, kuid mitte alati väga funktsionaalne.

1913 aastal patenteeris sakslane Fritz Klatte vinüülkloriidi kiudude valmistamise.

Arthur Silver (1853-1896) Avas 1880 aastal mööbli ja sisustuse projekteerimis firma Silver Studio. Hiljem 1885 aastast keskendus tekstiilide, tapeedi, põrandakatete valmistamisele ja hõbe ning metallitöödele . Pärast Arthur Silveri surma jätkas firma tööd tema poeg Reginald (Rex), (1879- 1965) firma töötas kuni 1963 aastani. Silver Studio toodang hõlmas täielikku kodusisustust alates viktoriaanlikust perioodist, juugend, Art Deconi. Ettevõtte toodang oli tunnustatud ja väga populaarne, omades suurt tähtsust Brit juugendstiili kujunemisel. Teiste tootjate poolt laialdaselt kopeeritud. Firma valmistas tapeetide mustreid, taustapilte Jeffrey & Co Woollamsele ja Charles Knowles & Cole ja kanga mustreid Warner & Sonsile , Liberty & Cole ., Alexander Mortonile ja GP & J. Bakerile ja paljudele teistele. Ligikaudu kaks kolmandikku Studios projekteeritud toodetest müüdi Prantsusmaa ja Belgia tekstiiltoodete tootjatele.

Kangad Arthur Silver

Lindsay P Butterfield (1869-1948), õppis arhitektuuri National Art Traiding Scoolis ja South Kensingtonis disaini. 1894 aastast vabakutseline. Töötas õppejõuna ja liitus 1916 aastal Central School disaineritega. 1919 – 1934 õppejõud School of Textiles. 1922 aastal avaldas raamatu „Floral design forms the historical?”. Seltsi Industrial Designers asutajaliige 1930 aastal. Butterfield müüs oma mustrite kavandeid paljudele perioodi tootjatele, sealhulgas GP & J. Baker ja Thomas Wardle.

Lindsay P Butterfield kavandid

Léon-Victor Solon (1872-1957). Oli tuntud juugendstiili figuraalkopositsiooni ja õiemotiivi kujundaja, keraamiliste plaatide, dekoratiivsete vaaside, trükitud siidi ning puuvilla disainer. Peamiselt töötas keraamikuna inglise firmas Minton

Léon-Victor Soloni kuulsaim kangas ca. 1893

ca. 1890

Charles Francis Annesley Voysey (1857-1941) inglise juhtiv Art & Craft Liikumise arhitekt, mööbli ja tekstiili disainer. Kes mõjutas tugevasti juugendliikumist. Voysey'le meeldis kaasaegne arhitektuur, tema stiili lihtsus ja ajalooline traditsioon. Tema loomingut iseloomustavad originaalsed disainilahendused, voolavad mustrid, pastelsed värvilahendused, lindude siluetid, taimestiku ja südamete kujundid. Pidas lihtsat kaunistusviisi ja funktsionaalsust, säästlikku sisustust üheks peamiseks kunstiliseks väljenduseks. Piiratud värvipalett ja minimeeritud detailid, naturaalne viimistlus, vastupidi tollel ajal levinud värv- ja poleeritud pindadele. Teada peetakse kaasaegse arhitektuuri pioneeriks ja üheks esimestest, kes mõistis tööstusdisaini lahenduste tähtsust.

Charles Francis Annesley Voysey kujundatud kangad

Charles Francis Annesley Voysey projekteeritud toolid

Sir Arthur Lasenby Liberty (1843 – 1917) Londoni kaupmees ja Liberty & Co asutaja. Alustas oma karjääri pitside ja veinimüüjana. 1875 aastal avas Londonis kaupluse Liberty & Co, kus müüs kangaid ja erinevat eklektikat ning Kaug – Idast pärit sisustuskaupa. 1890 aastal liitus Lasenby uue esteetilise liikumisega juugend („ uus kunst „). Samal aastal moodustati Liberty & Co-st aktsiaselts, kus hakati trükkima värvilisi kangaid. Satiini ja siidikangaste peen värvilahendus ning kunstiline tase oli ajavahemikus 1890 - 1920 eriti kõrgelt hinnatud. Olles heades suhetes paljude tolle aja juhtivate disainerite Lindsay P Butterfield, Archibald Knox jne. kes tema teeneid kasutasid. Kujunes Libertyst üks kunsti ja käsitöö võtmeisikuid. Tema kauplus kujunes üheks Londoni mainekamaks ja kasumlikumaks, kust osteti riideid ja kodutekstiili.

Kangad Liberty & Co

Charles Rennie Mackintosh (1868 - 1928) Šoti arhitekt, projekteerija, kunstnik ja disainer Osales Kunst ja käsitöö liikumises. Üks Ühendkuningriigi väljapaistvamaid ja omanäolisemaid juugenddisainereid. Projekteeris oma arhitektuuri ja disainiprojekte "inside-out" meetodil jälgides hoone ja mööbli, sisustuse harmooniat. McIntosh'i Jaapani stiilist ja eeskujudest mõjutatud dekoratiivsed esemed on alati geomeetrilised ja funktsionaalsed, sihvaka proportsiooni ja liigsete kaunistusteta ,selged, lineaarne disain, valdavalt vertikaalsete joontega. . Tema mööbli, tekstiili, metalli ja sisekujunduslikud tööd olid esindatud World Fair in Torino ja Viini Secession näitusel 1900, mis tõi talle rahvusvahelise kuulsuse. Sümboolika, läbi põiminud klassikalise arhitektuuriga, tekitas imetlust eakaaslastes ja pani kunstikriitikuid rääkima uuest kunstitrendist- "*makintoshizme.*"

Kangad **Charles Rennie Mackintosh**

Toolid Charles Rennie Mackintosh

Archibald Knox (1864 – 1933) Oli Liberty & Co üks mõjukamaid ja viljakamaid dekoratiivmetalli, keraamika, tekstiili, tapeedi, mööbli disainereid. Tema Keldi mustrite ja juugendlike kõveratega looming on tuntud laia kujtlusvõime ja ebatavalise värvikombinatsiooni poolest. Kui Prantsuse disainerid jälgisid juugendstiilis kindlalt loodusest pärit vorme, siis Inglise disainerid, sealhulgas Knox, mängisid ja laiendasid looduse vorme ja kõveraid. Knoxi loomingus võib jälgida vete lainetuse ja linnu sabasulgede ühendamist. Ta võttis parimad elemendid Euroopa kaasaegsest disainist ning kujundas Briti maitsest lähtuvalt peeneks ja rikkalikuks meistriteosteks.

Kangad Archibald Knox

George Charles Haite (1855 - 1924) oli inglise disainer, kunstnik, illustraator ja kirjanik. Kunstihariduse ja oskused omandas iseõppijana. Pärast kolimist Londonisse 1870 aastal tegi ta endale nime tapeedi ja vaiba disainerina, hiljem töötas ta metalli, gobelääni ning vitraaži kujundajana. Tema esivanemad olid Prantsuse hugenottidest sisserändajad, võibolla sellest tulenevalt oli ka tema hüüdlauseks “kunst ei kuulu ühelegi riigile”. 1886 aastal avaldas Haite raamatu “ Uuringud kunstnikud, disainerid, ja kunstitudengid”. Kirjutas ka kunsti- ja disainilooenguid. 1897 valiti ta presidendiks Nicholson Instituudi kunstigalerii Staffordshire presidendiks. Osales ka aktiivselt väljaspool kujutavat kunsti olles kirjandusklubi Sette Odd Maht liige, üks esimesi Jaapan Society of London liikmeid ja 1888 Linne Seltsi teadur. London Sketsiiklubi asutajaliige ja esimene president. Haite ikooniks peetakse Strand Magazine kaanekujundust Arthur Conan Doyle Sherlock Holmesi lugudele

Kangad George Charles Haite

Glasgow School

Glasgow Schooliga hakkas 1870 aastal liituma rida Šoti väljapaistvaid kunstnikke. Kõrgperioodil 1880 ja 1910 aastatel ühendas hulga mõjukaid kaasaegseid kunstnikke ja disainereid. Glasgow Tüdrukud ja Glasgow Poisid kes püüdsid luua erilist Glasgow Stiili. Kollektiivi kuulus algul neli liiget- arhitekt Charles Rennie Mackintosh, maali- ja klaasikunstnik Margaret MacDonald, MacDonald õed Frances ja Herbert Macnair. Sündis arhitektuuri, sisekujunduse ja maalikunsti omanäoline keldi ja jaapani traditsioone kaasav juugendliikumine, stiil. Nende impressionistlik ja post-impressionistlik looming leidis suurt vastukaja mandri-Euroopas. Hiljem liitusid Glasgow Schooliga Jessie Marion King, Jessie Newbery, Ann Macbeth, Bessie MacNicol, Norah Neilson Gray, Eleanor Allen Moore, De Courcy Lewthwaite Davwar, Chris J Fergusson (Chrissie Stark) (1878- 1956, Mai Wilson, Eliza Bell.

Glasgow Tüdrukud ja Glasgow Poisid olid inspireeritud ja püüdsid oma töödes ühendada kogu maailmas nähtut. Jaapani trükist, Prantsuse realismi, Hispaania ja Põhja- Aafrika kunsti. Pidades oluliseks realistlikku ja naturalistlikku kujutusviisi, kujutades asju nii nagu nad tegelikult on. Täpne looduse vorm, valguse ja varjude, mäng realistlik tekstuur.

Jessie Marion King (1875 – 1949) Šoti raamatuillustraator, ehte,- tekstiili ja keraamikakunstnik. Õppis Queen Margaret College'is kunsti. Pälvis juba õpingute aegu mitmeid auhindu- hõbemedal National Competition, South Kensington (1898) 1892 aastal liitus Glasgow School of Art.

Kangad Jessie Marion King

Jessie Newbery (1864- 1948) šoti tekstiili- ja dekoratiivkunstnik. Õppis Glasgow School of Art, alates 1894 aastast asus tööle kooli kleidi, -disaini ja tikandiosakonna juhatajana. Lähtus põhimõttest, et riided peaksid olema ratsionaalsed ning praktilised, samas ka ilusad. Arendas välja temale iseloomuliku ümmarguste motiivide ja kirjaga stiili.

Tikitud kangad **Jessie Newbery**

Ann Macbeth (1875 - 1948) õppis Glasgow School of Art. Alates 1901 aastast töötas Jessie Newbery assistendina tikand osakonnas. Õpetas metallitööd, raamatuköitmist, keraamikat. Vabakutselise kunstnikuna kujundas ehteid, vaipu ja tekstiili. Osales oma töödega Prima Esposizione Internazionale d'Arte Moderna DEKORATIVA. (esimene rahvuvaheline dekoratiivkunsti näitus)

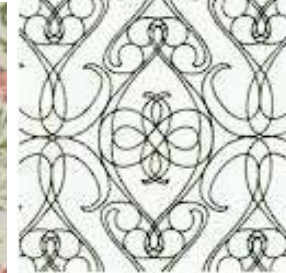
Tikitud kangad **Ann Macbeth**

Juugend- tugitool 19 sajand

Juugend -diivan 20 sajandi algus.

Juugenstiilis kangad

Juugend -tugitool 20 sajandi algus.

Juugend- rokokoo ja baroki vaimus kaasaegne tool

Juugendstilis kangad

Juugendstilis salong

Juugendstilis kangad

Jugend -tugitool 1897

Juugendstilis haruldane voodi

Juugendstilis kangad

Kangas- 1880- 1914

Juugendstiilis söögituba

Interjäär juugendstiilis

Juugendstiilis söögituba

Chair
1882

ARTHUR HEYGATE
MACKMURDO

Charles Rennie Mackintosh

Otto Wagner, 1904
bentwood & aluminium

Kaasaeg

eeskuju 1880- 1920

eeskuju 1880- 1920

Chair
1903

JOSEF HOFFMANN

Voolavate köveratega juugend-diivan

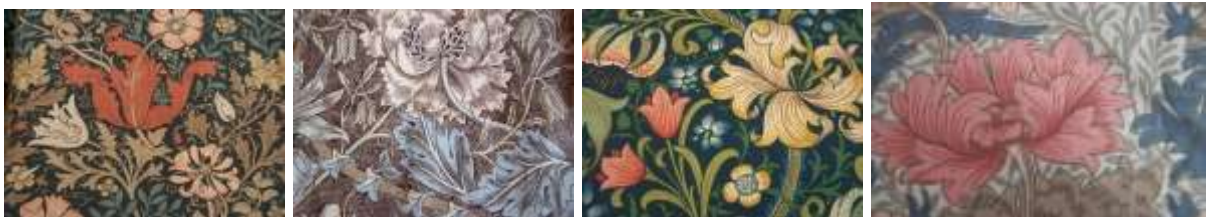
Juugendstiili kangad

Juugendstiilis voodi

Juugendstiilis tugitool

Juugendstiilis kangad

Juugendstilis magamistuba

Juugend- tugitool, ca. 1898, projekteerinud Odón Faragó,
antud Sir George Donaldson

Marcell Komor Ungari juugend 19012

Evardiaanlik period. 1901-1910.

Edvardiaanlik stiil

Kuningas Edward VII valitsemisperioodil jätkub Viktoriaanlike traditsioonide ja eelnevate mööbliperioodide, stiilide omavaheline segamine. Eriti tugevasti inspireeritud georgiaani, keskaja ja Tudori perioodi eeskujudest. Alt kitsenevad, siugjad kõverad jalad, kaardus toolide seljatoed. Palju kasutati rotang,- vits ja nõörpunutist ja vineerpõhju. Mööbel valmistatud valdavalt pähklipuust, mahagonist, millele inkrusteeriti satiini või eebenipuust vanikuid ja teisi kujundeid. See 20. sajandi alguse eklektiline stiil oli lihtne, kergete ja õhuliste detailidega. Raske ja massiivne viktorianaanlik ajastu oli asendunud kergema ja rõõmsameelsemaga. Rikkalikult nikerdatud mööbel asendub tasapinnaliselt lõigatud viinamarjaväärtide, lehtede kujutistega ja naiselike vormidega. Edardiaani perioodil valmistatud mööbliga lõpeb traditsiooniliste stiilide ja käsitööoskuste, materjalide ja töövõtete osakaal. Seda perioodi võib pidada viimaseks, kus mööblit valmistati traditsioonidest meetoditest, materjalidest ja käsitööna. Edaspidi kasutatakse mööblitootmises järjest enam masinaid ja odavaid materjale.

Edvardiaanliku ajastu omapärane arhitektuur, mood ja kunst. Periood mida nimetatakse "Belle Epoque" või "ilus ajastu". Viktoriaanliku perioodi lõpus alanud juugendliikumine jõudis oma haripunkti. Stiilselt voolavate kõverjoonte disainilahendused, kaunistatud taimedest inspireeritud õite -ja looduslike teemadega. Paralleelselt juugendiga hakkas arenema art déco liikumine.

Kangad

John Illingworth Kay (1870-1950). Inglise tekstiili ja tapeedikunstnik. Töötas Silver Studio 1892-1900 ja Essex & Co peadisainerina kuni 1922aastani . Pärast lahkumist Essex & Co töötas õppejõuna Central School of Arts & Crafts. Kay suurtele pindadele laotunud konkreetset, liialdusteta loomingut peetakse ekspansiivseks ja originaalseks. Samas on tema tajutav isikupära laiadasele avalikkusele vastuvõetav.

Kangad John Illingworth Kay

Harry Napper (1860 – 1930) inglise kanga,- tapeedi ja põrandakatete disainer. Töötas inglise tekstiili ja disaini firma Silver Studio's alates 1893 aastast kuni 1898 aastani. Mille järel jätkas vabakutselise disainerina. Müüs oma moodsalt stiliseeritud lillekavanditega

juugendstiilis mustreid erinevatele tootjatele nagu GP & J. Baker , tema tekstiilid olid eriti populaarsed Prantsusmaal.

Kangad Harry Napp

Edvardiaani

Edvardiaani 1905.

Viktoriaanlik ja Edvardiaani periood

Edvardiaani -ca. 1910.

Edvardiaani perioodi tugitool

Edardiaani perioodi tugitool 1900.

Edvardiaani perioodi kangad

Edvardiaani perioodi nurgatoolid

Edvardiaani perioodi tugitool

Edvardiaani perioodi tugitoolid

Edvardiaani perioodi juugend 1900-1910

Edvardiaani perioodi kangad

Edvardiaani juugend- Wingback 1900.

Edvardiaani juugend- tugitool 1900.

Edvardiaani periood- diivan

Edvardiaani periood- diivan

Kangad XIX sajandil

Edvardiaani perioodi rotangpunutisega diivan

Edvardiaani periood- diivan 1901- 1910.

Edvardiaani periood juugend- diivan

Edvardiaani periood-diivan

Edardiaani periood- kangad

Edvardiaani periood-tool 1910.

Edvardiaani perioodi juugend- diivan

Edvardiaani periood- diivan 1900.

Edvardiaani periood- diivan 1890

Edvardiaani periood- kangad

Edvardiaani perioodi järi 1900.

Edvardiaani perioodi järi 1900.

Edvardiaani perioodi kangad

Edvardiaani perioodi tugitool

Edvardiaani perioodi Maple Swivel tugitoolid

Edvardiaani perioodi kangad

Edvardiaani perioodi järid

Edvardiaani perioodi kangad

Art deco, funktsionalism, Bauhaus ja mööblidisainerid XX sajandil.

Kahekümnenda sajandi mööbel ja mööblidisainerid

Art deco

Kunsti- ja disainistiil, mis sai alguse 20. sajandi alguse Pariisis. Õitses rahvusvaheliselt 30ndatel aastatel kuni Teise Maailmasõja alguseni. Mõjutas kogu disaini, moodi, ehteid, sealhulgas arhitektuuri, tööstusdisaini, sisekujundust. Kunstiline loovusperiood, mis kulmineerub Pariisi näitusel des Arts Décoratifs Industrial and Modern 1925. aastal. Misjärel art deco kogus populaarsust Euroopas ja levis kogu maailmas.

Art deco on esindatud elegants, glamuur, funktsionaalsus ja modern. Lahkumine eelkäija, juugendi, voolavast asümmeetriast, orgaanilistest kõveratest. Tehnoloogia koos mustrite ja ikoonidega Kaug-Idast, Antiik-Kreekast, Roomast, Aafrikast, Indiast ja maiade, atsteekide kultuurist. Vormid muutuvad lihtsateks, siledateks ja tõhusateks. Pinnad siledad ja nurgad ümarad. Minimaalne ornamendi kasutus. Horisontaalsuse rõhutamine, läbi kuju ja kontuuri.

Kasutatakse eksootilist puitu ja vineeri (spooni). Mustri ja struktuuri esiletoomiseks poleeritud pindu. Orgaaniline kuju. Julge materjalide ja värvide kasutus nagu kroom, must. Mööbel valmistatakse valdavalt heledamatest

puitudest. Polster kaetakse nahaga. Kangamuustrid siksak, ringid, kolmnurgad, kuubikud, päikesed ja kiired.

Lineaarne sümmeetria, mis mõjutas paljusid 20. sajandi mööblistiile. Sealhulgas konstruktivism, kubism, modernism, futurism.

Art deco puhkes taas 1960ndatel aastatel.

Uus Art Deco mood ja sisekujundus vajas uusi tekstiilimustreid, sisustust, tapeeti, vaipu, rõivaid. Prantsuse kangadisainer Raoul Dufy on oma kirjutistes kutsunud lugejat avastama tähelepanuväärset Art Deco maailma ja projekteerijate loomingut nagu Delaunay, Ruhlmann, Henry, Marrot, Dufresne, Benedictus ja kümneid teisi.

Paul Poiret (1879-1944) Prantsuse moekunstnik, sisekujunduse, -mööbliriide ja kangadisainer. Olles juba noore poisina lummatud kanga värvi ja disainivõimalustest. Pärast praktiseerimist Jacques Douceti ja hiljem Charles Frederick Worthi juures avas Poiret 1903.aastal isikliku disaini- ja käsitöö firma. Peale paljusid reise erinevatesse riikidesse eesmärgiga ammutada uusi loomingulisi ideid avab 1912.aastal oma disainikooli Martine disain, kus realiseeris kanga, mööbliriide ja tarvikute art deco ideid. Püüdis oma õpilastes arendada aktiivsust ja maitset, samas lämmitamata nende individuaalsust. Kõige allikaks on inspiratsioon, mis tuleb hoida puhta ja tervena. Looming peab olema värske ja loodusest inspireeritud. Alter Marine stiil oli väga populaarne kolmekümnendate aastate lõpuni. Avati kauplused Pariisis, Berliinis, Londonis, Philadelphias ja Biarritzis. 1929.aastal läks Alter Marine pankrotti ja suleti. Poiret oli enne Esimest maailmasõda üks populaarsemaid autoreid, hiljem tema populaarsus kahanes, oli sunnitud oma ärid sulgema, kaotas kogu oma vara ja suri vaesena.

Kangad Paul Poiret

Raoul Dufy (1877-1953) Prantsuse maalikunstnik, raamatuillustraator, keraamik, mööbli-, kanga ja ruumidisainer. Pärast koolitust École des Beaux-Arts in Le Havre asus ta 1896 aastal õppima École des Beaux-Arts Pariisis. Dufy andis olulise panuse dekoratiivkunsti, eriti tekstiilidisaini. Tema loodud kangaid toodeti Lyonis firma Atuyer poolt. 1909.aastast kuni 1928.aastani tegi ta kaastööd Paul Poiret Alter Marine trükitud tekstiili kujundamisel. Seejärel töötas keraamika dekoreerijana, tehes tihedat koostööd katalaani pottsepa José

Llorensiga. Alates 1930.aastast seinavaipade ja mööbliriide disainerina. Raoul Dufy

Raoul Dufy looming on tugevasti mõjutanud postimpressionismist, fovismist ja kubismist.

Kangad Raoul Dufy

Mööbel Raoul Dufy

Äriühing Francois Atuyer

Bianchini Ferrier, Lyonis asuv siidkanga tootja, asutatud 1888 aastal, kui kolm prantslast asutaja Francois Atuyer kelle juhtida oli tehniline pool, Charles Bianchini, kes tegeles äripoolega ja juhtimisega tegelenud Francois Ferrier ühendasid oma jõud ja käivitasid, vaatamata raskele majanduslikule olukorrale, taas luksusliku siidkanga tootmise. Nende toodang pälvis Pariisi Exposition Universelle 1889.aastal hõbemedali ja sellest ajast alates on olnud väga edukad. Paar aastat hiljem avati mööbli ja suurte moemajade jaoks mõeldud luksuslike kangamüügi esindus Pariisis. Suur äriühing Bianchini tegi koostööd paljud kunstnikega nagu Raoul Dufy, Paul Poiret, Paul Iribe, Robert Bonfils ja Henri Gillet kellede loodusest inspireeritud art deco kangad olid väga populaarsed. Peale Esimest Maailmasõda muutus üsna väike ettevõtte rahvusvaheliseks tööstus ja kabanduskontserniks, avades lisaks Pariisile kontorid Londonis, Genfis, Brüsselis, Montrealis, New Yorgis, Los Angeleses, Chicagos, Buenos Aireses.

Mööbli- ja moetööstusele kujundatud kangaste arv ulatus 1928. aastal ca 4000 kujunduseni. Enamik enne 1950.aastat kavandatud, anonüümsed disainilahendused on säilinud arhiivis ja numbrite järgi dateeritavad.

Teise Maailmasõjajärgsel perioodil tegid firmaga koostööd disainerid Cardin, Givenchy, Chanel, Dior, Nina Ricci ja Yves Saint-Laurent.

Firma tegevust võib tinglikult jagada nelja ossa; loomine ja laiendamine (1888-1914), lõpptähtaeg (1914-1929), kriisi ajeg ja testid (1929-1945) ja lõpuks lagunemine ja langus (1945-1992). Liitumine Bianchini / Férier omand liidetakse Baumann kangatootmisega. Osa ettevõtte arhiivist, nn "Grands Livres" üle 25000 tekstiili mustrid, on osaliselt kättesaadavad tekstiili-ja Dekoratiivkunsti muuseumis Lyonis 1999.

Kangad Bianchini-Férier

Kangad Bianchini-Férier

Paul Iribe (1883 – 1935) prantsuse illustraator, disainer ja dekoratiivkunstnik. Iribe sai haridus Pariisis. Aastatel 1908 – 1910 õppis Ecole des Beaux – Arts ja College Rollin. 1908 aastal avas Pariisis ateljee ,kus kujundas kostüüme, mööblit, kangaid ja tapeete. Valmistas Paul Poiret'i tellimusel moe reklaamibrošüüre, mis olid väga mõjukad ja tegid Iribe tuntuks. Tema loomingut hakkasid tellima Coco Chanel, Jeanne Lanvin, Jeanne Paquin, Callot Soeurs, ja Jacques Doucet, kellel tegi Art deco stiilis korterisisustuse . 1914 aastal siirdus Hollyywoodi Paramount Studiosse, kus kujundas filmikostüüme, interjööre, rezhissöör Cecil B. DeMille'i juures. Naases Pariisi 1920. aastal asutas ajakirja Le Temoin, kus avaldas poliitilisi karikatuure. 1930. aastal asus tööle ehtekujundajana Coco Chaneli, kus töötas kuni surmani.

Kangad Paul Iribe

Tugitoolid Paul Iribe

Tugitoolid Paul Iribe

Sonia Delaunay (1885-1979) juudi – päritolu prantsuse maali, tekstiili kunstnik, teatri ja sisekujundus, mööbli disainer. Delaunay kasvas üles Peterburis. Õppis joonistamist Saksamaal Karlsruhe ning 1905 aastal kolis Pariisi, kus oli mõjutatud postimpressionistidest ja fovistidest. 1920. Delaunay loodud abstraktse värviharmoniaga tekstiilid ja kleidid mõjutasid rahvusvahelist moodi. 1925 esines oma moe- ja kangaga ning mööbliga Pont Alexandre III at Paris Exposition des Arts Décoratifs et Industriels. Pühendus taas maalimisele 1930 aastal, ühinedes Abstraction loomeühinguga 1931. Tema ja Robert Delaunay said kaasatud avalikke kunstiprojektidesse valdavaks seinamaalingud Pariisi Exposition des Arts et Techniques dans la Vie Moderne 1937. Pärast abikaasa surma 1941 Delaunay jätkas töötamist maalikunstniku ja disainerina. Tuntud erksate värvide ja geomeetriliste kujundite, abstraktsiooni

kasutajana. Esimene naiskunstnik kellel oli retrospektiivne näitus Louvre 1964 ja aastal 1975 sai Prantsuse Auleegioni ordeni.

Kangad Sonia Delaunay

Paule Marrot (1902-1987) Prantsuse maali, -tekstiilikunstnik ja õppejõud. Alustas oma kunstiõpinguid 14-aastaselt Studios of Sacred Art. Müüs oma tekstiilikavandeid Paul Poiretile. 1925. aastal võitis kuldmedali näitusel Exposition Internationale des Arts DECORATIFS. 1932 aasta Salon des Artistes Decorateurs Näitusel tutvus ta elsassi tekstiilitootja Jean Schlumbergeriga. Järgnes edukas koostöö, mis kestis Schlumbergeri surmani 1963. aastal ja mille jooksul kujundati ligi 320 tekstiilikavandit. Tema looduse lillede, lindude ja värvide kombinatsiooni julge kasutamine peegeldab modernismi klassikalist seost art decoga.. Tema loomingust olid sissevõetud Ali Khan, Iraani Shahh, Briti kuninglik perekond, disainer Billy Baldwin ja Jackie Kennedy, kes lasi Marroti lilleliste kangastega kujundada ühe toa Valges Majas 1952 aastal pälvis Marrot Prantsuse Auleegioni ordeni (Legion of Honor).

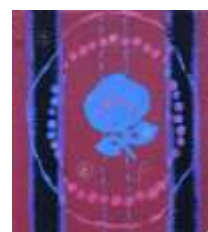
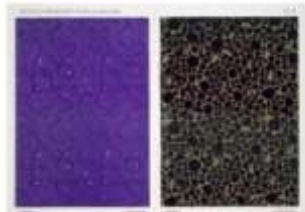

Kangad Paule Marrot

Émile-Jacques Ruhlmann (1879 - 1933), Prantsuse mööbli ja -interjööridisainer. Tema ideed ja kujundus said art deco nurgakiviks.. Pärast sõjaväeteenistust 1900.aastal, hakkas sõpradega tegelema mööbli kavandite ja projekteerimisega. Isa surma järel 1907, võttis üle dekoratiivkunstiga tegeleva perefirma juhtimise. Aastal 1912.asutas oma töökoja Lissaboni tänaval. 1919.aastal koos Pierre Laurent'iga rajatud firma "Ruhlmann et Laurent" oli spetsialiseerunud luksusliku mööbli, kodukauba, tapeedi ja valgustite tootmisele. Neli aastat hiljem avas oma mööblikaupluse. Firma looming oli populaarne Pariisi avangardi austajate hulgas. 1925.aastal Pariisi näitusel Exposition Internationale des Arts Décoratifs et Industriels saavutas tema

modernne mööbel suurt tähelepanu (mida alles hiljem hakaiti nimetama „ art decoks“) ja äratas huvi kogu maailmas. 1927 aastal sisustab Ruhlmann Pariisi Kaubanduskoja, hotell Potocki avenue de Friedland ja teemaja liner Ile-de-France .Projekteeris interjöörid ja mööbli Elysee Palace Rahvusassambleele, Pariisi linnaosa Puteaux linnapea tööruumid, mitmed ministeeriumid Colonial Museum in International Colonial Exposition (1931) (valvelauast Marshal Lyautey, palee Golden Gate), nüüd National City. Paljud lugematud luksuslikud elukohad Prantsusmaal ja välismaal. Metropolitan New York ja Kairo Muuseum omandasid Ruhlmanni mööblit. 1923.aastal pälvis Prantsuse Auleegioni ordeni (Legion of Honor).

Tema kujundus ja stiil vastab uuele esteetikale. Puhtad jooned, harmooniline, vabastatud liigsest, üheksateistkümnenda sajandile omasest ülekoormatusest, tehniline täiuslikkus, elegants. Erinevate väärispuu kontrastidega, elegantse joonega mööbel tõstab Ruhlmanni võrdseks suurimate XIX sajandi mööblimeistritega.. Luksusliku maitse ja teostusega, mööbel, kummutid, kirjutuslauad, toolid, tugitoolid ettevaatlik ja mõistlik funktsionaalsus.Tema mööbel on valmistatud selleks, et teenida ja rahuldada harjumusi, silma ja keha. Ruhlmanni loomingus on maitsekalt, ainulaadse tunde puhtusega ühendatud haruldasi materjale: kingwood, Amarant, Macassar eebenipuu, amboina, roosipuu, inlays elevantiluust, kilpkonna, shagreen ja kullatud pronks või hõbe. Ta suutis leida ja luua uue rütmilise ning tasakaalustatud kõvera, kasutades kaardus, looklevat, profiili. Ruhlmann mööbel on luksuslik aristokraatlik elegants, isiklik autentne stiil, ajatu prantsuse interjööri märk. Ruhlmann originaal mööbel, millel on tempel v. kaubamärk „Ruhlmann“ ja mõnikord ka „ Atelier“ või „Atelier B“ (märgistab, millises töökojas mööbliesemed on valmistatud) Võivad olla oksjonitel müügis väga kõrgete hindadega. 2010 aasta detsembris Sothebyl New Yorgis müüdi söögitoa puhvetkapp 1.500.000 \$. 2009 aasta veebruaris at Christie Pariisis oksjonile müüdi Ruhlmann tugitool Saint Laurent'i 233.000. \$

Kangad Émile-Jacques Ruhlmann

Rosewood and Gilt Bronze Day-Bed
Jacques-Emile Ruhlmann, 1920s

Toolid Émile-Jacques Ruhlmann

Peme mööbel Émile-Jacques Ruhlmann

F Gregory Brown (1887-1941) Briti kangadisainer, graafik ja maastiku-maalija. Alustas oma karjääri metallikunstniku õpilasena. Hiljem töötas raamatute, ajakirjade illustraatorina ja plakatite disainerina. Aastal 1914 tegi ta oma esimese graafilise kujunduse Londoni Raudtee Transpordiettevõttele. Pälvis plakatidisainis Milan International Exhibition 1923 diplomi. Oli Design ja Industries Association (DIA) asutaja liige. Töötas erinevates disainifirmades ICI, London Underground ja Whitney Tekid, kus disainis tekstiile. Tema lihtsustatud, lüüriline tekstiil pälvis 1925. aasta 1925 *Exposition des arts DECORATIFS* Pariisi näitusel kuldmedali.

Kangad F Gregory Brown

André Mare (1885 - 1932) Prantsuse disainer, sisekujundaja ja maalikunstnik. Õppis maalimist School of Decorative Arts, mille ta lõpetas 1904, ja Julian Akadeemias. 1906.aastal eksponeeris oma maale "Salon des indépendants." Mare klassitsismist ja modernismist lähtuvad geomeetrisi vorme võib pidada kubismi eelkäijaks. Isiklik stiil, mis läbis tema loomingut kuni surmani. 1910. aastal alustas oma karjääri sisekujundajana.

Esimese maailmasõja ajal mobiliseeritakse Prantsuse armeesse. Sõjaväes valmistab looduse ja sõjatehnika kamuflaaže. Sellel perioodil jäädvustab kümneid sõjaga seotud läbielamustest kubistlike visandeid. Mida hiljem kasutas oma raamatus "Kubism ja Camouflage» (Kubism et Camouflage) 1914 -1918 aastate sündmuste kirjeldamise kohta. 1916. aastal autasustatakse George V ristiga.

Pärast sõda, töötas A. Mare kunstniku ja sisekujundajana, tehes tihedat koostööd arhitekt Louis Xue'ga, kellega koos olid kahekümnenda sajandi tunnustatud art deco liidreid. Asutas koos Louis Suega "La COMPANIE des Arts Français." Disainis üle 2000 mööbli -ja sisustuseseme, kanga, tapeedi. 1921. aastal kavandas Mare kostüümid Pariisi ooperimajas etendunud Maurice Raveli "Hispaania tantsijale". 1925.aastal tegi koos L. Xueiga kahe paviljoni sisekujunduse Exhibition of Decorative Arts. Samuti Pariisi moodsa kunsti muuseum ovaalsali elutoa sisekujunduse. Samuti Prantsuse saatkonna Washingtonis. 1926. aastal pärast Dekoratiivkunsti näitust pälvis André Mare Prantsuse Auleegioni Rüütli nimetuse. 1927. aastal loobub tervislikel põhjustel kümme aastat kestnud Prantsuse Kunstiseltsi juhtimisest ja pühendub ainult maalimisele.

André Mare suri 1932 aastal tuberkuloosist tingitud raske mürgituse tagajärjel. Ta on maetud väikesel kalmistul Lignerits on Pays d'Auge.

Mööbel André Mare

Mööbel André Mare

André Mare

Art deco 1930.

Prantsuse art deco ca.1920

Art deco 1930.

Art deco tugitoolid

Art deco stilis interjäär

Art deco clubi

Art deco diivan 1930

Art deco tugitoolid

Art deco toolid

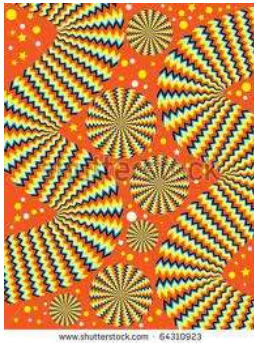
Art deco stiilis kangad

Art deco paneeli ja baarikapiga diivan

Art deco voodi

Art deco stiilis kangad

Art deco stiilis interjäär

Art deco tugitool

Art deco 1930

Art deco pähklipuust tugitool

Art deco tugitool

Art deco järi

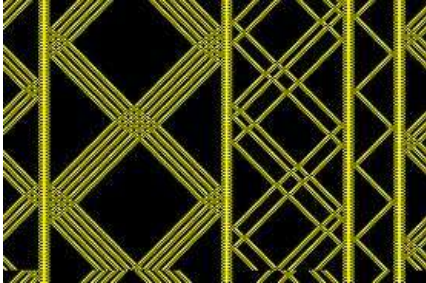
Art deco söögitoa tool 1930

Läti art deco

Läti art deco

Art deco stilis kangad

Art deco stilis interjäär

Art deco tugitoolid 1920

Art deco diivan 1940

Art deco stiilis metallraamiga voodi

Art deco tugitool

Art deco stiilis kangad

Art deco stiilis interjäär

Art deco tugitoolid 1935

Art deco tugitoolid

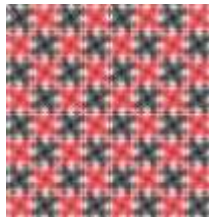

Art deco stiilis tugitool

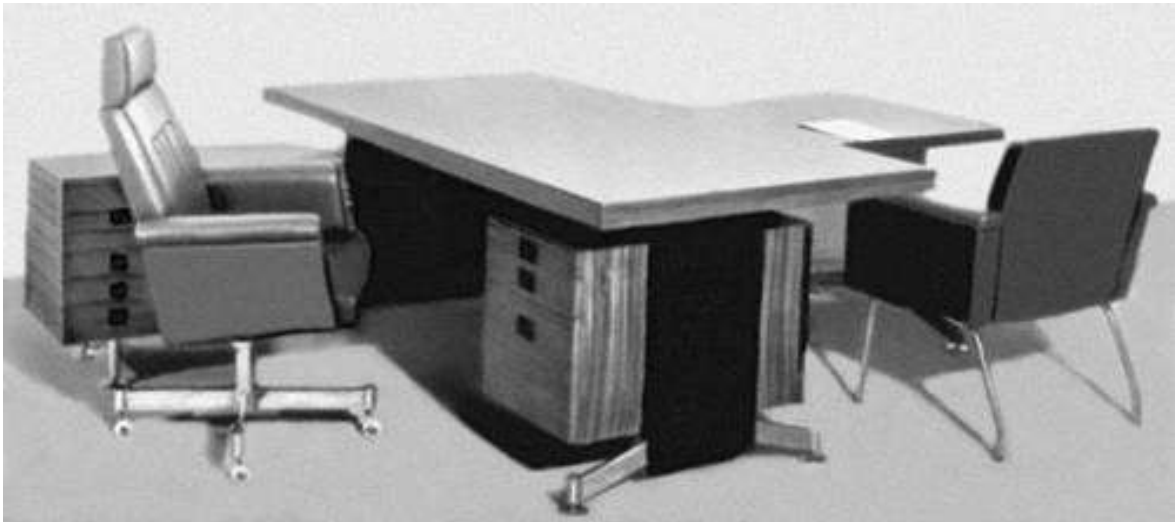
Funktsionalism

Funktsionalistlikus stiilis interjäär

Funktsionalistlikus stiilis kangad

Funktsionalistlikus stiilis interjäär

Funktsionalistlikus stiilis interjäär

Funktsionalism (XX sajandi algus)

Funktsionalism- kunsti -ja disainistiil, mis sai alguse 20.sajandi alguse Pariisis. 1920ndatel aastatel Saksa Bauhaus kool . Asutatud 1919. aastal Weimaris arhitekt Walter Gropiuse poolt. Kes ühendas Kunstiakadeemia ja kunstkäsitöö kooli. Ühnemise tulemusena sündis kuulus saksa School of Design, millel oli hindamatu mõju funktsionalismi, moodsa arhitektuuri, tööstuse- ja graafilise kunsti, teatridisaini levitamisele Euroopas. Bauhausi ideed ja põhimõtted rajanesid 19.sajandi inglise disaineri William Morris ja Arts and Crafts liikumisele. Kunst peab lähtuma ühiskonna vajadustest ning olema kaunite kunstide ja praktilise käsitöö sümbioos. „ Bauhausi“ tegevus oli ainulaadne, koolis justkui kadusid piirid eri kunstiliikide vahel, põhirõhk pandi inimese kogu elukeskonna kujutamisele, mitte ainult selle üksikutele külgedele. Üleliigsed kaunistused heideti kõrvale. Stiili filosoofia- „ vorm lähtus funktsionaalsusest“ Kogu interjäär on üles ehitatud põhimõttel-funktsionaalsus. Mööbel võib olla ristkülikukujuline, kandiline või lühike pingevabade proportsioonidega. Rekonstrueeritakse mööbli olemust. Lõdvestunud proportsioonid kus iste ja seljatugi ning käetoed moodustavad

sageli ühtse tasapinna. Oma selge ja konkreetse vormi poolest on funktsionalistlik mööbel väga kergesti määratav, äratuntav. Püüd dematerialiseerida tavapärast. Nagu toolide minimaalne olemasolu. Kerged massproduktiivsed metalltoolid. Pehmet mööblit iseloomustab selgus ja terviklikkus, mis jälgendab keha kontuuri. Kaunistuste täielik puudumine. Töötlemata tekstuur , nahkpolster . Käsitöö gild ühendab arhitektuuri, skulptuuri ja maali üheks loominguliseks väljenduseks. Käsitöölised ja disaineritel võimalik luua kasulikke ja ilusaid esemeid. Asjakohane ja uus elusüsteem. Mööbel eristub selgelt ja täielikult vormides, paindlikkuses. Plastikust kumerad osad(painutamine), teadlikult jämeda tekstuuri kasutamine sisustuses. Tasakaalu saavutamine esteetiliste ideaalide ja kulutasuvuse vahel. Avangardi, -kubismi versioon funktsionalismis. Vanguard 20s: uus mööbel elegantselt lihtne, valmistatud high-tech (kõrgtehnoloogia) materjalidest. Mööbel üldsusele kättesaadavaks. Avangardi lõpp XX sajandil: kallis, esteetiline stiil, autori disain. Sisustus muutus napimaks lakoonilisemaks. Sageli kasutatakse materjalidena: terset, klaasi, painutatud puitu- vineeri, nahka, plasti. Domineerivad värvused must, valge, pruun, hall ja kroom.

Funktsionalistlikus stiilis interjäär

Funktsionalistlikus stiilis toolid

Office of Walter Gropius, 1923

Saksa Bauhaus 1919- 1933
interjäär

Funktsionalistlikus stiilis

Funktsionalistlikus stiilis kangad

Funktsionalismi perioodi tugitool
interjäär

Funktsionalistlikus stiilis

Funktsionalismi perioodi mööbel

Funktsionalismi perioodi tugituulid

Funktsionalismi perioodi tugitoolid

Funktsionalismi perioodi tool

Tugitool Bauhaus

Bauhaus 1930

Tugitool Bauhaus

Bauhaus 1930

Dessau Bauhausi magamistoad

Peter Keler, häll, 1922 Bauhaus

Bauhaus

Bauhaus - Arhitektuur ja kujundus

Eileen Gray Bauhaus

Marcel Breuer Bauhaus

Mart Stam projekt 1926 Bauhaus

Funksionalism Eestis

1920.aastaid ei iseloomusta ainult toetumine pärandile, vaid palju muudki (juugendi väljatõrjumine, aedlinna idee jne.). Euroopas läbi lõõnud uus optimistlik funksionalism jõudis moevooluna Eestisse. 1920. ja 1930.aastatel

joonistasid mööbli parimad arhitektid nagu Olev Siinmaa, Anton Soans, Herbert Johanson, Erich Jacoby ja paljud teised. Algselt stiilsetesse funkvilladesse mõeldud mööbel saavutas kiiresti populaarsuse ning sellega hakati sisustama linnakortereid ja maju. Sündisid kõigile tuntud mugavad, üleni riidega kaetud puitkarkassil „tigudiivanid“ ja tugitoolid, mis oma välimuselt tõesti tigu meenutavad. Teine pehmemööbli tüüp, kaarjate käetugedega „raadio“ diivanid ja tugitoolid. Komplekti juurde lisati mõnusamaks äraolemiseks ja jalgade toetamiseks madalad tumbad.

Funktsionalismi perioodi mööbel 1944- 1948 Artell Standart

„raadio“ tugitool

„tigudiivan“

Tekstiili näited kahekümnenda sajandi esimesest poolest

Funktsionalismi perioodi sisustus, interjäär

Funktsionalismi perioodi voodi

Kangas

Tekstiili näited kahekümnenda sajandi esimesest poolest

Funktsionalismi perioodi interjöörid

Tekstiili näited kahekümnenda sajandi esimesest poolest

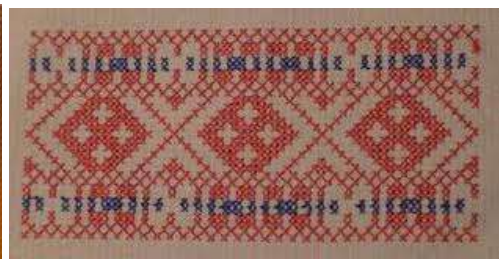
Funktsionalismi perioodi tugitoolid

Tekstiili näited kahekümnenda sajandi esimesest poolest

Funktsionalismi perioodi toolid

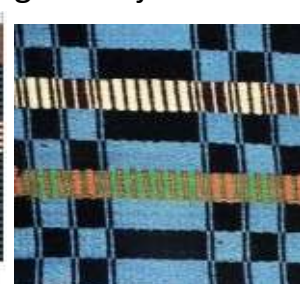
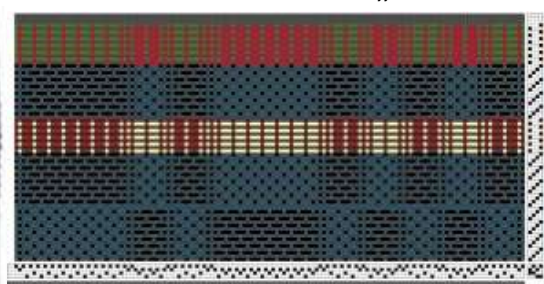

Tekstiili näited kahekümnenda sajandi esimesest poolest

„Radio“ tugitoolid

„Radio“ tugitoolid ja diivan

Tekstiili näited kahekümnenda sajandi esimesest poolest

„ Tigutugitool“

„ Tigudiivan“

Funktsionalismi perioodi
rahvus romantistlik tool

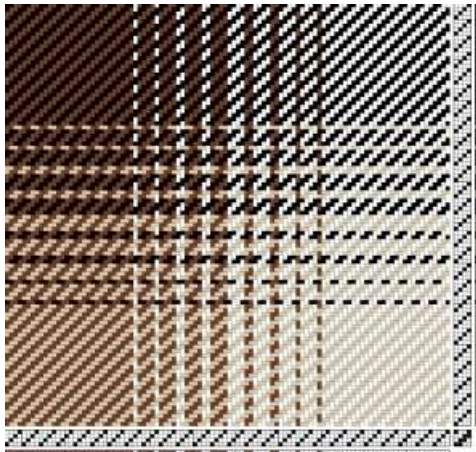
Tekstiili näited

Tekstiili näited kahekümnenda sajandi esimesest poolest

Tekstiili näited kahekümnenda sajandi esimesest poolest

Tekstiili näited

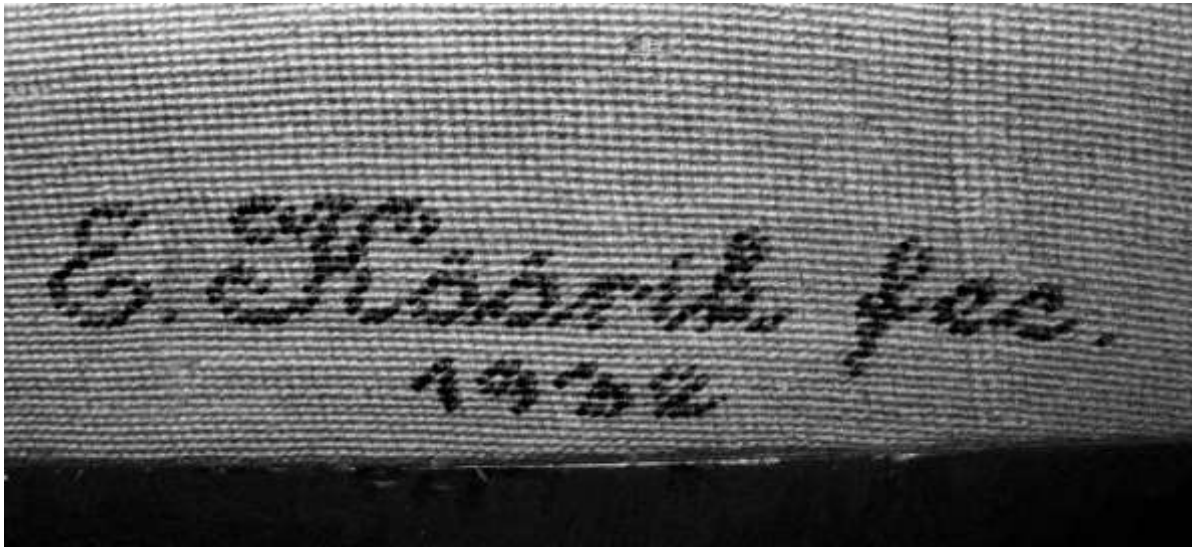

Funktsionalismi tumbad

G. Reindorffi kujundatud kangas 1932.a.

Kanga valmistaja Erika Käär

Mööblit ja objekte Bauhausi perioodist ning disainereid, kellede loomingu mõju ulatub tänapäevani.

Ludwig Mies van der Rohe (1886-1969) sündis Aachenis Saksmaal, kiviraiduri pojana. Nooruspõlves töötas mõnda aega pereäris, enne kui läks 1908.aastal Berliini tööle mööblidisainer Bruno Pauli ja tööstusarhitekti Peter Behrensi juurde. Hiljem Preisi Karl Friedrich Schinkel ja Frank Lloyd Wright käe all. 1912.aastal avas oma kontori Berliinis. Esimese Maailmasõja puhkedes mobiliseeriti Saksa sõjaväkke. Sõja lõppedes asus taas tööle arhitektina. Sellel perioodil alustas loominguulisi katsetusi teras -ja klaasseintega. Osales mitmetes Berliini avangardrühmituste töös „nagu "Novembergruppe", "Zehnerring" ja "Arbeitsrat für Kunst ja ajakirja „G“ väljaandmisel. Andis suure panuse arhitektuuri filosoofiasse, olles Weissenhof Projekti (Stuttgardi kaasaegsed korterid ja majad) kunstiline juht. Sellest perioodist pärinevad tema poolt projekteeritud massidele mõeldud terastorudest Bauhaus sotsialistlikust ideest lähtuvad toolid MR 10 ja MR 20. 1927. aastal kavandas ühe oma kuulsamaid töid Saksa paviljoni rahvusvahelisel näitusel 1929, tuntud kui klaasist ja marmorist Barcelona paviljon. Sellele näitusele projekteeris ka kuulsa X jalgadega Vana-Rooma tüüpi kroomist, musta nahaga kaetud tooli polstriosa „MR 90 Barcelona”. 1930. aastast asus tööle Bauhaus Schooli direktorina. Kus töötas kuni kooli sulgemiseni natside poolt 1933. aastal. Osales 1932. aastal USA-s toimunud MoMA-s modernistliku arhitektuuri näitusel. Tänu näitusele saavutas tuntuse Ameerika Ühendriikides. Emigreerus 1937.aastal USAsse asudes tööle Arhitektuurikooli Illinois Institute of Technology Chicagos, kus töötas direktorina kuni 1958. aastani. Õpetas üliõpilastele materjali tundmise ja omaduste mõistmise vajalikkust, enne kui asuvad midagi disainima. Kõigepealt puit, siis kivi, tellis ja seejärel betoon ja teras. Projekteeris Ameerika sõjajärgsel perioodil rahvusvaheliselt tuntud hooned Farnsworth House Plano Illinois, New

Yorgi Seagram Building ja Chicago IBM Plaza. Kasutas oma loomingus tema poolt armastatud kalleid materjale nagu marmor ja peegelklaas.

Autasustati 1959.aastal Saksamaa „Orden pour le Merite“ ning 1963 aastal Ameerika Ühendriikide „ Vabaduse medaliga“

1962 aastal kutsuti Ludwig Mies van der Rohe projekteerima Berliini „Uus Riiklik Galerii “ .Tema filosoofiline juhtmõte „ ei vähem ega rohkem“ sai kahekümnenda sajandi keskpaigas projekteerijate lähtemotoks.

Tema projekteeritud ilus mööbel ja arhitektuur on lihtne ja voolujooneline samas suurepärase detailides. Sageli kasutatav cantilevered vormid, mis aitasid luua õrnu, õhulisi ning peeneid mööblivorme, raame ja struktuure. Kvaliteetse nahaga ja kangaga kaetud polstriosaad, et pehmedada välimust ja lisada luksuslikku mugavust. Mis on väga ilusasti kooskõlas metallist raamiga.Mõned klassikaks kujunenud toolid, näiteks Barcelona tool ja laud, Bruno tool ja Tugendhat tool. Kõik nad olid algselt mõeldud ja valmistatud kindlasse arhitektuursesse projekti. Paljud van der Rohei projekteeritud mööbliesemed on toodetud firma Knoll poolt. Tema mööbliga sisustasid paljud rahvusvaheliselt tunnustatud disainerid ja stilistid.

Temapoolt kujundatud mööbel on veel tänapäevalgi hinnatud ja kuulus.

Kindlasti on paljud teist kokku puutunud tema oodud mööbli kui mitte originaali, siis eeskujudel valmistatud koopiatega.

Ludwig Mies van der Rohe looming oli üheaegselt armastatud ja vihatud.

Mõnede arvates külm, steriilne ja elamiskõlbmatu keskkond. Teiste arvates, et

tema loodud arhitektuur on looming kõige puhtamal kujul. Ludwig Mies koos

Walter Gropiuse ja Le Corbusier'ga on nimetatud modernse arhitektuuri

pioneerideks. Mies nagu ka paljud tema ajastust , peale Esimest Maailmasõda

nägid võimalust luua midagi uut ja kaasaegset. Selleks asutasid enda uue

arhitektuuri stiili, mis esindas moodsat ajastut.

Toolid MR 10 ja MR 20

Toolid „Barcelona“

Tugendhat tugitoolid Ludwig Mies van der Rohe

Tugitool Bruno

Pehmemööbel Ludwig Mies van der Rohe

Pehmemööbel Ludwig Mies van der Rohe

El Lissitzky (1890 – 1941) juudi päritoluga Vene arhitekt, disainer ja kunstnik. Üks väljapaistvamaid Vene avangardi esindajaid. Tema novaatorlikud uuendused tüpograafias, näituste kujunduses, fotomontaaž ja raamatute kujunduses võitsid rahvusvahelise tunnustuse. Koos Kazimir Malevitšiga oli üks mõjukaimaid konstruktivistlikku Bauhausi ja De Stijli (liikumine, mis püüdis arendada utoopilist ideaali, vaimset harmooniat ja korda.) esindajaid ning arendajaid.

1909. aastal sooritas sisseastumiseksamid Peterburi Kunstiakadeemiasse. Kuhu teda aga õppima ei võetud ,seoses kehtinud seadusega, mis lubas võtta vene

koolidesse ja ülikoolidesse ainult piiratud arvu juudisoost õpilasi. 1909-1914. aastatel õppis arhitektuuri Technische Hochschule Darmstadtis Saksamaal. Esimese Maailmsõja puhkedes naases Venemaal jätkates inseneri- ja arhitektuuri õpinguid sõja tõttu Moskvasse evakueeritud Riia Tehnikaülikoolis. Peale lõpetamist töötas Moskvas Arhitektuuribüroos Boriss Velikovsky ja Roman Klein. 1917.aastal hakkas Chagalli loomingust inspireeritult illustreerima jidiši lasteraamatuid, püüdes edendada juudi kultuuri Venemaal. 1919 aastal asus professorina tööle Vitebski arhitektuuri ja tarbekunsti koolis. Koos Marc Chagalli ja Kazimir Malevichiga moodustavad Unovis gruppi („ Utverditeli novogo iskusstva“ v. Champions of New Art „). Eesmärgiga uurida ja arendada uusi kunsti konseptsioone ja võimalusi. Peamiselt keskenduti Supermatismile (Malevich pani aluse absoluutselt puhtale geomeetrilisele abstraktsioonile. Supermatism pidi aitama tajuda esemetut maailma, ei miskit.) , millisel suunal loovad paljusid projekte. Mis leiavad suurt vastukaja ja suunavad 1920ndatel ning 30ndatel graafilist disaini nii Venes kui välismaal. 1921.aastal saadetakse El Lissitzky Nõukogude Liidu ja Saksamaa kunstisidemete ning kontaktide arendamise raames Berliini. Asutas rahvusvahelise vene, prantsuse ja saksa keeles ilmuva ajakirja "Vesc" 1923 aastal oli tema esimene personaalnäitus Gesellschaft, Hannoveris. Sellel perioodil pühendus raamatute ja ajakirjade illustreerimisele ning tüpograafia ja fotomontaaži tootmistehnoloogia radikaalsete uuendustele arendamisele. Peale Šveitsi Locarno sanatooriumis tuberkuloosiravi perioodi 1924-1925, naases Moskvasse Asudes tööle sisekujundus, -metallitöö ja arhitektuuri õppejõuna VKhUTEMAS kus töötas pärast kuni 1930aastani. Seejärel tegeles algul maalimisega ja hiljem pühendus peamiselt perioodika ning näituste projekteerimisega nagu näitus ruumi Landesmuseum, Hannoveris ja Nõukogude paviljonid paljudel rahvusvahelistel näitustel. Kavandas ameerika stiilis Moskva büroo "Cloud Iron" projekti. ("horisontaalne pilvelõhkuja") Lissitzky suri Moskvas tuberkuloosi detsembris 1941 Ta oli tulihingeline ja pühendunud kommunistliku ideoloogia pooldaja ja pühendas suure osa oma elust ja energiast selle teenimisele. Läbi tema Prouns, utoopiliste mudelite, uue ja parema maailma nimel. See lähenemine, kus kunstnik loob kunsti sotsiaalselt määratletud eesmärgil, võib tabavalt kokku võtta tema võtmesõnaga "das zielbewusste Schaffen" (sihikindel looming). Lissitzky loomingu vaimus Suprematism, mõne kampaania plakatid, nagu "Beat valge punane kiil!" Teisendatav, arenenud ja sisseehitatud mööbel 1928-1929. Ta on loonud uued näituse põhimõtted , vaadeldes seda kui terviklikku organismi. El Lissitzky PRESSA Tugitool.Kujundanud 1928. aastal Kölni näitusele Saksamaal. PRESSA Tugitool on klassikaline näide El Lissitzky stiilist. Tugitoolid on valmistatud puidust või terasest.

Pressa tugitoolid El Lissitzky

Tugitoolid El Lissitzky

Tugitoolid El Lissitzky

Theo van Doesburg, pseudonüüm Christian Emil Marie Küpper (1883 - 1931) hollandi kunstnik, luuletaja, romaanikirjanik, trükikunstnik, fotograaf,

sisekujundaja ja arhitekt. Propagandistliku abstraktse kunsti üks peamisi esindajaid 20.sajandil. Doesburg edendas maailmas, kus kunstil on rohkem meeleline, apoliitiline ja vastastikku samaväärne positsioon, hõivatud samaaegselt teoreetilise neoplastitsismi (ehk tuntud ka kui De Stijl) raamistikuga. Mis otsis kontakti rahvusvahelise avangardiga. De Stijl pärineb Doesburgi poolt 1917 – 1931 Madalmaades välja antud ajakirja De Stijl järgi. Kujunes Esimese Maailmasõja järgne Hollandi kunsti- filosoofiline rühmitus kuhu kuulusid põhiliselt maalikunstnikud Piet Mondrian (1872-1944), Vilmos Huszár (1884-1960), ja Bart van der Leek (1876-1958), ja arhitektid Gerrit Rietveldi (1888-1964), Robert van 't Hoff (1887-1979), ja Jjp Vana (1890-1963). Stijle pooldajad püüdsid ehitada uut sõjajärgset ühiskonda, väljendada uut utoopilist ideaali vaimset harmooniat ja korrastatust. Nad propageerisid puhast abstraktsiooni ja universaalsust. Mille saavutamiseks tuli vähendada terviklikku kunstilise vormi osakaalu ja lihtsustada vertikaalsete ning horisontaalsete värvitud pindade kompositsiooni. Kasutades minimaalseid põhivärve n. must ja valge. Essee "Neo-Plastitsism pildiline Art" määratakse ära piirjooned mida neoplastitsism võimaldab ". Ainult põhivärvid ja mittevärvide palett, ainult ruudud ja riskülikud, sirged ja horisontaalid või vertikaalsed jooned", positiivsete ja negatiivsete elementide paigutus, ebaobjektiivsete vormide ja ridadega. Esteetika, milles on keelatud sümmeetria ja sügavus.

Theo van Doesburg oli raske õpilane, kellele koolis õpetatu erit korda ei läinud. Soov lugeda ja tegeleda õppevälisega, mis viis tema koolist väljaviskamiseni. Hiljem õppis ta mõnda aega Amsterdami School of Vokaal ja Dramatic Art Cateau Esseris. Soovist tegeleda maalimise ja kirjutamisega, mille tulemusena jäigi gümnaasiumi lõputunnistus omandamata.

1902-1903 aastatel õppis ta maalimist maalikunstnik Adri Grootensi juures. Jäädes edaspidises elus põhiliselt iseõppijaks. Tegeleb palju maalimise, kirjanduse, filosoofia eetika uurimisega. Huvitub poliitikast ja religioonist. Liitub Liberaaldemokraatliku Liiduga ja osaleb reformeeritud kiriku töös. Tema esimene algkirjastatud töö „ of“ pärineb 1902 aastast. Varasem maalilooming on kooskõlas tollal valitsenud Amsterdam Schooli vaimuga. Algul maalis peamiselt maastikke. Hiljem oli huvitatud ja mõjutatud Van Goghi loomingu „ kannatuste ja vaevade „ võimendamisest. 1904 aastal avaldab oma esimese luuletuse, mis on pühendatud tema õpetajale, iseõppinud luuletajale Agnita Feistile. 1906 .aastast pärineb Theo van Doesburg mütsiga autoportree.

1907.aastal kaotas konfliktsete suhete pärast vanematega nende materiaalse toetuse. Tänu sõbrale, amatöörkunstnik Christian Leibbrandti toetusele sai jätkata oma loomingu pingutustega. 1908 toimus tema esimene näitus Art Circle Haagis. 1908 – 1912. aastatel teenis elatist õppetundide andmisega Johanna Pienemanile. Kellega abiellub 1910 aastal. Sellel perioodil avaldas ülevaateid ja kunstikriitika artikleid erinevates ajakirjades. Mille käigus süvenes huvi kubismi Picasso ning Braque ja abstraktse kunsti Kandinsky vastu. Ta

võttis Kandinsky ideed „ainult meeleline „, vaimne“ kunst, mis ei ole meid ümbritsevat maailmast, saab olla puhas kunst. Kunsti ideed ei vaata minevikku ja on tulevikus ette ennustatavad. Tema esimest katset anda oma maalidele „, vaimsust“ võib jälgida 1914. aastal valminud töös „Tüdruk buttercups“.

Esimene Maailmasõja ajal täitis Van Doesburg seersant-postiljoni kohustusi Hollandi armees Belgia piiril Põhja Brabantis. Nähtud vägivald ja õudused, mille peatamiseks Doesburg oli võimetu, viisid ta inimusaldu kaotamiseni. Oma läbielatud tundeid mõttetust sõjast avaldas Doesburg ajakirjade artiklites ja luuletustes. 1915. aasta jaanuaris viidi ta üle Tilburgi, kus kohtus vana Amsterdami sõbra Maurice Mannheimiga. Koos kuulati muusikat ja musitseeriti ning loeti eksperimentaalset luulet ning arutleti võimaluse üle välja anda kirjanduslik-kultuurilist ajakirja. Aasta lõpupoole hakkab Doesburg uuesti keskenduma kujutatavale kunstile. Külatab 1915. aasta Sõltumatud Amsterdami kevadnäitust. Millejärel kirjutab artikli kaasaegsest kunstist, kus esimest korda kaitseb ja propageerib modernismi.

Pärast demobiliseerimist 1916. aastal asus elama ema ja õe juurde. Koos Bart van der Leckiga moodustavad rühma "Sphinx", eesmärgiga eraldada endid ekspressionistlikust maitsest. Avaldas raamatu De maskers af. Maalib impressionistlikult inspireeritud portreid ja maastikke. 1917. aastal avaldab raamatu „Maali uus liikumine“ kus käsitleb abstraktset kunsti, kubismi kui ratsionaalset abstraktsiooni, Kandinsky kui impulsiivne abstraktsioon. Koos P. Mondrianiga luuakse liikumine ja hakatakse välja andma ajakirja "Stijl" (De Stijl), (viimase väljaandmisega jääb seotuks kuni oma surmani) Liikumine ühendab radikaalselt uuendusmeelseid kunstnikke ja arhitekte, tarbekunstnikke, disainereid.

Eesmärgiga luua ühtne rahvusvahelise mooduli Life Art in Culture „puhas plastkunst“. Arendada ja edendada ratsionaalset ja skulpturaalset arhitektuuri. Neid uusi suuniseid propageeris Doesburg reisi ajal Saksamaale, Austriasse ja Tšehhoslovakkiasse 1917. aastal. Peagi avaldasid nad märkimisväärset mõju arhitektuuri, kirjanduse, muusika ja graafika edasisele arengule kogu maailmas. 1920. aastal Euroopa erinevates riikides korraldatud konverentside ajal tutvus Bauhaus kooli juhi Walter Gropiuse ja assistentide ning õpilastega. 1921. aasta alguses sõidab Van Doesburg Weimarisse, kus tutvub Bauhausi kunstkäsitöö vaimu ja atmosfääriga. Nähtu ja Gropiuse progressiivne suhtumine avaldab talle muljet. Bauhaus tahtis pakkuda oma õpilastele võimalikult mitmekesist õppekava. Seega pakutakse Doesburgile võimalust pidada õpetajatele ja õpilastele loenguid De Stijlist kohta. Tema koostöö Bauhausiga kestab kuni 1924. aastani. "De Stijl" põhimõtted avaldavad suurt mõju Bauhaus kooli õpilaste edaspidises loomingus. Gropius muutis "De Stijlist" mõjutatuna Bauhausi motot "Käsitöö - uusühtsuse" "Art and Technology, uus üksus". 1922. aasta mais kongressil International Union of Progressive Artists Düsseldorfis kohtub vene kunstnik El Lissitzkyga, kellest saab tema õpilane ja tema ideede olulise liitlane.

1922 avaldab Doesburg täiendusena ajakirja "De Stijl" - artikli "Meca" dadaistlik orientatsioon.

1924.aastal toimub Landesmuuseumis sooloshow van Doesburg töödest. Samal aastal peab loenguid tänapäeva kirjandusest Prahas, Viinis ja Hannoveris.

Avaldab Bauhausis oma Grundbegriffe der neuen gestaltenden Kunst (põhimõtted Neo-Plastic Art). Avaldab oma manifesti "Elementarism" Uus etapp De Stijls.

Vaatamata van Doesburg jõupingutustele ei õnnestunud tal De Stijli jaoks saada paviliooni 1925 aasta Exposition des Arts Décoratifs et Industriels Modern Pariisis. Pettumusele vaatamata, soosist teda rahvusvaheline edu maali ja arhitektuuris.

1925 aastal valmib koos teiste arhitektidega Doesburgi projekteeritud stuudiomaja projekt. Mis tähistab tema arhitektiperioodi algust.

1926 aastal töötab Van Doesburg koos Hans Arp ja tema abikaasa Sophiega Strasbourgi ööklubi L'Aubette interjööri ümber kujundadamise projektiga. Kino-cum-ballisaal kujundatakse täielik De Stijlis.

1929 aastal kolib Van Doesburg Pariisi kus asutab ajakirja "Betooni Art" ja liitub liikumise

"Abstraction loomisele." Külastab oktoobris Madalmaid ja esineb Amsterdami Muuseumis loenguga Stedelijk

Theo van Doesburg suri 7.märtsil 1931 Davos 47 aastaselt südameataki tagajärjel. Doesburg surmaga lõppes "Style". Vaatamata grupi lühiajalisele tegevusele mõjutas selle tegevus teoreetilist orientatsiooni, loovust arhitekthe ja maailma arhitektuuri ka täna.

Van Doesburg oli oli "maalikunstnik, skulptor, arhitekt, trükikunstnik, luuletaja, romaanikirjanik, kriitik, lektor ja teoreetik - mitmekülgne mees nagu renessanss".

NAI muuseumis on Van Doesburgiga seotud üle 300 arhitektuurijoonise -ja foto. Lõpetatud ehitustöödest ja mustritest. Näiteid võib leida ka tema koostööst arhitektidega nagu Jjp Oud, Jan Wils ja C. van Eesteren: kompositsioonid, vitraažid, kujundused, mööbli ja sisekujundusest ja ettepanekuid, mida ta nimetas "värvi lahendusteks, (st.annab värvi arhitektuurile.)

De Stijl liikumine ning moto „vähem on rohkem“, on mõjutanud varajast kuuekümnendate ja hilisemat seitsmekümnendate minimalismi

Toolid Van Doesburg

Tugitool Van Doesburg
Van Doesburg

Tugitool Van Doesburg

Tool

Kavandid Van Doesburg

Interjöö Van Doesburg

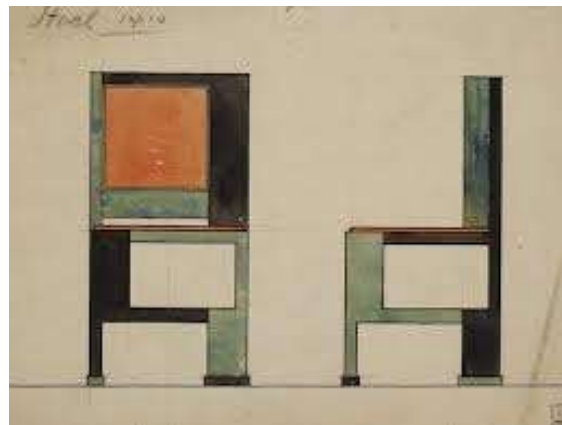
Van Doesburg

Interjööö Van Doesburg

Tugitool Van Doesburg

Mööbli kavand Van Doesburg

"De Stijl" interjööö

Van Doesburg

"De Stijl" toolid

"De Stijl" voodei

"De Stijl" toolid

Stefan Wewerka (1928-2012) traditsioonilisest mitmenda põlvkonna kunstnike perest pärit saksa arhitekt, disainer ja kunstnik. Õppis pärast Teist maailmasõda arhitektuuri Berliinis. Õpingute ajal oli üks liikumise "ühiselamu Eichkamp" asutajaliikmeid 1946.aastal. Lõpetamise järel töötas erinevates arhitektuuribüroodes, sealhulgas Hans Scharouni juures. Alates 1950-ndate lõpust tegutses Wewerka vabakutselise kunstnikuna. 60nndatel hakkas disainima mööblit (eriti toole) ja igapäevaseid tarbeesemeid nagu mündid, noad, plakatid, vinüülplaadid, jne. 1970ndatel tegeles peamiselt foto ja plakatikunstiga. Töötas õppejõuna Washingtoni ülikoolis ja hiljem Kölni tehase koolis ning Kunstiakadeemias Münster Aa Lake. 1979.aastal alustas ta koostöös firma TECTA- ga, töötades välja custom mööbli. (TECTA Bruchhäuser & Drescher OHG on mööbel tootev ettevõtte asub Lauenfördeis, Saksamaal. Mööblitoodang põhineb Bauhaus põhimõtetel. TECTA toodab uusi väljaandeid originaal Bauhausi disainilahendustest nagu Marcel Breuer ja Mies van der Rohe, jne.) Tema väljapaistvamad tööd on skulptuurse vormiga toolid, mis ühendas enneolematul, mängulisel kujul kujutava kunsti ja disaini. Wewerka on eriti tuntud oma dekonstruktiivsete, painutatud või murtud, tükkideks lõigatud ja uuesti kokku pandud toolidega.

1980.aastal alustas Stefan Wewerka mööbli projekteerimist Taani firmas Montana Mobler Peter Lassen.

1987.aastal alustas Stefan Wewerka katsetusi filmiloominguga. Film „Crazy Worlds“, olles filmistsenaariumi autor, produtsent ja lavastaja.

Teda peetakse üheks kõige mitmekülgsemaks kunstnikuks, kes on töötanud kõigis kunsti ja disaini valdkondades kaasa arvatud moekunstis.

Tema tuntuimaid disainilahendusi, on osa Team 10 canon nn. boulevard hoonete taaselustamine Pariisis ja Berliinis (1962) ja Ruhwald elamurajoon Berliinis (1965).

Tugitool Stefan Wewerka

Toolid Stefan Wewerka

Diivanid Stefan Wewerka

Tugitoolid Stefan Wewerka

Toolid Stefan Wewerka

Pink Stefan Wewerk

Tool Stefan Wewerka

Tool Stefan Wewerka

Mööbel Stefan Wewerka

Tugitool Stefan Wewerka

Lamats Stefan Wewerka Tool Stefan Wewerka Tugitool Stefan Wewerka

Jean Prouvé (1901- 1984) prantsuse sepp ja kunstnik, iseõppinud arhitekt ja disainer proekteerija, tootja, õpetaja ja insener. Üks suurimaid prantsuse disainerid 20.sajandil. Tema loodu hulka kuuluvad kokkupandavad majad, hoone osad ja fassaadid. Tema projekteerimise oskus ei piirdu ühe distsipliiniga. Tähelepanuväärne majanduslik elegants, esteetiline tööstustehnoloogiline arhitektuur . Sammuti mööblidisain koju, kontoritesse ja koolidesse. Disainer, kelle laiaulatuslik looming kombineeritud majanduslike vahenditega, julge elegantsi ja tugeva sotsiaalse südametunnistusega.

Pärast kooli lõpetamist, õppis Prouvé sepaks. 1923.aastal avas oma esimesed töökojad ja stuudiod. Valmistades sepistatud valgusteid, lühtreid, käsipuid. Katsetades uute materjalide ja protsessidega ; teras-, alumiinium-ja keevitus. Seejärel rajas oma tehase Maxévilles'ies, kus töötas kuni 1953. aastani. Kahekümnendate aastate lõpus hakkas Prouvé valmistama eksperimentaalset, volditud terasest kerget mööblit, mis edaspidi sai tema äriliseks põhitegevuseks. 1931.aastast hakkas koos teiste avangardi kunstnike ja arhitektidega nagu Le Corbusier ja Robert Mallet-Stevensiga kujundama ja valmistama metallist mööblit. Sellel perioodil hakkas projekteerima ka mööblit. 1930.aastal oli üks liidu of Modern Artists asutajaliikmeid. Liidu deviis, manifest oli, "Meile meeldib loogika tasakaal ja puhtus ." . Prouvé uskus disaini võimalustesse muuta maailma paremaks. 1934.aastal valmistas üle 800 büroomööbli eseme energiaettevõttele CPDE Pariisis. Muutudes üheks

arvestatavamaks masstoodangu mööbli valmistajaks. 1936.aastal töötab tema firma välja mööblitoodete standartkataloogi. Varustades kohalikke omavalitsusi, valitsusasutusi, tervishoiu, -haridus ja haldusüksusi. Arendab ja patenteerib volditud lehtmetsa kasutuse. Mida kasutatakse hoonete ehitusel, metallukse, liftikapiinide valmistamisel.

Teise Maailmasõjaga kaasnenud kasutuspiirangud elektrile ja toorainele sundisid Prouvé kohandama tehase toodangut kriisiaja võimalustele. Hakati tootma jalgrattaraame ja puidust mööblit.

Prouvé osales aktiivselt Prantsuse vastupanuliikumises ja peale okupatsiooni lõppemist nimetatakse ta Nancy linnapeaks. 1947.aastal kolib Prouvé oma tootmise Maxéville. Puidust ja terasest valmistatud mööbel on sõjajärgsel perioodil defitsiitne, moodustades kolmandiku tema ärist. Maxévilleis hakkab Prouvé ellu viima oma auahneid plaane, muuta ettevõtte käsitööl põhinevad protsessid mehhaniseerituks. Tootes kokkupandavaid maju, uksi, aknaid, katuseelemente, fassaadide paneele ja mööblit, mille tootmine põhines tema enda kontseptsioonil.

Maxéville'is loodud atmosfäär ja loominguline keskkond põhines töötajate julgustamises osaleda uute disainilahenduste, menetluste ja teadusuuringutes. 1953.aastal kaotab Prouvé ("tehases mees", nagu ta ennast kutsus) ainukontrolli Maxéville tehases kui rahaline toetaja, Aluminium Français võttis juhtimise üle. Tootjakarjääri moraalsele tagasilöögile vaatamata alustab uue äri. Luues põhiliselt disainiga tegeleva ehitusettevõtte Ehitus Jean Prouvé.

Projekteerides keerulisi ja tehniliselt ambitsioonikaid projekte nagu pangahoone Seini jõe ääres, Eviani spa hoone, noortekeskused ja koolid. Viimastes püüdis realiseerida oma sotsiaalseid väärtusi. Sellesse perioodi jäävad loominguline koostöö disaineritega nagu Charlotte Perriand. 1952. aastal projekteerisid nad õpilaste toa mööbli Maison de la Tunisie ja Cité Maison du Mexique Universitaire.

Peale Ehitus Jean Prouvé ülevõtmist CIMT poolt, hakati tootma raudteeliine. Prouvé juhtimisel sai firmast kergetest rippseinte juhtiv tootja. Peale Prouvé firmast lahkumist 1966.aastal, jätkas ta tööd arhitektuursete fassaadide kujunduse tehnilise konsultandi ja nõustajana. Tema osavõtul valmisid rippseinad of Tour Nobel hoone Pariisis "La Défense ja raamkonstruktsioonide kasutamine tanklates.

1971.aastal juhatas Prouvé arhitektuuri žüriid, mis valis Renzo Piano ja Richard Rogers kujundatud Pompidou keskus Pariisis.

Prouvé oli väsimatu katsetaja ja uute lahenduste otsija. Alati meeskonnamängija, tema ego puudumine on toonud talle paljude arhitektide ja disainerite toetuse.

Prouvé muutus peale oma surma legendiks. Paljud tema projekteeritud hooned on tänaseks nimetatud riiklikeks mälestisteks ja tema mööbel, arhitektuurilised elemendid ning hooned on kollektsioneerimise objektid.

Legend Jean Prouvé on öelnud „ Ma olen tööline. Põhimõtteliselt alustasin sealt ja ma arvan, et kõik, mis ma olen elus teinud püüdsin teha väga lihtsalt, esitamata sügavaid küsimusi.

Prouvé kavandatud mööbel - raamatukapid, toolid, voodid Antony, kontorid Compass - on eeskujulik ja praegu üks kõige noteeritumaid kahekümnenda sajandi mööbel (originaal versioon tool Antony hinnatakse umbes 40,000 € ja Kangaroo tool müüakse 152.449 € märts 2001, raamatukogu saab väärt kuni 160000 €.

Jean Prouvé
laud mudel 503 96,000\$
78,000 \$

Jean Prouvé
Comblanchien söögilaud

Toolid Jean Prouvé

Toolid Jean Prouvé

Toolid Jean Prouvé

Mööbel Jean Prouvé

Mööbel Jean Prouvé

Mööbel Jean Prouvé

Jean Prouvé Jean Prouvé riul Prouvé tugitool
Kooli kirjutuslaud

Marcel Lajos Breuer (1902-1981) ungarist pärit, juudi päritolu 20. sajandi üks maailma väljapaistvamaid, mõjukaimaid modernistlik arhitekt, mööblidisainer. Breuer sündis Pecs linnas Edela- Ungaris. Gümnaasijumis õppides (peale gümnaasiumi lõpetamist 1920.a) avanes tal võimalus minna stipendiaadina õppima Viini Kaunite Kunstide Akadeemiasse. Pettus akadeemias maalikunsti õppeprogrammis ning seal valitsenud meeleoludes. Ning suundus kuue kuupärast Viinis tööle arhitektibüroos. Sõbra soovitusel, proovis Saksamaal, Weimaris hiljuti asutatud kunsti ja disainikooli Bauhaus. Peale tutvustavate ainete läbimist 1921.aastal. Oli Breuer üks kuuest kandidaadist, kellele pakuti võimalust asuda Bauhausi õppima. Oli suuresti mõjutatud koolis valitsenud avangardistlikest ideedest nagu konstruktivism ja De Stijli ideedest. Breueri esimesek tööks 1921.aastal oli suurejooneline romantiline nikerdatud ja maalitud tugitool (tuntud kui Afrika tugitool v.troon) Õpingute aastatel kujundas mööblit ja osales koos vanemate kolleegidega sisekujunduse projektides. Sommerfeld Maja projekt (1921). Alustas mudel- majade ja iseseiva projekteerimistööga. 1922töötas Breuer uuendusliku puitliist mööbli väljatöötamisel, projekteerimisel. Valmib De Stijlist mõjutatud, lihtsa konstruktsiooniga, inimanatoomiast lähtuv puitliist tugitool. Tugitooli eksponeeritakse Kunstsammlungen Weimaris 1922. Peale õpingute lõppemist 1924.aastal, viibis lühikest aega Pariisis, töötades arhitektina. Naases Gropiuse kutsel Bauhausi mööbli eksperimentaalosakonna juhatajaks ja õppejõuks. . Järgneb periood, kus kunstnik keskendub inovaatiivse ja eksperimentaalse puitmööbli arendamisele. Tekkivad paljud modernsed, avangardistlikud ideed, kus ta katsetab uute materjalide ning abstraktsete vormidega. Perioodil 1925-1928 tegeles terastorudest ja painutatud vineerist mööbli projekteerimisega. Üks tema esimesi projekte (inspireeritud jalgrattaroolist) oli 1925 terasest nikeldatud raamiga klubitugitool, polstriosa

kaetud musta nahaga B3(millele hiljem 1960 annab nime Wassily, õpetaja Vassili Kandinsky järgi ja auks).

Breuer kavandas hulgaliselt torudest valmistatud toole, laudu, taburette, kappe. Kerge, hügieeniline, mugav ja taskukohane mööbel on populaarne ning ihaldatud ka tänapäeval.

Lisaks mööbli projekteerimisele alustas ta ka sisekujunduslike töödega.

Kavandades Dessause kolinud Bauhausi hoone sisustuse.

1926 /27 Breuer asutas firma Standard Möbel GmbH Kálmán Lengyel Berliinis. Hakates turustama metallmööblit. Abiellub endise kolleegiga Bauhausi päevilt Martha Erpsiga . Koos kujundatakse Breuer Haus am Horn interjööre

1928 aastal kolis Breuer Perliini jätkates arhitektuuri praktikat, kujundades interjööre, mööblit ja kaubamaju. Esitab tütre järgi nime saanud tooli " Cesca " Millest sai üks enim kasutatud toole maailmas.

Alates 1929 Breuer disainib cantilevered toolid.

Breuer välja töötanud muuhulgas kujundused , millel on üks väheseid diivaneid tehtud selles stiilis1930 näitus Berliinis.

Seoses 1931.aastal Saksamaal valitsenud majandusliku madalseisuga on Breuer sunnitud sulgema oma arhitektuuribüroo. Reisib Lõuna-Prantsusmaale, Hispaanias, Kreekas, Marokos.

1932 Jagades oma aega Ungaris ja Šveitsis,Breuer hakkab arendama alumiiniummööblit , millega ta võidab konkurentsi 1933 .

Järgmisel aastal naaseb Saksamaale. 1932-1934 elab põhiliselt Ungaris ja Šveitsis, kus realiseeritakse katkestatud projektid Harnischmacher House, Wiesbaden. Projekteerib mööblit Wohnbedarf mööblisalongi Zürichis..

1932.aastal alustab tööd alumiiniummööbli projekteerimisega. 1934.aastal valmivad, toodetakse esimesed alumiiniumist mööbliesemed.

Walter Gropiuse kasabil kolib 1935.aastal Inglismaale, kus tutvub modernistliku arhitektuuri ja disaini tootmisega tegeleva firma Isokon Furniture Company asutaja Jack Pritchard (" ' Isokon " firma asutati 1929,oli kunagi kaubanduslikult edukas. II maailmasõja puhkedes oli ,. Isokon mööblivabrik sunnitud lõpetama oma tootmise 1939 aastal). Breueri soov oli töötada edasi metallmööbliga.

Pritchardi arvates olid britid liiga konservatiivsed, et osta modernistliku metallmööblit. Ning ta soovitas Breueril projekteerida firmale vineerist mööblit.

1936 valmib Isokon Long tugitool, mille prototüübiks oli autori üks varasematest alumiiniumist tugitoolidest. Isokon söögilaud, Isokon üksteise alla komplekteeritavate taburetid, Isakon vineerist toolid,

Koostöös Isokon arhitektuuribüroo FRS Yorke kujundab mitmeid hooneid ja kohalikust kivist, klaasist ja metallist Gane Pavilion Bristol.

1937 emigreerus Breuer Ameerika Ühendriikidesse. Taas algab tema tihe koostöö Walter Gropiusega. Töötades õppejõududena Harvardis ja hiljem Cambridge ülikoolis Massachussetsis (mis kestis kuni 1941). Kahe mehe koostöös valmivad projektid Henry C. Chamberlain puhkemaja (1940), Geller House (1945) Tema käe all sirgus terve põlvkond noori väljapaistvaid

disainereid ja arhitekte Philip Johnson , Paul Rudolph ja John Johansen, Eliot Noyes, IM Pei , Ulrich Franzen.

Neil aastatel jätkas ta ka vineerist mööbli projekteerimist ja kujundamist. Pärast Teist Maailmasõda 1946. aastal kolis Breuer New Yorki ja alustas taas erapraksisega. Järgneva kümne aasta jooksul kujundab ja sisustab üle seitsmekümne hoone. Selhulgas, oma kodu New Kaanan, CT (1947).

1953. aastal valiti Breuer koos Pier Luigi Nervi ja Bernard Zehrfuss kavandama uut UNESCO peakorterit Pariisis.

1957. aastal projekteerib New York University auditoriumi ja ühiselamud.

1963. aastal alustab kolm aastat kestnud Museum of American Art, New York projektiivimisega.

1968. aastal pälvis Marcel Breuer AIA kuldmedali. (Ameerika Arhitektide Instituudi kõrgeim auhinnapanus eest arhitektuuri arengusse. Alates 1947. aastast on auhinda välja jagatud enam-vähem igal aastal. Esimene auhind anti välja 1907. aastal)

1970. aastal disainib Armstrong Rubber Company peakorterit asub West Haveni, Connecticut, kus asub Robert F. Gatje ja hakkab tööle Austraalia Pariisi saatkonnas konsulteerinud arhitekti endine assistent Harry Seidler.

1976. aastal läks Breuer pensionile.

20. sajandi üks kuulsamaid arhitekte ja mööblidisainereid. Marcel Breuer suri peale pikka haigust New Yorgis 1981. aastal.

Marcel Breuer teras- ja alumiiniumtorudest ning vineerist valmistatud mööbel on muutunud klassikaks ja ihaldatud ka tänapäeval. Tema projektide järgi valmistatud mööblit valmistatakse täna Ameerika mööblifirma Knoll (asutatud New Yorgis 1938) jne. poolt.

Marcel Breuer (Afrika troon) (1921) Slatted Chair, 1923 Marcel Breuer De Stijlist mõjutatud puidust tugitool

Marcel Breuer 1922

Club Armchair B3, (tugitool Wassily) 1925 Marcel Breuer

Marcel Breuer Chair (B33)

Tubular Steel toolid , 1928-29

Marcel Breuer

Tubular Steel tugitool, 1928-29

Marcel Breuer F 41 | 1928

Marcel Breuer, serverimislaud (1929)

Marcel Breuer, tool Cesca 1928

Marcel Breuer, B 35 (1929)

MARCEL BREUER esimene mudel. WB 301, c. 1934.
Hinnanguline väärtus £5,000-7,000

Marcel Breuer

B-35, Marcel Breuer

Broom Cupboard, 1930
Marcel Breuer

Aluminium chaise longue, Dining Table, 1936
1935-36

Tugitool Marcel Breuer Isokon , 1936

Marcel Breuer 1936

Marcel Breuer 1936
Virnastatud toolid

Marcel Breuer klubi tugitoolid 1936

Ventrice korteri, üks tuba London, 1936. Marcel Breuer kavandatud mööbliga.

Garden, maja muuseum 1949

MARCEL Breuer Geller House II, 1959

Walter Gropiuse maja mööbel Marcel Breuer

Marcel Breuer

disain Marcel Breuer
Valmistaja firma Knoll \$1,563.00 USD

disain Marcel Breuer
Valmistaja firma Knoll \$2,354.00USD

Marcel Breuer toolid

Gerrit Thomas Rietveld (1888-1964) Hollandi arhitekt, disainer ja mööbliprojekterija, raamatuillustraator. Üks Hollandi kunstilise liikumise De Stijl eestvedajaid. Tema kõige kuulsamateks töödeks on punase ning sinisevärvidega tugitool (Red- Blue Chair 1918) ja UNESCO maailmapärandi nimekirja kuuluv Rietveld Schröder House.

Lahkus kooliist 11 aastaselt, jätkates õpinguid õhtukoolis. Töötas oma mööblitööstuses isa käe all (1899-1906). (1906-1911) töötas juveliir C. J. Begeer ehtekunstistudios. Õhtuti (1904-1908) käis Rietveld Art Association

of Industrial Education "Utrechtschi tarbekunstimuuseumis" joonistamise, stiili, proportsiooni, ornament - ja nahkehistöö kursustel.

1906-1911 aastatel töötas mööblitiserina ja õppis arhitekt, mööblidisaineri P. J. Klaarhameri (1874-1954) ja tema mõttekaaslase HP Berlage juures rahvusvahelist arhitektuuri ning tarbekunsti suundumisi. Kahe mehe mõju oli Rietveldi vaimse kujunemise ja arengus määrava tähtsusega.

1908.aastal disainib Rietveld esimesed mööbliesemed.

1911 Rietveldi abiellus Vrouwgjen Haddersiga (1883-1957) .

1912 esines Rietveld nelja maaliga näitusel Utrechti Maal ja "puugi Geograafia Seltsi " Love Art "

1917 avas Rietveld oma mööbli töökoja Utrechtis, mis võimaldas teha mööblit vastavalt oma soovidele. Teha midagi (mööblit), mida enne teda polnud keegi teinud.. Liitus De Stijl liikumisega, kus avaldas oma töid ja oli grupi liige kuni 1931.aastani . Projekteeris kuulsaks saanud De Stijlis Red - Blue tugitooli. Mis on nagu De Stijli ideede kolmemõõtmeline manifest, geomeetriliselt vähendatud vorm. Puhas , objektiivne, vertikaalsete ja horisontaalsete joontega De Stijlile omaste selgete musta, valge, punane jne. värvitoonidega. Sellega tõestati De Stijlil praktilise realiseerimise võimalikust.

1919.aasta korraldatud rahvusvahelise avangardistide kokkutulekul kohtus Rietveld El Lissitzky , László Moholy - Nagy ja Kurt Schwittersiga.

1919.aastal huvitus Rietveld üha enam arhitektuurist ning alustas iseseisva arhitektuuripraksisega.

1920ndate lõpul oli Hollandi arhitektuuri keskendunud idee " dematerialization " . Mille mõjud väljendusid ridaelamut projektides kus ka Rietveldi osales .

1921 aastal algas Rietveldi koostööd disainer Hilda Schröder - Schröder (1889-1985). Mille tulemusena valmisid De Stijlist lähtuvad arhitektuurid ja sisekujunduslike lahendustega legendiks muutunud Schröder House (Maja on UNESCO maailmapärandi nimekirjas alates 2000 .) , Prins Hendriklaan , Utrecht (1924)

1923 aastal esitles Rietveld De Stijlis laste käru. Osales ühisprojektides Theo van Doesburgi ja Cornelis van. Valmis."Berlin tool" mõeldud spetsiaalselt Rietveldi ja Huszar näitusele Berliinis 1923 . Millrga Rietveld püüdis mööbliesemes saavutada avatud ruumi struktuuri. Osales näitusel Les Architectes du groupe de Stijl (Hollande) 1923 atGalerie de l' vaevaga Moderne Pariisis.

1923 aastal eksponeeris Rietveld Walter Gropiusi kutsel oma töid Bauhausis.

1928 aastal oli Rietveld üks asutajaliige CIAM (Congrès Internationaux d' Architecture Moderne).

1928 Gerrit Rietveld „ Biriza „ tugitool (Müüdi 1986 oksjonil Fl. 105,000)

1930 aastal liitus Rietveld New Building liikumisega. 1930-1932 kavandas sotsiaal kortereid, minimalistlike ridaelamuid Wiener Werkbundsiedlung Viinis.

1934 koostöös Truus Schröder - Schröder funktsionaalseid ridamaju Erasmus Utrecht .

1931 esines Vienna Werkbund näitusel

1932-1934 Gerrit Rietveldi arendab " Zig - Zag - tooli" neli lauda ühendatud klassikaliseks riskülilikuks, seljatugi 45° nurga all. (1968 aastal võeti kasutusele Verner Pantoni poolt Zig-Zag- tooli eeskujul loodud plastik tool). Kino Vreeburg (1934), Hillebrandt House , Haag, 1935

1942 disainib, mõtleb vormitud plastik tooli.

Rietveldi karjäär kulges katkematult kuni 1943 aastani. Mill ta keeldus liitumast natside kontrollitud Kulturkammeriga. Ega saanud modernistina suuremaid tellimusi.

1942-1948 töötas Rietveld arhitektuuri ja kujutavat kunsti õppejõuna

Amsterdam , Rotterdam (1947-1951) , Haagis(1950-1954) ja Arnhemis.

Pärast Teist Maailmasõda saavutab " De Stijl " taas populaarsuse, mis võimaldas Rietveldi taas projekteerida avalikke hooned.

Velp kaubamaja 1951, 1952- 1953 kavandas Rietveld tagasivaatava De Stijl näituse Amsterdams , Veneetsias ja New Yorgi Moodsa Kunsti Muuseumis Julia Nahal Royal Dutch Jaarbeurs Utrechtis (1953-1956) , petoonplokkidest kõrgehitis Raven (1954), Sonsbeek näitus Arnhemis (1954) korterid Utrecht ,Hoograven (1954-7) Hollandi paviljon ilus valgus Veneetsia biennaalil (1954), 1955 aastal kavandab salongiFokker F27(projekt ei teostunud). , lektor Akadeemia Architecture in Amsterdam (1955-1955), maja Groenekanseweg De Bilt (1956), Squad tekstiili tehases , Bergeyk (1954- 1958), ehitis Julianahall ofJaarbeurs (1956) korterit Utrecht Tourmaline Avenue (1957), Akademie voor Beeldende Kunst (1957-1963), Arnhem ja Instituut voor Kunstnijverheidsonderwijs (1956-1967), majad Schumann Utrecht - Oog Al ja Gerrit Rietveldi College Utrecht Tuindorp .

Paviljoni Zonnehof Amersfoort (1958 -59), maja " Van den Doel " in Ilpendam (1959)

1961 aastal asutab Rietveld koos Joan van Dillen Johan van Tricht arhitektuuribüroo. Projekteeritakse sadu kodusid, enamiku neist Utrechtis.

Rietveld viimaseks varajases staadiumis lõpetamata projektiks jäi Rijksmuseum Vincent van Gogh (1963-1973) Amsterdamsis.

1963 aastal valiti Rietveld Bond van Nederlandse Architecten auliikmeks.

1964 aastal pälvis Rietveld Technische Hochschule Delft audoktori kraadi.

Rietveld,kõige kuulsam Hollandi arhitekt kahekümnenda sajandil, suri Utrechtis aastal 1964.

Gerrit Rietveldi oli kirglik kunstnik, kelle elu ja töö olid omavahel lahutamatult seotud.

Tema suur loovus, kunstiline pärand , mis koosneb sadadest hoonetest kümnetest mööbli projektidest.

Ta jäi ustavaks oma arvamusel. Saavutas kompromisse ka siis kui need ei olnud kooskõlas mõttekaaslaste ja kolleegide omaga. Jäädes truuks oma konstruktivistlikule nägemusele. Ta oli sagedasti radikaalsem, kui tema kolleegid (Mies van der Rohe ja Theo van Doesburg)

Rietveldi arvates seisnes elu mõte eeldusel, et aktiivse taju kaudu toimub individuaalne teadvuse ja teadlikkuse areng. Mis viib reaalse tõe tunnetamiseni. Rietveldi maailmatunnetus oli tihedalt põimunud ja väljendus tema loomingus. 1972.aastal andis Rietveldi perekond firmale Cassinal (tööstusdisaini firma, asutatud 1927.aastal Meda (Milan) Cesare ja Umberto Cassinali poolt.) ainuõiguse toota ja turustada GTRietveldi poolt kavandatud mööbliesemeid.

Gerrit Rietveld 1917-18

Gerrit Rietveld 1919

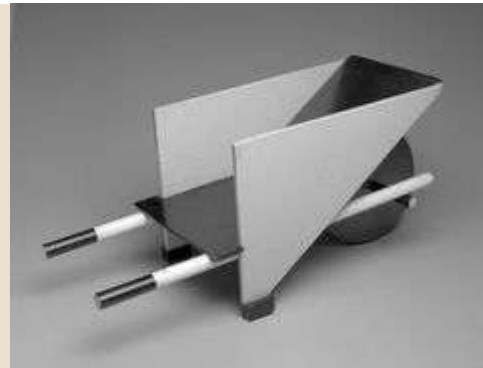
Gerrit Rietveld, 1919

Gerrit Rietveld Tisch Schröder (1918)

Vanker Gerrit Rietveld 1922

Laste käru Gerrit Rietveld, 1923

Gerrit Rietveldi. Kaks "Military" tooli.

Gerrit Rietveld 1923

Gerrit Rietveld Berliini tugitool 1923

Tugitool 1928 Gerrit Rietveld

Tugitool Gerrit Rietveld, 1927.

Tool Gerrit Rietveld (1927)

Gerrit Rietveld 1927

Gerrit Rietveld 1930- 40

Birza 1927 Gerrit Rietveld

Gerrit Rietveld

Tugitool

Zig Zag toolid (1932) Gerrit Rietveld

Toru Zig Zag Gerrit Rietveld

Zig Zag Gerrit Rietveld

Gerrit Rietveld, Aluminium tugitool 1942.

Gerrit Rietveld, 1946

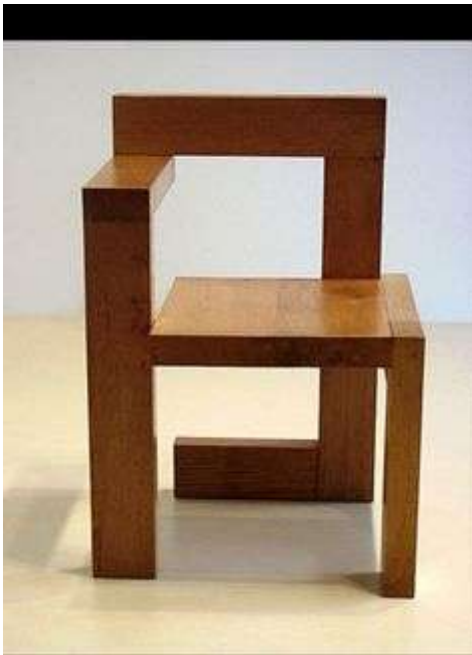
Gerrit Rietveld 1946-1950

Gerrit Rietveld 1957

Gerrit Rietveld

Tool "Steltman", 1963 — Gerrit Rietveld

Tugitool Gerrit Rietveld

Gerrit Rietveld, klaveritool

Gerrit Rietveld

Gerrit Rietveld laud

DeStijl mööbel Gerrit Rietveld 1917-19

Gerrit Rietveld De Stijl voodi

Laste tool Gerrit Rietveld.

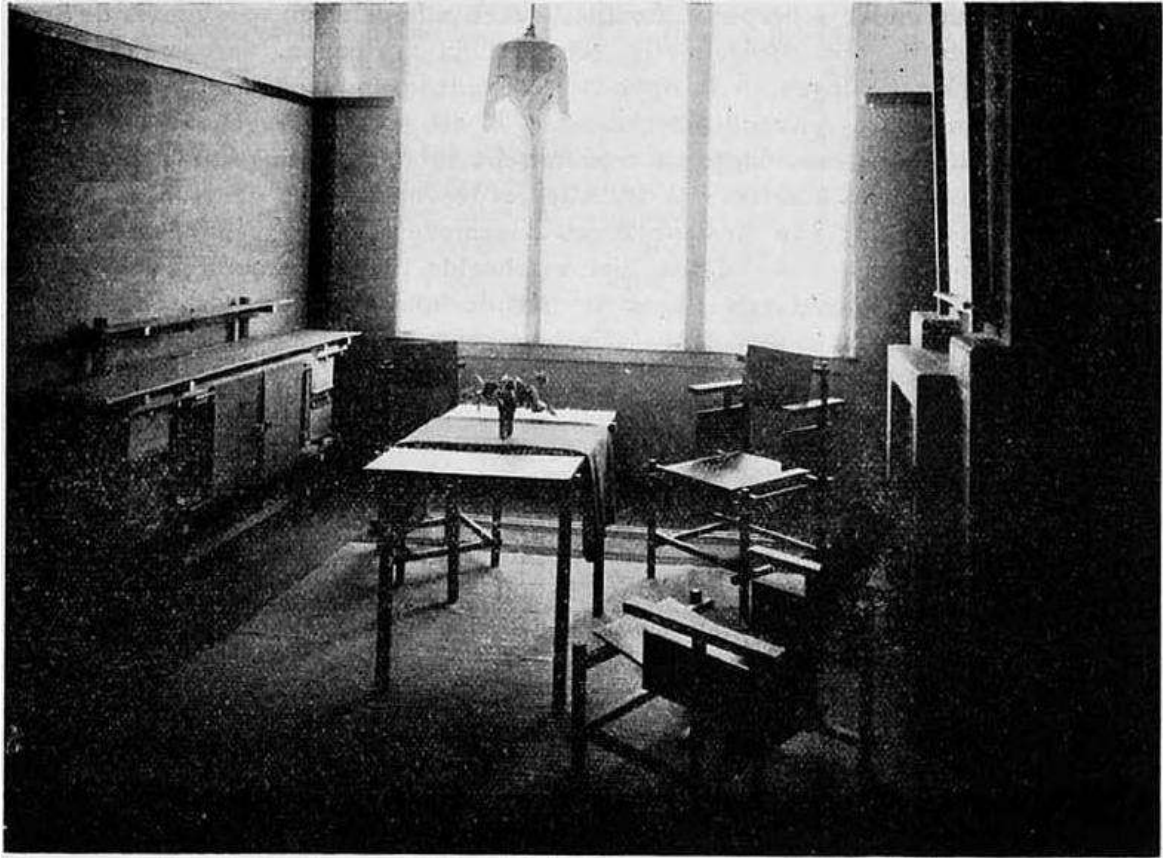
Gerrit Rietveld originaal disain 1934
originaal disain (\$3,220 - \$4,830)
\$12,880 - \$19,320)

Gerrit Rietveld

DeStijlis kujundus

Kortermaja elutuba 1920 sisustus Gerrit Rietveld.

DeStijlis kujundus

Haag (1964) sisustus Gerrit Rietveld.

Utrecht: Rietveld-Schröderhuis

Johannes Itten (1888 - 1967) oli tuntud šveitsi kunstnik, disainer, õpetaja, kirjanik ja värvusteoreetik seotud Bauhausiga. (Staatliche Bauhaus).. (1919 ja 1923)

1904-1908 õppis algklasside õpetajaks Bernis. .

1909.aastal õppis ühe semestri École des Beaux- Arts Genfis . Omandas matemaatika -ja loodusteaduste õpetaja diplomi ja töötas keskkooli õpetajana.

1913-1916 õppis Stuttgarti Kunstiakadeemias. Kus ta kohtus Ida Kerkoviuse , Oskar Schlemmeri ja Willi Baumeisteriga.Õpingud lõpetas juhendaja abstraktse kunstipioneeride Adolf Hölzeli käe all.

Hakkas eksperimenteerima värvide koosmõju, kontrasti ja kollaažiga. Algul ekspressionismi ja seotud kujutava kunstiga. Seejärel huvi abstraktsetest väljendusvõimalustest. Itteni esimene maal valmis 1916. Kolis Viini, asutas privaatkustikooli. Hakkas rakendama omandatud didaktilist kogemust, meetodikat Friedrich Fröbeli avatud ideedele pühendatud psühhoanalüüsi. .

Alustas tunde hingamisharjutustega, et õpilased muutuksid vabaks ja paindlikuks, leiaksid rütmi ning harmoonia nn. „intuitsiooni meetodi“ Leiaksid oma sisemise mina.

1919-1923 töötas Johannes Itten õpejõuna ja korraldas ning juhtis seminare Bauhaus Weimaris. Käsitledes materjalide omadusi, koostist ja värviteooriat. Rõhutades ; kunstiharidus põhineb värvide kooslusest, keskne koht on värvide tonaalsusel ja materjalidel, kus värv kui määrav, tugev visuaalne element, domineerib teiste materjalidega.

1921 avaldas valgusskaala kogumiku „Utopia“ mis kirjeldab Adolf Hölzeli värvialaste ideede edasiarendust.

Tegutses maalikunsti, graafika, disaini uuriva arhitektuuri, skulptuuri, tekstiili ja mööblidisainiga. Olles üks kuulsamaid ja karismaatiline õppejõude. Kes pidas oluliseks õpilaste vaba loomingulist individuaalsust, et mitte vägistada loovat impulssi.

Tema värviteoorial ja geomeetrilistel kujunditel oli suur mõju Bauhaus stiili kujundamisel.

Vastuolude tõttu Walter Gropiusega lahkus Itten Bauhausist ja liitus Mazdaznani järgijatega Herrlibergis. (õpetus elu oskustest, " tööst, filosoofia põhitõdedest , sotsioloogia, teaduse ja religiooni " kooslusest. Mis algab õigest hingamisest ja toitumisest. Õpetuse juured kanduvad Zarathustra aega, umbes 600 aastat enne Kristust). Meditatsioon ja taimetoitlus, mille abil püüdis Itten arendada sisemist tasakaalu ja vaimsust ning intuitsiooni. Soovides seekaudu jõuda kõrgema kunstilise inspiratsiooni ja loova praktikani.

Lahkus ühendusest ja asutas 1926.aastal Berliinis erakooli (1926-1931) , kus õpetati maalikunsti , graafikat , fotograafiat ja arhitektuuri . Kooli direktorina pühendus tekstiili, disaini õpetamisele Krefeldis (1932-1938).

Natsionaalsotsialistide võimuletulekuga naases Šveitsi, jätkas pedagoogilist tööd. Töötas School of Applied Arts muuseumi direktorina Zürichis (1938-1953.).

1938-1954 Kunstgewerbeschule direktor

1943-1960 Textilfachschule Zürichis direktor

1949-1956 Rietberg muuseumi direktor

1955 Värvkursustel HFG Ulm (Hochschule für Gestaltung Ulm)

Pärast pensionile jäämist 1955 pühendub Itten tekkinud vabal ajal uuesti kunstile ja töötab vabakutselisena.

Avaldas oma kuulsaima töö , kunsti värvid (The Art of Colour , 1961). Vormi ja projekteerimise teooria, minu esialgne kursuse Bauhaus . Värvide kontrasti-teooria, mis on tänapäeval iga kunstikooli õppekavas. Disain ja morfoloogia (1963)

1965 aastal valitakse Itten Darmstadt Tehnikaülikool audoktoriks.

Rahvusvaheliselt tunnustatud kunstnik " Holland Sikkens Art Prize "1966.

esindas ta Šveitsis 33. Veneetsia biennaal .

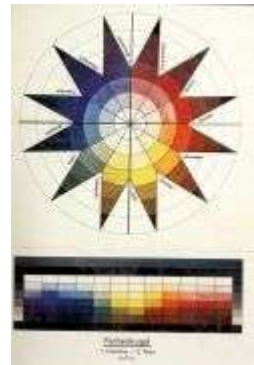
Johannes Itten sureb 25.märtsil 1967 . Zürichis

Johannes Itten oli tähelepanuväärne, nii tema kunstiline väljund kui pedagoog ja teoreetik. Ta oli esimene, kes selgitas ja lõi eduka värvikobinatsiooni meetodika. Kasutades toonide kontrastseid omadusi. Täpne värvide kontrast ei ole oluline, küll aga vajalik projekteerimise protsess. Mis võimaldab vaatajal, olenemata tõlgendusest, nautida disaini. Värvide kasutatakse, et luua erinevate esemete visuaalne tasakaal ja äratada huvi. Disaini geomeetriline vorm; näiteks ring, ruut ja spiraal, kontrast valguse ja pimeduse ning erinevate värvilahenduste vahel. Kontrastid on näiteks krobeline - sile , terav- nüri , kõva- pehme , hele - tume , suur - väike , üles-alla , raske - kerge , ümmargune . Omavahel kombineeritud vormidest moodustatud põhikujundid ring ruut ja kolmnurk. Johannes Itten avastas, et ainult teatud värvitoonid sobivad ühe või teise nahatüübi või juuksevärviga. Ta jagas omavahel sobivad(lähte) värvilahendused nelja tüüpi. Andes igale tüübile aastaaja nimetuse kevad, suvi, sügis, talv. Meetod, mis lihtsustas õpilastel portree maalimist.

Tänapäeva kosmeetikafirmad kasutavad toodete valmistamisel Johannes Itten värvianalüüsi.

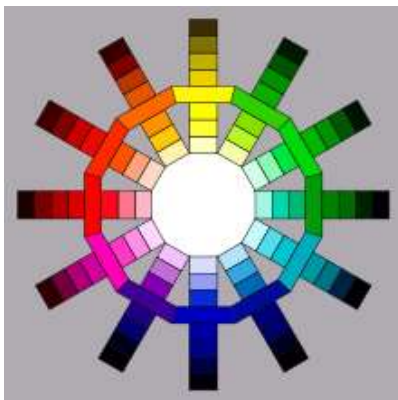
Johannes Itten art deco originaalmööbel Weimari Bauhaus Muuseumis

Värviring Johannes Itten

Maal "Encounter" "Tower of Fire"

Värvikera 7

Johannes Itten

Gunta Stözl (1897-1983)

Saksa tekstiilikunstnik,kellel oli oluline osa Bauhaus kooli kaasaegsete tööstusliku tekstiilide kujundamisel.

Gunta Stölzl on sündinud Münchenis. 1913.aastal lõpetas tütarlaste käsitöökooli. 1914.aastal alustas klaasimaali, dekoratiivkunsti ja keraamika alaseid õpinguid School of Applied Arts (School of Applied Arts) Münchenis. Sõja puhkedes 1917.aastal läks Gunta Stölzl vabatahtlikult õena Punase Risti koosseisus rindele. 1918 pöördus tagasi koju ja alustas katkestatud õpinguid School of Applied Arts. Osaledes kooli õppekava moderniseerimises ja reformimises. 1919 otsustas Gunta Stölzl jätkata klaasimaali, seinamaali õpinguid vastrajatud Bauhaus koolis. Johannes Itteni eestkostel pääses Stölz 1920 stipendiaadina kooli õppima. Õppis klaasi -ja seinamaalimist Johannes Itteni käe all. 1920 moodustati Bauhausis tekstiili „naiste“ osakond (kudumise töökoda). Aktiivsest Gunta Stölzlist sai osakonna liidreid. Sõltumatus ja pingetevabas õhkkonnas,kus suurel määral õpilased üksteist täiendasid. Mida omakorda soodustas osakonna juhataja Georg Mucheli loid suhtumine tekstiilikunsti kui „naiste töösse“, ja väike osakaal tehnilistes protsessides. Seega tuli õpilastel suurel määral lahendada tehnilisei aspekte, omandada käsitöö kogemusi ja leida iseseivalt lahendusi. 1921 reisib Gunta Stölzl koos kahe sõbraga tutvuma kunsti ja arhitektuuriga Itaaliasse. Jätkab õpinguid Bauhausis Helene Börneri juhendamisel. Valmistab Marcel Breueri Aafrika toolile polstri tekstiili. 1923 osales esimesel Bauhaus näitusel " Art and Technology -New Unity ellu " Haus am Horn Weimaris (üks väheseid ehitisi loodud Bauhaus Weimar poolt. Hoone projekteeris maalikunstnik Georg Muche). Maja iga tuba sisustai eraldi Bauhausis valmistatud mööbliga. Tekstiiliosakond valmistas Kandinsky õppe- meetodikast lähtuvalt vaibad, tapeedid. Mille valmistamisest ja kujundamisest võttis osa ka Gunta Stölzl. 1924.aastal õpetas Gunta Stölzl värvimistehnikat Johannes Itteni kudumise seminaris Zürichis. 1925.aastal kolib Bauhaus Dessausse,Gunta Stölzl asendab lahkunud Helene Börnerit,asudes tööle Bauhaus Dessau tekstiiliosakonda juhatajana. Uued, avaramad ruumid ning tehnilised võimalused suurendasid kudumise ja värvimise võimalusi. Võimaldasid realiseerida uusi ideid kaasaegses tekstiilikudumises. Lubasid katsetada uusi sünteetilisi materjale ja tööstusdisaini võimalusi. Varasemad kunstilise väljenduse meetodid asendada disainiliku lähenemisega , mis rõhutasid lihtsust ja funktsionaalsust. Katsetati materjalide omadusi : näiteks värvi, tekstuuri , struktuuri, kulumiskindlust , paindlikkust, valguse murdumist ja heli neeldumist. 1930.aastal Gunta Stölzl hakkas väljastama Bauhaus tekstiiliosakonna diplomeid ja lõi ühisprojektid Berliini Polytex Tekstiilittevõttega, kes kulusid ja müüsid Bauhausi disaini.Osakonnast sai üks Gunta Stölzl väljapaistvamaid projekte. 1926.aastal disainib ning valmistab Gunta Stölzl vaipu ja Marcel Breueri mööblile kangaid.

1928.aastal sõitis Gunta Stölzl koos teiste Bauhausi kunstnikega Moskvasse. Kus õppisid Moskva Kõrgemas Kunstikoolis (BXYTEMA , moodustatud 1920. aastal eraldiseisvate kunstiliste töökodade liitmise teel.)

1929.aastal abiellus Gunta Stölzl õpingukaaslasega Bauhausist, Palestiinast pärit Arieh Sharoniga.

1931. avaldas Gunta Stölzl artikli pealkirjaga "Development of Bauhaus Weaving Workshop ". Oli sunnitud poliitilistel põhjustel Bauhausist lahkuma ja kolib Šveitsi.

1932.aastal loovad Gunta Stölzl ja teised Bauhausi liikmed Gertrud Preiswerk ja Heinrich-Otto Hürlimann Zürichi käsitsikudumise töökoja SPH. 1933.aastal majanduslikel põhjustel lõpetatakse firma . Gunta Stölzl ja Heinrich- Otto Hürlimann moodustavad uue firma SH materjalid (Sharon Hürlimann) . Sammal aastal saab Gunta Stölzlist Šveitsi Werkbundi (SWB) (kunstnike ja disainerite assotsiatsioon) liige.

1934 valmistab Gunta Stölzl Zürich kino Urban kardinad.

1937 aasta Pariisi Exposition - Exposition Internationale des Arts et Techniques pälvib Gunta Stölzl oma tööde eest diplomi.

1935 Firma SH materjalide nimi muudetakse S & H ((Sharon & Co.)

1937 Gunta Stölzl sai kudumisfirma Flora ainuomanik (Hand Weaving Studio Flora) .

Asutab maalikunstnike , skulptorite ja naiskäsitöölise firma Swiss (Society of Šveitsi Naiste Maalijad , skulptorite ja Craft Women)

1941 osaleb Gunta Stölzl Šveitsi paviljoni sisustamisel Lyonis.

1942 abiellub Gunta Stölzl Šveitsi kirjaniku Willy Stadleriga ja sai Šveitsi kodakonsuse.

Järgnevatel kümnenditel jätkas tööd tekstiilide valmistamisel ja sisekujundus töödes.

1963 ostab MoMA muuseum Gunta Stölzl 1949-1963 perioodi loomingut.

1967.aastal loobub Gunta Stölzl tööst firmas ja pühendub põhiliselt gobeläänide valmistamisele.

1968 osaleb Gunta Stölzl oma töödega suurel rändnäitusel „Bauhaus viiskümmend“.

1967-1969 ostab Victoria ja Alberti muuseum oma kogudesse Gunta Stölzli kanganaidiseid ja kujundusi.

Gunta Stölzl suri Zürichis 1983.aastal

Toolikangas
Gunta Stölzl 1921

Toolikangas
Gunta Stölzl 1921

Gunta Stölzl Bauhaus

Gunta Stölzl Bauhaus

Gunta Stölzl 1928
1928

Gunta Stölzl 1928

Gunta Stölzl

Gunta Stölzl

Gunta Stölzl

Paul Klee (1879-1940) oli Saksa-Šveitsi maalikunstnik, kunstiteoreetik, esteetik. Tema individuaalne stiil, mis sisaldas ekspressionismi, kubismi ja sürrealismi, avaldas tugevat mõju kunstiliikumisele. Tema segatehnikas loodud terviklikud kompositsioonid, kujundid ja mustrid ja värvilahendused olid suurt mõju Saksa tekstiilitööstusele, ja on populaarsed, inspiratsiooniallikad tekstiili valmistajatele tänapäeval.

Paul Klee sündis Berni lähedal Münchenbuchsees. Ema, koolitatud laulja ja muusik Ida Marie Klee ja isa muusikaõpetaja Hans Wilhelm Klee.

1880. aastal kolis Klee perekond Berni. Esmase joonistusoskuse sai Paul Klee emapoolse vanaema käe all.

1886-1890 õpib Paul Klee Berni Urban Literarschules ja Municipal Muusikakooli viuliklassis. Andeka noorena sai ta üheteistaastasena erakorralise kutse liituda Bern Music Associationiga. Lõpetab High Schooli.

Olles huvitatud muusikast, tundes ja mängides seda, samuti oli tal kunstihuvi, joonistades kuuteistaastasena silmapaistvaid maastikke. Uurides modernseid, radikaalseid ideid ja stiiile. Seisis Paul Kleel raske valiku ees, olla muusik või kunstnik. Valides lõpptulemusena kunstnikutee.

1898 hakkab süstemaatiliselt pidama päevikut . Tehes esimese sissekande 24. aprillil. Talletatud emotsioonid ja mõtted annava Kleele hindamatu kogemuse olnu ning oleviku mõtestamisel.

Paul Klee läheb õppima Müncheni Heinrich Knirri erakunstikooli. Õppides Walter Ziegleri käe all söövitustehnikat.

1900.aastal astub Paul Klee Müncheni Kaunite Kunstide Akadeemiasse Heinrich Knirri ja Franz von Stuck juhendamisel maali ja seinamaali õppima.

1901 reisib Paul Klee koos sõbra Hermann Halleriga läbi Genova ja Livorno Rooma tutvuma klassikalise kunsti rikkustega.

1902 Paul Klee kihlub pianist Lily Stumpfiga (1876-1946). Suutmata maalimisega elatist teenida, elab neli eneseotsinguaastat vanemate juures Bernis. Elatise teenimiseks annab viiulitunde Berni Music Societys ja tegeleb raamatute illustreerimisega. Kuulab Dekoratiivkunsti muuseumis Hans Strasseri loenguid „Plastic Anatomy for Artists ”

1904-1905 musitseerib ja esineb Paul Klee Berni Linnaorkesteri koosseisus.

1905 külastab Klee koos lapsepõlvesõpradega Hans Bloeschi ja Louis Moillietiga Berni ja esmakordselt Pariisi. Eksperimenteerib ja püüab arendada paljusid tehnikaid nagu graafika ja nõeltehnikas klaaspinnale maalimine.Sel perioodil valmib viiskümmend seitse tööd, sealhulga tema portree My Father (1906)

1906.aastal abiellub Paul Klee Lily Stumpfiga. Vastne abielupaar kolib Münchenisse. 1907.aastal sünnib perre poeg Felix Paul.

1908 Paul Klee näitus Müncheni ja Berliini Secessionis.

1909 -1915 veedab abielupaar suved Berni lähistel, valdavalt Thuni järve ääres. Hakkab Paul Klee illustreerima Voltaire'i Candide'i olles projektiga hõivatud 1911.aastani.

1910Paul Klee esimene 56 tööst koosnev personaalnäitus Berni Kunstimuuseumis ja hiljem Zürichi kunstigaleriis, Baseli Kunsthalles, Müncheni Galeriis.

1911 Paul Klee Thannhauser Gallery näituste korraldamise ajal jõuab teadmiseni oma tööde süsteemse kataloogiseerimise vajalikkusest. Pidades elu lõpuni täpset arvestust oma tööde kohta.

Paul Klee tutvub tema töid ostnud Alfred Kubiniga (Kubini eestvedamisel oli aasta tagasi moodustatud ühing „Sema“ noorte maalikunstnike, skulptorite ja luuletajate toetuseks), kes tutvustab teda kunstikriitik Wilhelm Hausensteiniga.

Kleest saab kunstikriitika sihtasutuse liige ja uue (eraldunud) Müncheni kunstnike Liidu juht.

Tutvub Macke ja Vassili Kandinskyga. Liitub Franz Marc'ija Kandinsky asutatud almanahhiga „ Der Blaue Reiter.“

Klee hakkab kaastööd tegema lapsepõlvesõbra Hans Bloesche toimetatud kuukirjas „Alps“. Kommenteerides Münchenis toimuvaid näituseid ja kultuurisündmuseid.

1912 Paul Klee esineb sitsmeteistkümme tööga Hans Goltzi raamatupoes Münchenis toimuval „Blaue Reiter“ näitusel. Kutsudes osalema ka Franz Marci ja Vassili Kandinsky

Pidades oma värvitehnikat nõrgaks. Nagu ta ise ütles; „on pidanud pikki võitlusi värvitehnika täiustamisel“. Alustab süsteemset tööd, et luua rahuldav värvi ja kujundi sümbioos, värvide harmoonia analoogne muusikateosega.

Paul Klee sõidab teist korda Pariisi, külastades Robert Delaunay , Henri Le Fauconnier'i ja Karl Hoferi stuudioid .

1913 Paul Klee näitus Berliini Herwarth Walden galeriis.

1914 Paul Klee koos August Macke ja Louis Moillietiga reisivad läbi Marseille Tuneesiasse ja edasi Kairosse. Reisilt naastes kirjutab, „ Olen lõpuks jõudnud tervikliku värvitunnetuseni. Ma tean, see tunnetus on olemas ega jäta mind kunagi. Minust on saanud kunstnik “. Inspiratsioon võib tulla ajaloolisest minevikust, loodusest, teiselt loovinimeselt kunsti maailmast või praktilise töö käigus. See ei ole paljas kopeerimine vaid järelduste kasutamine hüppelauana uute kombinatsioonide leidmisel.

Paul Klee hakkab sügavamalt huvituma romantistidest ja abstraktsionismist laiendades oma teadmisi ning sellesuunalist joonistusoskust. Kombineerides omandatud teadmisi seerias „Opera Gemälde “ ja sünteesis „ Baieri Don Giovanni“ (1919)ning esimene puhtas abstraktses stiilis Kairouan (1914). Esineb Tuneesia temalistele akvarellidega koos Marc Chagalli ja Herwarth Walden Der Sturm ühisnäitusel Berliinis.

1915 Kohtus Klee luuletaja Rainer Maria Rilkega.

1916 Esimese Maailmasõja alguses mobiliseeritakse Paul Klee Saksa armee tagalasse. Tema sõprade August Macke ja Franz Marci hukkimised rindel. Vastakatest tunnetest ja stressist vaevatud. Kirjutab Paul Klee; „ Ma olen sisemiselt sõjas kuigi sõja põhjus ei ole minu probleem“. Meeleoludest mõjutatuna valmivad sõjateemalised litograafiad, sealhulgas Death Idea (1915).

Augustis viiakse Paul Klee Oberschleissheimi, kus ta taastab lennukite makette.

1917 suunatakse Paul klee USASA Field Station Augsburgi Gersthofen rahandusministeeriumis kus täidab sekretäri kohuseid kuni sõja lõpuni.

Väike tuba väljaspool kasarmuplokki võimaldas jätkata maalimist.

Ta töötab akvarellidega, maalides kangale ja paberile. Valmivad erinevad kujundid kolmnurgad, ringid ja poolkuude segatud pooltoonidega mustikobinatsioonid. Ships (1918)

Paul Klee koos Georg Muchega korraldavad Galerie Der Sturmis näituse.

Tema töödele on suur ostuhuvi. Kunstiteadlased nimetavad Paul Klee parimaks noorkunstnikuks Saksamaal.

Paul Klee Suurimat tähelepanu tema töödest pälvib keeruka tehnikaga Ab ovo (1917).

1918 väeteenistusest puhkusel olles redigeerib Paul Klee oma päevikut, alustab autobiograafia kirjutamist.

1919 sõjaväeteenistusest vabanedes, üürib Paul Klee Münchenis Suresnes Werneckstrasse lossis ateljee.

Paul Klee saab Baieri Nõukogude Vabariigi revolutsioonilise kujutavakunsti komitee liikmeks Münchenis.

Kandideerib Paul Klee Stuttgart Kunstiakadeemia õppejõuks.

1920 Sõlmib mõjuka galerii omaniku Hans Goltziga kolmeaastase lepingu (kindlustades endale vähemalt aastase sissetuleku). Hans Goltz korraldab Paul Klee seni suurima 362 tööga personaal näituse.

1921 Paul Klee asub tööle vormi, raamatuköite, vitraaži, seinamaalingute õppejõuna Bauhausis Weimaris. Valmistab esimesele Bauhaus näitus- festivalile reklaammaterjale. Suhtub kriitiliselt Bauhausis valitsenud meeoleolu. Kus valitses vastuolu teooria ja arvamuse vahel ning võisteldakse kõige muuga, väljaarvatud tulemuse saavutamises.

1921 märtsis ilmub William Fliesen monograafia „ Kairouan“ . Lugu maalikunstnik Kleest. Jättes tahaplaanile Klee kui raamatuilustraatori.

Paul Klee asub Bauhausis lühikest aega juhtima tekstiili internatuuri. Õpetades oma sega maalitehnikast lähtuvalt vormi ja värvi põhialuseid. Tema värvid, kujundid ja struktuurid kajastusid õpilaste valmivates tekstiilides ja gobeläänides. Millekaudu kujunemisjärgus tekstiiliosakond püüdis luua oma identiteeti. Kudumistehnika juurutamise ja õpetamisega tegelesid õpilased Gunta Stölzl ja Benita Otte. Sügavate oskuste ja traditsioonide puudumisel sündisid uued võtted ja ideed. Tekstiilil , olgu see kunst , disain, või käsitöö , on oma lemmikud ja austajad kunstimaailmas.

1922 Paul klee asub Bauhausis Johannes Itteni asemel juhtima metallehete osakonda. Hiljem koos Oskar Schlemmeriga kahasse veel klaasimaali osakond. Valmib Klee taimsete motiividega „ Arabian City"

1923 avaldab Paul Klee raamatus „Bauhaus Weimari 1919-1923“ essee " Wege, die Natur zu studieren . " Das Studium der Natur "

Paul Klee koos Kandinsky , Lyonel Feiningeri ja Alexej von Jawlenskyga ; moodustavad Die Blaue Vier (Blue Four) (rühm ekperimenteeris erinevaid kunstisuundade ühendamise) .Peavad loenguid ja nede töid eksponeeritakse 1925 ja 1934 USA-s. Mehhiko ja Saksamaal.

Esineb Paul Klee näitusega Berliini National Gallerys

1924 suvel veedab Paul Klee kuus nädalat Sitsiilias

Jaanuaris- veebruaris toimub esimene Paul Klee isikunäitus New Yorgis.

Märtsis toimub Die Blaue Vier liikmete Kandinsky , Lyonel Feiningeri ja Alexej von Jawlensky ja Klee esimene ühisnäitus New Yorgis MitWassily

Valmivad Klee maalid 1924 , " Oriental Castle " "Firewall" ja "Vorhang"

1924.aasta lõpus kolib Bauhaus Weimarist Dessause . Klee ja Kandinsky avavad kõigile soovijatele tasuta kunstiklassi.

1925 esimene Paul Klee näitus Pariisi Galerie Vavin - Raspail ristik . Samal aastal osales ta esimeses grupinäitusel " Peinture surréaliste " Galerie Pierre Pariisis. National Gallery Berliinis

1926 kolib Paul klee koos perega Dessausse, asudes elama koos Vassili ja Nina Kandinskyga Bauhausi ehitatud kahepere elamusse.

Lõpus 1924 ,Bauhaus oli sunnitud tegevuse lõpetama Weimaris . Instituut viidi üle Dessau linna . Klee alustas oma õppetunde Dessau kohta 1925/06/23 ja kolis järgmisel aastal ühte meistrite majja, mille ehitas Gropius lossi Kühnauer Avenue (alates aprill 1930 : Stresemann - Allee) . Klee ja Kandinsky Dessau poolt on nüüd ka käivitatud tasuta värvimine klass .

1927 õpetab Paul Klee Bauhausis vabakunsti klassis maali, -tekstiili, -disainialast teooriat .

Paul Klee reisib Portugali ja Korsikale . Valmib Klee vaip „ Orient“

1928. veebruaris ilmub ajakirjas „Blatt der Bauhaus “ Paul Klee essee " Genaue versuchen kunststoff.“.

Detsembris täitub Paul Klee ammune soov ja kolleksionääride ühistu toel siirdub neljanädalasele reisile Egiptusesse. Külastades Kairot , Gizat, Luxorit ja Assuani.

Saadud muljetest ja emotsioonidest inspireeritult valmivad „Der Hauptweg und Nebenwege "(1929), akvarell " Pyramid " (1930), „ Südlich der Licht“, "Rich-Port" 1938.

1929 Puhkab Paul Klee koos abikaasaga Prantsusmaal ja Hispaanias. Puhkuselt naastes alustab professori õppetooli läbirääkimisi Düsseldorfis Kunstiakadeemiaga

Paul Klee viiekümnendaks sünnipäevaks korraldatakse tema näituseid Museum of Modern Art, New Yorgis, National Gallerys ja galeriis Alfred Flechtheimi Berliinis ning Pariisis.

Ilmub Will Grohmanni kirjutatud Paul Klee esimene suurem monograafia. Paul klee on kujunenud üks tuntumaid Saksa kunstnikke maailmas.

1931 Paul Klee lahkub Bauhausist ja alustab professorina tööd Düsseldorfis Akadeemias, kus töötab kuni 1933.aastani .

Suvel reisib koos abikaasaga Sitsiiliasse .

1932 natsionaalsotsialistide survele sulgeb Dessau linnavolikogu Bauhausi. Valmib Paul Klee meistriteoseks peetud, pointillistlikus stiilis maal „ Ad Parnassum“(1932)

1933 Gestaapo korraldab Paul klee kodus läbiotsimise ning ta vallandatakse Düsseldorfis akadeemiast.

1934 Paul Klee koos abikaasaga kolivad Šveitsi, asudes elama vanemate majja. 1933-34 toimuvad Paul Klee tööde näiused Londonis ja Pariisis.

Ilmub Will Grohmanni kirjutatud Paul Klee monograafia.

1935 haigestub Paul Klee bronhiiti ja kopsupõletikku ning hiljem leetritesse. Olles voodihaigena sunnitud alustatud tööd pooleks aastaks edasi lükkama.

1936 aasta kujuneb kahekümneviie tööga Paul Kleele üheks madalama produktiivsusega aastaks.

1937 esineb Paul Klee Münchenis näitusel " degenerereerunud kunst ", mida väiksemas mahus rändnäitusena näidataks Saksa ja Austria linnades kuni 1941. aastani.

Natsid kuulutasid Paul Klee kunstiteosed „ degenerereerunud kunstiks“ konfiskeerisid 102 teost riiklikesse kogudesse ja müüsid hiljem neist enamiku välismaal.

Paul Klee külastab Pablo Picassot. Saavutab oma 264 teosega haiguseelse produktiivsuse.

1938 Curt Valentin korraldab New Yorgis ja teistes USA linnad regulaarselt Paul Klee näitusi.

Valmib Paul Klee Hexenwald (Forest Hexen) .

1939 aasta kujuneb Paul Kleele 1255 tööga (enamik neist joonistused) üheks produktiivsemaks ja loomingulisemaks tööaastaks. Pikka aega kõhnumise , sklerodermia poolt põhjustatud valude käes vaevelnud Paul Klee kannatusi võib aimata tema viimases kunstiteoses „ Death and Fire.

1940 juunis halveneb Paul Klee tevis. Kunstnik sureb 29 juunil Clinica Sant ' Agnese Locarno – Muraltos. Kuus päeva enne Šveits kodakondsuse saamist. Olles veetnud Bernis kokku kolmkümmend kolm aastat. . Tema kunstiteoseid peeti liiga revolutsioonilisteks, isegi mandunuks, mille tulemusena Šveitsi ametiasutused ei julgenud vajalike formaalsusi varem lõpetada.

Paul Klee maeti Schosshaldenfriedhof surnuaiale, Bernis.

Paul Klee looming, mis on läbi põimunud ekspressionismist , kubismist , futurismist , sürrealismist ja abstraktionismist hõlmab üle 9000 kunstiteose. Ta kasutas kombineeritult lõuendit , kotiriiet , musliini , lina, marlit , pappi, metalli, kilet, kangast, tapeeti ja ajalehte . Segatehnikaid nagu õli,akvarell , vesivärvid, pliiats, india tint ja õli, tempera. Otsides uue kunsti suundumustes o teistest sõltumatut,individaalset oma teed.

Saavutas läbi lõppematute katsetuste värvi ja tonaalsuse meisterlikkuse. Ta kasutab väga erinevaid värvipalette, mis on läbi põimitud geomeetriliste vormide, tähtede, numbrite, nooltega, mis sageli ühendatud loomade ja inimestega.

Hilisemas loomingus lisanduvad hieroglüüfe meenutavad sümbolid.

Nagu enamik moderniste (ekspressionismi, kubismi alalt) on ammutanud ispiratsiooni väljaspool Euroopat. Olid Paul Klee reisid Põhja-Aafrikasse uue teostuse ja ideede allikaks.

Paul Klee uuendustel on olnud inspireeriv mõju nii eakaaslastele kui ka kaasaegsetele kunstnikele.

Vassili Kandinsky on kirjutanud; „Paul Klee teosetes peegeldub huumor ja kohati lapselik meel. Kantud meeleoludest, tõekspidamistest ja musikaalsuset“.

Paul Klee 1923

1923

Paul Klee 1925

Paul Klee 1925

Paul Klee 1928

Paul Klee 1940

Paul Klee orientaalne motiiv

Paul Klee Aufgehender 1931

Paul Klee

Paul Klee Park of idols

Paul Klee Pastoraal

Kangad, inspireeritud Paul Klee töödest

Kangad, inspireeritud Paul Klee töödest

Kangad inspireeritud Paul Klee töödest

Josef Albers (1888- 1976) Saksa-Ameerika maalikunstnik kunstiteoreetik, õpetaja, disainer, fotograaf, trükikunstnik, graafik ja luuletaja. Josef Albers sündis Põhja- Saksamaal Bottrupis katolikus perekonnas. 1905-1908 õppis Josef Albers Bürenis algklasside õpetajaks 1908-1913aastatel töötas Josef Albers Langenhorstis ja Bürenis ning ümberkaudsetes linnades Dülmenis, Stadtlohnis algklassi õpetajana. 1913-1915 õppis Josef Albers Berliini " Königliche Kunstschules ". Omandades kunstiõpetaja diplomi. Valmivad esimesed natüürmordid ja linoollõige Prints1915 1916- 1919 õppis Josef Albers Esseni School of Arts and Crafts. 1918 valmib Josefi Albersi kavandatud Bottropi Mihkli kiriku vitraaž .“ Rosa mystica ora pro nobis“ 1919-1920 õppis Josef Albers Münchenis Kaunite Kunstide Akadeemias Franz von Stucki ja Max Dörneri juhendamisel maalimitehnikat 1920-1923 jätkab Josef Albers õpinguid Bauhaus Weimaris. Läbides sissejuhatava kursuse Johannes Itteni juhendamisel, hiljem Paul Klee ja Georg Muchega. Tegeledes paralleelselt vitraažiga,1921.aastal valmib klaas-kompositsioon „ Rhenish Legend“ 1922.aastast osaleb Josef Albers Bauhaus vitraaži -ja maaliosakonna praktilise õppejõuna. Projekteerib ja valmistab vitraažaknad Walter Gropiuse Sommerfeldi majale Berliinis ning vastuvõturuumile Gropius kabinetis Weimaris. Projekteerib Gropius kabinetis ja vastuvõturuumi laud ja raamaturiulid. 1923 määras Walter Gropius Josefi Albersi välja töötama Bauhausi klassikalise kunsti kontseptsiooni. Lähtudes iga kunstiliigi funktsioonist ja kasutatavate materjalide omadustest. Asendades valitsenud ekspresionistliku suuna

konstruktivistliku kujundusega. Millega aitas oluliselt kaasa tööstusdisaini kujunemisele.

Peale Itteni lahkumist Bauhausist, alustas Josef Albers sissejuhatava tööstus- ja praktilise disaini ning käsitöö kursuse õpet algajatele.

1924 ilmub Bauhaus ajakirjas Junge Menschen, Josef Albersi esimene kirjutis, essee " Historisch oder Jetztig "

1925.aastast,peale Bauhausi kolimist Dessause , juhib Josef Albers koos László Moholy - Nagyga klaasi -ja vitraaži osakonda. Õpetab mööblidisaini, joonistamist- ja kalligraafiat, tüpograafiat

Samal aastal abiellub Josef Albers Bauhausi õpilase Anneliese Fleischmanniga(1899- Värske abielupaar veedab oma mesinädalad Itaalias.

1926 valmib Josef Albersi loodud „Saturn laualamp“ ringi ja kera vähendatud vorm inspireeritud Saturnist ja teistest orbiidil tiirlevatest kaaslastest.

1926-1927 disainib Josef Albers klaasmaale ja suurel hulgal vitraažaknaid Berliini firmadele Gottfried Heinersdorff , Puhl ja Wagner.

Bentwood tugitooli. Kujundab dr.Fritz ja Anna Moellenhoffi korteri mööbli Berliinis.

Josef ja Anni Albers reisivad Kanaari saartele.

1928 aastal peale Marcel Breueri lahkumist Bauhausist asus Josef Albers juhtima ka puiduosakonda kuni kooli kolimiseni 1929.aastal Berliini.

Josef Albers esineb Prahast toimuval rahvusvahelisel seminaril ettekandega" Werklicher Formunterricht "

1929 reisivad Josef ja Anni Avignoni, Genfi, Biarritzi ja Pariisi.

Augustis sõidavad Barcelonasse külastades International Expositioni.

Josef Albers esineb kahekümne klaasmaaliga Bauhausi meistrite näitusel Zürichis ja Baselis. Tema disainitud tugitooli eksponeeritakse Baselis Kunstgewerbe muuseumis.

1930 reisivad reisivad Josef ja Anni Hispaanias ja Itaalias.

1931 projekteerib Josef Albers hotellitubade sisustuse Berlin Building näitusele.

Joonistab Josef Albers oma esimese pildiseeria pildi Treble Clef "Gn"

1932 peale Bauhausi kolimist suunduvad Josef ja Anni Berliini.

Toimub Josef Albersi Bauhausi perioodi klaasi hõlmav (1920-1932) isikunäitus Josef Albersi Bauhausi perioodil kujundatud, valminud mööbel, tüpograafia, linoollõige, litograafia ja igapäeva tarbeks mõeldud esemed. Milles võib äratuntavalt jälgida" De Stijl " ideed, kus objekt kunstilisus lähtub kasutusotstarbest ja materjalist.

1933 peale Bauhausi sulgemist emigreerub Josef Albers koos abikaasaga Ameerika ühendriikidesse. Tegutseb graafikuna ja töötab kuraatorina Museum of Modern Art'is.

Kutsutakse vastloodud Põhja- Carolina Black Mountain College'i (üks kunsti ja kirjanduse avangardliikumise keskuseid) õppejõuks. Algul töötas kunsti õppejõuna ja hiljem disainiosakonna juhatajana kuni 1949.aastani.

1933-1936 on Josef Albers grupi " Abstraction of creation " liige.

1934 esineb Josef Albers kolme loenguga Kuuba Lütseumis Club Havanas kutsel. Paraleelselt toimub tema kunstinäitus Periódico " El Nacional " , Mexico Valmib esimene Josef Albers abstraktne õlimaal. Etüüd " Akvaarium " pilt mida võis pöörata erinevat suundades alati moodustab uue kujundi (pildi).

1935 reisivad Josef ja Anni Mehhikosse külastuskohad on Oaxaca , Acapulco, Monte Albán , Mitla ja Teotihuacan. Inspireeritud Kolumbuse-eelsest kunstist, hiiglaslikud püramiidid ja väikesed savist kujukesed mis kinnitasid Bauhaus ideed ananüümsest ideaalkunstnik - käsitöolisest , kelle töö väljendub ühiskondlikus väärtuses , mitte isiklikus tundes. Valmivad 1936 aastal Josef Albersil hulk abstraktseid joonistusi. To Mitla 1940 ja Tierra Verde 1940.

Esineb Josef Albers Asheville NC City Hallis Abstract Art näitusel oma piltide ja maalidega.

1935-1941 toimuvad Josef Albersi personaalnäitused erinevates Ameerika galeriides JB Neumanni New Art Circle ja Nierendorf Galerii New York ; Germaani Muuseum Harvardi Ülikool, Addison Museum of American Art ,San Francisco Museum of Art, Katharine Kuh Gallery ning Chicagos. Periódico " El Nacional " , Mexico Citys.

Alates 1936.aastast töötab Albers külalisprofessorina erinevates ülikoolides , sealhulgas Graduate School of Design Harvardi Ülikool,Cincinnati Kunstiakadeemia Ohios, Yale University , New Havenis,Universidad Católica Santiago de Chile arhitektuuriosakonnas ja Ulm School of Design .

1938 liitub Josef Albers koondisega "American Abstract Artists "

1939 aastal saavad Josef ja Anni Albers USA kodakondsuse.

Suvel reisib perekond Mehhikosse kus Josef Albers õpetab Tlalpandi Gobert College'is.

1940-1941 esineb Josef Albers loengutega Basic Design ja Color Harvardi ülikooli Graduate School of Design, Workshop kunstiõpetajatele , Museum of Modern Art , New York . 16.-22. juuli, School of Museum of Fine Arts , Boston.

1943 Josef Albers alustab sarjaga geomeetria ja värvid.

1946 reisivad perekond Albersid Mehhiko kaudu Kanadasse , Midwesti ,edasi veel California,Texas,ja New Mexico .

1947 veedab Josef Albers teve aasta Mehhikos. Kunstnikul valmib Mehhiko arhitektuuriteemaline pildiseeria.

1948 kutsutakse Josef Albers School of Artsi, Yale'i Arhitektuuriülikooli, maali - ja skulptuuri nõandekogusse. Osaleb nõukogu töös kuni 1950.aastani.

Toimub Josef Albersi esimene Teise Maailmasõjajärgne näitus Saksamaal Herbert Hermann Galeriis , Stuttgartis.

Nõustub hakkama Black Mountain College rektoriks.

1949.mais reisib perekond Albersid Mehhikosse, kus Josef õpetab National University (UNAM).

Augustis nimetatakse Josef Albers Cincinnati Kunstiakadeemia ja Pratt Instituudi külalisprofessoriks. Õpetab New Yorgis värvitehnikat ja jätkab 1935. aastal alustatud süstemaatilist värvisuhte uuringut. Leida rida värve, lähedasi tonaalsusi, mis võimaldaksid standardiseerida abstraktset kooslust. Vabastav" interaktsioon Color ", versioonid, mis määravad kunstniku hilisema loomingu. Alustab tema kõige kuulsamaks kujunenud maaliseeriaga „Homage to Square “ (koos esialgsete visanditega ca 36 taiest) Iga erakordse tajuga teos koosneb 2-4 erineva suurusega omavahel seotud, üksteise sees olevatest ruutudest. Josef jäädvustas pildi tahaküljele kasutatud värvide näidised. Tema mõtisklused värvusteooriast , värvide kodeeritud petlikust loogikast, ilmuvad kirjapanduna albumid Terry Snyder ja All Stars 1959 , " Interaction Color " 1963 ja " Koostis: liigendus " 1972 .

1950 jaanuaris-veebruari külatab Yale'i Kunstiülikooli ning osaleb suvel külalisprofessorina Harvardi Graduate School of Design'is. Sügisel nõustub vastu võtma õppetooli Design Yale'i kus töötab 1959.aastani . Albersid kolivad Walter Gropiuse kutsel New Haveni. Kus Josef Albers aitab kujundada Harvard University Graduate Center'i interjööri. Anni Albers disainib ühiselamu tekstiilid, voodikatted ja ruumi jagavad kardinad.

1952 Albersid külastavad Mayade Yucatan templivaremeid.

Josef Albers kutsutakse Kuubale külali õppejõuks.

1950 alustab Josef Albers seeriaga Struc Constellation (Structural Funds Constellation) Pildiseeria valmib perioodil 1950-1958.

1953 reisivad Albersid Tšiili, kus Josef õpetab Department of Architecture, Universidad Católica , Santiago ja Peruu Lima Tehnoloogiainstituudis

1954 töötab Josef Albers õppejõuna Hawaii Honolulu Ülikoolis. Josef kutsutakse Lääne-Saksamaa Ulmi Hochschule für Gestaltung külalisprofessoriks.

1955 toimub Yale'i ülikooli kunstigaleriis Josef Albersi tööde retrospektiivnäitus.

1957 Josef Albersi kunstinäitus Pariisis Denise René Galeriis

1958 Josef Albers lahkub Yale Ülikoolist jätkates külalisprofessorina kuni 1960. aastani.

Töötab külalisõppejõuna erinevate kunstikoolides üle Ameerika.

1959 määratakse Josef Albersile Ford Foundation stipendium.

1961 Josef Albers kujundab Time ja Life Building fuajee seinapanoo ning Oklahoma City St. Patricku kiriku altari.

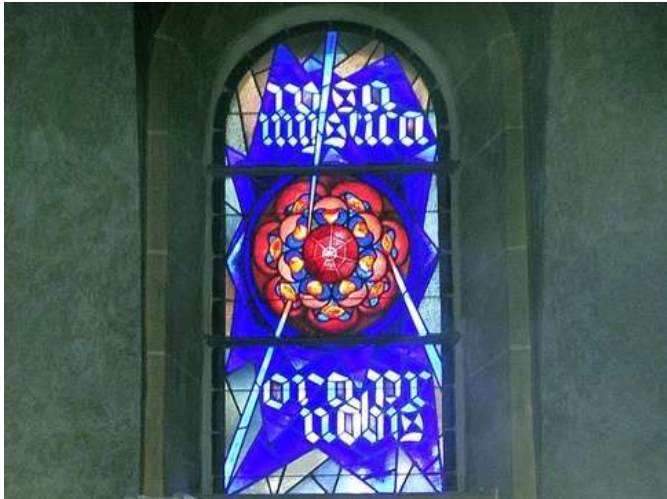
Annika Albersit autasustatakse American Institute of Architects medaliga.
1962 Josef Albersile määratakse Graham Foundation stipendium ja antakse Yale'i Ülikooli audoktori nimetus.
Algab Josef Albers koostöö Yale'i professori ja arhitekt King-lui Wuga. Kelle projektidele Josef loob dekoratiivsed kujundid.
1963 Josef Albers külastab Tamarind Instituudi Litograafia Workshopi. Josef loob Interlinear litograafia seeria ja koos Anniga eksperimenteerivad litograafia tehnikates. Luues seeriad Sõltuv I ja Sõltuv II.
1964 Josef Albers kutsutakse uuesti Tamarind Instituuti. Kus kunstnik jätkab pildisarja „Homage to Square“ valmivad kaheksa teost. Toimub sarja „Homage to Square“ näitus New Yorgis International Council of Museum of Modern Art. Näitust saab vaadata erinevates Ameerika muuseumides ja Lõuna –Ameerikas ning Mehhikos kuni 1967.aastani.
1965 Josef Albers esineb külalislooengutega Trinity College'is , Hartfordis , Connecticutis .
1967 Carnegie instituut autasustab Josef Albersit pannoo eest Pittsburgh International Exhibition. Panoo paigaldatakse Rochester Institute of Technology linnakusse.
1968 kolmandal Graafikabiennaalil (Bienal Americana de Grabado) Santiagos pälvib Josef Albers Grand Prix. Sammuti pärjati ta Grand Prix'iga maali Nordrhein –Westfalen eest.
Samal aastal valiti Josef Albers National Institute of Arts and Letters liikmeks. Kevadel korraldab Josef Euroopas rändnäituse algusega-Westfälisches Landesmuseum für Kunst und Kulturgeschichte -Münsteris.
1970 Josef Albersist saab sünnilinna Bottropi aukodanik.
1971 Josef Albersist saab esimene kunstnik kelle retrospektiivnäitus on Metropolitan Museum of Art New Yorgis, korraldatakse veel elavale loojale.
1972 koostöös arhitektidega kujundab Josef Albers kaks metallist skulptuuri.
1973 kujundab Josef Albers Stanfordi Ülikooli skulptuurid.
1975 autasustatakse Josef Albersit American Institute of Architects poolt Fine Arts Medaliga.
1976 endise õpilase arhitekt Harry Seidleri palvel projekteerib Josef Albersit Sydney Seidler Mutual Life Center seinamaalingu „Wrestling“

Josef Albers sureb 25. märts 1976 New Havenis.

Josef Albersi looming on mõjutatud, kantud Euroopa konstruktivismist, Bauhaus liikumisest ja selle intensiivsusest. " Hard - edge " (järskude,teravate üleminekutega geomeetrilised kujundid) abstraktse maalikunsti intensiivsed värvid ja mustrid, mis mõjutasid ameerika Colourfield'i (lihtsad kujunduslikud triibud, geomeetrilised kujundid, mustrid) ja Op-kunsti (stiil, mis kasutas optilisi ilusioone) kuni 1950ndate lõpuni. Kunstnik fikseeris süsteemselt

milliseid värve ja lakke ta oma tööde juures kasutas. Tehes tööde tagakülgedele kombineeritud, segatud värvide visuaalse katse.

Meeleline tajus on Josef Albersi huviojekt olnud terve teadliku elu. Kunstnik ja teadlane, kes huvitus iga pisemastki detailist. Elemendi, värvi muutusest ning selle mõjust vaataja visuaalsele tervikule. Pani kunstniku üha enam tegelema, eksperimenteerima värvitajuga. Oma tulemused, arusaamad võttis kunstnik kokku õpik- kunstiraamatus Color 1963.

Josef Albersi vitraaž 1918

Josef Albers vitraaž 1921

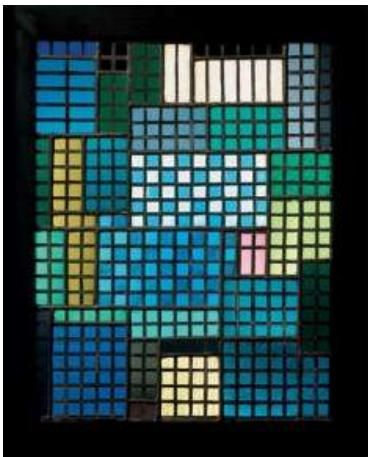
Mööbel Josef Albers 1920-1928

Lauad Josef Albers (1923)

Josef Albers, Puu Bowl, 1923

Josef Albers vitraaž Park c.1924

Josef Albers laualamp „Saturn“ 1926

Lauad, Josef Albers 1927

Kirjutuslaud, Josef Albers ca. 1927

Tugitool Josef Albers, 1928

Tugitool Josef Albers

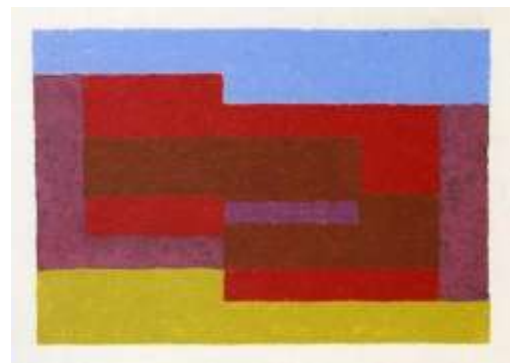
Josef Albers Treble Clef
(viulivõti) 1932

Josef Albers

Josef Albers Akvaarium 1934

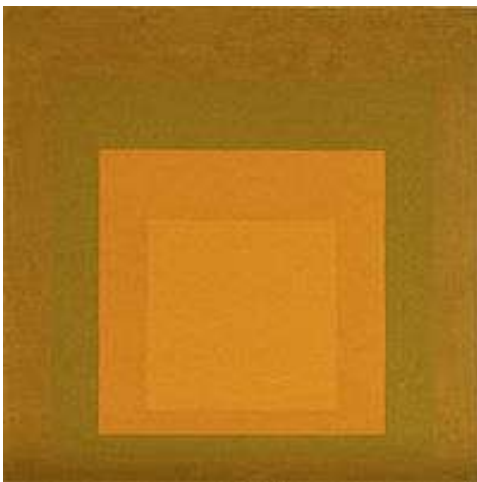
Josef Albers To Mitla 1940

Josef Albers Blues 1948

Osa sarjast "WhiteLineSquare"
3-värviline litograafia, 1966

Josef Albers, Hommage to the Square, 1965

3-värvi screenprint 1969

Charles Ormand Eames (1907 -1978) ja abikaasa **Ray Eames Ray Kaiser Eames** (1912-1988)

Olid ühed sõjajärgse ameerika mõjukamad mööblidisainerid, arhitektid. Kes kujundasid nüüdseks ikoonideks saanud innovatiivseid vineerist, plastikust mööbliesemeid, mis on värsked ja funktsionaalsed ka täna. Laste mänguasjad puzzled, filme, näituseid, Los Angeles hoonete Eames House ja Entenza maja Pacific Palisades .

Charles Ormand Eames (1907 -1978). Sündis Saint Louis'is, Ameerika Ühendriikides.

Peale isa surma 1919 oli Charles sunnitud õpingute kõrvalt osalise tööajaga töötama, et toetada peret. Peale gümnaasiumi lõpetamist 1924, asub Charles stipendiaadina õppima arhitektuuri Washington Ülikooli St.Louisis . Ülikoolis kohtas Catherine Woermanniga , - kellega abiellus 1929 .

Katkestas vastuolude tõttu õpingud 1926.aastal. 1925-1927 töötas arhitektina True Blood ja Graf.

1929reisib Charles Euroopas osales modernistliku hooneprojekteerimise kokkutulekul Modern Movement.. Kohtus Le Corbusier , Mies van der Rohe ja Walter Gropiusega.

1930 asutas oma arhitektuuribüroo St Louisis koos partner Charles Grayga. Hiljem liitus arhitektuuribürooga Walter E.Pauley .

Robert T. Walsh; arhitektuuri studios töötades projekteeris St. Maria katoliku kiriku Helena , Arkansases (1934). Mille eest pälvis stipendiumi ja asus õppima arhitektuuri Cranbrook Kunstiakadeemiasse Michiganis. Kus hiljem töötas disainiosakonna juhatajana.

1936 projekteerib Charles koos Robert Walshiga ja Eliel Saarineniga modernseid maju. 1938.aastal projekteeris Meyer House

1939valmib kahe mehe Charles Eames'i ja Eero Saarineni koostöös vineerist vormitud tool „Kleinhans“

Õpingute ajal kohtus noore ja andeka Ray Kaiseriga , kes abistas Charles'i projekteerimisel. Kellest hiljem(1941) sai tema abikaasa ja kaastöötaja arhitektuuri, mööblidisaini, fotograafia ja multimeedia presentatsioonidel. Ray aitab kujundada Charlesi ja Eero Saarineni mööbli disainilahendusi Museum of Modern Art poolt korraldatud konkursile " Organic Design kodusisustuse " 1940. Kus Charlesi ja Eero kujundatud uuenduslike disainilahendustega, vineerist funktsionaalsed mööbliesemed, millised pälvivad kaks esimest auhinda Ray Kaiser Eames sündis Sacramentos , Californias. Tunnustatud Ameerika kunstnik, disainer ja filmitegija.

Ray Kaiser vanematel oli sügav kunsti -ja filmihuvi . Mida püüti ka oma lastele edasi anda. Peale isa surma 1929 kolis perekond New Yorki. Kus õppis Bennett College'is.

1933 -1939 õppis Ray Kaiser abstraktset maali Hans Hofmanni juures. . Seejärel 1940 aastal alustas õpinguid Cranbrook Kunstiakadeemias.

1940.aastast alates kavandas Ray Kaiser mitmeid tekstiilikavandeid Schiffer Prints'ile (ettevõtte, mis kasutas Salvador Dalí ja Frank Lloyd Wright'i kavandatud tekstiile.) ja Herman Millerile.

1941 kolisid Charles ja Ray Eames Kaliforniasse , Los Angelesesi. Algul töötas Charles MGM studios ja Ray ajakirja California Art & Architecture juures. Samal ajal jätkub koostöö Saarineniga vormitud vineerist mööbli projekteerimisel.

1943 asutasid Charles ja Ray Eames oma firma Venice Beach, mis tegutses kuni 1988.aastani.

Teise Maailmasõja ajal õnnestub neil saada USA mereväe tellimusi vormitud vineerist lahaste , venitusvahendite ja eksperimentaalsete purilennuki kere komponentide valmistamiseks.

Juurdepäas sõjaväe tehnoloogiale ja materjalidele võimaldas luua ja valmistada stabiilseid vormitud vineeritooteid.

1945- pärast põhjalikku programmide ja prototüüpide katsetamist valmis lihtne ergonoomiliselt mugav vineerist tool..(tuntud ECW toolina. Paljusid Eames Office poolt projekteeritud mööblit hakkab tootma mõni aeg hiljem 1946.aastal firma Herman Miller. Toole valmistatakse USAs ka kaasajal).

Laiendati sortimenti ja hakati tootma vineerist kujukesi, toole, laudu ja mänguasju, mälestusesemeid. Charles ja Ray Eames'i loodud esemed saavutasid kiiresti populaarsuse ja on tootmises ka tänapäeval.

Laiendavad oma partnerlust ja avades filiaali Euroopas,müüvad tooteõigused firmale " Vitra International "

1945.aastal valmib pressitud kase vineerist lastetool. Charles ja Ray Eamese poolt projekteeritud üks esimesi masstootmisesse läinud tooteid.

Sammuti inimkeha järgi vormitud söögitoolid " DCW " ja" LCW " .(Mille tootmisõigused ostis 1949, Herman Miller.) Circular kohvilaud(1945) laud võeti Herman Milleris tootmisesse 1946.aastal.

1945 projekteerivad Charles Eames ja Saarinen Bridge House'i

1946 esitavad Charles ja Ray Eames vineerist kroomitud terasraamiga kerge tooli Side.

1948 valmis Charles ja Ray Eames'i klaaskiust istmega kroomitud metall -ja tammepuust jalgadega puhketool „ Voolav, ujuv skulptuur“ mõeldud 1948 aasta New Yorgi MoMA (Museum of Modern Art) näitusele. Tooli tootmine osutus liiga kalliks. 1990 aastal ültuse huvist innustatuna hakkas tooli tootma Shveitsi firma VITRA. Näitusele tehti RAR kiiktool, valmistatud klaaskiust (tänapäeval valmistatakse polüpropüleenist).Kiiktool pälvis näitusel teise koha. Läks masstootnisesse firmas Herman Miller 1970.aastal. Võrratult kavandatud ja stiilne klaaskiust DSW tool, esimene masstoodangusse läinud tool.

1949.aastal projekteerisid Charles ja Ray Eames oma koduateljee Pacific Palisades'is ,Kalifornias. Teraskonstruksioonidega lükandseinad ja aknad. Ruumikas , kerge ja mitmekülgne ,elavalt värviline Eames House. Mida peetakse üheks väljapaistvamaks elamuprojektiks sõjajärgsel perioodil kogu maailmas. Briti arhitektid Peter ja Alison Smiths on kirjeldanud maja see on nagu "kultuuriline kingituspakk . " Ning Eliel Saarinen termini " vaimne funktsioon " .

1949 projekteerisid Herman Miller Furniture Company müügisalongi Los Angeles'es.

1949 hakkavad Charles ja Ray Eames üha enam keskenduma mööbli, -- mänguasjade -ja dekoratiivesemete disainile, filmide tegemisele ning näituste korraldamisele.

Põhitähelepanu on materjalidel vineer, metall, plastik, vaik ja klaaskiud. Mis võimaldaksid valmistada nii kättesaadavat masstoodanguks mõeldud kui kallimat stiilset multifunktsionaalseid disainilahendusi.

1950 valmis Eiffel Plastic tool, mis oli Charles ja Ray Eames'i 1948 loodud tooli modifitseeritud variant kus puidust jalad asendati kroomitud metalliga, mis

meenutavad Eiffeli torni konstruktsiooni. Sammuti Daw ja DAR Eiffel tugitool. Traadist punutud toolid (Single Pad).

1950 kujundavad Charles ja Ray Eames näituste sarja Merchandise Mart Chicagos.

Tutvustada avalikkusele uusi kodusisustuse võimalusi.

Tellis režissöör Billy Wilder, Charles ja Ray Eames'i sõber endale nende mugavale kodule sarnaneva maja koos sisustusega. (Billy Wilder House)

1950 pühenduvad Charles ja Ray Eames filme tegemisele ja 60ndatel ja 70ndatel kujundavad palju näitusi.

1950 valmib Charles ja Ray esimene lühifilm Traveling Boy, Powers of Ten.

Oma lühifilmides püüdis abielupaar, dokumenteerida oma huvialasid, mänguasjade kogumist, jäädvustada kultuurialaseid reise, oma mööbliprojekte ja näituseid ning intellektuaalseid arutelusid. Nagu Powers of Ten füüsik Philip Morrison'i arutelud Universumi avarustest rakutuumani. Kokku valmistasid nad ca 85 lühifilmi.

1952 The Story of School Mängi Yard. Down Our Street (1952). Primer (1953).

Eames Sofa Compact (1954). House (After Five Years of Living) (1955)

1955 Charles ja Ray Eames'i esimene India projekti raames korraldatud tekstiilinäitus New Yorgi Moodsa Kunsti Muuseumis.

1956 valmib ja Herman Miller Furniture Company toodetud Charles ja Ray Eames poolt masstoodanguks mõeldud (välja arvatud originaal) metallist raamiga, kokkuliimitud laminaadi kihtidest, mis kaetud roosipuu spooniga, polstriosa kaetud nahaga. Stiilne ning funktsionaalne tugitool ja järi Lounge (670), Ottoman. (671).

1986, sai Vitra ainsana tootmiseõigused Euroopa ja Lähis-Ida piirkonnas.

1957 valmib Charles ja Ray Eames lühifilm film „Day of the Dead“ Pälvis 1958 „San Francisco International Film Festival Award“ peaauhinna. Samuti film antiiksetest mänguasiadest „Toccata Toy Trains“

1958 valmivad Charles ja Ray Eames'il poleeritud alumiiniumraamil ja nahaga kaetud polstriosa kontoritoolid „Aluminium Group“, Aluminum Side tugitool, Aluminum Ottoman.

1958 kutsus India peaminister Nehru Eames'id kaasa aitama oma disainilahendustega projekti riikliku uuenemise raames.

1959 aasta Moskvas toimunud Maailmanäitusel Sokolniki Pargis näidatakse Charles ja Ray Eames filme Information Service, World of Franklin.

1960 valmib Time-Life esimehe Henry Luce poolt tellitud Charles ja Ray Eames loodud luksuse- ja klassika sümbioos, tugitool „Time-Life Chair“

Valmivad pähklipliidust skulpturaalsed taburettlauad (kolm varianti A,B,C) mille otstarvet võib vastavalt vajadusele muuta. (iste, laud, postament, jne.)

Pälvivad Charles ja Ray Eames auhinna Emmy 25 aasta American Institute of Architects Award, (Graphics), "Fabulous Fifties".

1961 Auhind Kaufmann International Design Award. Kus Charles ja Ray Eames tutvustasid oma saavutusi disaini valdkonnas.

1962 alates teenindab mugavalt miljoneid reisijaid O'Hare International Airport Charles ja Ray Eames'i loodud vastupidavad ja atraktiivsed Tandem istmed

1964-1965 kujundavad Charles ja Ray Eames IBM paviljoni maailmanäitusel New Yorgis. 1965 näituse Nehru :Mees ja tema India

1968 tutvustavad Charles ja Ray Eames režissöör Billy Wilderi soovil valmistatud kontoridiivanit „Eames Puhketoolid“ (BILLY WILDER CHAISE BY EAMES)

1971 tutvustavad Charles ja Ray Eames viimaseid mudeleid DCM sarjas, Piece Plastic paaristoole.

1970-71 Charles Eames esines loengutega Harvardi ülikoolis. „Charles Eliot Norton Loengud“ kus tutvustas oma " Banaanilehed- tähendamissõna "

1971 näitus "arvutiperspektiiv : taust arvuti vanusest "

1975-1977 näitus " World of Franklin ja Jefferson "

1977 Charles ja Ray Eames kirjutavad stsenaariumi ja lavastavad fimi Power of Ten. (1998 aastal valiti film kui " kultuuriliselt , ajalooliselt ning esteetiliselt oluline" ,

säilitamiseks USAs National Film Registry poolt Kongressi Raamatukokku.)

1977 tunnustatakse Charles Eames'i tema olulise panuse eest rahvusvahelisse arhitektuuri. Royal Institute of British Architects“ Royal Gold Medal“.

Üldse autasustati perekonda erinevate projektide poolt „ American Institute of Architects " kakskümneviiel korral.

1978 Charles Eames sureb Los Angeles'is . Ray Eames pühendub seejärel põhiliselt poolelijäänud projektide lõpetamisele ja nende elutööd hõlmava raamatu kirjutamisele

1988 Ray Eames sureb kümme aastat päevast pärast Charles surma .

1984 valmistab Herman Miller viimase Eames Office poolt loodud Eames sofa mudeli.

1985 nimetatakse Charles Eames üheks mõjukamaks Ameerika tööstus-disaineriks 20.sajandil.

1985 koostatakse Charles ja Ray Eames'i elutöö rändnäitus. 1999.aastal võis näitust näha Kongressi Raamatukogus.

Charles ja Ray Eames'i arvates , hea disain on vahend parema elukeskkonna loomiseks . Oma arhitektuuri, mööblidisaini , filmide ja näitustega püüdsid Eames'id muuta inimeste arusaamu neid ümbritsevate esemete tähtsusest igapäevaelus. Kasutades uusi , odavaid materjale ja tehnoloogilisi vahendeid, muutsid nad hea, parema disaini kättesaadavaks laiale tarbijaskonnale.

Charles ja Ray Eames oli mehe ja naise meeskond, kellede ainulaadne loominguiline sünergia viis täiesti uue intelligentse ja visuaalselt lihtsate ning kaunilt funktsionaalsete (kümnete, tänapäeval ikooniks muutunud) mööblilahendusteni. Mida nimetatakse ka funktsionaalseks kunstiks .

Disain on elamiseks . Charles ja Ray Eames näitasid kuidas hea disain võib parandada elukvaliteeti ja inimeste arusaamist ja teadlikkust. Kus praktiliselt ja lihtsalt kavandatud esemed võivad tuua rõõmu meie ellu ning muuta maailma paremaks.

2006 kanti „Eames House“ riiklikku registrisse " National Historic Landmark“

Charles Eames ja Eero Saarinen 1939

Charles ja Saarinen 1940

Saarinen ja Charles Eames, 1941 Charles ja Saarinen MOMA näitus 1941-1942.

Charles ja Ray Eames 1945

Kohvilaud Charles ja Ray Eames 1945

Charles ja Ray Eames (LCW , 1945)

Charles ja Ray Eames (DCW1945)

Charles ja Ray Eames 1946

Plastikpuhketool Charles ja Ray Eames 1948

RAR Kiiktool Charles ja Ray Eames 1948

Tool DSW Charles ja Ray Eames

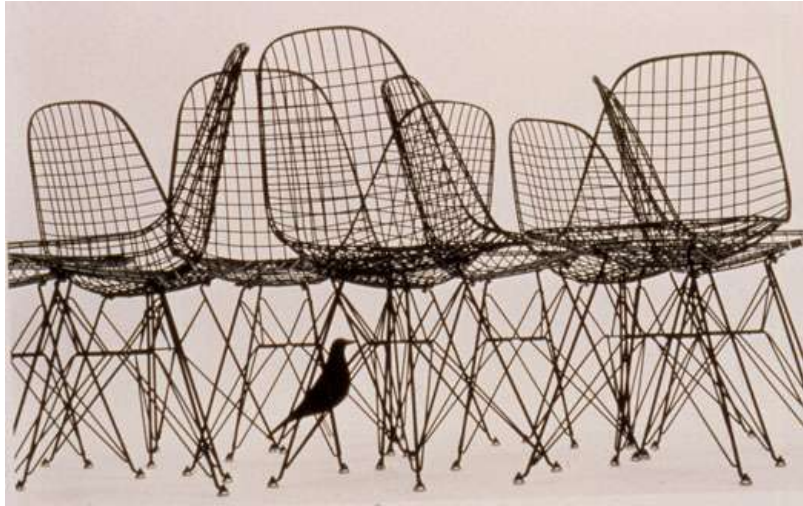
Charles ja Ray Eames'i oma koduateljee 1949

Plastic Side toolid 1950 Charles ja Ray Eames

DAR tugitool Charles ja Ray Eames 1950-1951

Punatud traattoolid Charles ja Ray Eames 1951

Ottoman Charles ja Ray Eames 1956

Charles ja Ray Eames 1958

Charles ja Ray Eames 1958

Charles ja Ray Eames tugitool „Time -Life Chair“

1960

Taburettlauad A, B, ja C
Charles ja Ray Eames 1960

Tandem Charles ja Ray Eames 1962

Charles ja Ray Eames 1968

Paaris Plastiktoolid
Charles ja Ray Eames 1971

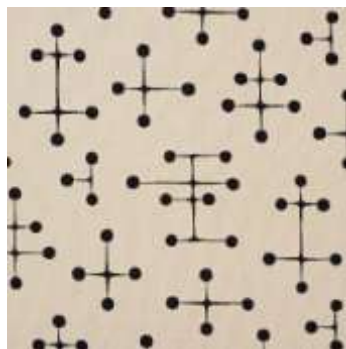
Charles ja Ray Eames

Eames sofa 1984

Kangas Ray Eames 1945

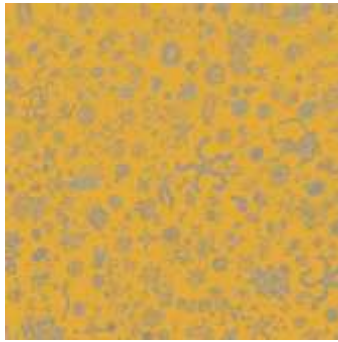
Ray Eames 1947

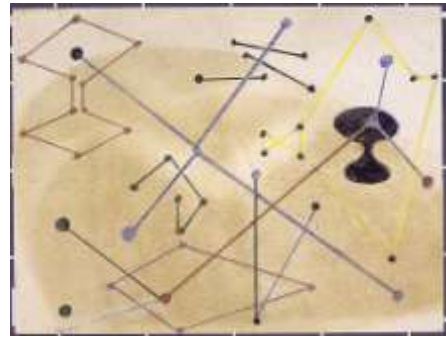
Ray Eames 1947

Ray Eames 1947

Ray Eames 1947

Ray Eames

George Nelson (1908-1986) oli mõjukas Ameerika arhitekt, disaini- teoreetik, arvukate artiklite -ja raamatute autor. Praktiseerides tööstus-, tekstiili-, graafika-, mööbli-, arhitektuuri alal. Üks Ameerika modernismi rajajaid. Nelson tegi tihedat koostööd firmaga Hermann Miller ja Charles Eamesega. Tema kõige kuulsam looming on Coconut tugitool ja paljude auhindatega pärjatud „Marshmallow Sofa”. Tema loomingut on ostnud mitmed muuseumid, sealhulgas MoMA New Yorgis.

George Nelson sündis Hartfordis 1908.aastal.

1924 lõpetas George Nelson Hartford Public Schooli

1928 lõpetas Yale'i Ülikoolis arhitektuuriõpingud. Viimasel kursusel töötas arhitektuurfirma Adams ja Prentice. Avaldas artikleid ajakirjades "Pencil Points" ja "Arhitektuur".

1929.aastal saab Nelson oma teise bakalaureusekraadi Yale'is ja palgatakse õppejõu assistendiks. Jätkas õpinguid Fine Arts.

1931 valmistub Nelson Pariisi preemia konkursiks.

1932 sooritab Nelson lõputöö Katoliiklikus Ülikoolis of America in Washington.

1932 Võitis Nelson maineka Rooma auhinna. Pääsedes American Academy stipendiaadina õppima Rooma arhitektuuri. Roomas Nelson abielus Frances Hollisteriga.

1934 aastal reisib Nelson Euroopas. Kohtub ja intervjuuerib paljusid Euroopa moderniste.

Naastes 1935 Ameerikasse liitus "Arhitektuur Foorum'iga". ja pühendub kirjutamisele. Avaldab 12 artiklit „Pencil Pointsis“. Tutvustades Walter Gropiuse, Mies van der Rohe, Le Corbusier'i, Gio Pontini ja paljude teiste modernistide töid.

1935 liitus George Nelson vabakutselise toimetajana ajakirjaga "Arhitekti Foorum". Alates 1944 kuni 1949 konsultant-toimetajana. Propageerides ja

kaitstes modernistlikke põhimõtteid. Tema arvates olid disainerid ja projekterijad liigselt sõltuvad kaubanduslik-tööstuslikest jõududest, kellede peamine eesmärk on kasum . Parim, vabam saab olla ainult muudetud tööstusdisain ,mis järgib looduses kehtivaid seaduspärasusi. Kaasaegse arhitektuuri , disaini sümbolid, ornamentide sisukus elab struktuurses funktsionaalses vormis. Tuleb vabaneda varasemast, jälitavast minevikust. Muuta arusaamu ja kasutada uusi tehnilisi võimalusi. Anda ruumi ja võimalust uutele ideedele ning kaunima otstarbekama teostuse sünniks. Nelsoni filosoofia , " hea disain on ajatu ja võimaldab inimesel ületada oma sisemisi piiranguid „, 1940-1941 projekterib George Nelson Fairchild maja , New Yorgis. 1942 kavandas George Nelson kõigi aegade esimese jalakäijate äritänava "Grass on Main Street"

1945 avaldas George Nelson ajakirjas LifeEdited riulitest,kappidest, panipaikadest seksioonseina lahenduse, mis aitas paremini kasutada kodu seinapindasid. Paljud seksioonid olid modulaarsed, kahepoolset kasutatavad. „Storage wall“

Ilmub Nelson sõjajärgses raamat " Homne maja ",mille kaasautor on Henry Wright.

1945 Olles lugenud raamatut " Homne maja" innovatiivsest ja otstarbekast mööblit ning kaasaegsest ruumilahendusest (seinä nishshidesse ehitatud raamatukapid, riulid, valgustus ja küte, elu, -ja söögituba, -heli ja kliimaseadmed.), pakub Herman Milleri uus direktor D.J. Depree George Nelsonile koostööd, mis kestab 1972.aastani. Koostab ja kujundab Herman Milleri tootekataloogid.

1946 valmib George Nelson Basic Cabinet Series(BCS). Loodi selleks, et mahutada ja rahuldada meie muutuva elu vajadusi. Nelson oli veendumusel , et mööbel peaks olema võimeline toimima kõikjal - igas toas , iga kodus ja igal ajastul . Modulaarne disain , paindlikud lahendused , mis võimaldavad sobitada ja kombineerida, nii sobilikke elu, -töö , -söögi või magamistube .

1946 Nelson Benchi, puhas lineaarne esteetika. Pinki saab väga mitmekülgset kasutada. Mida Nelson ise nimetab nimetab "aus" disain – kus visuaalsuses avaneb objekti eesmärk.

1947 avab George Nelson Herman Milleris teenitud kapitaliga oma disainistuudio. Ilmub Herman Milleri kataloog George Nelsoni disainitud mööblit.

1947 toodetakse George Nelson kavandatud (Ball Kell)Esimene kella variant oli harjatud metallist keskosaga, nikeldatud varraste otsas 12 musta palli. Üldse kavandas George Nelson Associates firmale Howard Miller ligikaudu 150 kella. Iga mudel kandis numbrimärki. " Kell 4755 " (Ball Kell) , " Kell 2238 " (Eye kell) , " Kell 2202 " (Sunburst kell) ja nii edasi . Käesoleval ajal toodab Howard Miller ainult ühte mudelit " 625-333 Ball Clock ". Paljusid George Nelsoni litsentseeritud kelli toodab Šveitsi firma Vitra.

1947 George Nelson loodud" Bubble Lamp " Howard Miller tootis ristirästi põimitud traatmuustriga erinevaid mudeleid (H - 725, H - 726 , H - 727 ja H - 728)kuni sitsmekümenendate aasta keskpaigani.

1950 valmivad paaris Side toolid George Nelson, tootja Herman Miller.

1950 valmib Arm tugitool George Nelson, tootja Herman Miller..

1950 valmib, .kaasaegse disaini ikooniks muutunud George Nelsoni disainitud Eye kell, (tootja firma Vitra) ja edaspidi erinevaid klassikaks kujunenud kellade mudeleid ca. 300 Howard Milleri Company (sealhulgas Ball, Kite , Eye , Turbine , Võlli, Petal ja Spike kellad, samuti käputäis kirjutuslaua kelli)

1950 Komplekt neli söögilauatooli George Nelson tootja Herman Miller.

1951 osaleb George Nelson Rahvusvahelise Aspen Design konverentsil.

1951 George Nelson kavandab „ Arbuck“ toolid.

1952 Miniatuurne laud George Nelson. Olles külastanud 1951 aastal Tokyot.

Vajmustus Nelson kõigest jaapanipärasest, mis mõjutas tema hilisemat loomingut. Paljude sahtlitega miniatuurne lauake ja paljud teised mööbliesemed(meenutavad Jaapani tansusid.). Mis oma väiksusele vaatamata võimaldasid paigutada hulgaliselt asju. Sobides nii koju kui kontorisse.

1954 valmisid esimesed George Nelson projekteeritud Modular Systemid.

Moodulid olid mõeldud nii kodu kui kontorite, kaupluste, näituste sisustamiseks. Moodulite element oli võimalik omavahel kombineerida , kokku panna erinevaid lahendusi, vastavalt vajadusele ja otstarbele.

1955 George Nelson ikooniks kujunenud Coconut tugitool (kookospähkli tool)

Tugitooli kuju meenutab poolikut kookoskoort, mis annab suure vabaduse , tunda end mugaval erinevates istumisasendites. Väljendab ilmekalt

kuuekümnendate elulaadi. Vitra on tootnud" Coconut tugitooli " alates 1988

1955 George Nelson üks tuntumaid disaine Marshmallow Sofa. Algselt seeriatootmiseks mõeldud diivani eelarve, tootmiskulud kasvasid suuremaks kui planeeritud. Herman Miller valmistas diivaneid käsitsitööna. Mille tulemusena olid müüginumbrid väiksemad kui oodatud. Vaatamata ebatavalisele välimusele, harjatud terasraami, seljatoe ja istmeosale paigutatud kaheksateist ümmargust padjale on diivan küllalt mugav.

1955 Nelson asutab ”George Nelson & Associates Inc studio” New Yorgis.

Kaasab firma projektidesse oma ala paremad disainerid. Irving Harperi, George Mülhauseri (Coconut esimehe), Robert Brownjohni(töötas filmi James Bondi Goldfinger) Gordon Chadwick , Bill Renwicki , Suzanne Sekey , Ernest Farmeri , Tobias O'Mara , George Tscherney (Herman Milleri reklaamiosakonna vastutav töötaja) , Lance Wyman , John Kuhl, Don Chadwicki, John Svezia .

Noore tudengi itaallase Ettore Sottsassi. Kes 1980.aasta alguse asutas radikaalse disainiliikumise " Memphis "

George Nelson & Associates'is arendati välja uued võimalused, et olla teerajaja igakülgse disaini arengus. Disainiti mööblit, näitusi, interjööre, kööke , söögiriistu ja nõusid , plaadimängijaid ja kõlareid, arvutiteid ja kirjutusmasinaid, firmade logosid, pakendeid, vaipu ja plaate.

Läbi aegade on firmas töötanud üle viiekümne töötaja. Tehakse koostööd paljude erinevate (ca 500) ettevõtetega. Firma lõpetab tegevuse George Nelsoni pensionile minekuga 1980.aastal.

1956 George Nelsoni reguleeritava seljatoega Puhketool & 5490. (meenutab Mies van der Rohe puhketooli) Ilmub Herman Miller Collection kataloogis.

Tootmisega alustas 1967.aastal Girard Group.

1956 George Nelson Kangaroo tugitool. Traditsiooniline klubitool (mõjub nagu Eero Saarineni 1948.aasta tugitooli moderniseeritud variant), modernses vaimus.

1957 George Nelson MAA (Swag-jalg) Klaaskiust istmevorm ning kroomitud terastorudest painutatud jalaga tugitool ja 1958 laud. Tootja Herman Miller.

1957 George Nelsoni projekteeritud Pretzel tugitool & Side tool.

Masstoodanguks mõeldud, painutatud vineerist kerged toolid. Aastase toodangu jooksul valmistati ainult ca. 550 tk.

1957 algab George Nelson & Associates koostöö Vitraga

1957 George Nelson DAF tugitoolid valmistaja Herman Miller, oli tootmises 1958- 1959.

1958 George Nelson Sunflower (v. lootosõie) kell. Puidust ja metallist valmistatud seinakell on läbimõõdult üks suuremaid Nelsoni poolt disainitud kelli. Kelli toodavad

Howard Miller ja Vitra.

1959 George Nelson Caternary . Tugitool, kroomitud teraskonstruksiooniga , polstriosana poroloontäidisega, kaetud nahaga. Herman Miller valmistas mudelit aastatel 1963 – 1964.

1959. näitus "American National Exhibition" Moskvas. George Nelson ja kaastöötajad kavandavad ja sisustavad näituse kahes paviljonis mudelkorterid.

1963 George Nelson „Sling Sofa „ : Masstoodanguks mõeldud kerge, täiusliku proportsiooniga ja maksimaalselt mugavusele orienteeritud kolmekohaline diivan.

1964 ilmub George Nelsoni koostatud Herman Milleri kataloog Action Office I. Mille eest Nelson pälvis maineka Alcoa Award auhinna. Projekti areng ei olnud edukas ja uueks projekti juhiks määratakse Robert Propst. Koostatakse uus kataloog Action Office II (täna tuntud kui "Office boksi "), mis kujuneb Nelsoni üheks edukamaks projektiks. Kujundab Chrysler'i ja Iiri paviljonid 1964 New York World Fair'il

1964 George Nelson kujundatud Chrysler paviljon 1964-1965 New York World Fair Ahven & Action Office ja esineb oma näitusega.

1965 George Nelson oli aktiivne International Design konverentsil Aspen ja Oxford Art Online korraldaja.

1971 osaleb George Nelson Executive Office'is

1971 määratakse George Nelsonile projekti "Hidden Cities " eest stipendium Graham Foundation Graham. Projekt käsitles keemilise ja igasuguse saaste vähendamist. Samuti müra ja visuaalse saaste vähendamist.

1976 aastal kujundab George Nelson näitus nimega " USA '76 ' American Revolution Bicentennial Administration' il.

George Nelson sureb New Yorgis 1986.

George Nelsonis oli ühendatud andekas looja ja äriimees. Omadused, mis aitasid tal luua ja realiseerida oma loomingut.

Nelson oli aktiivne mitmes valdkonnas – kui toodedisainer ja graafik, arhitekt ja näituse kujundaja ning edukas disaini arendaja . Tema kirjutised käsitlevad disainialast teooriat -ja kriitikat, mis mõjutasid rahvusvahelist disaini ja arhitektuuri aastakümneid.

Ta ise on öelnud, disainiga tegelemine on loova inimese sisemine vajadus. „" Disainerid peavad olema teadlikud oma tegevuse tagajärgedest inimestele ja ühiskonnale .“ „ Kujundus on protsess, mis hõlmab ja mõjutab meid kõiki“. „ Selleks , et olla vastutustundlik disainer , peab omama laia ja sügavat teadmiste pagasit ning arusaamu“. Ta aitas määratleda moodsa, humaanse disaini olemust. Nelson oli üks esimestest, kes pööras tähelepanu kommunikatsioonitehnoloogiale. Kirjanik ja õpetaja, kes innustas ja panustas tööstusdisaini arengusse. Olles suunavaks jõuks üle kolmekümne aasta. Huvitatud inimkonnale targast ja kasulikust loomingust.

George Nelson seinariiulid -ja kapid
1945 „Storage wall“

George Nelson moodulmööbel 1946

George Nelson, Nelson Bench 1946

George Nelson mööblikataloog

George Nelson loodud "Bubble Lamp"
1947

George Nelson

George Nelson, Herman Miller,
model 4671, c.1947

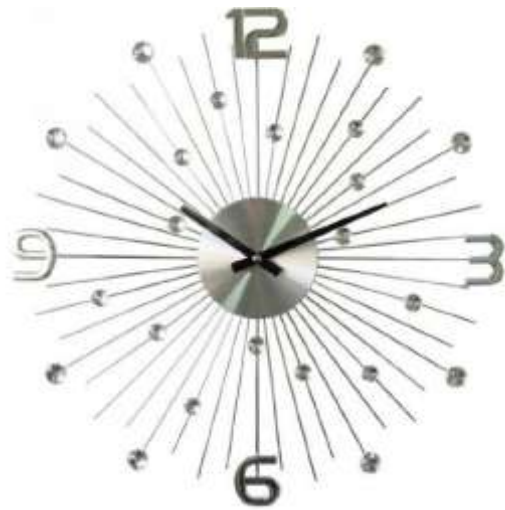
1947 George Nelson moodulmööbel

George Nelson moodulmööbel

625-333 Ball Kell 1947

Piccolo Million Dollar Clock

Nelson Ball Clock.

Nelson Eye Clock

George Nelson

Daybed, 1948.

Flying Duck by George Nelson 1950.

Arm tugitool George Nelson.
Herman Miller 1950.

Söögilauatoolid 4tk. George Nelson
Herman Miller 1950.

George Nelson Herman Miller 1950

Side toolid George Nelson
Herman Miller 1950

Miniatuurne laud George Nelson 1952

George Nelson 1951

George Nelson 1952

Ehetekast George Nelson 1952

Moodulsüsteemid George Nelson 1954

George Nelson 1954

Coconut järi, 1955.

Coconut tugitool, 1955..

George Nelson 1955.

George_Nelson Marshmallow
Sofa 1956

Puhketoolid & 5490 George Nelson 1956 Kangaroo George Nelson 1956

Tugitool George Nelson MAA(Swag-leg)
1954

GeorgeNelson tool,laud
ja tool Herman Miller, c.1958

George Nelson High-Back 1957. George Nelson "DAF" "Swagged-Leg" toolid 1957.

George Nelson Pretzel chair, 1958.

Pretzel chair, 1958

1958 Sunflower Clock
George Nelson

George Nelson Caternary 1959

George Nelson Caternary Toolid Model 6380

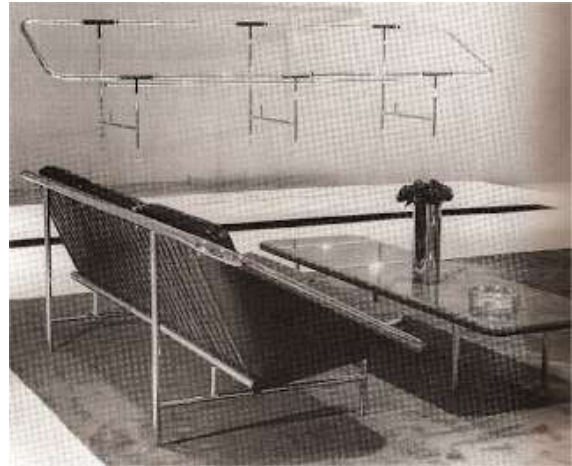
George Nelson 1960

George Nelson Alexander Girard 2962

George Nelson Sling Sofa 1963

George Nelson 1964

George Nelson

Eero Saarinen (1910-1961) Soome päritolu Teise Maailmasõja järgse Ameerika modernse arhitektuuri ja tööstusdisaini silmapaistev kujundaja ja mõjutaja. Tema isikupärane, julge looming on eristuv ja äratuntav. Eero Saarinen uskus, et disaini ja arhitektuuri juured peituvad tavaelus endas. "Looming peab lähtuma kasutajasõbralikkusest, armastusest tarbija vastu."

Eero Saarinen sündis Soomes Kirkkonummis. Kuulsa Soome arhitekti Eliel Saarinen ja tekstiilikunstnik, skulptor, fotograaf Ema Luise Saarineni lapsena. Puutudes juba varajases nooruses kokku joonistamise, maalimise professionaalse planeerimisega ja disainiga. Teadmisega, et iga objekt ,tool, tuba, maja, moodustasid tervikliku ansambli ja keskkonna.

Eliel Saarinen osales 1922.aastal Chicago Tribune Tower konkursil ja pälvis oma tööga teise koha. Saarinenide pere emigreerus 1923.aastal Ameerika Ühendriikidesse.

Eliel Saarinen töötas lühikest aega Michigani Ülikoolis õppejõuna. 1925.aastal kutsus George Gough Booth Eliel Saarineni vastloodud Cranbrook Academy of Fine Arts'i rajama „Ameerika Bauhausi“ kunsti -ja käsitöö traditsioone. Juhib arhitektuuri ja linnaplaneerimise osakonda ning töötab alates 1932.aastast direktorina kuni 1942.aastani.

Eero Saarinen õpib Cranbrookis skulptuuri ja mööblidisaini. Võttes ka osa paljudest ideekonkurssidest. Võidab kaheteistaastasena esikoha matchstick ideekonkursil.

1929 -1930 õppis Eero Saarinen stipendiaadina skulptuuri Pariisis Académie de la Grande Chaumière'is.

1930 asus Eero Saarinen õppima arhitektuuri Yale'i ülikoolis Yale School of Architecture.

Õpingute ajal tutvus Eero Charles Eamesega ja Ray Kaiseriga. Kellega osalevad kergkonstruktsioonide (riulitega) 1939.aasta Kunstiakadeemia Architectur Studio näitusel.

Koostöös valmivad vineerist toolid. Millega osalevad 1940.aastal konkursil " Organic Design kodusisustus " Museum of Modern Art, New Yorgis. Pälvides innovatiivsete lahenduste eest esimese koha. Sõprade koostöös valmis innovatiivseid, populaarsete lahendustega toole, diivaneid, kirjutusalaudu, moduleeritavaid riuleid ja kappe. Teise Maailmasõja ajal töötavad Eero Saarinen ja Charles Eames täiskohaga Of Strategic Service'is (OSS) kuni 1944. aastani. Luues ja valmistades USA mereväele inimvormi järgivaid vineerist lahaseid. Väljatöötatud tehnoloogia võimaldas hiljem projekteerida mööblit firmadele Knoll ja Miller. Charles Eames jätkab ka edaspidi tööd ja katsetusi vineermööbli. Eero Saarinen valis mööbli projekteerimisel teised materjalid.

1930 asutas Eliel Saarinen koos Robert Swanseniga arhitektuuribüroo " Saarinen , Swansen and Associates " hiljem, 1941-47 Swanson ja Saarinen ja 1947-1950 aastatel kandis firma nime Saarinen Saarinen & Associates. Peale Eliel Saarineni surma 1950.aastal, juhtis arhitektuuribürood kuni 1961. aastani Eero Saarinen.

1934-1936 Reisis Euroopas, Põhja-Aafrikas ja viibis pikemat aega sünnimaal Soomes. Tutvudes modernistliku stiili ja Alvaro Altoga. Osales Jare Eklundi juhitud Helsingi Rootsi teatri uuendustöödel.

Pärast naasmist Ameerikasse 1936.aastal, töötas mööbli projekteerimise, praktilise arhitektuuri õppejõuna Cranbrooki Kunstiakadeemias. Töötab lühikest aega koos mööblidisainer Norman Bel Geddes'iga.

Alustas koostööd teadusliku eluaseme ja linnaplaneerimisega tegeleva Flint Institute of Research ja planeerimine Flint , MI .

1937 aastal liitub Eero isaga, koostöös valmivad projektid General Motors Technical Center , Warren, MI . (valmis 1957), Kleinhans Music Hall, Buffalo (1938-1940), Smithsonian kunstigalerii, Washington (1939), Church of Christ , Columbus , IN . (1940-1942),

1939 abiellub Eero Saarinen skulptor Lily Swanniga. Kooselust sünnivad lapsed Eric (1942) ja Susan (1945).

Võitis 29aastaselt Smithsonian Gallery of Art projektiga "Arhitektuur ja kaasaegne fookus" esikoha.

1940 valmis Eero Saarineni projekteeritud Berkshire Music Center (nüüd Tanglewood Music Center) (alustas 1938, esimene projekt oli liiga kallis. Ka teine muudetud projekt osutus kalliks ning tuli muuta.).

1940 projekteerivad Saarinenid tugevat sõjajärgset koolidisaini lahendusi mõjutanud Crow Island School Winnetka.

Perekond Saarinenid saavad naturalisatsiooni korras Ameerika Ühendriigide kodakonsuse.

(1946-1955) kavandab Eero Saarinen (algselt 25 hoonest mõeldud) , General Motors Technical Center Warren, MI. Hoonete grupi Michiganis

1946 Eero Saarinen kavandab skulptuurse vormiga painutatud vineerist tooli „Grasshopper“ (rohutirts). Firma Knoll valmistas tugitooli kuni 1965.aastani

1947 Eero Saarinen võidab Missouri konkursi Saint Louis Gateway Arch.

Mississippi jõeäärest kuni kesklinnani ulatuva pargi ehitusega alustatakse 1961.aastal. Suurepärane ansambel Gateway Arch valmib 1966.aastal.

Kõrgeimat 193 meetrist mälestusmärk USAs ja rahvusparki "Jefferson National Expansion Memorial" külastab igal aastal miljoneid inimesi.

1948 valmis firma Knoll poolt toodetud, Eero Saarineni poolt loodud mugav, kaasaegse disainiga " Womb " tool ja Ottoman (tugitool koos jãriga). Disainer soovis luua mudeli, kus inimene tunneks ennast erinevates asendites võimalikult mugavalt, saaks kerra tõmmata. " Womb " (nagu loode ema üsas). Emotsionaalne turvatunne ja mugavus.

Mugavust pakkuvad „Womb " tool ja Ottoman mudelid olid väga populaarsed sajandi keskpaigas. Olles lemmikuks Hugh Heffnerile. Tooli fotod ilmusid 1950. aasta ajakirja Playboy numbrites.

1949 valmib Eero Saarineni ja isa Eliel Saarinen viimane ühistöö Lutherliku Kiriku, Christ Church of Luther Lõuna Minneapolis. Huvitav ja oskusliku materjalikasutusega loodud vaimselt inspireeriv hoone ja vaoshoitud disainiga ning akustikaga ruum.

1948-1950 valmivad firma Knoll toodetud „ 72 seeria“ Eero Saarineni disainitud side toolid -ja tugitoolid. Mõeldud büroosse ja koduseks kasutamiseks

1950.aastal peale isa Eliel Saarineni surma rajas Eero omaenda arhitektuuribüroo " Eero Saarinen and Associates " .

1950 valmib firma Knoll toodetud Eero Saarineni disainitud " Womb " sohva. Samuti Eero Saarineni disaini klassikaks muutunud ühel jalal seisev, masstootmiseks mõeldud „Tulp“ tool. 1951 projekteerib Knollile „ Saarineni Kolleksiooni“ toolid, lauad, diivanilauad, tumbad (järid). Millega soovis lihtsustada ja luua ühtset, terviklikku keskkonda. Täites oma ammuse unistuse, täiendada kujunduskontseptsiooni puhta visuaalse stiiliga. „ Üks toode, ühest materjalist“. Põrlev „Tulp“ tool näeb välja nagu oleks ühest materjalist valmistatud orgaaniline tervik. Alumiiniumist raam valatud plasti (klaaskiud) viimistletud valge värviga. Esimesi ühel jalal seisev toole, futuristliku mõttelennu sümbol.

1950-1955 Saarinen projekteeris 1238 kohalise Kresge Auditorium ja Chapel at Massachusetts Institute of Technology (MIT) hooned valmis lõplikult 1965. aastal. Projektid pälvisid laia vastukaja ja kinnitasid tema kui uuendusliku looja mainet.

1951 abiellub Eero Saarinen New York Timesis töötava kunstiteadlase Aline Bernstein Louchheim'iga (1914-1972). Kooselust sünnib poeg Eames.

1952 valiti Eero Saarinen arhitektuuri ja ühiskonnale antud märkimisväärse panuse eest Fellow of American Institute of Architects sõpruskonna liikmeks. 1953- 1960 projekteerib Eero Saarinen Ameerika Ühendriikide Suursaatkonna hoone Londonis.

1955- 1959 projekteerib Eero Saarinen Ameerika Ühendriikide Suursaatkonna Oslos.

1956-1958 projekteerib Eero Saarinen Yale'i Ülikooli Jäähalli. Mis mahutab 3500 pealtvaatajat. Hoone on valitud American Institute of Architects poolt Ameerika väljapaistvamate ehitiste hulka.

1956-1962 projekteerib Eero Saarinen Kennedy International Airport , New Yorgis.

1956-1960 projekteerib Eero Saarinen University of Chicago raamatukogu.

1957-1961 projekteerib Eero Saarinen IBM Research Building, at Yorktowni, New Yorgis

1957-1970 projekteerib Eero Saarinen General Motors Technical Center teise etapi kaks tuntumat hoonet.

1957-1964 projekteerib Eero Saarinen Deere & Company peahoone Illinois'is. Projekti lõpetas arhitekt Kevin Roche.

1957- 1962 projekteerib Eero Saarinen & Associates koos Sasaki , Walker & Associates. Bell Telephone Company Research Laboratories, New Jerseys esimese etapi.

1958-1962 projekteerib Eero Saarinen koos Kevin Roche'ga Dulles International Airport , Chantillys Virginias. Funktsionaalne lennujaama projekt oli mitmes mõttes uuenduslik. Lahkuvad ja saabuvad reisijad viidi hoone erinevatele tasanditele. Lennukitele minek ja tulek toimus otse lennujaamahoone kõrval olevatele lennukitele.

1958-1962 teeb Eero Saarinen & Associates Yale University rekonstrueerimisprojekti.

1959- 1963 projekteerib Eero Saarinen Christian Church in Columbus , Indianas. Kuusnurkne hoone, mille keskelt kõrgub 59 meetrine torn.

1960 nimetab American Institute of Architects Eero Saarineni Fellow of American Institute of Architects (FAIA) auliikmeks (Vähem kui kaks protsenti USA arhitektidest on selle auga pärjatud).

1960-1965 projekteerib Eero Saarinen koos Florence Knolliga CBS Building New Yorgis. CBS peakorter, 150 meetrine pilvelõhkuj, mida tuntakse ka „Black Rock“ nime all, avatakse 1965. aastal.

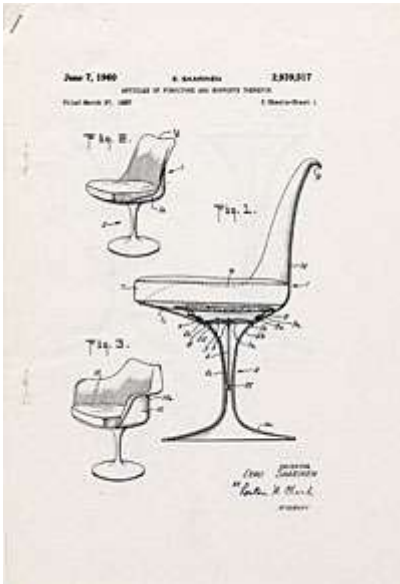
1. septembril 1961 sureb Eero Saarinen kaks nädalat pärast ajukasvaja avastamist. Kümned pooleliolevad projektid lõpetasid kolleegid ”Kevin Roche John Dinkeloo and Associates” ist.

Eero Saarineni mõjukas, ratsionaalne, kliendi soovidest lähtuv arhitektuuripärand laiub üle kogu Ameerika Ühendriikide. Edukas skulptuursete vormidega mööblidisain, kaasaegsed materjalid , originaalsed kujundid, mis aitasid aastaid kujundada firma Knoll identiteeti.

Suur visionaar ja särav talent ei ole kirjutanud ühtegi raamatut ja vaid aeg-ajalt kommenteeris oma hoonete ja arhitektuurifilosoofiat.

1962 autasustab American Institute of Architects. postuumselt Eero Saarineni AIA Gold Medaliga.

1963 valmib Eero Saarineni & Associates projekteeritud John Deere ja Company administratiivhoone Moline, Illinois.

Eero Saarinen 1929

Eero Saarine tugitool

Eero Saarinen. SRM 1936

Eames - Saarinen Kleinhans 1939

Eero Saarinen ja Charles Eames, mööbli näitus, Museum of Modern Art (MoMA), New York, NY 1940

Eero Saarinen & Charles Eames 1940

Charles Eames ja Eero Saarinen 1941

Tool Charles Eames
ja Eero Saarinen

Eero Saarinen CBS Building sisevaade

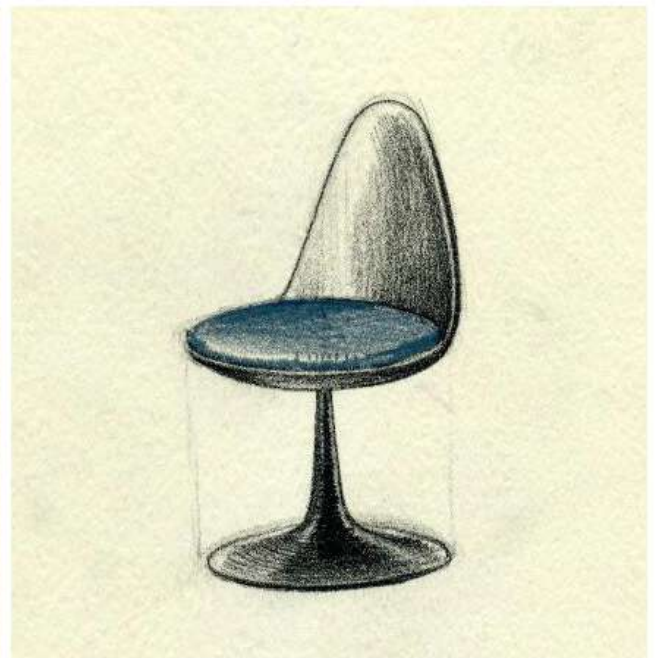
Eero Saarinen Grasshopper 1946

Eero Saarinen originaaltugitool

Eero Saarinen „Womb“ toolid, 1948

Eero Saarinen „Tulip“ toolid

Eero Saarinen Ottoman 1948

Eero Saarinen Womb sofa 1950

Knoll Associates müügisalong Milan, 1950 E. Saarineni mööbel

Eero Saarinen
Model 71 tugitool, 1955

Eero Saarinen Grasshopper tugitool ja järi
Ottoman

Eero Saarinen 1956 „Tulp“ tool ja tugitool

Eero Saarinen laud „Tulp“ ja toolid

Sisekujundus
Eero Saarineni mööbliga.

Knoll Associates müügisalongi
Eero Saarineni mööbliga

Eero Saarinen Side(ring) toolid 1950 EeroSaarinen,„Executive“tugitool

1957

Eero Saarinen Pedestal kolleksioon 1958

Eero Saarinen „Ring“ toolid (TC 081L)

Eero Saarinen
Grasshopper tugitool

Kirklandi Museum, toa sisustus
E. Saarineni mööbliga

Miller House kujundas Eero Saarinen ja Dan Kiley

Cranbrook Kunstiakadeemia
Eliel Saarinen

TWA Terminal Eero Saarinen

John F.Kennedy Lennujaam,
1962 Eero Saarinen

The Gateway Arch, Eero Saarinen

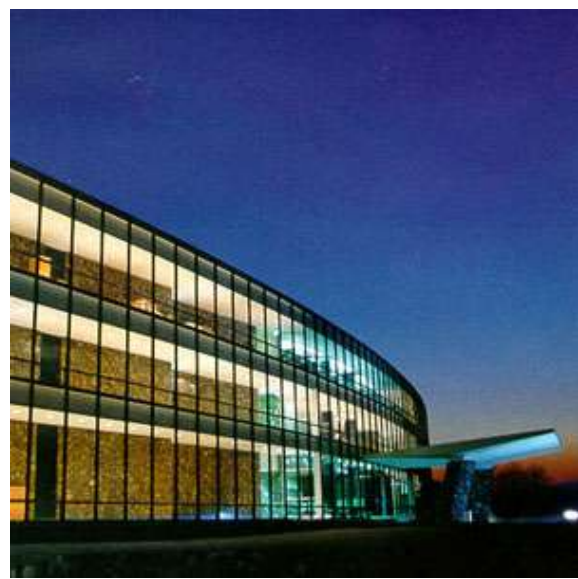
Eero Saarinen North Christian Church

Eero Saarinen North Christian

Eero Saarinen Dulles Airport

Eero Saarinen IBM Research Center